Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2026/4821

2026 10 8

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR AUDITO RŪMAMS

2025 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotosios metinės ataskaitos

(C/2026/4821)

TURINYS

Puslapis

SVARBIAUSI FINANSINIŲ METŲ ASPEKTAI 2

KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ PASTABA 33

KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS IR AIŠKINAMOSIOS PASTABOS 34

BALANSAS 35

FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA 36

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA 37

GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA 38

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMIEJI RAŠTAI 39

BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITOS IR AIŠKINAMOSIOS PASTABOS 142

ŽODYNĖLIS 224

SANTRUMPŲ SĄRAŠAS 228

SVARBIAUSI FINANSINIŲ METŲ ASPEKTAI

Šiuo svarbiausių finansinių aspektų skirsniu, parengtu laikantis 2-os TVSASV rekomenduojamos praktikos gairės „Finansinės būklės ataskaitos aptarimas ir analizė“ principų, siekiama padėti skaitytojams suprasti, kaip ES darbinė, finansinė ir investicinė veikla atspindima įvairiose ES konsoliduotųjų finansinių ataskaitų dalyse. Šiame skirsnyje pateikta informacija nebuvo audituota.

Atkreipkite dėmesį į tai, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

TURINYS

Puslapis

1. PAGRINDINIAI DUOMENYS IR SVARBIAUSI METŲ ASPEKTAI 3
2. BIUDŽETO VYKDYMO SUVESTINĖ 7
   - 2.1. Pajamos 7
   - 2.2. Išlaidos 8
3. NGEU ĮGYVENDINIMAS 11
   - 3.1. Apžvalga 11
   - 3.2. Negrąžintinos paramos išmokos valstybėms narėms pagal EGADP (įskaitant „REPowerEU“) 11
   - 3.3. Paskolų pagal EGADP (įskaitant „REPowerEU“) išmokėjimas 12
   - 3.4. Negrąžintinos paramos ES biudžete numatytoms programoms išmokėjimas 13
4. FINANSINIŲ ATASKAITŲ ANALIZĖ 14
   - 4.1. Pajamos 14
   - 4.2. Išlaidos 15
   - 4.3. Turtas 16
   - 4.4. Įsipareigojimai 17
   - 4.5. Grynasis turtas 18
   - 4.6. Jungtinės Karalystės išstojimas iš ES 19
5. NEAPIBRĖŽTIEJI BIUDŽETINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI 19
   - 5.1. Skolinimosi ir skolinimo veikla 20
   - 5.2. Biudžeto garantijos 27
   - 5.3. Bendras atidėjinių fondas 29
6. ES POLITINĖ IR FINANSINĖ SISTEMA, VALDYMAS IR ATSKAITOMYBĖ 29
   - 6.1. Politinė ir finansinė sistema 29
   - 6.2. Valdymas ir atskaitomybė 31

1. **PAGRINDINIAI DUOMENYS IR SVARBIAUSI METŲ ASPEKTAI**

Konsoliduotosios finansinės ataskaitos

ES konsoliduotosios finansinės ataskaitos apima daugiau kaip 50 subjektų (įskaitant Europos Parlamentą, Tarybą, Komisiją ir ES agentūras). Jos rengiamos remiantis kaupiamosios apskaitos taisyklėmis, kurias patvirtino Komisijos apskaitos pareigūnas ir kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS).

Kaip matyti iš toliau pateikto apibendrinto balanso ir išsamiau aprašyta finansinių ataskaitų analizėje (**4** skirsnis), svarbiausi 2025 m. ES konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ypatumai buvo skolinimosi padidėjimas dėl naujos emisijos pagal vieningą finansavimo metodą, finansinio turto padidėjimas dėl tolesnio NGEU įgyvendinimo ir tolesnės Ukrainai teikiamos finansinės paramos, taip pat metų pabaigos pinigų likučio padidėjimas dėl 2026 m. pradžioje planuojamo aukšto išmokų lygio.

mlrd. EUR

	2025	2024	Pokytis
TURTAS			
Finansinis turtas	386,1	328,3	57,8
Išankstinis finansavimas	76,7	78,9	(2,2)
Gautinos sumos	34,1	31,7	2,3
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	103,0	63,2	39,9
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai ir kitas turtas	17,5	16,3	1,2
Iš viso	**617,4**	**518,5**	**99,0**
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Išmokos, mokamos pasibaigus tarnybos laikui	91,1	93,1	(2,0)
Finansiniai įsipareigojimai	740,8	601,9	138,9
Mokėtinos sumos	65,0	55,4	9,6
Sukauptos sumos	77,0	67,1	10,0
Kiti įsipareigojimai	2,6	9,8	(7,2)
Iš viso	**976,6**	**827,3**	**149,3**
GRYNASIS TURTAS			
Rezervai	0,9	1,0	0,0
Iš valstybių narių pareikalautinos sumos	(360,1)	(309,8)	(50,3)
Iš viso	**(359,2)**	**(308,8)**	**(50,3)**

žr. Finansinių ataskaitų analizės **4** skirsnį

Čia pateikiamas konsoliduotąsias metines finansines ataskaitas sudaro:

1) sąskaitų pakeitimai, susiję su 2025 m. metinio biudžeto vykdymu ir anksčiau prisiimtais įsipareigojimais. 2025 m. metinis biudžetas yra 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos, kurios bendra apimtis – 1,223 trln. EUR einamosiomis kainomis (1 083 trln. EUR 2018 m. kainomis), dalis. 2024 m. kovo 1 d. įsigaliojo 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos peržiūra, kuri užtikrino, kad ES biudžetu būtų galima toliau įgyvendinti skubiausius prioritetus, kartu kuo labiau sumažinant poveikį nacionaliniams biudžetams, siekiant naudos Europos piliečiams ir ne tik ([1]);

2) 2020 m. birželio mėn. priimta ekonomikos gaivinimo priemonė „NextGenerationEU“ (NGEU). Iš pradžių buvo numatyta, kad NGEU parama sieks iki 806,9 mlrd. EUR einamosiomis kainomis (750 mlrd. EUR 2018 m. kainomis). Vėliau 2026 m. sausio mėn. pabaigoje šis paketas buvo sumažintas iki 638,1 mlrd. EUR einamosiomis kainomis (338 mlrd. EUR EGADP dotacijų, 217 mlrd. EUR EGADP paskolų ir 83,1 mlrd. EUR NGEU programų papildymų). Be to, į EGADP dotacijų paketą įtraukta 20 mlrd. EUR, gautų aukcionuose pardavus apyvartinius taršos leidimus pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), ir 2 mlrd. EUR dotacijų iš prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervo.

2026 m. balandžio mėn. buvo priimtas Komisijos pasiūlymas dėl tikslinės 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos peržiūros, kad būtų suteikta parama Ukrainai paskolos, kuriai taikoma manevringumo marža ir skolinimosi išlaidų subsidija, finansuojama iš Sąjungos biudžeto, be kita ko, pagal naują specialią priemonę, forma ([2]).

2025 m. liepos 16 d. Komisija pateikė savo pasiūlymą dėl 2028–2034 m. daugiametės finansinės programos.

— Svarbiausių aspektų **2** skirsnyje pateikiami sąskaitų pokyčiai, atsiradę dėl 2025 m. ir ankstesnių biudžetų vykdymo.

— **3** skirsnyje pateikiama naujausia informacija apie NGEU įgyvendinimą 2025 m.

— **4** skirsnyje parodyta, kaip šie pokyčiai atsispindi finansinėse ataskaitose.

— **5** skirsnyje parodomas poveikis iš ES biudžeto dengiamiems neapibrėžtiesiems įsipareigojimams.

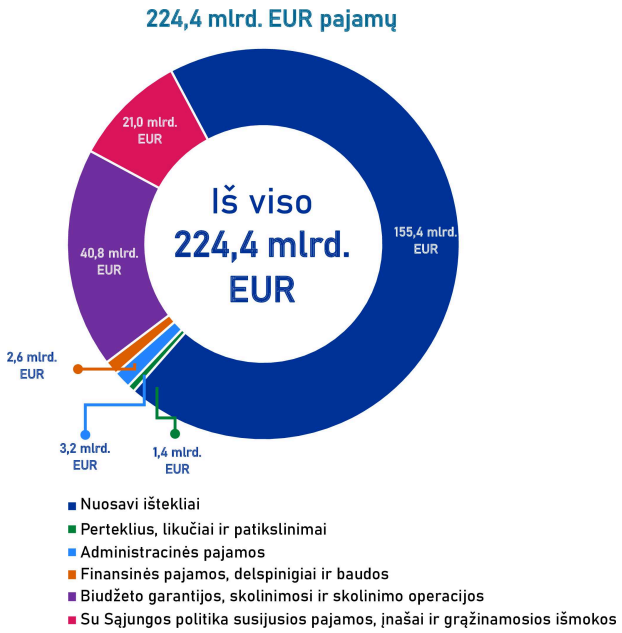
— **6** skirsnyje primenami pagrindiniai valdymo ir atskaitomybės sistemos elementai.

([1]) Pagrindiniai elementai apima: 50 mlrd. EUR – Ukrainos priemonei, 1,5 mlrd. EUR – Europos gynybos fondui ir 9,6 mlrd. EUR – Vakarų Balkanams, pietinėms ir kitoms kaimyninėms šalims, taip pat iki 2 mlrd. EUR – lankstumo priemonei ir iki 1,5 mlrd. EUR – neatidėliotinos pagalbos rezervui, kad būtų patenkinti nauji galimi poreikiai.

([2]) Paramos Ukrainai paskola, kuri yra dalis Komisijos išsamaus plano suteikti 90 mlrd. EUR finansinę paramą Ukrainai 2026 ir 2027 m.

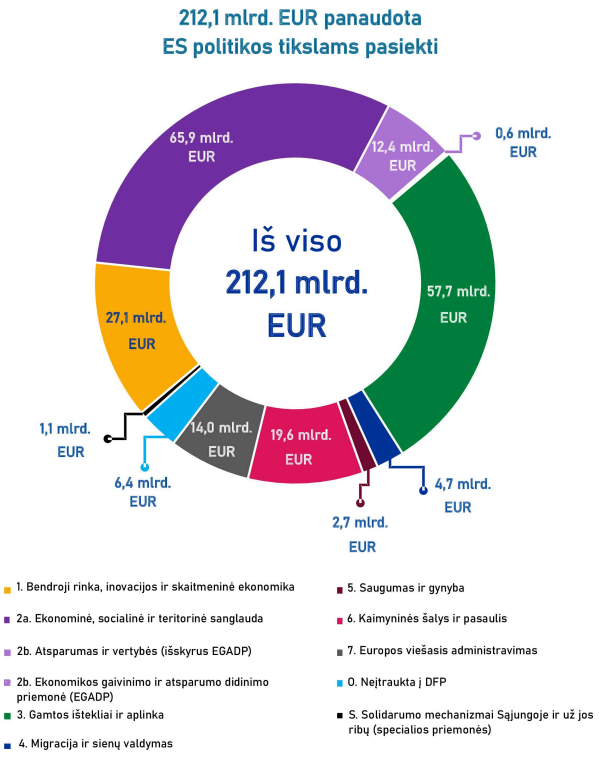
2025 m. ES biudžetas

Biudžeto pajamos

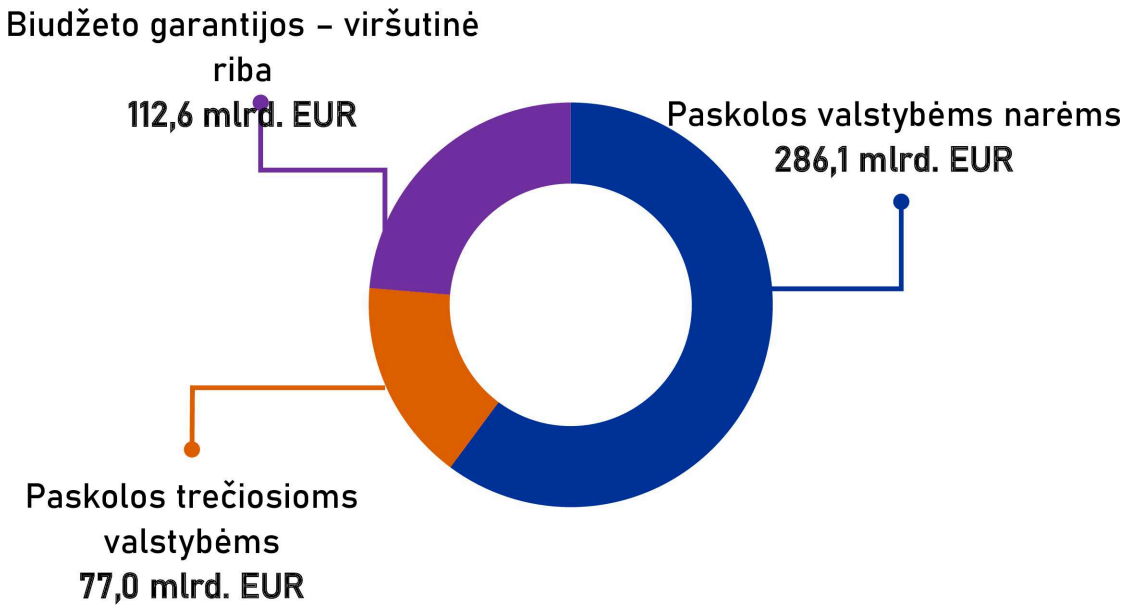
žr. **2.1** skirsnį

Įsipareigojimų asignavimai

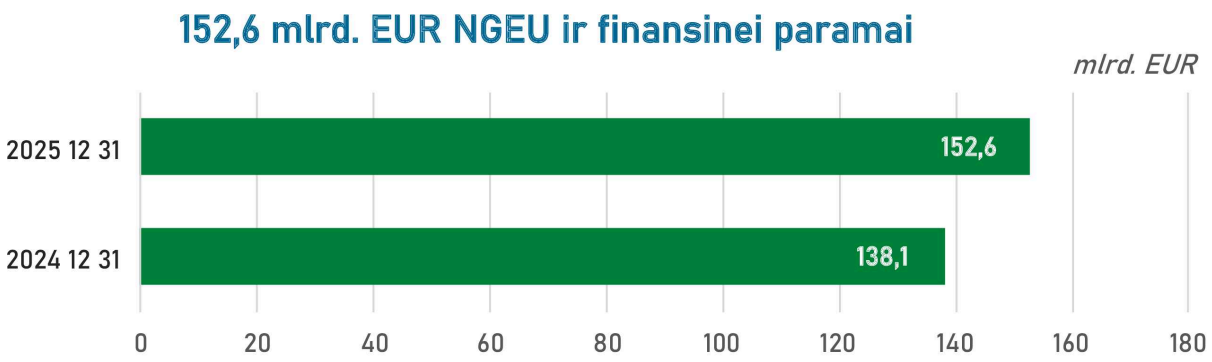
žr. **2.2** skirsnį

Neapibrėžtieji biudžetiniai įsipareigojimai 2025 m. gruodžio 31 d.: 475,7 mlrd. EUR

Pagrindiniai pokyčiai 2025 m.

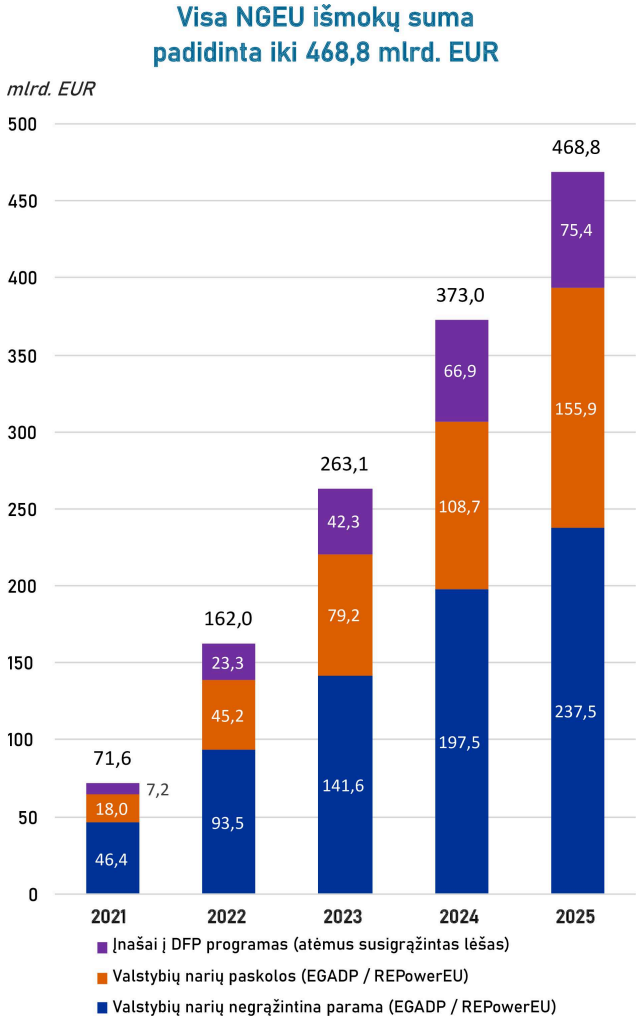
ES obligacijų emisijos padidinimas

Šaltinis: Skolinimosi, skolos valdymo ir susijusių skolinimo operacijų įgyvendinimo pusmečio ataskaita pagal Komisijos įgyvendinimo sprendimo C(2023) 8010 13 straipsnį.

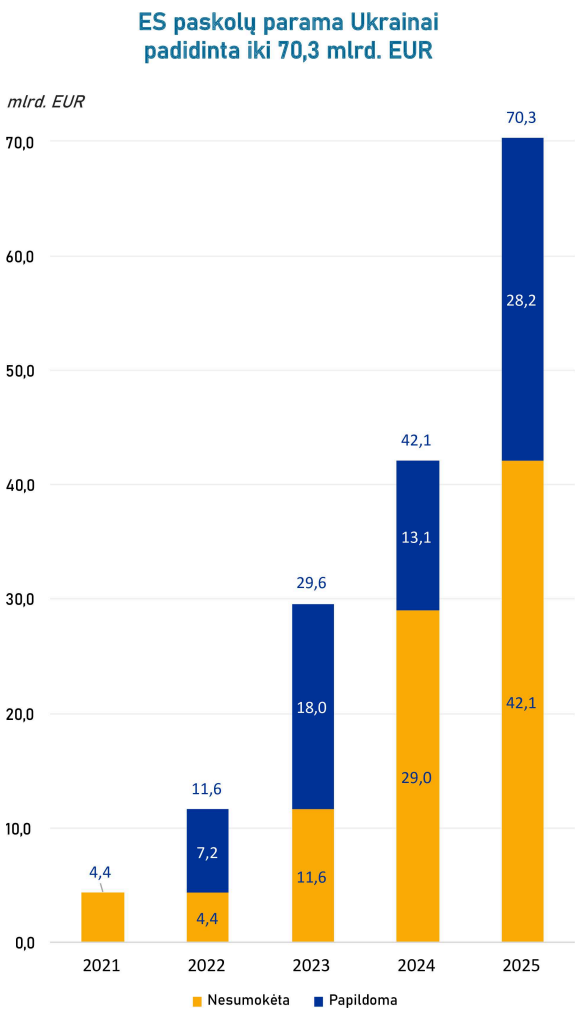
žr. **5** skirsnį

Priemonės „NextGenerationEU“ tikslų įgyvendinimas

žr. **3** skirsnį

Finansinė parama Ukrainai

žr. **5** skirsnį

2. BIUDŽETO VYKDYMO SUVESTINĖ

2.1. Pajamos

Visa mokėjimų asignavimų suma pradiniame patvirtintame ES biudžete, kurį 2024 m. lapkričio 27 d. pasirašė Europos Parlamento pirmininkas, buvo 155 209 mln. EUR, o suma, finansuotina iš nuosavų išteklių, sudarė 151 161 mln. EUR. Pradinio biudžeto pajamų ir išlaidų sąmatos per biudžetinius metus paprastai tikslinamos taisomaisiais biudžetais. BNP pagrįstų nuosavų išteklių tikslinimu užtikrinama, kad biudžeto pajamos tiksliai sutaptų su biudžeto išlaidomis. Remiantis subalansuotumo principu, biudžeto pajamos ir išlaidos (mokėjimų asignavimai) privalo būti subalansuotos.

2025 m. priimti trys taisomieji biudžetai. Atsižvelgiant į juos, galutinės patvirtintos 2025 m. pajamos siekė 161 163 mln. EUR, o visos iš nuosavų išteklių finansuojamos pajamos – 154 322 mln. EUR. Pagrindinis veiksnys, dėl kurio 2025 m. padidėjo valstybių narių įnašai, buvo padidėję mokėjimų asignavimai.

1 antraštinė dalis. Nuosavi ištekliai

Surinkta tradicinių nuosavų išteklių suma maždaug 4 % viršijo biudžete numatytas sumas.

Galutiniai valstybių narių PVM, BNP ir plastiko kiekiu paremti mokėjimai buvo labai panašūs į galutinio biudžeto įverčius. Prognozuotų ir faktiškai išmokėtų sumų skirtumas aiškinamas biudžeto sudarymo tikslams naudojamo euro kurso ir tuo metu, kai valstybės narės, nesančios euro zonos narėmis, faktiškai atliko mokėjimus, galiojusio kurso skirtumais.

2 antraštinė dalis. Perteklius, likučiai ir patikslinimai

Praėjusių finansinių metų perteklius sudarė 1 345 mln. EUR. Ši suma buvo įrašyta į 2025 m. biudžetą per taisomąjį biudžetą, o valstybių narių nuosavų išteklių įnašai buvo atitinkamai sumažinti.

Taisyklės dėl PVM ir BNP likučių yra nustatytos Reglamento dėl nuosavų išteklių teikimo (Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 ([3])) 10b straipsnyje. Taisyklės dėl plastikų likučių yra nustatytos Reglamento dėl plastikų teikimo (Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2021/770 ([4])) 9 straipsnyje.

Pagal šias taisykles apskaičiuojama bendra likučių suma, kad poveikis ES biudžetui būtų lygus nuliui (užskaitos sistema) ir šiai procedūrai biudžeto pakeitimo nereikia. Todėl Komisija tiesiogiai prašo valstybių narių sumokėti grynąsias sumas pagal Reglamento dėl nuosavų išteklių teikimo taisykles.

3 antraštinė dalis. Administracinės pajamos

Šią antraštinę dalį daugiausia sudaro pajamos iš mokesčių, taikomų darbuotojų darbo užmokesčiui.

4 antraštinė dalis. Finansinės pajamos, delspinigiai ir baudos

Pagrindinė dalis sutampa su baudomis konkurencijos taisyklių įgyvendinimo srityje.

5 antraštinė dalis. Biudžeto garantijos, skolinimosi ir skolinimo operacijos

Pradėjus įgyvendinti NGEU, ši antraštinė dalis gerokai padidėjo. Šios antraštinės dalies NGEU lėšos yra asignuotosios pajamos. 5 antraštinė dalis apima pajamas, susijusias su garantijomis, ir suteiktų paskolų palūkanomis ir grąžinimu. Į šią antraštinę dalį taip pat nukreipiamos lėšos (NGEU negrąžintinai paramai pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir DFP programoms stiprinti) iš asignuotųjų pajamų, kurias valstybės narės gauna pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę (EURI).

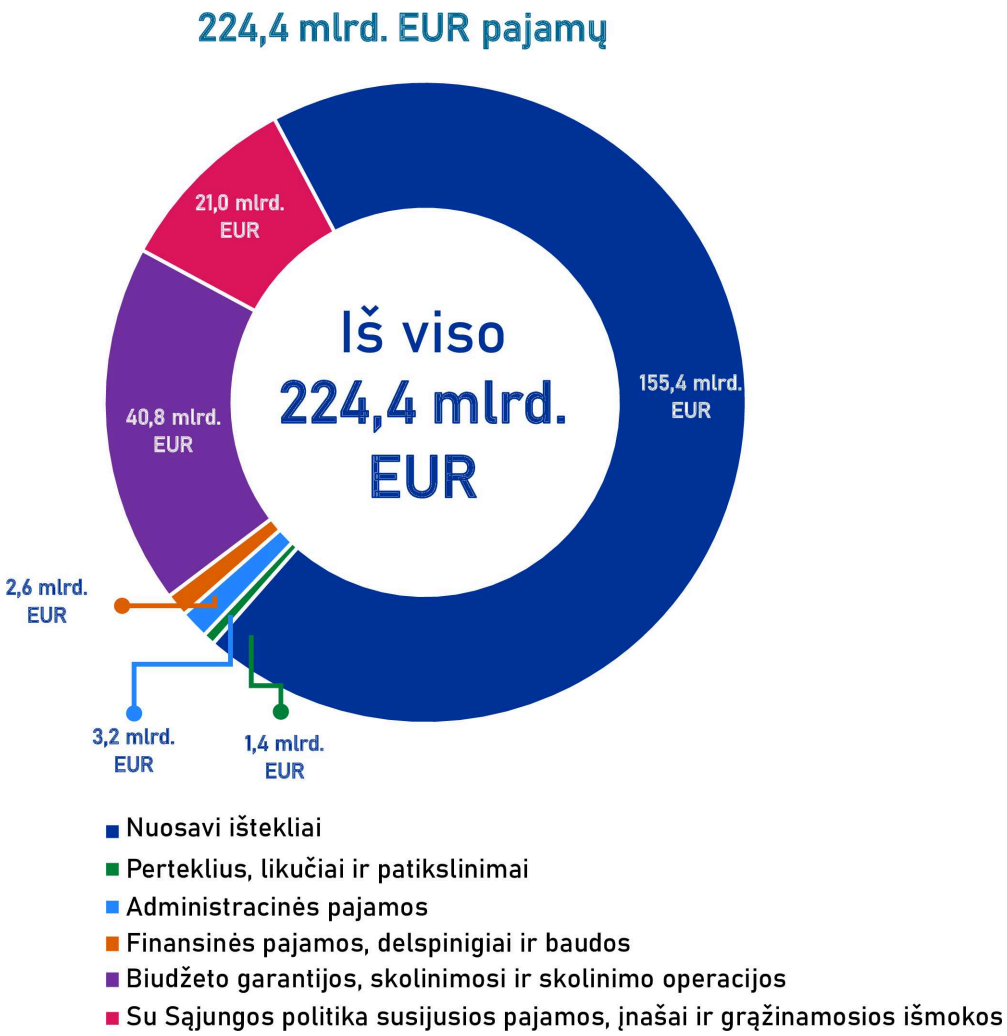
([3]) 2014 m. gegužės 26 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 dėl tradicinių, PVM ir BNP pagrįstų nuosavų išteklių teikimo metodų ir tvarkos ir dėl priemonių, skirtų grynųjų pinigų poreikiui patenkinti (OL L 168, 2014 6 7, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj).

([4]) 2021 m. balandžio 30 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2021/770 dėl neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįstų nuosavų išteklių apskaičiavimo, dėl tų nuosavų išteklių teikimo metodų ir tvarkos, dėl priemonių, skirtų grynųjų pinigų poreikiui patenkinti, ir dėl bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstų nuosavų išteklių tam tikrų aspektų (OL L 165, 2021 5 11, p. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/770/oj).

6 antraštinė dalis. Su Sąjungos politika susijusios pajamos, įnašai ir grąžinamosios išmokos

Ši antraštinė dalis daugiausia susijusi su pajamomis iš finansinių pataisų, taikomų struktūriniams ir žemės ūkio fondams (ESI fondams, EŽŪGF ir EŽŪFKP). Ji taip pat apima trečiųjų valstybių dalyvavimą mokslinių tyrimų programose, žemės ūkio fondų sąskaitų patvirtinimą ir kitus įnašus bei grąžinamąsias išmokas pagal ES programas ir (arba) veiklą. Didelę šios sumos dalį sudaro asignuotosios pajamos, dėl kurių papildomi asignavimai įtraukiami į išlaidas.

2025 m. visos biudžeto pajamos sudarė 224 398 mln. EUR

2.2. **Išlaidos**

2.2.1. *Biudžeto vykdymas*

Patvirtintas biudžetas

2025 m., kurie yra penktieji 2021–2027 m. DFP metai, galutinį patvirtintą biudžetą sudarė 199,2 mlrd. EUR įsipareigojimų asignavimų ir 161,2 mlrd. EUR mokėjimų asignavimų. Be to, 27,1 mlrd. EUR įsipareigojimų asignavimų buvo galima panaudoti kaip asignuotąsias pajamas; iš jų 0,2 mlrd. EUR buvo susiję su NGEU, o 1,8 mlrd. EUR įsipareigojimų asignavimų buvo perkelti iš 2024 m. Su 2025 m. asignuotosiomis pajamomis susiję mokėjimų asignavimai sudarė 85,9 mlrd. EUR; iš jų 43,8 mlrd. EUR buvo susiję su NGEU, o 3,9 mlrd. EUR mokėjimų asignavimų buvo perkelti iš 2024 m.

Įsipareigojimų asignavimų vykdymas

Aktyvi biudžeto vykdymo stebėsena ir geras Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendradarbiavimas lėmė visišką biudžeto įvykdymą.

2025 m. panaudoti įsipareigojimų asignavimai iš viso sudarė 212,1 mlrd. EUR:

— 196,1 mlrd. EUR iš galutinio patvirtinto biudžeto,

— 1,6 mlrd. EUR iš asignavimų, perkeltų iš 2024 m. arba vėl leidžiamų naudoti,

— 14,5 mlrd. EUR iš asignavimų, atsirandančių iš asignuotųjų pajamų,

    — iš jų 39 mln. EUR iš NGEU.

Mokėjimų asignavimų vykdymas

2025 m. panaudoti mokėjimų asignavimai sudarė 216,4 mlrd. EUR:

— 155,2 mlrd. EUR iš galutinio patvirtinto biudžeto,

— 3,6 mlrd. EUR iš asignavimų, perkeltų iš 2024 m. arba vėl leidžiamų naudoti,

— 57,6 mlrd. EUR iš asignavimų, atsirandančių iš asignuotųjų pajamų,

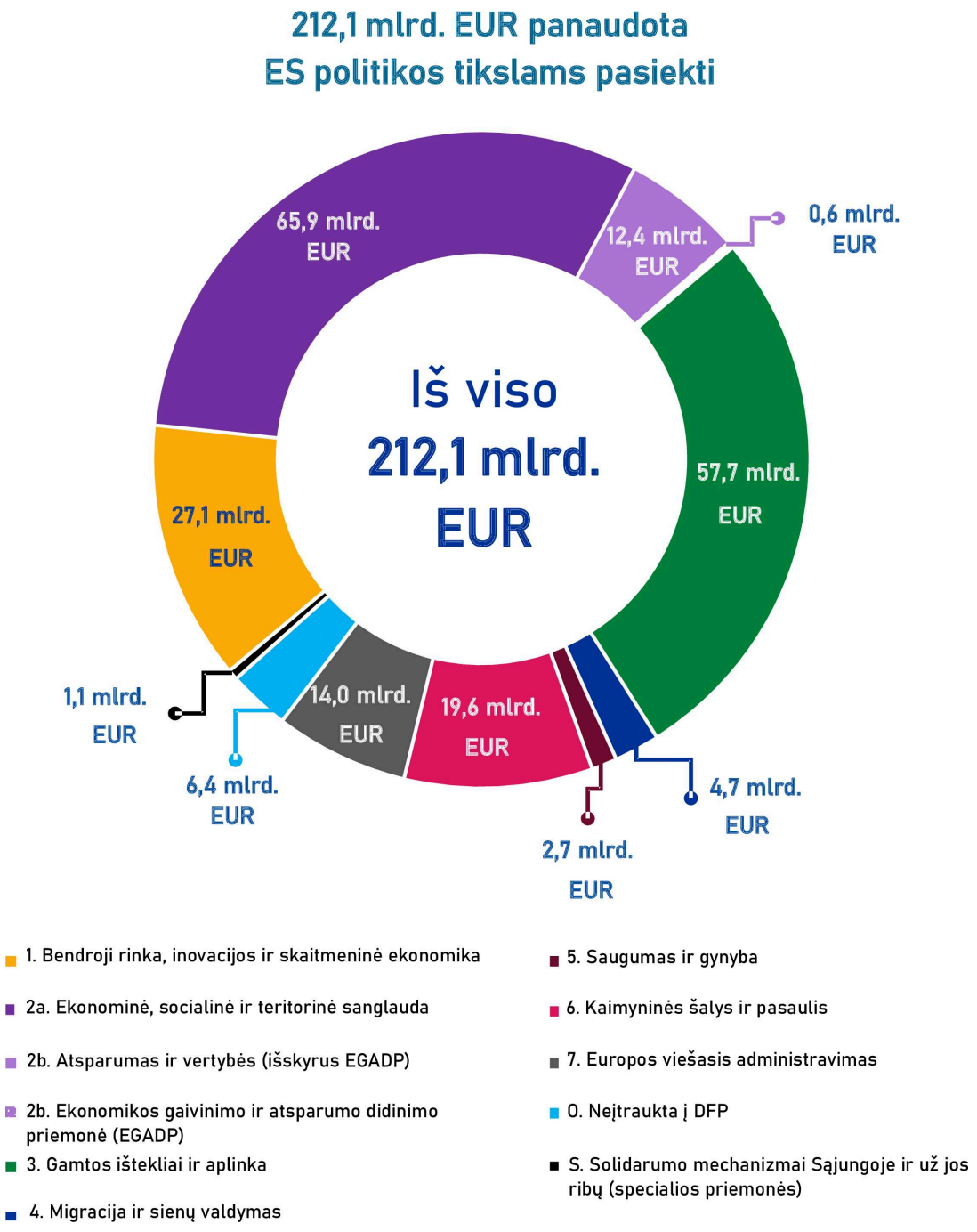
    — iš jų 41,7 mlrd. EUR iš NGEU.

Finansiniame reglamente ([5]) ir (arba) specialių programų teisiniuose pagrinduose numatytais atvejais patvirtinto biudžeto asignavimai, kurie nebuvo įgyvendinti 2025 m., buvo perkelti į 2026 m.: 2,1 mlrd. EUR įsipareigojimų asignavimų ir 6,1 mlrd. EUR mokėjimų asignavimų.

Panašiai 12,4 mlrd. EUR asignuotųjų pajamų įsipareigojimų asignavimų ir 28,3 mlrd. EUR asignuotųjų pajamų mokėjimų asignavimų buvo perkelti į 2026 m. pagal Finansinį reglamentą.

([5]) 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Visų 2025 m. įsipareigojimų asignavimų įgyvendinimas pagal 2021–2027 m. DFP išlaidų kategorijas:

2025 m. visų rūšių asignavimų (biudžeto, perkėlimų iš ankstesnių metų ir asignuotųjų pajamų) panaudojimas siekė 93 % įsipareigojimų ir 86 % mokėjimų atveju. Patvirtinto 2025 m. biudžeto vykdymo lygiai, įskaitant į 2026 m. perkeltus asignavimus (pagal Finansinį reglamentą ir (arba) teisinį pagrindą), pasiekė 99,5 % įsipareigojimų asignavimų atveju ir 100 % mokėjimų asignavimų atveju.

Visi NGEU asignavimai negrąžintinai paramai buvo įrašyti 2021 m., t. y. 421,1 mlrd. EUR buvo įtraukta kaip įsipareigojimų asignavimai. 2023 m. buvo paskutiniai metai, kuriais buvo galima prisiimti susijusius teisinius įsipareigojimus.

2025 m. NGEU mokėjimų asignavimai sudarė 43,8 mlrd. EUR ir jų panaudojimo lygis siekė 95,4 %. Likusi 2,0 mlrd. EUR mokėjimų asignavimų suma buvo perkelta į 2026 m.

2.2.2. *Galutinai panaikinti įsipareigojimų asignavimai*

Vadovaujantis Sąlygų reglamentu, 2023 m. buvo panaikinta bendra 1 078 mln. EUR su Vengrija susijusių įsipareigojimų suma (iš jų 30 mln. EUR pagal NGEU). Iki 2025 m. pabaigos susijusių įsipareigojimų asignavimų nebuvo galima atkurti ir jie buvo galutinai panaikinti.

2.2.3. *Dar neįvykdyti įsipareigojimai*

2025 m. pabaigoje dar neįvykdyti įsipareigojimai (paprastai vadinami RAL (pranc. *Reste à Liquider*) – skirtos, bet dar neišmokėtos sumos – sudarė 501,1 mlrd. EUR. Palyginti su 2024 m., dar neįvykdyti įsipareigojimai sumažėjo (6,3 mlrd. EUR).

Pagrindinė priežastis, dėl kurios 2025 m. sumažėjo dar neįvykdyti įsipareigojimai, buvo NGEU (negrąžinamos dalies) įgyvendinimas, dėl kurio 2025 m. pabaigoje bendra dar neįvykdytų įsipareigojimų suma sudarė 124,1 mlrd. EUR (24,9 %).

2.2.4. *Biudžeto rezultatas*

Biudžeto rezultatas (perteklius) padidėjo nuo 1,3 mlrd. EUR 2024 m. iki 2,1 mlrd. EUR 2025 m. 2025 m. biudžeto rezultatui didžiausią įtaką daro per didelis biudžeto pajamų vykdymas pagal 4 antraštinę dalį „Finansinės pajamos, delspinigiai ir baudos“.

3. **NGEU ĮGYVENDINIMAS**

3.1. **Apžvalga**

2025 m. pabaigoje Komisija iš viso buvo išmokėjusi 468,8 mlrd. EUR finansinės paramos. Didžioji šios sumos dalis – 393,4 mlrd. EUR – buvo išmokėta pagal EGADP (įskaitant paramą „REPowerEU“ reformoms ir investicijoms): 237,5 mlrd. EUR buvo išmokėti kaip negrąžintina parama ir 155,9 mlrd. EUR – kaip finansinių paskolų parama. Dar 75,4 mlrd. EUR (atskaičius susigrąžintas sumas) išmokėta kaip DFP mokėjimai pagal esamas programas.

3.2. **Negrąžintinos paramos išmokos valstybėms narėms pagal EGADP (įskaitant „REPowerEU“)**

2025 m. pabaigoje bendra patvirtinta negrąžintinos paramos suma, dėl kurios prisiimtas teisinis įsipareigojimas, sudaro

359,9 mlrd. EUR. Visa išmokėta negrąžintina parama sudarė 237,5 mlrd. EUR:

mlrd. EUR

Valstybė narė	Bendra dotacijų vertė 2025 12 31	Biudžetiniai įsipareigojimai 2025 12 31 ([1])	Iš viso išmokėta 2025 12 31
Austrija	4,0	4,0	3,3
Belgija	5,0	5,0	3,0
Bulgarija	6,2	6,2	3,3
Kroatija	5,8	5,8	4,7
Kipras	1,0	1,0	0,5
Čekija	8,4	8,4	5,9
Danija	1,6	1,6	1,1
Estija	1,0	1,0	0,6
Suomija	1,9	1,9	1,1
Prancūzija	40,3	40,3	34,1
Vokietija	30,3	30,3	19,8
Graikija	18,2	18,2	12,0

mlrd. EUR

Valstybė narė	Bendra dotacijų vertė 2025 12 31	Biudžetiniai įsipareigojimai 2025 12 31 ([1])	Iš viso išmokėta 2025 12 31
Vengrija	6,5	6,5	0,1
Airija	1,2	1,2	0,7
Italija	71,8	71,8	54,1
Latvija	2,0	2,0	1,1
Lietuva	2,3	2,3	1,1
Liuksemburgas	0,2	0,2	0,1
Malta	0,3	0,3	0,2
Nyderlandai	5,4	5,4	2,5
Lenkija	25,3	25,3	9,5
Portugalija	16,3	16,3	10,4
Rumunija	13,6	13,6	6,4
Slovakija	6,4	6,4	4,0
Slovėnija	1,6	1,6	1,1
Ispanija	79,9	79,9	55,1
Švedija	3,4	3,4	1,6
Iš viso	**359,9**	**359,9**	**237,5**

([1]) *Biudžetiniuose įsipareigojimuose atsižvelgiama į visus įsipareigojimų panaikinimus, įskaitant susijusius su iki 2025 m. prisiimtais įsipareigojimais. Iš visų biudžetinių įsipareigojimų 1,0 mlrd. EUR. įsipareigota skirti 2025 m.*

2025 m. Komisija iš viso išmokėjo 40,1 mlrd. EUR negrąžintinos paramos. Pagrindinės išmokos buvo Italijai (7,6 mlrd. EUR) ir Ispanijai (7,1 mlrd. EUR), taip pat Graikijai (3,5 mlrd. EUR) ir Prancūzijai (3,3 mlrd. EUR).

3.3. **Paskolų pagal EGADP (įskaitant „REPowerEU“) išmokėjimas**

2025 m. pabaigoje bendra patvirtinta finansinės paskolų paramos suma, dėl kurios pasirašyti paskolų susitarimai, sudarė 277,2 mlrd. EUR. Visa išmokėta finansinė paskolų parama sudarė 155,9 mlrd. EUR:

mlrd. EUR

Valstybė narė	Iš viso skirta 2025 12 31	Iš viso pasirašyta 2025 12 31	Iš viso išmokėta 2025 12 31	Iš viso grąžinta 2025 12 31	Iš viso neišmokėta 2025 12 31
Belgija	0,2	0,2	0,1	–	0,1
Kroatija	4,3	4,3	1,7	–	1,7
Kipras ([1])	0,0	0,0	0,0	–	0,0
Čekija	0,3	0,3	0,2	–	0,2
Graikija	17,7	17,7	11,4	–	11,4
Vengrija	3,9	3,9	0,8	–	0,8
Italija	122,6	122,6	99,1	–	99,1
Lietuva	1,6	1,6	0,8	–	0,8
Lenkija	29,4	29,4	17,4	–	17,4

mlrd. EUR

Valstybė narė	Iš viso skirta 2025 12 31	Iš viso pasirašyta 2025 12 31	Iš viso išmokėta 2025 12 31	Iš viso grąžinta 2025 12 31	Iš viso neišmokėta 2025 12 31
Portugalija	5,6	5,6	3,4	–	3,4
Rumunija	7,8	7,8	4,3	–	4,3
Slovėnija	0,5	0,5	0,5	–	0,5
Ispanija	83,2	83,2	16,3	–	16,3
Iš viso	**277,2**	**277,2**	**155,9**	–	**155,9**

([1]) 2021 m. liepos 28 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu Kiprui suteikta iš viso 0,2 mlrd. EUR paskolų parama reformoms ir investicijoms remti. Kipras paprašė tas reformas ir investicijas panaikinti ir neprašė atlaisvintų paskolų išteklių panaudoti naujoms priemonėms remti arba esamų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų priemonių įgyvendinimo lygiui padidinti. Todėl Kiprui paskolų parama nebus teikiama, o jau išmokėtas paskolos išankstinis finansavimas, sudarantis 26,0 mln. EUR, bus grąžintas pagal atitinkamo paskolos susitarimo sąlygas.

2025 m. Komisija išmokėjo 47,2 mlrd. EUR naujos finansinės paskolų paramos. Pagrindinės išmokos buvo Italijai (23,4 mlrd. EUR) ir Ispanijai (15,9 mlrd. EUR), taip pat Lenkijai (4,0 mlrd. EUR). Pagal paskolų susitarimus valstybės narės kiekvienais metais, pradedant nuo dešimtų metų nuo išmokėjimo dienos, grąžins po 5 % išmokėtų sumų. Todėl paskolų, išmokėtų iki 2025 m. gruodžio 31 d., grąžinimo laikotarpis yra nuo 2032 m. iki 2055 m.

3.4. **Negrąžintinos paramos ES biudžete numatytoms programoms išmokėjimas**

2025 m. pabaigoje bendra grynųjų mokėjimų kitoms programoms pagal DFP suma iš viso sudarė 75,4 mlrd. EUR. Šis įnašas, atėmus susigrąžintą sumą, daugiausia susijęs su iniciatyva „REACT-EU“, pagal kurią finansuojami Europos regioninės plėtros fondas (ERPF) ir Europos socialinis fondas (ESF, įskaitant EPLSAF):

mlrd. EUR

DFP programa	Iš viso asignavimų 2025 12 31	Iš viso grynųjų įsipareigojimų 2025 12 31	Iš viso grynųjų mokėjimų 2025 12 31
Iniciatyva „REACT-EU“	50,6	50,6	50,4
— *iš jų ERPF*	*30,0*	*30,0*	*29,9*
— *iš jų ESF (įskaitant EPLSAF)*	*20,6*	*20,6*	*20,5*
Teisingos pertvarkos fondas	10,9	10,8	7,4
Kaimo plėtra (EŽŪFKP)	8,1	8,1	6,0
„InvestEU“	6,1	6,1	4,9
„Europos horizontas“	5,4	5,4	5,2
„RescEU“	2,0	2,0	1,5
Iš viso	**83,1**	**83,0**	**75,4**

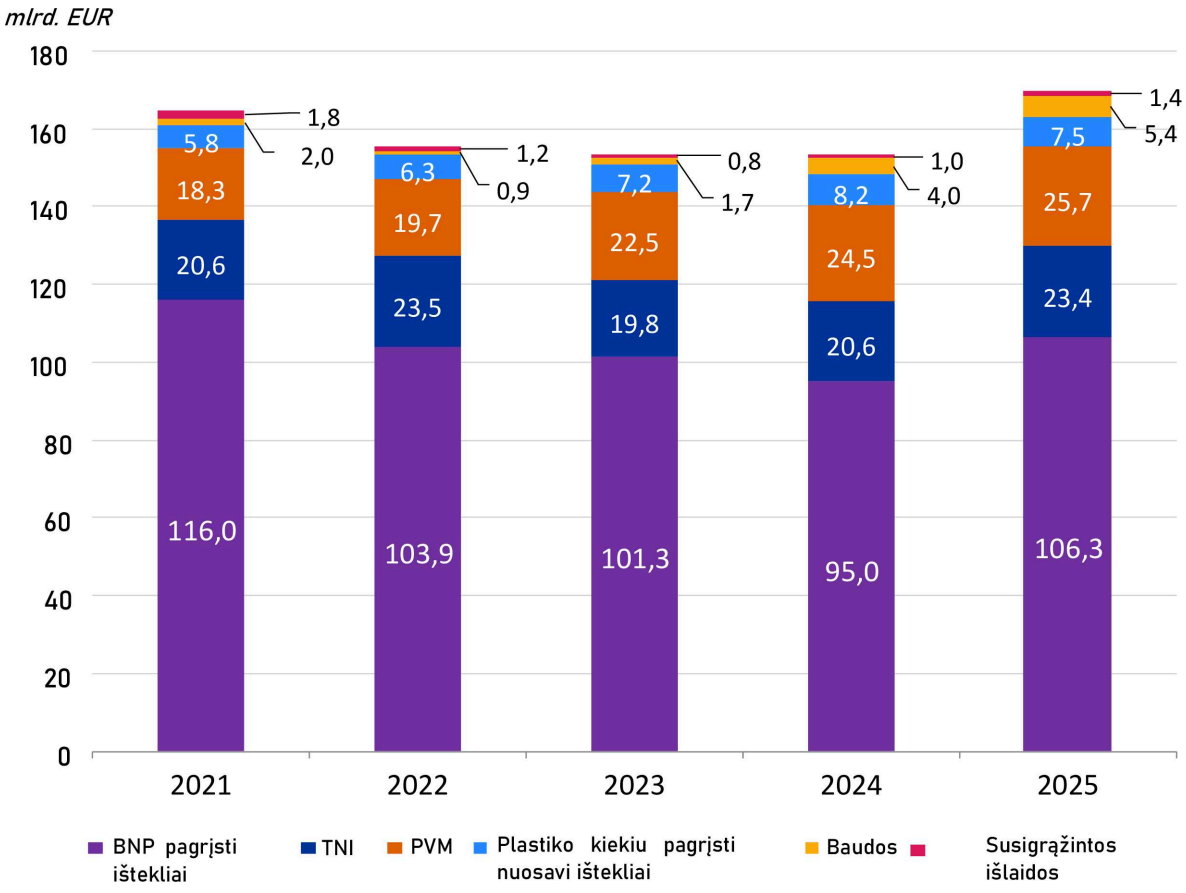
2025 m. Komisija išmokėjo 8,5 mlrd. EUR kitoms DFP programoms, daugiausia – iniciatyvai „REACT-EU“ (4,1 mlrd. EUR).

4. FINANSINIŲ ATASKAITŲ ANALIZĖ

4.1. Pajamos

ES konsoliduotosios pajamos apima sumas, susijusias su prekybos ir neprekybinėmis operacijomis; pastarosios yra svarbiausios. Pagrindinių pajamų iš pagrindinių neprekybinių operacijų kategorijų (jas sudaro BNP ištekliai, tradiciniai nuosavi ištekliai, PVM pagrįsti ištekliai, plastiko kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai, baudos ir išlaidų susigrąžinimas) penkerių metų tendencija pateikta toliau.

Penkerių metų pajamų iš pagrindinių neprekybinių operacijų tendencija ([1])

([1]) *2021–2025 m. duomenys, neįskaitant pajamų, susijusių su JK išstojimu iš ES, ir kitų pajamų.*

Kadangi biudžeto pajamos turėtų prilygti biudžeto išlaidoms (arba jas viršyti), pagrindinis pirmiau parodytos pajamų tendencijos veiksnys yra kiekvienais metais mokamos įmokos.

Pagrindiniai pokyčiai 2025 m.

2025 m. bendros pajamos, apimančios visas pajamų kategorijas, sudarė 202,5 mlrd. EUR, palyginti su 175,7 mlrd. EUR praėjusiais metais. Pagrindiniai pokyčiai, kuriais paaiškinamas 26,8 mlrd. EUR, arba 15,3 %, padidėjimas, buvo tokie:

— su baudomis susijusios pajamos padidėjo 1,3 mlrd. EUR daugiausia dėl baudų, skirtų įmonėms,

— finansinės pajamos padidėjo 2,6 mlrd. EUR daugiausia dėl didesnių uždirbtų palūkanų už paskolas,

— PVM įnašai padidėjo nuo 24,5 mlrd. EUR 2024 m. iki 25,7 mlrd. EUR 2025 m.,

— plastiko kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai sumažėjo nuo 8,2 mlrd. EUR 2024 m. iki 7,5 mlrd. EUR 2025 m.,

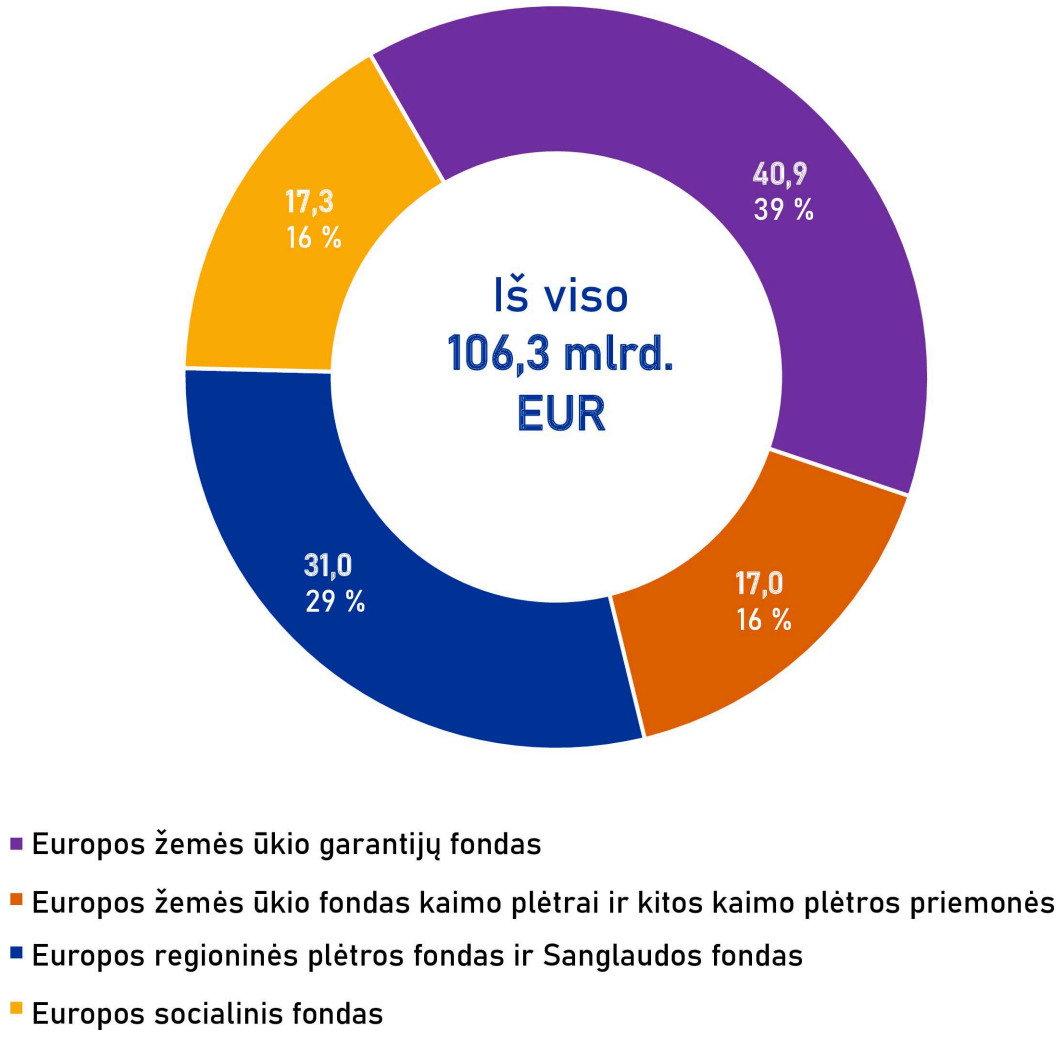
— tradiciniai nuosavi ištekliai padidėjo nuo 20,6 mlrd. EUR 2024 m. iki 23,4 mlrd. EUR 2025 m. ir

— pajamos iš BNP (bendrųjų nacionalinių pajamų), pagrindinis ES veiklos pajamų elementas, padidėjo nuo 95 mlrd. EUR 2024 m. iki 106,3 mlrd. EUR 2025 m. 11,3 mlrd. EUR, arba 11,9 %, padidėjimą didžiąja dalimi galima paaiškinti išaugusiais mokėjimų asignavimų poreikiais.

4.2. Išlaidos

Pagrindinė išlaidų, pripažįstamų konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose, sudedamoji dalis – išlaidos, perduotos valstybėms narėms pagal pasidalijamąjį valdymą, įskaitant šiuos fondus: i) Europos žemės ūkio garantijų fondą (EŽŪGF), ii) Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai ir kitas kaimo plėtros priemones, iii) Europos regioninės plėtros fondą ir Sanglaudos fondą ir iv) Europos socialinį fondą (ESF). Šiems fondams teko 106,3 mlrd. EUR, arba 41,3 %, visų 2025 m. patirtų išlaidų, t. y. 257,1 mlrd. EUR (2024 m. – 101,9 mlrd. EUR, t. y. 37,3 % visų išlaidų). Toliau pateikiamas valstybėms narėms perduotų išlaidų paskirstymas ir jų santykinis svoris.

2025 finansiniais metais valstybėms narėms perduotos pagrindinės išlaidos (pasidalijamasis valdymas)

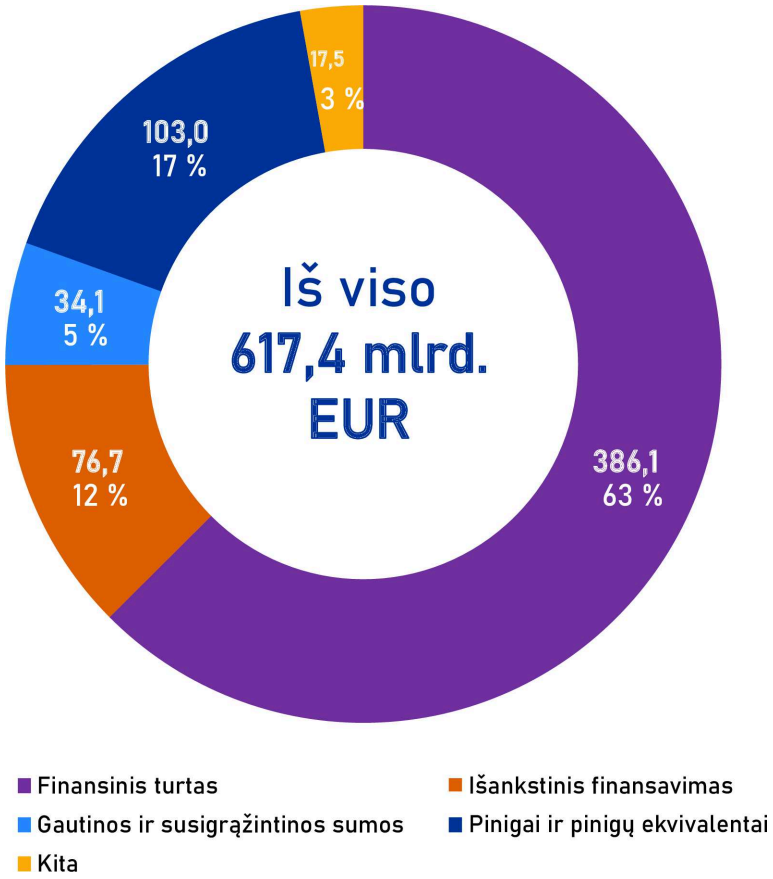
Valstybėms narėms perduotų išlaidų padidėjimas (pasidalijamasis valdymas) daugiausia susijęs su ERPF ir Sanglaudos fondu (2,2 mlrd. EUR), kuriuose veikla toliau plėtojama, taip pat su Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (EŽŪFKP).

Išlaidos, susijusios su pervedimais, įskaitant dotacijas ir biudžeto paramą, sumažėjo nuo 98,8 mlrd. EUR 2024 m. iki 78,8 mlrd. EUR 2025 m. 19,9 mlrd. EUR sumažėjimą daugiausia lėmė negrąžintinos paramos, suteiktos pagal NGEU EGADP, kuri sudarė 46,8 mlrd. EUR (2024 m. – 65,8 mlrd. EUR), finansavimas. Nepaisant šio reikšmingo išlaidų sumažinimo, toliau daroma pažanga įgyvendinant tarpines ir siektinas reikšmes.

4.3. Turtas

2025 m. gruodžio 31 d. visas turtas sudarė 617,4 mlrd. EUR (2024 m. – 518,5 mlrd. EUR). Padidėjimą daugiausia lėmė tolesnis skolinimas pagal EGADP programą ir naujos paskolos Ukrainai, suteiktos pagal Ukrainos priemonę ir MFP SUBM. Reikšmingiausias ES balanso turtas buvo finansinis turtas, išskyrus pinigus ir pinigų ekvivalentus (386,1 mlrd. EUR), išankstinis finansavimas (76,7 mlrd. EUR), gautinos ir susigrąžintinos sumos (34,1 mlrd. EUR) ir pinigai ir pinigų ekvivalentai (103 mlrd. EUR). Kitą turtą, kuris siekė 17,5 mlrd. EUR, daugiausia sudarė nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai bei nematerialusis turtas.

Turto struktūra 2025 m. gruodžio 31 d.

Viso turto padidėjimą (99,0 mlrd. EUR, arba 19,1 %, palyginti su ankstesniais metais) daugiausia lėmė šie veiksniai:

— negrąžintos paskolos padidėjo nuo 283,6 mlrd. EUR 2024 m. iki 333,4 mlrd. EUR 2025 m. 49,8 mlrd. EUR, arba 17,6 %, padidėjimas daugiausia susijęs su papildomų paskolų teikimu valstybėms narėms pagal EGADP ir „REPowerEU“ (47,2 mlrd. EUR) ir naujų paskolų teikimu pagal Ukrainos priemonę ir MFP programas (atitinkamai 10,1 mlrd. EUR ir 18,4 mlrd. EUR); jos buvo kompensuotos EFSM ir SURE pagalbos grąžinimu (atitinkamai 4,9 mlrd. EUR ir 8,0 mlrd. EUR) ir 14,4 mlrd. EUR nuvertėjimo padidėjimu, daugiausia dėl naujų paskolų Ukrainai,

— pinigai ir pinigų ekvivalentai padidėjo nuo 63,2 mlrd. EUR 2024 m. iki 103,0 mlrd. EUR 2025 m. 39,9 mlrd. EUR, arba 63 %, padidėjimą daugiausia lėmė didesnis likvidumas, susijęs su vieningu finansavimu (33,9 mlrd. EUR 2024 m., palyginti su 65,2 mlrd. EUR 2025 m. pabaigoje), ir jis susidarė dėl to, kad 2026 m. pradžioje planuojama išmokėti daug lėšų.

Išankstinis finansavimas (teisiškai įsipareigoti išankstiniai mokėjimai)

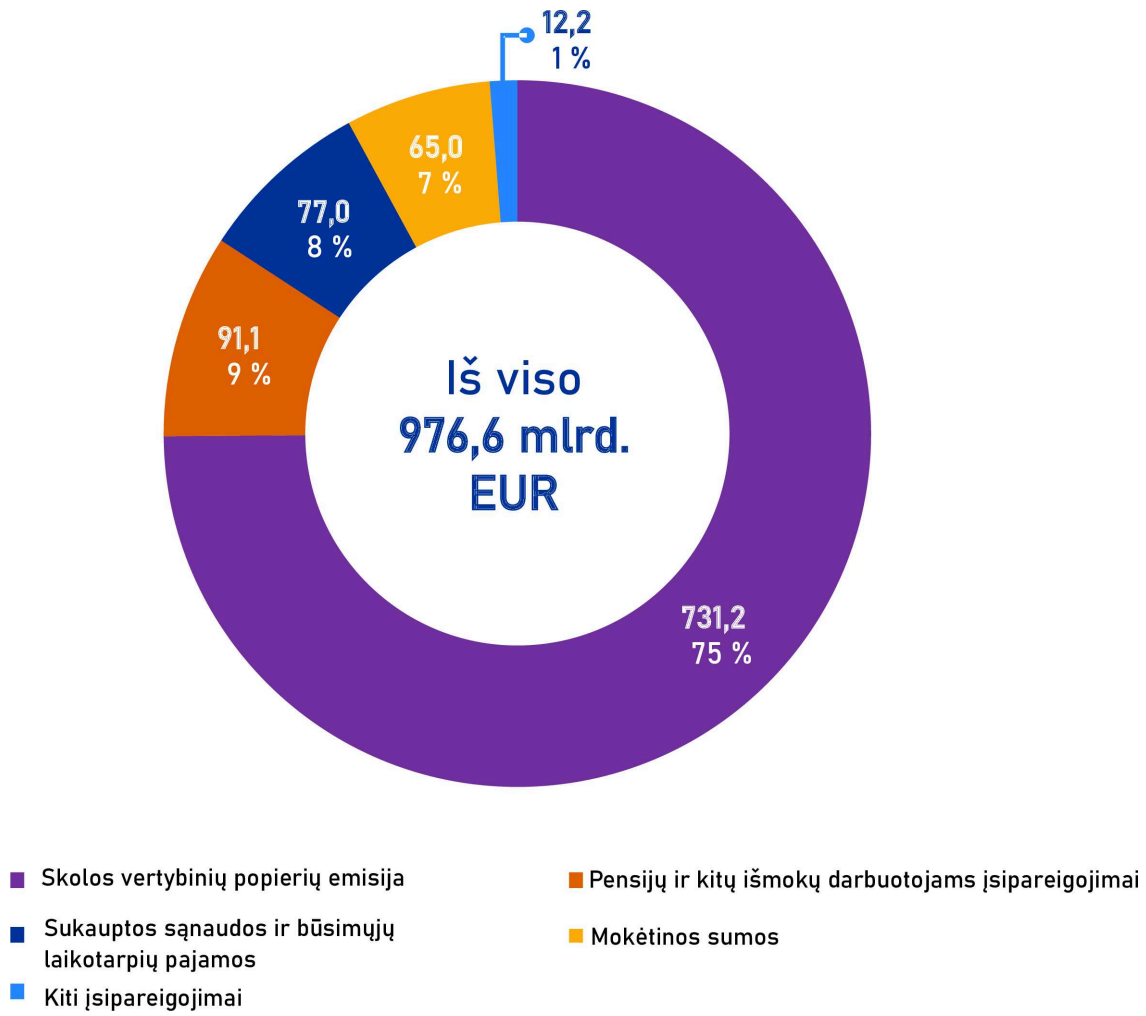
2025 m. išankstinio finansavimo suma, išskyrus kitus avansus valstybėms narėms ir įnašus į patikos fondą „Bėkou“ ir patikos fondą Afrikai, sudarė 71,3 mlrd. EUR (2024 m. – 75,1 mlrd. EUR). Didžiausias pokytis susijęs su EGADP išankstiniu finansavimu, kuris sumažėjo nuo 15,4 mlrd. EUR iki 10,2 mlrd. EUR 2025 m., įprastai įgyvendinant programą, nes 2025 m. jokių papildomų išankstinio finansavimo išmokų nebuvo.

Išankstinio finansavimo, suteikto pagal DFP programas, lygiui didelį poveikį daro atitinkamas DFP ciklas, pavyzdžiui, galima numanyti, kad DFP laikotarpio pradžioje valstybėms narėms pagal sanglaudos politiką bus išmokėti dideli avansai ir šiomis sumomis valstybės narės toliau galės naudotis iki programų užbaigimo. Taip pat išmokamas metinis išankstinis finansavimas, kuris turi būti panaudotas per metus arba susigrąžintas kitais metais, kai užbaigiamas metinis sąskaitų ciklas. Komisija deda visas pastangas, kad užtikrintų deramą išankstinio finansavimo lygį. Turi būti išlaikyta pakankamo projektų finansavimo užtikrinimo ir išlaidų pripažinimo laiku pusiausvyra.

4.4. Įsipareigojimai

2025 m. gruodžio 31 d. visi įsipareigojimai sudarė 976,6 mlrd. EUR (2024 m. – 827,3 mlrd. EUR). Padidėjimą daugiausia lėmė 2025 m. pagal vieningą finansavimo metodą pasiskolintos lėšos. Reikšmingiausi įsipareigojimai buvo pasiskolintos lėšos, skirtos paskoloms valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms finansuoti (731,2 mlrd. EUR), pensijų įsipareigojimai ir kiti išmokų darbuotojams, mokamų pasibaigus tarnybos laikui, įsipareigojimai (91,1 mlrd. EUR), sukauptos sąnaudos ir būsimojo laikotarpio pajamos (77,0 mlrd. EUR) bei įsipareigojimai trečiosioms šalims (65 mlrd. EUR).

Įsipareigojimų struktūra 2025 m. gruodžio 31 d.

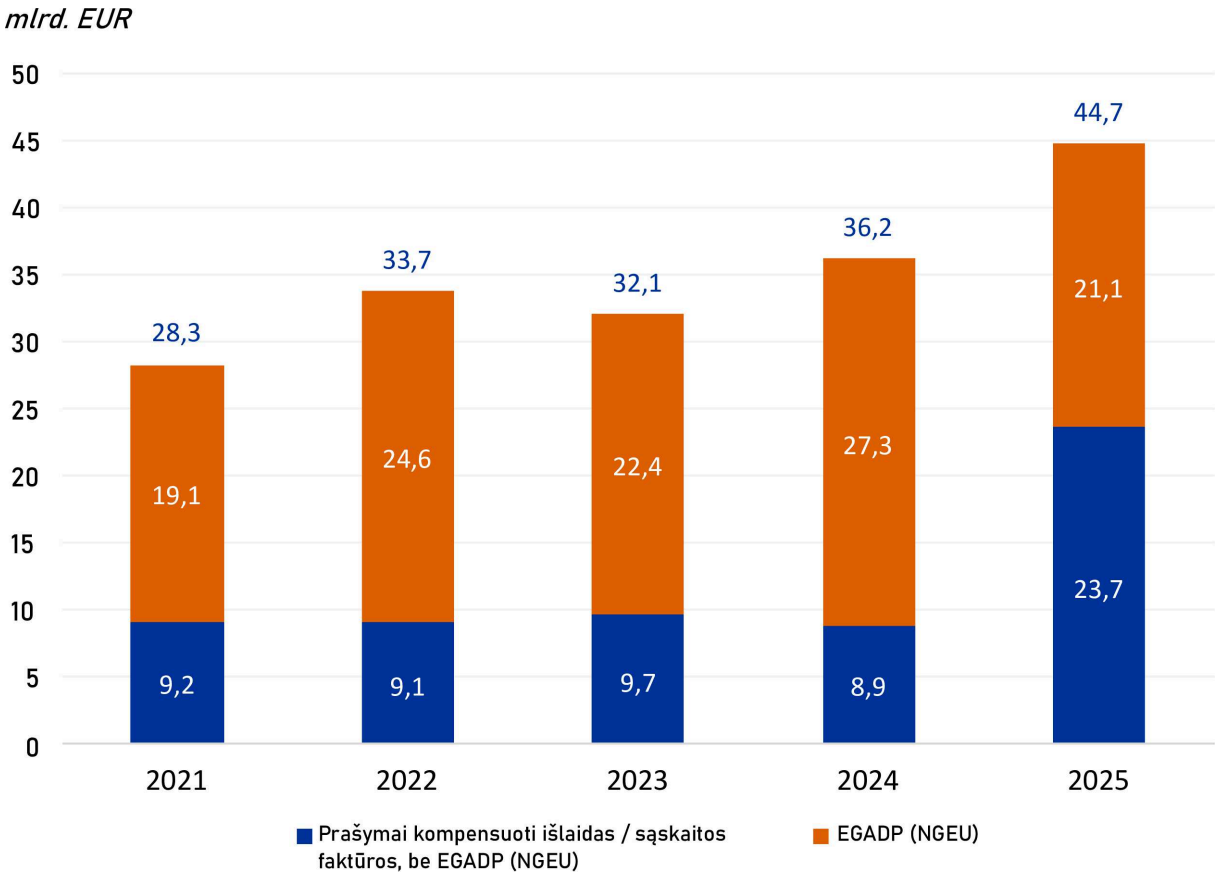
149,3 mlrd. EUR, arba 18,0 %, padidėjimą, palyginti su ankstesniais metais, daugiausia lėmė šie veiksniai:

— pasiskolintos lėšos padidėjo nuo 594,0 mlrd. EUR 2024 m. iki 731,2 mlrd. EUR 2025 m. 137,2 mlrd. EUR, arba 23,1 %, padidėjimas daugiausia susijęs su nauja emisija pagal vieningą finansavimo metodą, neįskaitant EGADP, Ukrainos priemonės ir MFP paskolų grąžinimų (148,3 mlrd. EUR), atėmus 10,6 mlrd. EUR EFSM, SURE ir MB grąžinimų,

— sukauptos sąnaudos ir būsimojo laikotarpio pajamos padidėjo nuo 67,1 mlrd. EUR 2024 m. iki 77,0 mlrd. EUR 2025 m. 9,9 mlrd. EUR, arba 14,8 %, padidėjimas daugiausia susijęs su EDADP; ir

— mokėtinos sumos padidėjo nuo 55,4 mlrd. EUR 2024 m. iki 65,0 mlrd. EUR 2025 m. 9,6 mlrd. EUR, arba 17,3 %, padidėjimas visų pirma susijęs su ERPF, SF ir ESF (13,9 mlrd. EUR padidėjimas).

Visi gauti prašymai kompensuoti išlaidas ir sąskaitos faktūros, balanse pripažinti mokėtinomis sumomis

4.5. **Grynasis turtas**

2025 m. gruodžio 31 d. turtą viršijantys įsipareigojimai sudarė 359,2 mlrd. EUR (2024 m. – 308,8 mlrd. EUR). Svarbiausi straipsniai, dėl kurių susidarė šis padidėjimas, yra papildomos pagal vieningą finansavimo metodą pasiskolintos lėšos (kurios turi būti grąžintos iki 2055 m., žr. **5.1.1** skirsnį), politikos įgyvendinimo masto padidėjimas ir susijęs įsipareigojimų asignavimų padidėjimas, išmokų darbuotojams įsipareigojimas (kuris turi būti apmokėtas per kelis dešimtmečius), taip pat su EŽŪGF susijusios išmokos, kurių didžioji dalis buvo išmokėta 2026 m. pirmąjį ketvirtį.

Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad šie turtą viršijantys įsipareigojimai nereiškia, jog ES institucijos ir įstaigos yra patekusios į sunkią finansinę padėtį, greičiau tai rodo, kad tam tikri įsipareigojimai bus finansuojami iš būsimų metinių biudžetų. Pagal kaupiamosios apskaitos taisykles daug išlaidų yra pripažįstamos einamaisiais metais, nors jos gali būti faktiškai apmokėtos kitais metais ir dengiamos iš būsimų biudžetų; su šiuo būsimų laikotarpių finansavimu susijusios pajamos bus apskaitomos tik būsimais laikotarpiais.

4.6. **Jungtinės Karalystės išstojimas iš ES**

Pagal Susitarimą dėl JK išstojimo JK toliau mokės įnašus į ES biudžetą ir naudosis iki 2021 m. patvirtintomis ES programomis ir išlaidomis, lyg būtų valstybė narė. JK taip pat atgaus tam tikras į ES biudžetą įmokėtas nustatyto dydžio sumas arba sumas, kurių įtraukimas į ES biudžetą yra susijęs su jos narystės laikotarpiu. ES du kartus per metus Jungtinei Karalystei teikia mokėtinų sumų ataskaitas, o JK jas moka kas mėnesį. Ataskaitos kasmet atnaujinamos pagal faktinius skaičius.

Dėl šių prievolių pagal Susitarimą dėl išstojimo ES atsiranda įsipareigojimų ir gautinų sumų, kurias reikia apskaičiuoti bei atspindėti ES metinėse ataskaitose. Jos visų pirma susijusios su šiomis sritimis:

— nuosavais ištekliais (136 straipsnis),

— neįvykdytais įsipareigojimais (140 straipsnis),

— už konkurencijos pažeidimus skirtomis baudomis (141 straipsnis),

— Sąjungos įsipareigojimais (142 straipsnis),

— neapibrėžtaisiais finansiniais įsipareigojimais ir finansinėmis priemonėmis (143 ir 144 straipsniai),

— Europos anglių ir plieno bendrijos grynuoju turtu (145 straipsnis),

— ES investicijomis į Europos investicijų fondą (EIF) (146 straipsnis),

— neapibrėžtaisiais įsipareigojimais, susijusiais su teismo bylomis (147 straipsnis).

mln. EUR

	140 straipsnis	142 straipsnis	Kita	2025 12 31	2024 12 31
Jungtinės Karalystės mokėtina suma	*2 327*	*9 599*	*166*	*12 092*	*14 683*
Jungtinei Karalystei mokėtina suma	*–*	*–*	*(1 331)*	*(1 331)*	*(1 922)*
Iš viso	**2 327**	**9 599**	**(1 165)**	**10 761**	**12 762**
Ilgalaikė	*1 928*	*9 244*	*(915)*	*10 256*	*11 231*
Trumpalaikė	*399*	*355*	*(250)*	*505*	*1 530*

2025 m. gruodžio 31 d. grynoji iš Jungtinės Karalystės gautina suma, remiantis įsipareigojimais pagal Susitarimo dėl išstojimo finansines nuostatas, sudarė 10 761 mln. EUR (2024 m. – 12 762 mln. EUR). Pagrindiniai šios gautinos sumos elementai apima Jungtinės Karalystės prievoles pagal 142 straipsnį, susijusias su ES išmokų, mokamų pasibaigus tarnybos laikui, įsipareigojimais (9 599 mln. EUR), ir prievoles pagal 140 straipsnį, susijusias su neįvykdytais biudžetiniais įsipareigojimais (2 327 mln. EUR).

5. **NEAPIBRĖŽTIEJI BIUDŽETINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI**

Pastaraisiais metais ES vis dažniau naudojo finansines priemones (pvz., paskolas, garantijas ir investicijas į nuosavą kapitalą) kaip vieną iš būdų įgyvendinti savo politiką ir siekti ES tikslų. Pavyzdžiui, ES suteiktomis paskolomis valstybėms narėms arba šalims partnerėms siekiama atkurti finansinį stabilumą arba skatinti ekonomikos atsigavimą po krizių. Pagrindinis ES garantijos programų tikslas – didinti investicijas ir gerinti galimybes gauti finansavimą, kad būtų mažinamas rinkos nepakankamumas pagrindinėse politikos srityse.

Kai ES teikia paramą garantijų forma, ji tikisi savo biudžeto įnašais paskatinti investicijas, pritraukdama paramą iš kitų finansų įstaigų ir investuotojų.

Teikiant paskolas trečiosioms valstybėms arba garantijas, ES biudžetas gali patirti nuostolių, kai įvyksta tam tikri įvykiai, kurių ES negali visiškai kontroliuoti. Kadangi mažai tikėtina, kad galutiniams naudos gavėjams negrąžinus paskolų bus patirti visi įmanomi nuostoliai, ES neturi sukaupusi turto, kuris būtų skirtas visiems šiems galimiems įsipareigojimams padengti ([6]), bet turi atidėjinių, kurie būtini tikėtiniems nuostoliams padengti, ir pakankamą atsargos rezervą nenumatytiems nuostoliams padengti. Tačiau jei būtų patirta nuostolių, viršijančių atidėjinių sumas, juos iš būsimų ES biudžetų lėšų padengtų valstybės narės. Todėl dėl paskolų ir biudžeto garantijų atsiranda ES biudžeto „neapibrėžtieji biudžetiniai įsipareigojimai“.

ES nuolat stebi savo neapibrėžtųjų įsipareigojimų tvarumą ir Bendrame atidėjinių fonde (BAF) laikomų atidėjinių pakankamumą ([7]) (žr. **5.3** skirsnį).

2025 m. pabaigoje ES neapibrėžtieji biudžetiniai įsipareigojimai sudarė 475,7 mlrd. EUR, iš kurių 363,1 mlrd. EUR buvo susiję su neapmokėtomis paskolomis valstybėms (359,4 mlrd. EUR nominali suma ir 3,7 mlrd. EUR sukauptų palūkanų) ir 112,6 mlrd. EUR – su pagal suteiktas garantijas nustatyta maksimalia suma (viršutine riba). Kalbant apie paskolas, 286,1 mlrd. EUR suma susijusi su paskolomis valstybėms narėms, o 77,0 mlrd. EUR – su paskolomis trečiosioms valstybėms. Atidėjiniai paskoloms trečiosioms valstybėms ir garantijoms sudarė 27,4 mlrd. EUR.

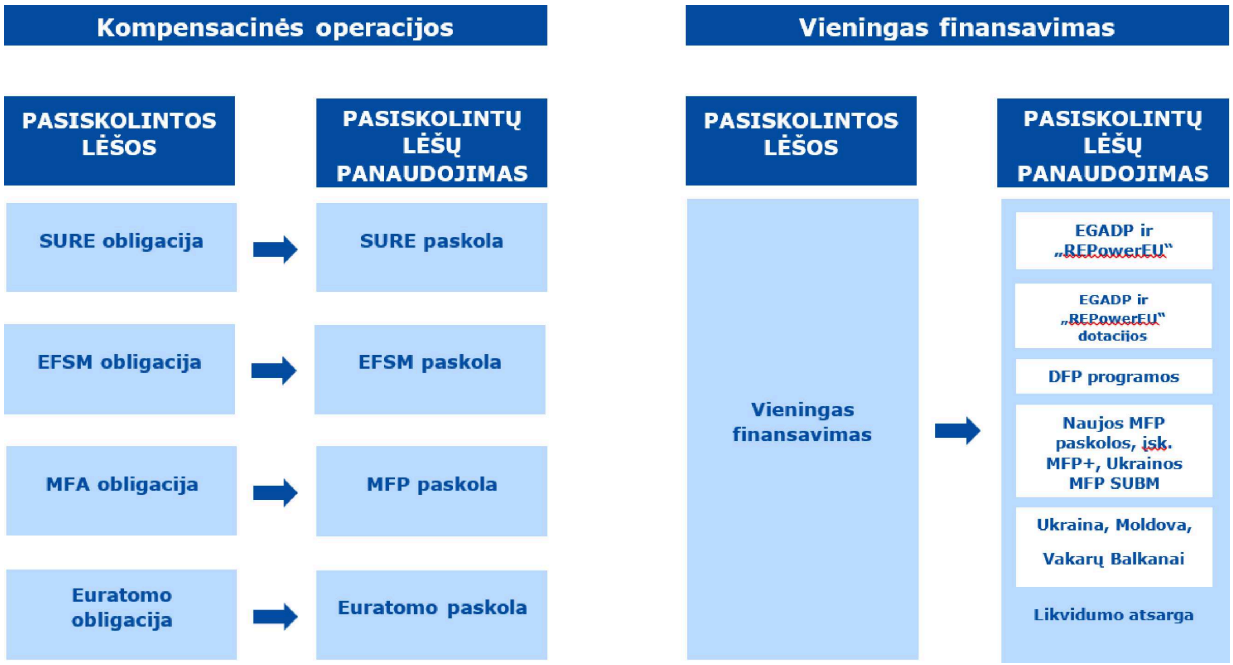
ES taip pat prisiima kitus įsipareigojimus, kurie nėra neapibrėžto pobūdžio, bet dėl savo ilgalaikiškumo bus finansuojami valstybių narių iš būsimų laikotarpių ES biudžetų. Tai daugiausia pensijų įsipareigojimai (91,1 mlrd. EUR 2025 m. gruodžio 31 d.) ir taikant vieningą finansavimą pasiskolintos lėšos, kuriomis buvo finansuotos EGADP ir (arba) „REPowerEU“ dotacijos bei kelios kitos DFP programos (312,9 mlrd. EUR 2025 m. gruodžio 31 d., žr. **3.2** ir **3.4** skirsnius).

5.1. Skolinimosi ir skolinimo veikla

5.1.1. *Skolinimasis*

Sąjunga skolinasi išleisdama vertybinius popierius tarptautinėse kapitalo rinkose. Visos Sąjungos pasiskolintos lėšos garantuojamos ES biudžetu. Iki 2020 m. pasiskolintos lėšos buvo naudojamos tik skolinimo veiklai finansuoti, žr. **5.1.2** skirsnį. Sukūrus NGEU priemonę, pasiskolintos priemonės taip pat naudojamos EGADP / „REPower“ negrąžintinai paramai finansuoti, žr. **3.2** skirsnį.

Finansavimo metodas

([6]) Išskyrus tam tikras garantijas, suteiktas pagal ankstesnių DFP finansinių priemonių programas, kurios buvo visiškai finansuotos arba kurioms sudaryti atidėjiniai iš ES biudžeto.

([7]) Žr. kasmetinę Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl finansinių priemonių, biudžeto garantijų, finansinės paramos ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų.

Iki 2020 m. Komisija taikė kompensacinį principą, pagal kurį viena obligacija buvo išleidžiama konkrečiam paskolos susitarimui finansuoti. Ji pinigus pervesdavo tiesiogiai šaliai gavėjai tomis pačiomis sąlygomis (palūkanų norma, terminas). Obligacijų emisijų laikas, apimtis ir terminai buvo nustatomi pagal gavėjo poreikius.

Kalbant apie NGEU priemonę, Komisija taiko diversifikuotą sutelktinio finansavimo metodą, pagal kurį pasiskolintomis lėšomis tiesiogiai nefinansuojamos konkrečios išmokos. Vietoje to, pagal pusmečio finansavimo planus išleidžiamos ilgalaikės obligacijos ir trumpalaikiai vekseliai. Šiuos vertybinius popierius Komisija išleidžia per aukcionus ir sindikuotuosius sandorius. Vėliau pagal su valstybėmis narėmis suderintą išlaidų paskirstymo metodiką ([8]) ji perkelia paskolų išlaidas naudos gavėjams, o negrąžintinos paramos išlaidas – į ES biudžetą. Sutelktinio finansavimo metodas užtikrina lankstesnę ir nuoseklesnę skolinimosi ir skolinimo veiklą. Jį taikant taip pat sumažėja finansavimo išlaidos ir galima sukurti geresnę rizikos ir atitikties sistemą. Be to, tokiam lanksčiam finansavimui reikalinga likvidumo atsarga, kad būtų užtikrintas veiksmingas likvidumo valdymas.

Vadovaudamasi 2022 m. gruodžio mėn. priimtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2022/2434 ([9]), Komisija gali šį metodą taikyti visai skolinimosi veiklai ateityje. Šis lankstus ir ekonomiškai veiksmingas skolos valdymas bus palankus Ukrainai skirtai makrofinansinės paramos (MFP)+ priemonei, Ukrainos priemonei ir kitoms skolinimo programoms ir taip bus sukurtas vieningas finansavimo metodas, taikomas visoms ES skolinimosi operacijoms.

2025 m. gruodžio 31 d. negrąžintos ES pasiskolintos lėšos iš viso padidėjo iki 738,9 mlrd. EUR. Į šią sumą įeina 78,5 mlrd. EUR NGEU žaliųjų obligacijų. Šios emisijos pagrįstos NGEU žaliųjų obligacijų sistema, suderinama su Žaliųjų obligacijų principais (ŽOP), kuriuos patvirtino Tarptautinė kapitalo rinkos asociacija (ICMA) ([10]). NGEU žaliųjų obligacijų lėšomis finansuojamos su klimatu susijusios priemonės, nustatytos nacionaliniuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę (EGADP).

Šioje lentelėje pateiktas 2025 m. gruodžio 31 d. negrąžintų ES pasiskolintų sumų (nominaliąja verte mlrd. EUR) grąžinimo tvarkaraštis.

	VIENINGAS	KOMPENSACINĖS SKOLINIMOSI OPERACIJOS				IŠ VISO
	FINANSAVIMAS	SURE	EFSM	MFP	Euratomas	
2026	69,9	8,0	6,2	0,1	0,0	84,2
2027	37,2	0,0	3,0	0,2	0,1	40,4
2028	55,6	10,0	2,3	0,2	0,1	68,2
2029	34,1	8,1	1,4	0,9	0,0	44,5
2030	27,7	10,0	0,0	0,1	0,1	37,9
2031	39,2	0,0	6,6	1,2	0,1	47,0
2032	30,3	0,0	3,0	0,7	0,0	34,1
2033	15,7	0,0	2,1	0,5	0,0	18,3
2034	39,7	0,0	0,0	0,7	0,0	40,5
2035	16,9	8,5	2,0	2,0	0,0	29,4
2036	0,0	9,0	5,8	1,3	0,0	16,1
2037	18,4	8,7	0,0	0,9	0,0	28,1

([8]) Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/9701.

([9]) 2022 m. gruodžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2022/2434, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046, kiek tai susiję su diversifikuotos finansavimo strategijos kaip bendrojo skolinimosi metodo nustatymu (OL L 319, 2022 12 13, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj).

([10]) Europos Komisija, Biudžeto generalinis direktoratas, Green bonds – Impact and allocation report – NGEU report 2023, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2023 m., https://data.europa.eu/doi/10.2761/302803.

	VIENINGAS	KOMPENSACINĖS SKOLINIMOSI OPERACIJOS				IŠ VISO
	FINANSAVIMAS	SURE	EFSM	MFP	Euratomas	
2038	17,0	0,0	1,8	0,3	0,0	19,1
2039	19,3	0,0	0,0	0,1	0,0	19,4
2040	6,0	7,0	0,0	0,5	0,0	13,5
2041	16,9	0,0	0,0	0,0	0,0	16,9
2042	13,3	0,0	3,0	2,0	0,0	18,3
2043	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0
2044	14,4	0,0	0,0	0,0	0,0	14,4
2045	12,6	0,0	0,0	0,0	0,0	12,6
2046	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	5,0
2047	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0	6,0
2048	15,3	0,0	0,0	0,0	0,0	15,3
2049	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2050	17,0	10,0	0,0	0,0	0,0	27,0
2051	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4
2052	13,9	0,0	0,0	0,5	0,0	14,4
2053	15,3	0,0	0,0	2,5	0,0	17,8
2054	17,3	0,0	0,0	0,0	0,0	17,3
2055	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0
Iš viso	**596,5**	**90,4**	**37,1**	**14,7**	**0,3**	**738,9**

Taikant vieningo finansavimo metodą finansuojamos EGADP / „REPowerEU“ paskolos ir negrąžintina parama, taip pat Ukrainos priemonė, Vakarų Balkanų priemonė, Moldovos priemonė ir nuo 2023 m. pasirašytos MFP paskolos.

5.1.2. *Skolinimas*

Komisija teikia dvišales paskolas valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms, remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos sprendimais. 2025 m. Komisija, veikdama ES vardu, valdė toliau nurodytas programas, pagal kurias ji teikė paskolas (be **3.3** skirsnyje nurodytų EGADP / „REPower“):

— SURE (Paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti) pagalba,

— Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonės (EFSM) pagalba,

— Makrofinansinė parama (MFP),

— Ukrainos priemonė,

— Vakarų Balkanų priemonė,

— Moldovos priemonė,

— Euratomas ir

— Mokėjimų balansas (MB).

2025 m. gruodžio 31 d. paskolų nominali suma (mlrd. EUR) buvo:

	Iš viso pasirašyta	Iš viso nepanaudota metų pabaigoje	Iš viso išmokėta metų pabaigoje	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje
SURE				
Belgija	8,2	-	8,2	8,2
Bulgarija	1,0	-	1,0	1,0
Kroatija	1,6	-	1,6	1,2
Kipras	0,6	-	0,6	0,5
Čekija	4,5	-	4,5	4,5
Estija	0,2	-	0,2	0,2
Graikija	6,2	-	6,2	5,2
Vengrija	0,7	-	0,7	0,7
Airija	2,5	-	2,5	2,5
Italija	27,4	-	27,4	24,3
Latvija	0,5	-	0,5	0,4
Lietuva	1,1	-	1,1	0,9
Malta	0,4	-	0,4	0,3
Lenkija	11,2	-	11,2	11,2
Portugalija	6,2	-	6,2	6,2
Rumunija	3,0	-	3,0	3,0
Slovakija	0,6	-	0,6	0,6
Slovėnija	1,1	-	1,1	0,9
Ispanija	21,3	-	21,3	18,5
	98,4	-	**98,4**	**90,4**
EFSM				
Airija	22,5	-	22,5	17,3
Portugalija	24,3	-	24,3	19,8
	46,8	-	**46,8**	**37,1**
MFP				
Albanija	0,2	-	0,2	0,2
Armėnija	0,1	-	0,1	0,1
Bosnija ir Hercegovina	0,1	-	0,1	0,1
Sakartvelas	0,1	-	0,1	0,1
Jordanija	1,6	0,3	1,3	1,3
Kosovas	0,1	-	0,1	0,1
Kirgizijos Respublika	0,0	-	0,0	0,0
Moldova	0,4	-	0,4	0,4

	Iš viso pasirašyta	Iš viso nepanaudota metų pabaigoje	Iš viso išmokėta metų pabaigoje	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje
Juodkalnija	0,1	-	0,1	0,1
Šiaurės Makedonija	0,3	0,1	0,2	0,2
Tunisas	1,4	-	1,4	1,4
Ukrainai skirta MFP	12,2	-	12,2	11,0
Ukrainai skirta MFP+	18,0	-	18,0	18,0
Ukrainos MFP SUBM	18,1	-	18,1	18,1
Egiptas	5,0	4,0	1,0	1,0
	57,6	**4,3**	**53,3**	**52,1**
Vakarų Balkanų priemonė				
Šiaurės Makedonija	0,5	0,5	0,0	0,0
Albanija	0,7	0,6	0,1	0,1
Serbija	1,1	1,1	0,1	0,1
Juodkalnija	0,3	0,3	0,0	0,0
	2,6	**2,4**	**0,2**	**0,2**
Moldovos priemonė				
Moldova	**1,5**	**1,2**	**0,3**	**0,3**
Ukrainos priemonė				
Ukraina	**33,0**	**9,8**	**23,2**	**23,2**
Euratomas				
„Energoatom“ ir K2R4 – Ukraina	**0,4**	-	**0,4**	**0,3**
EGADP/„REPowerEU“	**277,2**	**121,3**	**155,9**	**155,9**
Iš viso	**517,4**	**139,0**	**378,5**	**359,4**

SURE

Priemonė SURE buvo nustatyta 2020 m. siekiant teikti finansinę paramą valstybėms narėms, patiriančioms arba realiai galėjusioms patirti didelių ekonominių ir finansinių sunkumų dėl COVID-19 pandemijos. Šia priemone papildomos nacionalinės priemonės, kurių imasi nukentėjusios valstybės narės.

Galimybės naudotis priemone laikotarpis baigėsi 2022 m. gruodžio 31 d. ir visos išmokos yra išmokėtos. Paskolų grąžinimo terminas įvairus – nuo 5 iki 30 metų.

EFSM

EFSM buvo nustatyta siekiant teikti finansinę paramą visoms valstybėms narėms, patiriančioms arba realiai galinčioms patirti didelių ekonominių ir finansinių sunkumų dėl išimtinių aplinkybių, kurių jos negali kontroliuoti. Šios programos galiojimas baigėsi ir jokių papildomų paskolų nebegalima imti, išskyrus konkrečioms užduotims, pavyzdžiui, pratęsti esamų paskolų grąžinimo terminus.

2025 m. Airija grąžino mokėtiną 2,4 mlrd. EUR EFSM paskolos sumą, o Portugalija pirma laiko grąžino dvi paskolas, kurių bendra vertė – 2,5 mlrd. EUR. Pagrindinės ES obligacijos buvo pervestos į vieningą finansavimo fondą.

MFP

MFP programa yra finansinė parama, kurią ES teikia šalims partnerėms, nepriklausančioms ES ir patiriančioms mokėjimų balanso krizę. Ji teikiama vidutinės trukmės arba ilgalaikės paskolos arba dotacijos arba jų derinio forma, ir ją gali gauti tik šalys, kurios naudojasi Tarptautinio valiutos fondo (TVF) pagalbos programa.

Ukraina

2022 m. Europos Parlamentas ir Taryba susitarė dėl trijų finansinės paramos Ukrainai paketų ([11]), kurių bendra suma sudaro 7,2 mlrd. EUR, kad nedelsiant padidintų šalies atsparumą Rusijai pradėjus neišprovokuotą ir nepateisinamą agresijos karą. Visos paskolos Ukrainai išmokėtos iki 2022 m. pabaigos. Šių paskolų Ukrainai grąžinimo terminas svyruoja nuo 10 iki 30 metų.

Siekiant toliau teikti ES paramą Ukrainai, 2023 m. buvo išmokėta 18 mlrd. EUR MFP+ paskola pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2463 ([12]). Paskola buvo finansuotą taikant vieningą finansavimo metodą (visos ankstesnės MFP paskolos buvo finansuotos taikant kompensacinį metodą).

2024 m. spalio mėn. ES patvirtino naują MFP Ukrainai ir Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą (SUBM) ([13]). Pagal SUBM ypatingosios pajamos iš areštuoto Rusijos valstybės turto naudojamos negrąžintinai paramai Ukrainai teikti, siekiant padėti šaliai grąžinti naujas dvišales paskolas, kurias pagal šią iniciatyvą suteikė G7 partneriai ir ES. Todėl 2024 m. gruodžio mėn. ES pasirašė naują MFP paskolos susitarimą su Ukraina dėl 18,1 mlrd. EUR sumos, kuri visa buvo išmokėta iki 2025 m. pabaigos.

2025 m. pabaigoje visos Ukrainai suteiktos ir negrąžintos MFP paskolos sudarė 47,1 mlrd. EUR (nominali suma).

Ukrainos priemonė

2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė Reglamentą (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė ([14]). Ši priemonė apima 2024–2027 m. ir pagal ją suteikiama iki 50 mlrd. EUR finansinė parama Ukrainai, įskaitant iki 33 mlrd. EUR valstybės paskolų. Iki 2025 m. gruodžio 31 d. Ukrainai išmokėta 23,2 mlrd. EUR paskolų. Valstybės paskolos pagal Ukrainos priemonę finansuojamos pasiskolintomis lėšomis, taikant vieningą finansavimo metodą.

Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1449 ([15]), kuriuo nustatoma Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė, buvo priimtas 2024 m. gegužės mėn., o pirmosios paskolos išmokėtos 2025 m. Tikimasi, kad pagal Priemonę 2025–2027 m. bus suteikta iki 4 mlrd. EUR paskolų, o mokėjimai priklausys nuo to, ar ES šalys partnerės Vakarų Balkanuose įgyvendins konkrečias socialines, ekonomines ir su pagrindiniais principais susijusias reformas.

([11]) Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/313 kuriuo suteikiama 1,2 mlrd. EUR dydžio skubi pagalba Ukrainai, Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/1201, kuriuo suteikiama 1,0 mlrd. EUR dydžio išskirtinė pagalba Ukrainai, Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/1628, kuriuo suteikiama 5,0 mlrd. EUR dydžio išskirtinė pagalba Ukrainai.

([12]) 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2463, kuriuo nustatoma paramos Ukrainai teikimo 2023 m. priemonė (makrofinansinė pagalba +) (OL L 322, 2022 12 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

([13]) 2024 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/2773, kuriuo sukuriamas skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas ir Ukrainai suteikiama išskirtinė makrofinansinė pagalba (OL L, 2024/2773, 2024 10 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj).

([14]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė (OL L, 2024/792, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([15]) 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1449, kuriuo nustatoma Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė (OL L, 2024/1449, 2024 5 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj).

Moldovos reformų ir ekonomikos augimo priemonė

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/535 ([16]), kuriuo nustatoma Moldovos Respublikos reformų ir ekonomikos augimo priemonė, buvo priimtas 2025 m. kovo mėn. Pagal šią priemonę Moldova bus remiama 2025–2027 m. laikotarpiu. Tikimasi, kad pagal ją bus suteikta iki 1,5 mlrd. EUR paskolų, o pirmosios išmokos išmokėtos 2025 m.

Euratomas

Europos atominės energijos bendrija skolina lėšas tiek valstybėms narėms, tiek ES nepriklausančioms valstybėms ir visų šių valstybių ūkio subjektams su energijos įrenginiais susijusiems projektams finansuoti.

MOKĖJIMŲ BALANSAS

Mokėjimų balanso pagalba yra paramos programa, skirta euro zonai nepriklausančioms valstybėms narėms, kurios susiduria su mokėjimų balanso sunkumais. 2025 m. Latvija grąžino visą likusią MB paskolą.

SAFE

2025 m. gegužės 27 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė Europos saugumo veiksmų (SAFE) ([17]) priemonę, kuria siekiama teikti finansinę paramą valstybėms narėms, kad vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus būtų sparčiau užtikrinta gynybos parengtis. Pagal SAFE valstybėms narėms bus suteikta iki 150 mlrd. EUR ilgalaikių paskolų, kurias planuojama išmokėti 2026–2030 m. ir finansuoti pasiskolintomis lėšomis. Iki 2026 m. gegužės 31 d. buvo pasirašyta ir įsigaliojo 43,7 mlrd. EUR vertės SAFE paskolų, iš kurių išmokėta 6,6 mlrd. EUR.

Paramos Ukrainai paskola

2026 m. vasario mėn. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė Reglamentą (ES) 2026/467 ([18]), kuriuo nustatoma ne didesnė kaip 90 mlrd. EUR paramos Ukrainai paskola. Sąlygos programai įgyvendinti vėliau buvo sudarytos 2026 m. balandžio mėn. priėmus Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 ([19]), kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (DFP), dalinį pakeitimą. Susijęs paskolos susitarimas buvo pasirašytas 2026 m. gegužės mėn., o išmokas Europos Komisija planuoja pradėti 2026 m. birželio mėn.

Likvidžios lėšos vieningam finansavimui

Pagal vieningo finansavimo strategiją tam tikra iš pasiskolintų lėšų gauta pajamų suma laikoma Europos Centrinio Banko sąskaitoje arba investuojama trumpam laikotarpiui. Ši likvidumo atsarga užtikrina, kad būtų pakankamai lėšų visiems būsimų išmokų įsipareigojimams įvykdyti. Valdydama likvidumą Komisija atsižvelgia į numatomus išmokų poreikius ir pinigų likučių alternatyviuosius kaštus. 2025 m. pabaigoje kaip likvidumo atsarga laikomos lėšos sudarė 65,2 mlrd. EUR.

5.1.3. *Biudžeto apsaugos priemonės pasiskolintų lėšų grąžinimui užtikrinti*

ES pasiskolintos lėšos yra tiesioginiai ir besąlygiški ES įsipareigojimai ir juos garantuoja ES valstybės narės. Lėšas, pasiskolintas paskoloms finansuoti, numatoma grąžinti laiku atgavus pagrindinę paskolos sumą ir mokėtinas palūkanas.

([16]) 2025 m. kovo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/535, kuriuo nustatoma Moldovos Respublikos reformų ir ekonomikos augimo priemonė (OL L, 2025/535, 2025 3 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj).

([17]) 2025 m. gegužės 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/1106, kuriuo nustatoma Europos saugumo veiksmų (SAFE) stiprinant Europos gynybos pramonę priemonė (OL L, 2025/1106, 2025 5 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

([18]) 2026 m. vasario 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2026/467, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas dėl 2026 ir 2027 m. paramos Ukrainai paskolos nustatymo (OL L, 2026/467, 2026 2 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

([19]) 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

Tačiau jei šalis gavėja savo mokėjimo įsipareigojimų nevykdytų arba vėluotų juos vykdyti, esama nemažai apsaugos priemonių, kuriomis užtikrinamas ES skolų tvarkymas. Šios priemonės apibendrintos toliau pateiktoje lentelėje. Trumpuoju laikotarpiu pasiskolintos lėšos bus grąžintos iš turimo Komisijos iždo likučio. Vėliau su paskolomis trečiosioms šalims susijusios pasiskolintos lėšos (išskyrus MFP+ ir Ukrainos priemonės paskolas) bus grąžintos iš BAF laikomų lėšų, o dėl MFP+, Ukrainos priemonės ir paskolų valstybėms narėms Komisija gali pareikalauti papildomų išteklių iš valstybių narių, neviršijančių turimos nuosavų išteklių maržos (biudžeto manevringumo maržos). Kai kurioms programoms taip pat suteikiamos valstybių narių garantijos. Todėl investuotojams tenka tik ES, o ne paskolų gavėjo kredito rizika.

ES programa, finansuojama pasiskolintomis lėšomis	Apsaugos sistema
NGEU (EGADP ir „REPowerEU“)	Biudžeto manevringumo marža, neviršijanti laikinosios ES biudžeto viršutinės nuosavų išteklių ribos, – ES biudžeto viršutinės nuosavų išteklių ribos (1,4 % ES BNP) padidinimas, sudarantis 0,6 % ES BNP
SURE	Visų valstybių narių suteikta garantija (25 %) + biudžeto manevringumo marža, neviršijanti ES biudžeto viršutinės nuosavų išteklių ribos (1,4 % ES BNP)
EFSM	Biudžeto manevringumo marža, neviršijanti ES biudžeto viršutinės nuosavų išteklių ribos (1,4 % ES BNP)
MFP (standartinė)	Bendras atidėjinių fondas (9 % paskolos trečiajai valstybei)
Išskirtinė MFP Ukrainai	Bendras atidėjinių fondas (9 % paskolos) + visų ES valstybių narių garantijos (61 %)
MFP+ Ukrainai	Biudžeto manevringumo marža, neviršijanti ES biudžeto viršutinės nuosavų išteklių ribos (1,4 % ES BNP)
MFP SUBM	Biudžeto manevringumo marža, neviršijanti ES biudžeto viršutinės nuosavų išteklių ribos (1,4 % ES BNP)
Ukrainos priemonė	Biudžeto manevringumo marža, neviršijanti ES biudžeto viršutinės nuosavų išteklių ribos (1,4 % ES BNP)
Vakarų Balkanų priemonė	Bendras atidėjinių fondas (9 % paskolos trečiajai valstybei)
Moldovos priemonė	Bendras atidėjinių fondas (9 % paskolos trečiajai valstybei)
Euratomo paskolos trečiosioms valstybėms (valstybės valdomiems subjektams)	Bendras atidėjinių fondas (9 % paskolos) ir trečiųjų valstybių priešpriešinės garantijos

5.2. **Biudžeto garantijos**

Pagal šio tipo biudžeto vykdymą ES teikia garantijas finansų įstaigoms (įgyvendinantiesiems partneriams) jų finansavimo (skolinimo) ir investavimo (nuosavo kapitalo) veiklai, siekdama politikos tikslų.

ES suteikė garantijas pagal šias programas:

— EIB išorės skolinimo įgaliojimu suteiktos garantijos Europos investicijų bankui (EIB) skolinimo operacijoms už ES ribų, kurios daugiausia skirtos valstybės lygmens ir smulkesnio nei valstybės lygmens subjektams,

— Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) garantija, suteikta EIB grupei ir skirta operacijoms, kuriomis remiamos papildomos investicijos ES ir siekiama didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą,

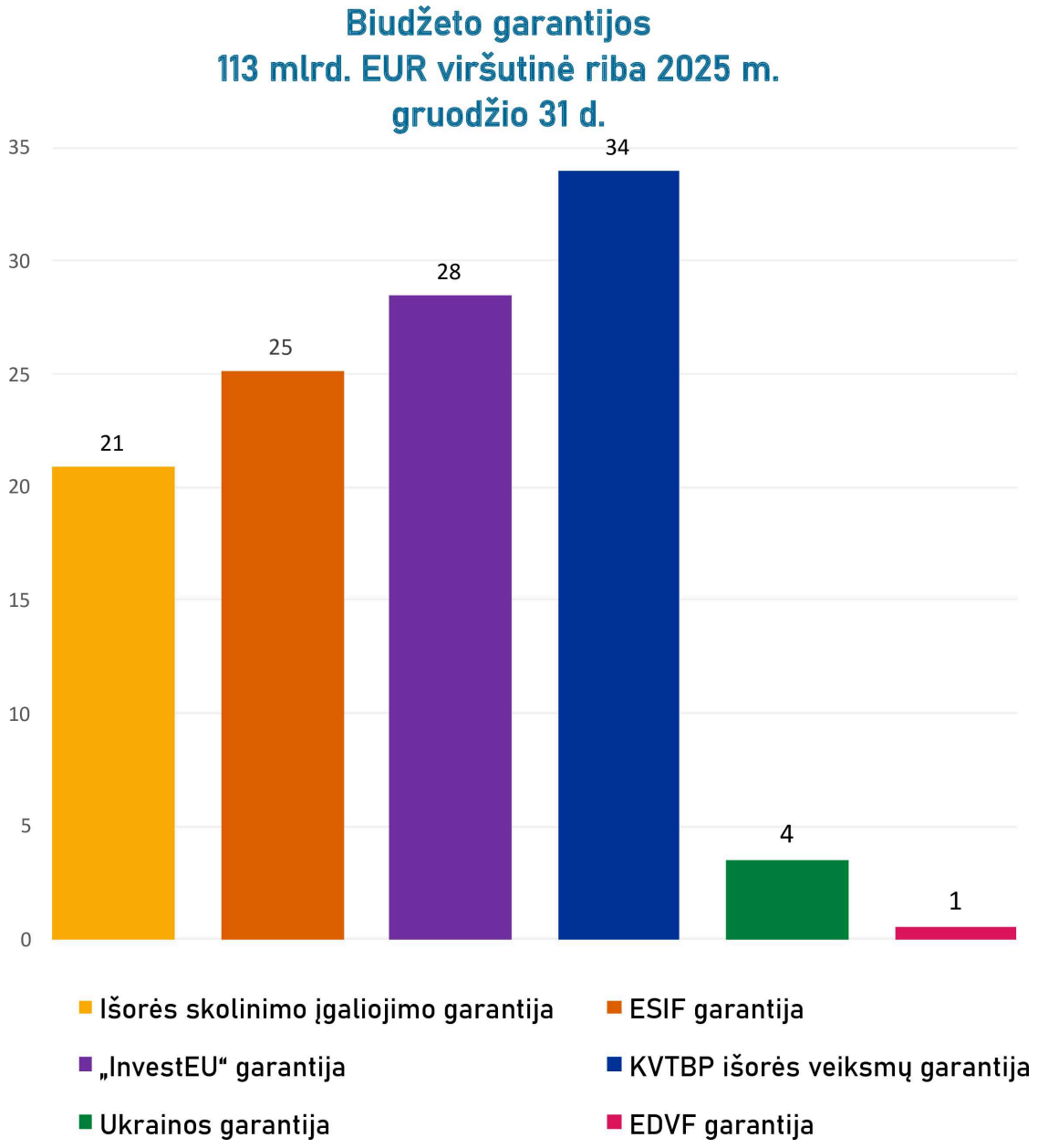
— „InvestEU“ garantija, suteikta EIB grupei, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankui ir keliems finansiniams partneriams ES valstybėse narėse, siekiant sutelkti privačiojo sektoriaus investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, inovacijas ir socialines investicijas bei įgūdžius. „InvestEU“ garantija gali būti padidinta ELPA ir valstybių narių įnašais ir priešpriešinėmis garantijomis,

— išorės veiksmų garantija pagal KVTBP reglamentą, suteikiant garantijas EIB ir kelioms kitoms garantijos šalims jų finansavimo ir investavimo operacijoms ne Europoje, kurios skirtos viešojo ir privačiojo sektorių naudos gavėjams, siekiant skatinti tvarias investicijas ES šalyse partnerėse,

— Europos darnaus vystymosi fondo (EDVF) garantija, suteikta kelioms garantijos šalims, siekiant paremti investicijas Afrikoje ir Europos kaimynystės priemonėje dalyvaujančiose šalyse,

— Ukrainos garantija, suteikta pagal Ukrainos priemonės reglamentą kelioms sandorio šalims, kad būtų didinamos investicijos į Ukrainos atkūrimą ir atstatymą.

2025 m. gruodžio 31 d. nominali likusi šių garantijų, maksimaliu lygiu suteiktų įgyvendinantiesiems partneriams, suma, siekė 112,6 mlrd. EUR, iš kurių 77,6 mlrd. EUR susiję su finansavimo ir investavimo veikla, pasirašius susitarimus su įgyvendinančiaisiais partneriais (dar nesibaigė investavimo laikotarpis, susijęs su „InvestEU“ ir KVTBP ir Ukrainos garantijomis, per kurį partneriai gali įtraukti naujas operacijas, kurioms bus taikoma garantija).

Valstybės narės ir EEE šalys taip pat gali prisidėti prie „InvestEU“ programos. Iki 2025 m. gruodžio 31 d. ES su tokiomis šalimis buvo pasirašiusi 3,3 mlrd. EUR vertės susitarimų dėl įnašų; iš jų 2,6 mlrd. EUR susiję su piniginiais įnašais ir 0,6 mlrd. EUR – su priešpriešinėmis garantijomis.

5.3. **Bendras atidėjinių fondas**

Siekiant patenkinti reikalavimus mokėti pagal garantiją, kad būtų padengti įgyvendinančiųjų partnerių patirti nuostoliai, ES kaupia atidėjinius iš biudžeto. Nuo 2021 m. visi atidėjiniai laikomi BAF, kuris veikia kaip vienas portfelis, o turtas daugiausia investuotas į skolos vertybinius popierius. Šiuo metu jame sukaupti visų ES biudžeto garantijų ir kelių finansinės paramos programų atidėjiniai. BAF ištekliai yra suskirstyti į skyrius, kad būtų galima atsekti sumas, susijusias su prisidedančiomis biudžeto garantijomis ir finansinės paramos programomis.

2025 m. gruodžio 31 d. Komisija laikė 27,2 mlrd. EUR vertės turtą šiuose BAF skyriuose:

— Išorės veiksmų garantijų fonde – 3,4 mlrd. EUR (EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijoms ir iki 2021 m. MFP ir Euratomo paskoloms trečiosioms šalims padengti),

— ESIF – 9,2 mlrd. EUR,

— EDVF – 0,8 mlrd. EUR,

— „InvestEU“ skyriuose – 8,9 mlrd. EUR (įskaitant valstybių narių ir EEE šalių įnašus pinigais),

— KVTBP „Globali Europa“ EDVF+ (3,6 mlrd. EUR),

— Ukrainos garantijos skyriuje – 0,6 mlrd. EUR,

— MFP paskolų po 2020 m. ir Vakarų Balkanų priemonės skyriuose – 0,2 mlrd. EUR,

— Ukrainai išduotų MFP paskolų skyriuje – 0,5 mlrd. EUR.

Be to, 0,2 mlrd. EUR laikomi Komisijos centriniame ižde kaip likvidumo rezervas, skirtas neatidėliotiniems reikalavimams mokėti pagal garantiją padengti.

6. **ES POLITINĖ IR FINANSINĖ SISTEMA, VALDYMAS IR ATSKAITOMYBĖ**

Europos Sąjunga (ES) – sąjunga, kuriai valstybės narės suteikia kompetenciją siekti jų bendrų tikslų. Sąjunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises. Šios vertybės yra bendros valstybėms narėms, gyvenančioms visuomenėje, kurioje vyrauja pliuralizmas, nediskriminavimas, tolerancija, teisingumas, solidarumas ir moterų bei vyrų lygybė.

6.1. **Politinė ir finansinė sistema**

ES sutartys

Pagrindiniai tikslais ir principai, kuriais vadovaujasi Sąjunga ir Europos institucijos, yra apibrėžti Sutartyse. Sąjunga ir ES institucijos gali veikti tik neperžengdamos kompetencijos, kuri, siekiant Sutartyse nustatytų tikslų, joms šiose Sutartyse suteikta, ribų ir vadovaudamosi subsidiarumo bei proporcingumo principais ([20]). Kad galėtų siekti savo tikslų ir vykdyti savo politiką, Sąjunga pasirūpina reikiamomis finansinėmis priemonėmis. Komisija yra atsakinga už Sąjungos bendrojo intereso rėmimą, be kita ko, biudžeto vykdymą ir programų valdymą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir laikantis patikimo finansų valdymo principų.

([20]) Pagal subsidiarumo principą Sąjunga ima veikti tik tada ir tik tokiu mastu, kai valstybės narės numatomo veiksmo tikslų negali deramai pasiekti, o dėl numatomo veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu. Pagal proporcingumo principą Sąjungos veiksmų turinys ir forma neviršija to, kas būtina siekiant Sutarties tikslų (žr. Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnį).

Sutartyje nustatytų tikslų ES siekia naudodamasi įvairiomis priemonėmis, viena jų – ES biudžetas. Kitos, pavyzdžiui, yra bendra teisės aktų sistema arba bendros politikos strategijos.

Daugiametė finansinė programa ir išlaidų programos

Iš ES biudžeto remiamos politikos sritys įgyvendinamos pagal daugiametę finansinę programą (DFP) ir atitinkamus sektorių teisės aktus, kuriais nustatomos išlaidų programos ir priemonės. Teisės aktais numatomas ES politinių prioritetų finansavimas pakankamai ilgu laikotarpiu, kad būtų veiksmingas ir ES lėšų gavėjams ir bendrą finansavimą teikiančioms nacionalinėms valdžios institucijoms būtų pateikta nuosekli ilgalaikė vizija. Nustatomos didžiausios metinės visų ES išlaidų ir pagrindinių išlaidų kategorijų sumos (viršutinės ribos). Visų išlaidų kategorijų viršutinių ribų suma yra įsipareigojimų asignavimų viršutinė riba. DFP priimama Taryboje vienbalsiai pritarus visoms valstybėms narėms ir gavus Europos Parlamento leidimą. Dabartinė 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa buvo priimta 2020 m. gruodžio 17 d. ([21]). 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą papildo laikinoji ekonomikos gaivinimo priemonė „NextGenerationEU“.

Metinis biudžetas

Metinį biudžetą rengia Komisija. Europos Parlamentas ir Taryba pritaria (paprastai iki gruodžio mėn. vidurio) kitų metų biudžetui laikydamiesi SESV 314 straipsnyje nustatytos procedūros. Pagal biudžeto subalansuotumo principą visos pajamos turi būti lygios visoms atitinkamų finansinių metų išlaidoms (mokėjimų asignavimams).

Pagrindinis ES biudžeto finansavimo šaltinis yra nuosavų išteklių pajamos, kurias papildo kitos pajamos. Nuosavi ištekliai yra keturių rūšių: tradiciniai nuosavi ištekliai (daugiausia muitai), pridėtinės vertės mokesčiu (PVM) pagrįsti nuosavi ištekliai, neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai (įtraukti 2021 m.) ir bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNP) pagrįsti nuosavi ištekliai. Kitos pajamos, gaunamos iš ES veiklos (pvz., už konkurencijos pažeidimus skirtos baudos), paprastai sudaro mažiau nei 10 % visų pajamų.

Valdymo būdai

ES biudžetas vykdomas trimis valdymo būdais (pagal juos nustatoma, kaip pinigai išmokami ir valdomi):

— Pasidalijamasis valdymas. Didelė biudžeto dalis (apie 3/4 biudžeto) Komisijos yra valdoma pagal pasidalijamojo valdymo su valstybėmis narėmis principą, visų pirma struktūrinių fondų ir žemės ūkio srityse.

— Tiesioginis valdymas. Komisija taip pat pati valdo programas ir gali specialių programų įgyvendinimą pavesti vykdomosioms įstaigoms.

— Netiesioginis valdymas. Sprendimai dėl išlaidų taip pat gali būti netiesiogiai valdomi per kitas įstaigas Europos Sąjungoje arba už jos ribų. Finansiniame reglamente ir (arba) susitarimuose dėl įnašo apibrėžiami būtini šių subjektų kontrolės ir ataskaitų teikimo mechanizmai ir Komisijos vykdoma priežiūra, kai biudžeto vykdymo užduotys pavedamos nacionalinėms agentūroms, Europos investicijų banko grupei, trečiosioms šalims, tarptautinėms organizacijoms (pvz., Pasaulio bankui arba Jungtinėms Tautoms) ir kitiems subjektams (pvz., ES decentralizuotoms agentūroms, bendrosioms įmonėms).

Finansinės priemonės ir biudžeto garantijos

Tradicinį metodą, pagal kurį biudžetas įgyvendinamas teikiant dotacijas ir subsidijas, papildo finansinių priemonių išleidimas garantijų, nuosavo kapitalo ir paskolų forma. Be to, ES vykdo skolinimosi ir skolinimo veiklą pagal konkrečias finansinės paramos programas, kad paremtų valstybes nares ir trečiąsias valstybes dvišalių paskolų, finansuojamų iš kapitalo rinkose išleistų skolos vertybinių popierių, pasinaudojant ES biudžeto garantija. 2022 m. gruodžio mėn. Parlamentas ir Taryba nustatė vieningą ES skolinimosi finansavimo metodą, pagal kurį Sąjunga išleis vieno pavadinimo ES obligacijas, o ne atskiras obligacijas pagal pavienes programas.

([21]) 2024 m. vasario 1 d. Europos Vadovų Taryba sutarė dėl 2021–2027 m. DFP viršutinių ribų laikotarpio vidurio peržiūros, Komisijai pateikus pasiūlymus COM(2023) 336.

Finansinis reglamentas

Bendrajam biudžetui taikomas Finansinis reglamentas (FR) ([22]) yra svarbiausias ES finansų reglamentavimo struktūros teisės aktas. Jame išsamiai apibrėžiamos ES biudžeto vykdymui taikomos finansinės taisyklės ir įvairių subjektų, dalyvaujančių užtikrinant, kad pinigai būtų naudojami patikimai ir kad būtų pasiekti nustatyti tikslai, vaidmuo. Į jį taip pat įtrauktos konkrečios nuostatos, taikytinos finansinėms priemonėms, biudžeto garantijoms ir finansinei paramai.

6.2. **Valdymas ir atskaitomybė**

6.2.1. *Institucinė struktūra*

ES institucine struktūra siekiama skatinti jos vertybes, siekti jos tikslų, tarnauti jos, jos piliečių ir valstybių narių interesams, taip pat užtikrinti jos politikos ir veiksmų nuoseklumą, veiksmingumą ir tęstinumą. Organizacinę struktūrą sudaro institucijos, agentūros ir kitos ES autonominės įstaigos. Finansiniame reglamente kartu su taikomomis apskaitos taisyklėmis apibrėžiama, kurie iš šių subjektų įtraukiami į ES konsoliduotąsias ataskaitas (ES konsoliduotųjų metinių finansinių ataskaitų **9** pastaboje pateikiamas į jas įtrauktų subjektų sąrašas).

Europos Parlamentas bendrai su Taryba vykdo teisėkūros ir biudžetines funkcijas. Komisija yra politiškai atskaitinga Europos Parlamentui. Taryba taip pat vykdo politikos formavimo ir koordinavimo funkcijas vadovaudamasi Europos Vadovų Tarybos nustatytomis Sąjungos bendrosiomis politinėmis gairėmis ir prioritetais.

Europos Komisija yra vykdomoji Europos Sąjungos institucija. Ji propaguoja Sąjungos bendruosius interesus ir tuo tikslu imtasi atitinkamų iniciatyvų. Ji užtikrina, kad valstybės narės taikytų Sutartis, ir prižiūri, kaip jos taiko Sąjungos teisę, kontroliuojant Europos Sąjungos Teisingumo Teismui. Ji vykdo koordinavimo, vykdomąsias ir valdymo funkcijas, vykdo biudžetą ir valdo programas.

Komisija vykdo biudžetą daugiausia bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ([23]). Drauge jos užtikrina, kad asignavimai būtų naudojami vadovaujantis patikimo finansų valdymo principais. Pasidalijamojo valdymo atvejais reglamentuose valstybėms narėms nustatomi biudžeto vykdymo kontrolės ir audito įpareigojimai ir su tuo susijusios pareigos. Juose taip pat nustatomos kiekvienos ES institucijos pareigos ir išsamios su jų išlaidomis susijusios taisyklės.

6.2.2. *Komisijos valdymo struktūra*

Komisijos valdymo tvarka ir tai, kaip ja užtikrinama, kad Komisija veiktų kaip šiuolaikiška, atskaitinga ir į rezultatus orientuota institucija, aprašyta Komunikate ([24]) dėl Europos Komisijos valdymo.

Komisija vykdo šias funkcijas vadovaujama Komisijos narių kolegijos, kuri nustato prioritetus ir prisiima visą politinę atsakomybę už Komisijos darbą. Kaip kolegija, Komisija veiklą vykdo vadovaudamasi savo pirmininko politinėmis gairėmis – teikiant pirmininko kandidatūrą Europos Parlamentui, jis pateikia politines gaires pristatydamas tikslus, kurių ketina siekti. Pirmininkas priima sprendimą dėl Komisijos vidaus organizacinės struktūros, siekdamas užtikrinti veiklos nuoseklumą, veiksmingumą ir kolegialumą.

Komisijos narių kolegija praktinį biudžeto vykdymą ir finansų valdymą paveda generaliniams direktoriams ir tarnybų vadovams, vadovaujantiems Komisijos administracinei struktūrai. Remiantis šiuo decentralizuotu požiūriu kuriama administravimo kultūra, kuri skatina valstybės tarnautojus prisiimti atsakomybę už veiklą, kurią jie kontroliuoja, ir reikalauja, kad jie užtikrintų veiklos, už kurią jie yra atsakingi, vykdymą.

([22]) Reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509.
([23]) Žr. SESV 317 straipsnį.
([24]) C(2020) 4240, 2020 6 24.

Organizacinio valdymo taryba, vadovaujama pirmininko ir glaudžiai bendradarbiaudama su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą, žmogiškuosius išteklius ir administravimą, taip pat dalyvaujant pirmininko ir centrinių tarnybų atstovams, teikia koordinavimo, priežiūros, konsultavimo ir strategines gaires.

Vidaus tvarka nustatomas nuoseklus patikimų kontrolės ir valdymo priemonių rinkinys, leidžiantis Komisijos narių kolegijai prisiimti politinę atsakomybę už Komisijos darbą ([25]).

6.2.3. *Komisijos finansų valdymas*

Su finansų valdymu susijusios funkcijos ir pareigos Komisijoje aiškiai apibrėžtos (pvz., Finansiniame reglamente ir vidaus taisyklėse ([26])) ir atitinkamai įgyvendinamos. Kaip deleguotieji leidimus suteikiantys pareigūnai, Komisijos generaliniai direktoriai ir tarnybų vadovai yra atsakingi už patikimą ES išteklių finansinį valdymą, Finansinio reglamento nuostatų laikymąsi, rizikos valdymą ir tinkamos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą.

Leidimus suteikiančių pareigūnų atsakomybė apima visą valdymo procesą, pradedant tuo, ką reikia padaryti, norint pasiekti institucijos nustatytus politikos tikslus, ir baigiant veiklos valdymu, kiek tai susiję su pačia veikla ir patikimu finansų valdymu. Užduotys gali būti toliau perdeleguotos direktoriams, skyrių vadovams ir kitiems asmenims, kurie tokiu būdu tampa perdeleguotaisiais leidimus suteikiančiais pareigūnais. Kiekvienas deleguotasis leidimus suteikiantis pareigūnas gali pasitelkti vieną ar du direktorius, atsakingus už rizikos valdymą ir vidaus kontrolę, prižiūrėti ir stebėti, kaip įgyvendinamos vidaus kontrolės sistemos.

Komisijos centrinės tarnybos teikia rekomendacijas ir patarimus, taip pat skatina geriausią praktiką, be kita ko, veiklą vykdant Organizacinio valdymo tarybai.

Finansiniame reglamente reikalaujama, kad kiekvienas leidimus suteikiantis pareigūnas parengtų metinę veiklos ataskaitą (MVA), kurioje būtų nurodoma, kas per metus pasiekta, taip pat aprašoma vidaus kontrolė ir finansų valdymas. Metinėje veiklos ataskaitoje patvirtinama, kad ištekliai buvo naudojami laikantis patikimo finansų valdymo principų ir kad taikomos kontrolės procedūros, kuriomis užtikrinamos būtinos garantijos, susijusios su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu. Metinė ES biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų ataskaita ([27]) yra pagrindinė priemonė, **kuria Komisijos narių kolegija prisiima politinę atsakomybę už finansinį ES biudžeto valdymą**.

Komisijos apskaitos pareigūnas centralizuotai atsako už iždo valdymą, susigrąžinimo procedūras, apskaitos taisyklių nustatymą remiantis tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS), apskaitos sistemų tvirtinimą ir Komisijos bei ES konsoliduotųjų metinių ataskaitų rengimą. Be to, apskaitos pareigūnas turi pasirašyti metines ataskaitas, pareikšdamas, kad jose visais reikšmingais aspektais teisingai parodyta Sąjungos finansinė būklė, operacijų rezultatai ir pinigų srautai. Metines ataskaitas tvirtina Komisijos narių kolegija. Apskaitos pareigūnas veikia nepriklausomai ir jam tenka didelė atsakomybė, susijusi su finansinių ataskaitų teikimu Komisijoje.

Komisijos vidaus auditorius taip pat atlieka centralizuotą ir nepriklausomą funkciją ir teikia nepriklausomas konsultacijas, nuomones ir rekomendacijas dėl Komisijos, ES agentūrų ir kitų ES autonominių įstaigų vidaus kontrolės sistemų kokybės ir veikimo.

Audito pažangos komitetas užtikrina vidaus auditoriaus nepriklausomumą ir stebi vidaus audito darbo kokybę ir tolesnius veiksmus, kurių Komisija imasi atsižvelgdama į vidaus ir išorės audito rekomendacijas, taip pat į su biudžeto įvykdymo patvirtinimu susijusius Europos Audito Rūmų nustatytus faktus ir rekomendacijas dėl metinių konsoliduotųjų ES finansinių ataskaitų patikimumo. Tai, kad komitetas atlieka patariamąją funkciją, padeda apskritai toliau didinti Komisijos veiksmingumą ir efektyvumą siekiant tikslų ir sudaro geresnes sąlygas kolegijai vykdyti Komisijos valdymo, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės praktikos priežiūrą.

([25]) Todėl Europos Komisijos sąvoka apima ir instituciją – iš Komisijos narių sudarytą kolegiją, – ir jos administraciją, kuriai vadovauja jos padalinių generaliniai direktoriai (ir kitų administracinių struktūrų, tokių kaip tarnybos, biurai ir vykdomosios agentūros, vadovai).

([26]) Nuo 2019 m. vidurio (pagal peržiūrėtą Vidaus taisyklių 12 straipsnį) Europos plėtros fondo (EPF) valdymą bendrai vykdo penki padaliniai (INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA, JRC).

([27]) https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_en.

6.2.4. *Išorės auditas ir biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra*

Laikantis patikimo finansų valdymo principų, lėšos turi būti valdomos veiksmingai, efektyviai ir ekonomiškai. Veikia visapusišku atsiskaitymu, vidaus auditu ir politine kontrole grindžiama atskaitomybės sistema, reikalinga norint suteikti pagrįstą patikinimą, kad ES lėšos yra sėkmingai ir tinkamai panaudotos.

Tarybai pateikus rekomendaciją, **Europos Parlamentas** sprendžia, ar galutinai pritarti tam, kaip Komisija įvykdė ES biudžetą atitinkamais metais (tai vadinama biudžeto įvykdymo patvirtinimu). Vykdant metinę biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą užtikrinama, kad Komisija būtų politiškai atskaitinga už ES biudžeto vykdymą.

Europos Audito Rūmai kasmet tikrina ataskaitų patikimumą, tai, ar visos pajamos gautos ir visos išlaidos patirtos teisėtai ir tvarkingai, taip pat ar finansų valdymas ir biudžeto sudarymo kokybiniai aspektai, įskaitant veiklos rezultatų aspektą, yra patikimi. Nuo 2021 m., atsižvelgiant į didelę priemonės „NextGenerationEU“ svarbą, Europos Audito Rūmų nuomonę dėl išlaidų pagal tradicinį ES biudžetą teisėtumo ir tvarkingumo papildo atskira nuomonė dėl išlaidų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę teisėtumo ir tvarkingumo. Europos Audito Rūmų metinės ataskaitos paskelbimas yra biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros pradžia. Auditoriai taip pat rengia specialiąsias ataskaitas dėl konkrečių išlaidų ar politikos sričių arba tam tikrais biudžeto ar valdymo klausimais.

Biudžeto įvykdymo patvirtinimo sprendimas priimamas taip pat remiantis Komisijos integruotosiomis finansinėmis ir atskaitomybės ataskaitomis ([28]), Komisijos narių klausymais Europos Parlamente ir pateiktais atsakymais į Komisijai adresuotus klausimus raštu.

KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ PASTABA

2025 m. Europos Sąjungos konsoliduotosios metinės ataskaitos parengtos remiantis informacija, kurią institucijos ir įstaigos pateikė pagal Europos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo Finansinio reglamento 252 straipsnio 2 dalį. Pareiškiu, kad ataskaitos parengtos pagal šio Finansinio reglamento XIII antraštinę dalį, laikantis apskaitos principų, taisyklių ir metodų, nurodytų finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose.

Iš šių institucijų ir įstaigų apskaitos pareigūnų gavau visą informaciją, kurios patikimumą patvirtino minėtieji pareigūnai ir kuri būtina ataskaitoms, kuriose nurodyti Europos Sąjungos turtas, įsipareigojimai ir biudžeto vykdymas, parengti.

Remdamasi šia informacija ir tokiomis patikromis, kurios, mano manymu, buvo būtinos Europos Komisijos ataskaitoms pasirašyti, patvirtinu, kad esu pagrįstai įsitikinusi, jog ataskaitose visais reikšmingais aspektais teisingai parodyta Europos Sąjungos finansinė būklė, operacijų rezultatai ir pinigų srautai.

Niall BOHAN

Komisijos apskaitos pareigūnas

2026 m. birželio 18 d.

([28]) Pagal Finansinį reglamentą (253 straipsnį) reikalaujama, kad Komisija pateiktų Europos Parlamentui ir Tarybai finansinių ir atskaitomybės ataskaitų rinkinį, kuris yra esminis indėlis į metinę biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, pagal kurią Europos Parlamentas ir Taryba reikalauja, kad Komisija būtų atskaitinga už tai, kaip ji valdo ES biudžetą. Integruotųjų finansinių ir atskaitomybės ataskaitų rinkinį sudaro penkios ES biudžeto vykdymo, veiklos, rezultatų, valdymo ir apsaugos ataskaitos. Integruotosios finansinės ir atskaitomybės ataskaitos interneto svetainėje „Europa“.

KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS IR AIŠKINAMOSIOS PASTABOS ([29])

TURINYS

Puslapis

BALANSAS 35
FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA 36
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA 37
GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA 38
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMIEJI RAŠTAI 39
1. SVARBIAUSI APSKAITOS POLITIKOS PRINCIPAI 39
2. BALANSO PASTABOS 57
3. PELNO IR NUOSTOLIŲ ATASKAITOS PASTABOS 97
4. NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR TURTAS 108
5. BIUDŽETINIAI IR TEISINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI 114
6. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS 119
7. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ TEIKIAMA INFORMACIJA 137
8. ĮVYKIAI PO PASKUTINĖS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO DIENOS 139
9. KONSOLIDAVIMO MASTAS 140

([29]) Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

BALANSAS

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
ILGALAIKIS TURTAS			
Nematerialusis turtas	*2.1*	*1 135*	*1 095*
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai	*2.2*	*14 756*	*13 713*
Investicijos, apskaitytos taikant nuosavybės metodą	*2.3*	*1 524*	*1 446*
Finansinis turtas	*2.4*	*362 806*	*308 961*
Išankstinis finansavimas	*2.5*	*38 971*	*40 861*
Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos	*2.6*	*12 663*	*13 272*
		431 856	**379 347**
TRUMPALAIKIS TURTAS			
Finansinis turtas	*2.4*	*23 291*	*19 377*
Išankstinis finansavimas	*2.5*	*37 775*	*38 058*
Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos	*2.6*	*21 404*	*18 465*
Atsargos	*2.7*	*79*	*85*
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	*2.8*	*103 041*	*63 163*
		185 591	**139 148**
IŠ VISO TURTO		**617 447**	**518 495**
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
Pensijos ir kitos išmokos darbuotojams	*2.9*	*(91 128)*	*(93 096)*
Atidėjiniai	*2.10*	*(2 149)*	*(2 280)*
Finansiniai įsipareigojimai	*2.11*	*(644 018)*	*(539 575)*
		(737 295)	**(634 951)**
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
Atidėjiniai	*2.10*	*(464)*	*(7 536)*
Finansiniai įsipareigojimai	*2.11*	*(96 769)*	*(62 328)*
Mokėtinos sumos	*2.12*	*(65 037)*	*(55 414)*
Sukauptos sąnaudos ir būsimojo laikotarpio pajamos	*2.13*	*(77 048)*	*(67 091)*
		(239 319)	**(192 368)**
IŠ VISO ĮSIPAREIGOJIMŲ		**(976 614)**	**(827 319)**
GRYNASIS TURTAS		**(359 167)**	**(308 824)**
Rezervai	*2.14*	*941*	*986*
Iš valstybių narių pareikalautinos sumos ([1])	*2.15*	*(360 108)*	*(309 810)*
GRYNASIS TURTAS		**(359 167)**	**(308 824)**

([1]) *2025 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamentas patvirtino biudžetą, kuriame numatyta apmokėti ES trumpalaikius įsipareigojimus iš nuosavų išteklių, kurie kitais metais bus surinkti valstybių narių arba iš jų pareikalauti. Be to, pagal Tarnybos nuostatų (1968 m. vasario 29 d. Reglamentas (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 (OL L 56, 1968 3 4, p. 1) su pakeitimais) 83 straipsnį valstybės narės bendrai garantuoja pensijų įsipareigojimus.*

FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

mln. EUR

	Pastaba	2025	2024 (perklasifikuota)
PAJAMOS			
Pajamos iš neprekybinių operacijų			
BNP pagrįsti ištekliai	*3.1*	*106 342*	*95 037*
Tradiciniai nuosavi ištekliai	*3.2*	*23 436*	*20 587*
PVM pagrįsti ištekliai	*3.3*	*25 728*	*24 547*
Plastiko kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai	*3.4*	*7 524*	*8 227*
Baudos	*3.5*	*5 370*	*4 039*
Susigrąžintos išlaidos	*3.6*	*1 376*	*957*
Kita	*3.8*	*18 572*	*10 673*
		188 348	**164 068**
Pajamos iš prekybos operacijų			
Finansinės pajamos	*3.9*	*11 646*	*9 005*
Kita	*3.10*	*2 500*	*2 592*
		14 146	**11 597**
Iš viso pajamų		**202 495**	**175 665**
IŠLAIDOS			
Priskirta valstybėms narėms	*3.11*		
Europos žemės ūkio garantijų fondas		*(40 914)*	*(40 267)*
Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai ir kitos kaimo plėtros priemonės		*(17 017)*	*(14 779)*
Europos regioninės plėtros fondas ir Sanglaudos fondas		*(31 032)*	*(28 833)*
Europos socialinis fondas		*(17 308)*	*(18 037)*
Kita		*(4 514)*	*(3 854)*
Perkėlimai, įsk. dotacijas ir paramą biudžetui	*3.12*		
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė		*(46 815)*	*(65 787)*
Kita		*(32 025)*	*(32 992)*
Susitarimai dėl įnašų, įskaitant ES įstaigas	*3.13*	*(13 200)*	*(16 820)*
Darbuotojų ir pensijų išlaidos	*3.14*	*(15 954)*	*(14 966)*
Finansinės išlaidos	*3.15*	*(27 156)*	*(27 226)*
Susitarimas dėl JK išstojimo	*3.7*	*(465)*	*(315)*
Viešųjų pirkimų, administracinės ir kitos išlaidos	*3.16*	*(10 733)*	*(8 997)*
Iš viso išlaidų		**(257 134)**	**(272 873)**
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS		**(54 639)**	**(97 208)**

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

mln. EUR

	2025	2024
Ekonominis metų rezultatas	*(54 639)*	*(97 208)*
Pagrindinė veikla		
Amortizacija	*212*	*191*
Nusidėvėjimas	*1 123*	*1 194*
Paskolų (padidėjimas) / sumažėjimas	*(49 852)*	*(36 703)*
Išankstinio finansavimo (padidėjimas) / sumažėjimas	*2 173*	*12 756*
Iš prekybos gautinų ir neprekybinių susigrąžintinų sumų (padidėjimas) / sumažėjimas	*(2 332)*	*3 463*
Atsargų (padidėjimas) / sumažėjimas	*6*	*(7)*
Pensijų ir kitų išmokų darbuotojams įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)	*(1 968)*	*2 288*
Atidėjinių padidėjimas /(sumažėjimas)	*(7 202)*	*6 481*
Finansinių įsipareigojimų (išskyrus pagal vieningą finansavimo metodą) padidėjimas / (sumažėjimas)	*(11 575)*	*(1 382)*
Mokėtinų sumų padidėjimas / (sumažėjimas)	*9 623*	*4 898*
Sukauptų sąnaudų ir būsimojo laikotarpio pajamų padidėjimas / (sumažėjimas)	*9 958*	*(9 714)*
Ankstesnių metų biudžeto perteklius, įtrauktas kaip nepiniginės pajamos	*(1 348)*	*(633)*
Išmokų darbuotojams įsipareigojimų (negrynųjų pinigų pokyčio, neįtraukto į finansinės veiklos ataskaitą) pakartotinis vertinimas	*5 603*	*1 159*
Kiti nepiniginiai pokyčiai	*40*	*27*
Investicinė veikla		
Nematerialiojo turto ir nekilnojamojo turto, įrangos bei įrenginių vertės (padidėjimas) / sumažėjimas	*(2 418)*	*(1 817)*
Investicijų, apskaitytų taikant nuosavybės metodą, (padidėjimas) / sumažėjimas	*(78)*	*(80)*
Tikrąja verte vertinamo neišvestinio finansinio turto kaip pertekliaus arba deficito (padidėjimas) / sumažėjimas	*(7 432)*	*(6 246)*
Tikrąja verte vertinamo išvestinio finansinio turto kaip pertekliaus arba deficito (padidėjimas) / sumažėjimas	*(475)*	*(19)*
Finansinė veikla		
Skolinimosi taikant vieningą finansavimo metodą padidėjimas / (sumažėjimas)	*150 460*	*144 900*
GRYNIEJI PINIGŲ SRAUTAI	**39 878**	**23 547**
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas / (sumažėjimas)	*39 878*	*23 547*
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje	*63 163*	*39 616*
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje	*103 041*	*63 163*

GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

mln. EUR

	Iš valstybių narių pareikalautinos sumos. Sukauptas perteklius / (deficitas)	Kiti rezervai	Grynasis turtas
LIKUTIS 2023 12 31	**(213 221)**	**1 052**	**(212 169)**
Išmokų darbuotojams įsipareigojimų pakartotiniai vertinimai	*1 159*	–	*1 159*
Kita	*94*	*(66)*	*27*
2023 m. biudžeto vykdymo rezultatas, pervestas valstybėms narėms	*(633)*	–	*(633)*
Ekonominis metų rezultatas	*(97 208)*	–	*(97 208)*
LIKUTIS 2024 12 31	**(309 810)**	**986**	**(308 824)**
Išmokų darbuotojams įsipareigojimų pakartotiniai vertinimai	*5 603*	-	*5 603*
Kita	*85*	*(45)*	*40*
2024 m. biudžeto vykdymo rezultatas, pervestas valstybėms narėms	*(1 348)*	-	*(1 348)*
Ekonominis metų rezultatas	*(54 639)*	-	*(54 639)*
LIKUTIS 2025 12 31	**(360 108)**	**941**	**(359 167)**

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMIEJI RAŠTAI

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad šiose lentelėse su JK susijusios sumos dėl DFP iki 2020 m. pabaigos taip pat yra pateiktos kategorijoje „Valstybės narės“. Taip yra todėl, kad, nors 2020 m. vasario 1 d. JK pasitraukė iš Sąjungos, pagal Susitarimą dėl išstojimo šiais laikotarpiais ji tebeturėjo finansinių ryšių su ES, lygiaverčių valstybės narės ryšiams.

1. **SVARBIAUSI APSKAITOS POLITIKOS PRINCIPAI**

1.1. TEISINIS PAGRINDAS IR APSKAITOS TAISYKLĖS

ES sąskaitos rengiamos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 ([30]) (toliau – Finansinis reglamentas (FR)).

Pagal Finansinio reglamento 80 straipsnį ES finansinės ataskaitos rengiamos remiantis kaupiamosios apskaitos taisyklėmis, kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS). Siekiant užtikrinti ES konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vidaus nuoseklumą, visos institucijos ir ES įstaigos, kurių atskaitomybė konsoliduojama, taiko šias Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles.

Naujų ir iš dalies pakeistų Europos Sąjungos apskaitos taisyklių taikymas

Naujos ES apskaitos taisyklės, taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2025 m. sausio 1 d. arba vėliau

ES apskaitos taisyklė Nr. 1 „Finansinės ataskaitos“

2025 m. gruodžio 12 d. Europos Komisijos apskaitos pareigūnas patvirtino ES apskaitos taisyklės Nr. 1 „Finansinės ataskaitos“ tikslinį pakeitimą, taikytiną ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2025 m. sausio 1 d. arba vėliau. Pakeitimu nustatytas principais grindžiamas požiūris į tai, kaip apibrėžiami segmentai, pateiktini segmentų ataskaitoje, kuri yra privaloma ES konsoliduotųjų metinių finansinių ataskaitų ir Europos Komisijos atskirų metinių finansinių ataskaitų dalis. Pagal ankstesnę ES apskaitos taisyklę Nr. 1 segmentų apibrėžtis buvo susieta su ES daugiametės finansinės programos (DFP) kategorijomis. Tiksliniu pakeitimu ši sąsaja panaikinta ir segmentai bendrai apibrėžiami pagal 18-ąjį TVSAS „Segmento atskaitomybė“. Priėmus tikslinį pakeitimą, segmento ataskaitos struktūra buvo peržiūrėta, daugiau dėmesio skiriant lėšų paskirčiai, o ne finansavimo šaltiniams (žr. **3.17** pastabą).

Naujos priimtos, bet 2025 m. gruodžio 31 d. dar neįsigaliojusios ES apskaitos taisyklės

ES apskaitos taisyklė Nr. 8 „Nuoma“

2025 m. balandžio 15 d. Europos Komisijos apskaitos pareigūnas patvirtino pataisytą ES apskaitos taisyklę Nr. 8 „Nuoma“, taikytiną ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2027 m. sausio 1 d. arba vėliau. Peržiūrėta ES apskaitos taisyklė Nr. 8 buvo atnaujinta pagal 43-ąjį TVSAS „Nuoma“ (įskaitant pakeitimą „Lengvatinė nuoma ir kiti susitarimai, kuriais perduodamos teisės į turtą“). Pagrindinis pokytis, palyginti su dabartine ES apskaitos taisykle Nr. 8, yra naudojimo teisės pripažinimo ir vertinimo modelio, pagal kurį reikalaujama, kad nuomininkai visas nuomos sutartis, įskaitant lengvatinę nuomą, pripažintų balanse, nebent būtų taikoma trumpalaikė arba mažavertė išimtis, įvedimas. Dabartinis nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, tik pastarąją pripažįstant balanse, nebebus taikomas. Nuomotojų atžvilgiu į peržiūrėtą ES apskaitos taisyklę Nr. 8 iš esmės perkelti jau egzistuojantys apskaitos reikalavimai, pateikiant papildomų gairių ir paaiškinimų. Todėl tikimasi, kad pirmą kartą taikant peržiūrėtą ES apskaitos taisyklę Nr. 8 balanse bus pripažinta didelė dalis ankstesnių veiklos nuomos sutarčių, atitinkamai padidinant naudojimo teise valdomą turtą ir nuomos įsipareigojimus. Peržiūrėtos ES apskaitos taisyklės Nr. 8 poveikis, įskaitant poveikį lengvatinei nuomai ir kitiems atitinkamiems susitarimams, ir toliau bus vertinamas 2026 kalendoriniais metais iki 2027 m. sausio 1 d. įsigaliojimo dienos.

([30]) 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

ES apskaitos taisyklė Nr. 1 „Finansinės ataskaitos“

2025 m. balandžio 15 d. Europos Komisijos apskaitos pareigūnas patvirtino iš dalies pakeistą ES apskaitos taisyklę Nr. 1 „Finansinės ataskaitos“, taikytiną ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2027 m. sausio 1 d. arba vėliau. Pakeitimo tikslas – užtikrinti nuoseklų visų pasiskolintų lėšų priskyrimą finansinei veiklai. Pagal dabartinę ES apskaitos taisyklę Nr. 1 pasiskolintos lėšos, susijusios su nuoma ir nekilnojamojo turto, įrangos bei įrenginių įsigijimu, ir pasiskolintos lėšos, susijusios su kompensacinėmis operacijomis, priskiriamos pagrindinei veiklai. Finansinei veiklai priskiriamos tik pasiskolintos lėšos, susijusios su vieningu finansavimo metodu (žr. **2.11.1.1** pastabą). Pagal persvarstytą ES apskaitos taisyklę Nr. 1 finansinė veikla, neskaitant pirmiau nurodytų išimčių, apims visą veiklą, dėl kurios keičiasi pasiskolintų lėšų dydis ir sudėtis. Todėl tikimasi, kad pirmą kartą taikant persvarstytą ES apskaitos taisyklę Nr. 1 nuo pagrindinės veiklos pinigų srautų bus pereita prie finansinės veiklos pinigų srautų. Persvarstytos ES apskaitos taisyklės Nr. 1 poveikis ir toliau bus vertinamas 2026 kalendoriniais metais iki 2027 m. sausio 1 d. įsigaliojimo dienos.

1.2. APSKAITOS PRINCIPAI

Finansinių ataskaitų tikslas – pateikti plačiam naudotojų ratui naudingos informacijos apie subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus. ES, kaip viešojo sektoriaus subjekto, konkretesni tikslai – teikti informaciją, naudingą priimant sprendimus, ir parodyti subjekto atskaitomybę už jam pavestus išteklius. Šis dokumentas parengtas atsižvelgiant į šiuos tikslus.

Bendri aspektai (arba apskaitos principai), kurių reikia laikytis rengiant finansines ataskaitas, išdėstyti ES apskaitos taisyklėje Nr. 1 „Finansinės ataskaitos“ ir yra tokie patys, kaip ir aprašytieji TVSAS 1, t. y. teisingo pateikimo, kaupiamojo principo, veiklos tęstinumo, pateikimo nuoseklumo, reikšmingumo, sumavimo, atskaitymo ir lyginamosios informacijos.

Finansinės atskaitomybės kokybinės savybės yra svarbumas, sąžiningas pateikimas (patikimumas), suprantamumas, savalaikiškumas, palyginamumas ir patikrinamumas.

1.3. KONSOLIDAVIMAS

Konsolidavimo mastas

ES konsoliduotosios finansinės ataskaitos apima visus svarbius kontroliuojamus subjektus, jungtinę veiklą ir asocijuotuosius ūkio subjektus. Išsamus subjektų, kurių atskaitomybę reikia konsoliduoti, sąrašas (dabar jame yra 54 kontroliuojami subjektai ir 1 asocijuotasis subjektas – palyginti su 2024 m., padėtis nepasikeitė) pateiktas **9** pastaboje. Tarp kontroliuojamų subjektų yra ES institucijų (įskaitant Komisiją, bet ne Europos Centrinį Banką) ir ES agentūrų (išskyrus veikiančias bendros užsienio ir saugumo politikos srityje). Likviduojama Europos anglių ir plieno bendrija (toliau – likviduojama EAPB) taip pat laikoma kontroliuojamu subjektu. Vienintelis ES asocijuotasis ūkio subjektas yra Europos investicijų fondas (EIF).

Subjektai, kurių atskaitomybę reikia konsoliduoti, tačiau kurie nėra reikšmingi ES konsoliduotųjų finansinių ataskaitų mastu, neturi būti konsoliduojami arba apskaitomi taikant nuosavybės metodą, jei taip būtų sugaišta per daug laiko arba ES patirtų per didelių išlaidų. Tokie subjektai vadinami nereikšmingais subjektais ir yra atskirai išvardyti **9** pastaboje. 2025 m. 11 subjektų klasifikuoti kaip nereikšmingi subjektai (2024 m. – 11 subjektų).

Kontroliuojami subjektai

Siekiant nustatyti konsolidavimo mastą, taikoma kontrolės sąvoka. Kontroliuojami subjektai yra subjektai, iš kurių ES dėl savo dalyvavimo gauna įvairios naudos, arba gali jos gauti, ir naudodamasi savo galia valdyti kitą subjektą gali paveikti tos naudos pobūdį ir dydį. Šia galia turi būti galima pasinaudoti iš karto ir ji turi būti susijusi su atitinkama subjekto veikla. Kontroliuojamų subjektų atskaitomybė yra visiškai konsoliduota. Konsolidavimas pradedamas pirmąją kontrolės dieną ir baigiamas, kai tokia kontrolė baigiasi.

Dažniausiai ES taikomi šie kontrolės kriterijai: subjekto sukūrimas remiantis steigimo sutartimis arba antrinės teisės aktais, subjekto finansavimas iš ES biudžeto, balsavimo teisių valdymo organuose turėjimas, Europos Audito Rūmų atliekamas auditas ir Europos Parlamento teikiamas biudžeto įvykdymo patvirtinimas. Siekiant pradėti kontrolę, kiekvieno subjekto lygmeniu įvertinama, ar užtenka vieno pirmiau nurodyto kriterijaus, ar jų visų.

Visos reikšmingos ES kontroliuojamų subjektų tarpusavio operacijos ir likučiai yra eliminuoti, o tokių operacijų nerealizuotas pelnas ir nuostoliai nėra reikšmingi, todėl neeliminuoti.

Jungtinė veikla

Jungtinė veikla – tai susitarimas, kurį bendrai kontroliuoja ES ir viena arba daugiau šalių. Bendra kontrolė – įpareigojančia sutartimi įteisintas veiklos kontrolės pasidalijimas, galimas tik tada, kai sprendimams dėl svarbios veiklos priimti būtinas vieningas šalių, kurios dalijasi kontrole, sutarimas. Bendri susitarimai gali būti bendrosios įmonės arba bendra veikla. Bendroji įmonė – tai jungtinė veikla, kuri struktūriškai vykdoma per atskirą priemonę, o veiklą bendrai kontroliuojančios šalys turi teisių į tos veiklos grynąjį turtą. Dalyvavimas bendrųjų įmonių kapitale apskaitomas taikant nuosavybės metodą (žr. **1.5.4** pastabą). Bendra veikla – tai jungtinė veikla, kai veiklą bendrai kontroliuojančios šalys turi teisių į tos veiklos turtą ir prievolių vykdyti su ta veikla susijusius įsipareigojimus. Dalyvavimas bendroje veikloje apskaitomas ES finansinėse ataskaitose pripažįstant jo turtą ir įsipareigojimus, pajamas ir išlaidas, taip pat jam priklausančią turto, įsipareigojimų, pajamų ir išlaidų dalį.

Asocijuotieji ūkio subjektai

Asocijuotieji ūkio subjektai – tai subjektai, kuriems ES tiesiogiai ar netiesiogiai turi reikšmingos įtakos, bet jų išimtinai ar bendrai nekontroliuoja. Jeigu ES tiesiogiai ar netiesiogiai turi 20 % ar daugiau balsavimo teisių, laikoma, kad turima reikšmingos įtakos. Dalyvavimas asocijuotųjų ūkio subjektų kapitale apskaitomas taikant nuosavybės metodą (žr. **1.5.4** pastabą).

Nekonsoliduoti subjektai, kurių lėšas valdo Komisija

ES darbuotojų bendrosios sveikatos draudimo sistemos fondus, Europos plėtros fondą ir Savidraudos mechanizmą, anksčiau žinomą kaip Dalyvių garantijų fondas, šių subjektų vardu valdo Komisija. Tačiau, kadangi šie subjektai nėra ES kontroliuojami, jų ataskaitos nekonsoliduojamos su jos finansinėmis ataskaitomis.

1.4. ATASKAITŲ RENGIMO PAGRINDAS

Finansinės ataskaitos teikiamos kasmet pagal Finansinio reglamento 249 straipsnį. Finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

1.4.1. *Valiuta ir perskaičiavimo pagrindas*

Funkcinė ir ataskaitose nurodoma valiuta

Jei nenurodyta kitaip, finansinių ataskaitų duomenys nurodomi milijonais eurų, nes ES funkcinė valiuta yra euras.

Operacijos ir likučiai

Operacijos užsienio valiuta yra perskaičiuojamos eurais, taikant operacijų dieną galiojančius valiutos kursus. Į finansinės veiklos ataskaitą įtraukiamas valiutos keitimo pelnas ir nuostoliai, patirti vykdant sandorius užsienio valiuta ir perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštą piniginį turtą ir įsipareigojimus, taikant metų pabaigoje galiojantį valiutos keitimo kursą.

Nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrenginiams bei nematerialiajam turtui, kurie išlaiko savo vertę eurais tokiu kursu, kuris galiojo jų įsigijimo dieną, taikomi skirtingi perskaičiavimo metodai.

Piniginio turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta likučiai metų pabaigoje perskaičiuojami į eurus taikant gruodžio 31 d. Europos Centrinio Banko (ECB) valiutų kursus:

Euro kursas

Valiuta	2025 12 31	2024 12 31	Valiuta	2025 12 31	2024 12 31
BGN	**1,9558**	*1,9558*	**RON**	**5,0968**	*4,9743*
CZK	**24,2370**	*25,1850*	**SEK**	**10,8215**	*11,459*
DKK	**7,4689**	*7,4578*	**CHF**	**0,9314**	*0,9412*
CHF	**0,8726**	*0,8292*	**JPY**	**184,09**	*163,06*
HUF	**385,1500**	*411,3500*	**USD**	**1,175**	*1,0389*
PLN	**4,221**	*4,275*			

1.4.2. *Įverčių naudojimas*

Pagal TVSAS ir bendruosius apskaitos principus finansinėse ataskaitose nurodomos sumos būtinai turi būti pagrįstos įverčiais ir vadovybės prielaidomis, pagrįstais patikimiausia turima informacija. Reikšmingi įverčiai turi apimti bent jau šiuos elementus: išmokų darbuotojams įsipareigojimų sumas, su gautinomis sumomis susijusią finansinę riziką ir finansinių priemonių aiškinamuosiuose raštuose nurodomas sumas, amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto ir finansinių garantijų sutarčių įsipareigojimų atidėjinius, sukauptas pajamas ir sąnaudas, atidėjinius, nematerialiojo turto ir nekilnojamojo turto, įrangos bei įrenginių vertės sumažėjimo laipsnį, atsargų grynąją galimo realizavimo vertę, neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių įverčių. Įverčių pokyčiai atsispindi tuo laikotarpiu, kai apie juos sužinoma, jeigu pokytis turi įtakos tik tam laikotarpiui, arba tuo laikotarpiu ir būsimais laikotarpiais, jeigu pokytis turi įtakos abiem laikotarpiams.

1.4.3. *Perėjimas prie naujos organizacijos finansų ir IT sistemos (SUMMA)*

2025 m. konsoliduotosios metinės finansinės ataskaitos yra pirmasis finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas remiantis finansine informacija, pateikta naujojoje finansų IT sistemoje SUMMA. Rengiant metines finansines ataskaitas buvo vykdoma sisteminga ir griežta kontrolė, siekiant užtikrinti, kad naudojama finansinė informacija tiksliai atspindėtų pagrindines operacijas ir visiškai atitiktų taikomas apskaitos taisykles. Metų pabaigoje užbaigiant programas vadovybė nustatė su naująja sistema susijusių problemų, kurios turėjo didelės įtakos ataskaitoms, o išorės auditorius vėliau nustatė dar papildomų problemų. Todėl reikėjo rankiniu būdu atlikti patikslinimus ir suderinimo procedūras. Ateinančiais finansiniais metais naujoji finansų sistema ir susijusios kontrolės priemonės bus toliau įgyvendinamos ir tobulinamos. Remiantis šia atidžia finansinės informacijos stebėsena ir peržiūra tiek įvesties, tiek išvesties etape, metinėse finansinėse ataskaitose su pagrįstu patikinimu ir visais reikšmingais aspektais teisingai pateikiama Europos Sąjungos finansinė būklė, veiklos rezultatai ir pinigų srautai.

1.5. **BALANSAS**

1.5.1. *Nematerialusis turtas*

Nematerialusis turtas – identifikuojamas nepiniginis turtas, neturintis fizinio pavidalo. Turtas yra identifikuojamas, jeigu jis gali būti išskirtas (t. y. jis gali būti atskirtas arba atidalintas nuo subjekto, pvz., parduodant, perduodant, licencijuojant, nuomojant arba atiduodant mainais – tiek atskirai, tiek kartu su susijusia sutartimi, identifikuojamu turtu arba įsipareigojimu, nepaisant to, ar subjektas ketina tai daryti), arba jis atsiranda dėl privalomų susitarimų (įskaitant sutartines arba kitas juridines teises), neatsižvelgiant į tai, ar tas teises galima perleisti arba atskirti nuo subjekto ar nuo kitų teisių ir įsipareigojimų.

Įsigytas nematerialusis turtas nurodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptus amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolius. Viduje kuriamas nematerialusis turtas kapitalizuojamas, kai jis atitinka susijusius ES apskaitos taisyklių kriterijus, o išlaidos yra susijusios tik su turto kūrimo etapu. Kapitalizuojamos sąnaudos apima visas tiesiogiai priskiriamas sąnaudas, kurių reikia turtui sukurti, pagaminti ir paruošti naudoti vadovybės numatytu būdu. Su mokslinių tyrimų veikla susijusios išlaidos, nekapitalizuojamos technologinės plėtros išlaidos ir priežiūros išlaidos pripažįstamos išlaidomis, kai patiriamos.

Turtas amortizuojamas tiesiniu metodu per nustatytą jo naudingo tarnavimo laikotarpį – 3–11 metų. Nustatyta nematerialiojo turto naudingo tarnavimo trukmė priklauso nuo jo konkretaus naudingo tarnavimo laikotarpio arba sutartimi nustatyto teisinio laikotarpio.

1.5.2. *Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai*

Visas nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai parodomi įsigijimo savikaina, atėmus sukauptus nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo nuostolius. Į savikainą įtraukiamos išlaidos, tiesiogiai susijusios su turto įsigijimu, statyba ar perdavimu.

Paskesnės sąnaudos pridedamos prie turto balansinės vertės arba prireikus pripažįstamos atskiru turtu tik tais atvejais, kai yra tikėtina, kad ES ateityje gaus su tuo turtu susijusios ekonominės naudos arba naudojimo galimybių ir kad galima patikimai įvertinti tokio turto savikainą. Remonto ir priežiūros sąnaudos parodomos finansinio laikotarpio, kuriuo jos buvo patirtos, finansinės veiklos ataskaitoje.

Žemės nusidėvėjimas nėra skaičiuojamas, nes laikoma, kad jos naudojimo trukmė neribota. Nebaigto kurti turto nusidėvėjimas nėra skaičiuojamas, nes šiuo turtu dar negalima naudotis. Siekiant nustatyti kito turto likutinę vertę, jo nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesinį metodą, padalinant jo savikainą, atėmus likutinę vertę, to turto nustatytai naudojimo trukmei tokiu būdu:

Turto rūšis	Tiesinio nusidėvėjimo norma
Pastatai	*4–10 %*
Kosminės erdvės priemonės	*8–25 %*
Įranga ir įrenginiai	*10–25 %*
Baldai ir transporto priemonės	*10–25 %*
Kompiuterinė aparatinė įranga	*25–33 %*
Kita	*10–33 %*

Perleidimo pelnas arba nuostoliai apskaičiuojami lyginant pajamas, atėmus pardavimo išlaidas, su perleisto turto balansine verte ir įtraukiami į finansinės veiklos ataskaitą.

Nuoma

Nuoma – sutartis, pagal kurią nuomotojas už vieną įmoką ar keletą įmokų suteikia nuomininkui teisę sutartą laikotarpį naudotis turtu. Nuoma skirstoma į finansinę nuomą arba veiklos nuomą.

Finansinė nuoma – nuoma, kai iš esmės visa su nuosavybe susijusi rizika ir nauda perduodamos nuomininkui. Kai nuomininkas sudaro finansinės nuomos sutartį, pagal finansinės nuomos sutartį įsigytas turtas pripažįstamas turtu, o susiję nuomos įsipareigojimai pripažįstami įsipareigojimais nuo nuomos laikotarpio pradžios. Turtas ir įsipareigojimai pripažįstami sumomis, lygiomis nuomojamo turto tikrajai vertei arba, jei ji mažesnė, dabartinei minimalių įmokų pagal nuomos sutartį vertei. Jos abi nustatomos nuomos pradžioje. Visu nuomos laikotarpiu turto, nuomojamo finansinės nuomos būdu, nusidėvėjimas skaičiuojamas per turto naudojimo trukmę arba per nuomos laikotarpį, atsižvelgiant į tai, kuris iš jų trumpesnis. Minimalias nuomos įmokas sudaro finansinis mokestis (palūkanų elementas) ir neįvykdyto įsipareigojimo sumažėjimas (kapitalo elementas). Finansinis mokestis paskirstomas kiekvienam laikotarpiui per visą nuomos laikotarpį, kad būtų galima nustatyti pastovią periodinę palūkanų normą, taikomą įsipareigojimo likučiui, kuris atitinkamai parodomas kaip trumpalaikis / ilgalaikis. Neapibrėžtųjų nuomos mokesčių atsiradimo laikotarpį jie laikomi išlaidomis.

Veiklos nuoma – nuoma, išskyrus finansinę nuomą, t. y. nuoma, kai nuomotojas išlaiko iš esmės visą su turto nuosavybe siejamą riziką ir naudą. Kai nuomininkas sudaro veiklos nuomos sutartį, veiklos nuomos mokesčiai finansinės veiklos ataskaitoje pripažįstami sąnaudomis pagal tiesinį metodą atsižvelgiant į nuomos trukmę; nei nuomojamas turtas, nei nuomos įsipareigojimas į balansą neįtraukiami.

1.5.3. *Nefinansinio turto vertės sumažėjimas*

Vertės sumažėjimas – turto būsimos ekonominės naudos arba naudojimo galimybės sumažėjimas, viršijantis sistemingą turto būsimos ekonominės naudos arba naudojimo galimybės sumažėjimo dėl amortizacijos arba nusidėvėjimo pripažinimą (jei taikoma). Turtas, kurio naudojimo trukmė yra neribota, nėra amortizuojamas ar nudėvimas ir kasmet tikrinama, ar jo vertė nesumažėjo. Tikrinama, ar nesumažėjo amortizuojamo arba nudėvimo turto vertė, kai finansinių ataskaitų datą esama požymių, kad turto vertė gali būti sumažėjusi. Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami kaip suma, kuria turto balansinė vertė viršija jo atsiperkamąją (padengimo) vertę. Atsiperkamoji (padengimo) vertė yra lygi turto tikrajai vertei, atėmus pardavimo išlaidas, arba naudojimo vertei, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų didesnė.

Nematerialiojo turto ir nekilnojamojo turto, įrangos bei įrenginių likutinės vertės ir naudojimo trukmė peržiūrimos ir prireikus koreguojamos bent kartą per metus. Jeigu ankstesniaisiais metais nurodytos vertės sumažėjimo priežastys nebeaktualios, vertės sumažėjimo nuostoliai atitinkamai panaikinami.

1.5.4. *Investicijos, apskaitytos taikant nuosavybės metodą*

Dalyvavimas asocijuotųjų ūkio subjektų ir bendrųjų įmonių kapitale

Investicijos, apskaitytos taikant nuosavybės metodą, iš pradžių pripažįstamos savikaina, t. y. pradine balansine verte, vėliau padidinta arba sumažinta, kad būtų pripažintos tolesnės išmokos, ES tenkanti subjekto, į kurį investuojama, pertekliaus arba deficito dalis, bet koks vertės sumažėjimas ir dividendai. Pradinė savikaina ir visi pokyčiai atitinka investicijos balansinę vertę finansinėse ataskaitose paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. ES tenkanti subjekto, į kurį investuojama, pertekliaus arba deficito dalis pripažįstama finansinės veiklos ataskaitoje, o subjekto, į kurį investuojama, nuosavybės pokyčių dalis pripažįstama grynojo turto rezervuose. Paskirstytas investicijų pelnas sumažina turto balansinę vertę.

Jeigu ES tenkanti investicijų, apskaitomų taikant nuosavybės metodą, deficito dalis yra lygi ES tenkančiai investicijų daliai arba ją viršija, ES daugiau savo tolesnių nuostolių dalies nebepripažįsta (nepripažinti nuostoliai). Po to, kai ES dalis sumažinta iki nulio, papildomi nuostoliai pateikiami ir įsipareigojimas pripažįstamas tik tiek, kiek ES turi teisinių ar konstruktyvių įsipareigojimų ar atliko mokėjimų subjekto vardu.

Jei esama vertės sumažėjimo požymių, vertę reikia sumažinti iki mažesnės atsiperkamosios vertės. Atsiperkamoji vertė nustatoma, kaip aprašyta **1.5.3** pastaboje. Jeigu vėliau vertės sumažėjimo priežastys tampa nebeaktualios, vertės sumažėjimo nuostoliai pakeičiami balansine verte, kuri būtų buvusi nustatyta, jeigu nebūtų buvę pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai.

Tais atvejais, kai ES turi 20 % arba daugiau investicinio kapitalo fondo, ji nesiekia turėti reikšmingos įtakos. Todėl tokie fondai vertinami kaip finansinės priemonės, priskiriamos prie tikrąja verte vertinamo finansinio turto kaip pertekliaus arba deficito.

Asocijuotieji ūkio subjektai ir bendrosios įmonės, klasifikuoti kaip nereikšmingi subjektai (žr. **1.3** pastabą), nėra apskaitomi pagal nuosavybės metodą. ES įnašai tiems subjektams yra apskaitomi kaip to laikotarpio išlaidos.

1.5.5. *Finansinis turtas*

Klasifikavimas pirminio pripažinimo metu

Klasifikavimas priklauso nuo dviejų kriterijų:

— Finansinio turto valdymo modelio. Tam reikia įvertinti, kaip ES valdo finansinį turtą, kad generuotų pinigų srautus ir pasiektų savo tikslus, ir kaip ji vertina finansinio turto veiklos rezultatus.

— Turto sutartyje numatytų pinigų srautų charakteristikų. Tam reikia įvertinti, ar sutartyje numatyti pinigų srautai yra tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai. Palūkanos – tai atlygis už pinigų laiko vertę, kredito riziką ir kitą pagrindinę skolinimo riziką bei išlaidas.

Įvertinus pagal šiuos kriterijus, finansinį turtą galima suskirstyti į tris kategorijas: amortizuota savikaina vertinamą finansinį turtą, tikrąja verte vertinamą finansinį turtą kaip grynąjį turtą / nuosavą kapitalą arba tikrąja verte vertinamą finansinį turtą kaip perteklių arba deficitą.

Finansinis turtas, kurio sutartyje numatytus pinigų srautus sudaro tik pagrindinė suma ir palūkanos, klasifikuojamas atsižvelgiant į subjekto valdymo modelį. Jeigu pagal valdymo modelį finansinis turtas laikomas siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, finansinis turtas klasifikuojamas kaip vertinamas amortizuota savikaina. Jeigu pagal valdymo modelį finansinis turtas laikomas tiek siekiant surinkti sutartyje nustatytus pinigų srautus, tiek parduoti finansinį turtą, jis klasifikuojamas kaip tikrąja verte vertinamas turtas kaip grynasis turtas / nuosavas kapitalas. Jeigu valdymo modelis skiriasi nuo šių dviejų modelių (pvz., finansinis turtas yra skirtas parduoti arba laikomas portfelyje, kuris valdomas ir vertinamas tikrąja verte), finansinis turtas klasifikuojamas kaip tikrąja verte vertinamas turtas kaip perteklius arba deficitas.

Finansinis turtas, kurio sutartiniai pinigų srautai nėra vien tik pagrindinė suma ir palūkanos, bet yra susijęs su kitokia rizika ir kintamumu, nei tie, kurie būdingi pagrindiniam skolinimo susitarimui (pvz., akcijų kainų pokyčiai), nepriklausomai nuo valdymo modelio klasifikuojamas kaip tikrąja verte vertinamas turtas kaip perteklius arba deficitas.

Pirminio pripažinimo metu ES finansinį turtą klasifikuoja taip:

i) *Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas*

ES šiai kategorijai priskiria:

— pinigus ir pinigų ekvivalentus (įskaitant atvirkštinio atpirkimo sandorius),

— paskolas (įskaitant terminuotuosius indėlius, kurių pradinis terminas ilgesnis nei trys mėnesiai),

— iš prekybos gautinas sumas, išskyrus finansinių garantijų sutarčių gautinas sumas, kurios klasifikuojamos kaip tikrąja verte vertinamas turtas kaip perteklius arba deficitas.

Šis neišvestinis finansinis turtas atitinka dvi sąlygas: pagal ES valdymo modelį jis turi būti laikomas siekiant gauti sutartyje numatytus pinigų srautus. Be to, nustatytomis dienomis generuojami sutartyje numatyti pinigų srautai, kuriuos sudaro tik pagrindinė suma ir palūkanos už negrąžintą pagrindinės sumos dalį.

Atvirkštinio atpirkimo sandoris – sandoris, kai viena šalis perka vertybinius popierius iš kitos šalies ir susitaria vėliau juos perparduoti už sutartą kainą. Šio sandorio ekonominis turinys yra panašus į užstatu užtikrintą terminuotąjį indėlį. Už vertybinio popieriaus riziką ir naudą atsako perdavėjas, o perėmėjas tikisi atgauti pagrindinę sumą ir sutartines palūkanas. Atitinkamai, atvirkštinio atpirkimo sandoriai apskaitomi amortizuota savikaina. ES šiuos sandorius sudaro išskirtinai likvidumo valdymo tikslais, pasinaudodama galimybe labai trumpą laikotarpį, kuris neviršija 3 mėnesių, gauti patrauklias palūkanas už laikomą grynųjų pinigų perteklių. Todėl šie sandoriai priskiriami pinigams ir pinigų ekvivalentams.

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas įtraukiamas į trumpalaikį turtą, išskyrus turtą, kurio terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos.

ii) *Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip grynasis turtas / nuosavas kapitalas*

Šis neišvestinis finansinis turtas turi sutartinius pinigų srautus, kuriuos sudaro tik pagrindinė suma ir palūkanos už negrąžintą pagrindinę sumą. Be to, pagal valdymo modelį finansinis turtas laikomas tiek siekiant surinkti sutartinius pinigų srautus, tiek parduoti finansinį turtą.

Šios kategorijos turtas yra priskiriamas trumpalaikiam turtui, jeigu jį tikimasi realizuoti per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

Šio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ES tokio turto neturi.

iii) *Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas*

ES toliau nurodytą finansinį turtą priskiria tikrąja verte vertinamam finansiniam turtui kaip pertekliui arba deficitui, nes sutartiniai pinigų srautai nėra tik pagrindinė suma ir palūkanos už pagrindinę sumą:

— išvestines finansines priemones,

— investicijas į nuosavą kapitalą ir investicijas į pinigų rinkos fondus arba bendrų portfelių fondus,

— kitų rūšių investicijas į nuosavą kapitalą (pvz., rizikos kapitalo operacijas).

Be to, ES turimus skolos vertybinius popierius priskiria tikrąja verte vertinamam finansiniam turtui kaip pertekliui arba deficitui, nes skolos vertybinių popierių portfeliai valdomi ir vertinami pagal portfelio tikrąją vertę (pvz., bendras atidėjinių fondas pagal Finansinio reglamento 215 straipsnį).

Šios kategorijos turtas yra priskiriamas trumpalaikiam turtui, jeigu jį tikimasi realizuoti per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Tikrąja verte vertinamo finansinio turto kaip grynojo turto / nuosavo kapitalo ir pertekliaus arba deficito pirkimas pripažįstamas prekybos dieną, t. y. tą dieną, kai ES įsipareigoja pirkti turtą. Pinigų ekvivalentai ir paskolos pripažįstami tada, kai pinigai deponuojami finansų įstaigoje arba avansu pervedami skolininkams.

Finansinis turtas iš pradžių vertinamas tikrąja verte. Sandorių, susijusių su visu finansiniu turtu, kuris neapskaitomas tikrąja verte kaip perteklius arba deficitas, išlaidos pridedamos prie tikrosios vertės pirminio pripažinimo metu. Sandorių, susijusių su finansiniu turtu, kuris apskaitomas tikrąja verte kaip perteklius arba deficitas, išlaidos pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje.

Finansinio turto tikroji vertė pirminio pripažinimo metu paprastai yra sandorio kaina, išskyrus atvejus, kai sandoris sudaromas ne rinkos sąlygomis, t. y. be atlygio arba už nominalų atlygį viešosios politikos tikslais. Tokiu atveju finansinės priemonės tikrosios vertės ir sandorio kainos skirtumas yra ne prekybos operacijų komponentas, kuris finansinės veiklos rezultatų ataskaitoje pripažįstamas sąnaudomis. Šiuo atveju finansinio turto tikroji vertė nustatoma pagal dabartinius tiesiogiai lygiavertės priemonės rinkos sandorius. Jei nėra aktyviosios rinkos, tikroji vertė nustatoma pagal vertinimo metodą, kuriam naudojami turimi duomenys iš stebimų rinkų.

Kai suteikiama ilgalaikė paskola, kuriai neskaičiuojamos palūkanos arba palūkanos yra mažesnės nei rinkos, jos tikroji vertė gali būti vertinama kaip visų būsimų piniginių įplaukų, diskontuotų vyraujančia rinkos palūkanų norma, taikoma panašiai priemonei su panašiu kredito reitingu, dabartinė vertė.

Paskolos, suteiktos pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, ir paskolos finansinei paramai iš pradžių vertinamos nominaliąja verte, o sandorio kaina laikoma tikrąja paskolos verte. Taip yra todėl, kad:

— ES skolinimo rinkos sąlygos yra labai specifinės ir skiriasi nuo kapitalo rinkų sąlygų, kuriomis leidžiami komerciniai arba valdžios sektoriaus skolos vertybiniai popieriai. Kadangi skolintojai šiose rinkose gali rinktis alternatyvias investicijas, ši pasirinkimo galimybė atsispindi rinkos kainoje. Tačiau ES neturi alternatyvių investicijų galimybės, nes negali investuoti lėšų kapitalo rinkose. Lėšas ji skolinasi tik tam, kad suteiktų paskolas. Vadinasi, naudodama pasiskolintas lėšas ES negali pasinaudoti alternatyvaus skolinimo arba investicijų galimybėmis. Todėl nėra alternatyviųjų sąnaudų ir nėra pagrindo lyginti su rinkos normomis. Iš tiesų, ES skolinimo veikla pati savaime sudaro rinką. Kadangi alternatyviųjų sąnaudų galimybės nėra, rinkos kaina tiksliai neatspindi ES skolinimo operacijų esmės. Todėl netikslinga ES skolinimo tikrąją vertę nustatyti pagal komercines arba Vyriausybės obligacijas.

— Be to, ES savo skolinimo operacijų tikrąją vertę turi nustatyti pagal taikomą palūkanų normą, kadangi nėra aktyviosios rinkos arba panašių operacijų, su kuriomis būtų galimas palyginimas.

Vėlesnis vertinimas

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas vėliau vertinamas amortizuota savikaina, taikant faktinių palūkanų metodą.

Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip grynasis turtas / nuosavas kapitalas vėliau vertinamas tikrąja verte. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys dėl tikrosios vertės pokyčių, pripažįstami tikrosios vertės rezerve, išskyrus piniginio turto valiutos keitimo skirtumus, kurie pripažįstami finansinės veiklos ataskaitoje.

Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas vėliau vertinamas tikrąja verte. Pelnas ir nuostoliai, atsiradę dėl tikrosios vertės pokyčių (įskaitant atsiradusius dėl valiutos keitimo ir uždirbtų palūkanų), įtraukiami į finansinės veiklos ataskaitą jų atsiradimo laikotarpiu.

Tikrosios vertės nustatymas atliekant vėlesnį vertinimą

Aktyviosiose rinkose kotiruojamų investicijų tikroji vertė yra pagrįsta tuo metu siūlomomis kainomis. Jeigu finansinis turtas neturi aktyviosios rinkos (taip pat į biržų sąrašus neįtrauktų vertybinių popierių ir ne biržos išvestinių finansinių priemonių atveju), ES tikrąją vertę nustato taikydama vertinimo metodus. Jie apima pastarojo meto sandorių įprastomis rinkos sąlygomis naudojimą, sąsajas su kitomis iš esmės tokiomis pačiomis priemonėmis, diskontuotų pinigų srautų analizę, pasirinkimo sandorių kainų nustatymo modelius ir kitus vertinimo metodus, kuriuos paprastai naudoja rinkos dalyviai.

Investicijos į rizikos kapitalo fondus, kurios neturi kotiruojamos rinkos kainos aktyviojoje rinkoje, vertinamos priskirtina grynąja turto verte, kuri yra laikoma lygiaverte jų tikrajai vertei.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

ES pripažįsta ir įvertina tikėtinus kredito nuostolius dėl finansinio turto, kuris vertinamas amortizuota savikaina ir tikrąja verte kaip grynasis turtas / nuosavas kapitalas, vertės sumažėjimo.

Turto, vertinamo amortizuota savikaina, balansinė vertė mažinama vertės sumažėjimo nuostolių suma, kuri pripažįstama finansinės veiklos rezultatų ataskaitoje. Tikrąja verte vertinamo turto kaip grynojo turto / nuosavo kapitalo nuostoliai pripažįstami kaip grynasis turtas / nuosavas kapitalas ir jie nemažina finansinio turto balansinės vertės balanse. Jei vėlesniu laikotarpiu vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja, anksčiau pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis yra atstatomas finansinės veiklos rezultatų ataskaitoje.

Tikėtini kredito nuostoliai yra sutartinių pinigų srautų ir pinigų srautų, kuriuos ES tikisi gauti, skirtumo dabartinė vertė. Į tikėtinus kredito nuostolius įtraukiama pagrįsta ir patvirtinama informacija, kuri yra prieinama be nepagrįstų sąnaudų ar pastangų ataskaitinę datą.

a) *Etapo nustatymo politika*

Tikėtini kredito nuostoliai vertinami taikant trijų etapų modelį, kuriame atsižvelgiama tikėtinų kredito nuostolių tikimybės svertinį vidurkį per finansinio turto gyvavimo laikotarpį ir kredito rizikos raidą nuo finansinio turto atsiradimo. Paskolų atveju atsiradimo data yra neatšaukiamo paskolos įsipareigojimo data.

Priskyrimas etapams iš esmės priklauso nuo sandorio šalies kredito reitingo. Etapų modelis remiasi santykiniu kredito rizikos vertinimu, t. y. ES gali turėti skirtingų paskolų su ta pačia sandorio šalimi skirtinguose etapuose, priklausomai nuo sandorio šalies kredito rizikos sandorio sudarymo metu. ES, turėdama išskirtinį institucinį statusą, skolina pinigus savo valstybėms narėms arba sunkumų patiriančioms valstybėms. Todėl ES taiko ir kokybinį kredito rizikos vertinimą, pagrįstą sunkumus patiriančių skolininkų ekonominės padėties stebėsena.

1 etapas – kredito rizika reikšmingai nepadidėjusi

Paskolos sandorio šalims, kurių kredito reitingai finansinių ataskaitų sudarymo datą yra investicinio lygio (t. y. nuo AAA (Aaa) iki BBB- (Baa3) pagal „S&P“ / „Fitch“ („Moody's“) reitingų skalę arba lygiavertis išorės ar vidaus reitingas), yra laikomos mažos kredito rizikos paskolomis, todėl jos laikomos 1 etape, išskyrus atvejus, kai jas vėluojama grąžinti daugiau kaip 30 dienų (žr. 2 etapą). Be to, visos paskolos, kurių kredito rizika reikšmingai nepadidėjo, kaip apibrėžta toliau, priskiriamos 1 etapui. Paskolų, priskiriamų 1 etapui, vertės sumažėjimas vertinamas 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių lygiu.

2 etapas – kredito rizika reikšmingai padidėjusi

Norėdama nustatyti, ar kredito rizika nuo sandorio sudarymo reikšmingai padidėjo ir ar dėl to paskolą reikia perkelti į 2 etapą, ES taiko kiekybinių ir kokybinių vertinimų derinį.

— Visos paskolos, kurių sutartiniai mokėjimai vėluoja nuo 31 iki 90 dienų, perkeliamos į 2 etapą.

— Sandorio šalių, kurių kredito reitingai pirminio pripažinimo datą yra nuo AAA (Aaa) iki BB- (Ba3): jeigu paskola nėra mažos rizikos (nurodyto 1 etapo), pablogėjimas laikomas reikšmingu, jeigu reitingo sandorio sudarymo metu ir finansinių ataskaitų sudarymo datą skirtumas yra lygus arba didesnis kaip 3 pakopos.

— Sandorio šalių, kurių kredito reitingai pirminio pripažinimo datą yra B+ (B1) arba B (B2): pablogėjimas laikomas reikšmingu, jei pradinio reitingo ir dabartinio reitingo skirtumas yra lygus arba didesnis kaip 2 pakopos.

— Sandorio šalių, kurių kredito reitingai yra B- (B3) arba mažesni (CCC / Caa intervale) pirminio pripažinimo datą: pablogėjimas laikomas reikšmingu, jei pradinio reitingo ir dabartinio reitingo finansinių ataskaitų sudarymo datą skirtumas yra lygus arba didesnis kaip 1 pakopa.

— Paskolos, suteiktos iki perėjimo prie peržiūrėtos ES apskaitos taisyklės Nr. 11 (t. y. iki 2021 m. sausio 1 d.), apie kurių kredito riziką pirminio pripažinimo metu negalima gauti informacijos be nepagrįstų sąnaudų ir pastangų, priskiriamos 2 etapui.

Paskolų, priskiriamų 2 etapui, vertės sumažėjimas vertinamas tikėtinų galiojimo laikotarpio kredito nuostolių lygiu.

3 etapas – paskolos, kurių vertė sumažėjusi dėl padidėjusios kredito rizikos

Paskolos priskiriamos 3 etapui, kai jų grąžinimas yra pradelstas 90 dienų arba kai po paskolos suteikimo įvyksta vienas ar daugiau įvykių, darančių neigiamą poveikį apskaičiuotiems būsimiems to finansinio turto pinigų srautams. Pavyzdžiui, paskola priskiriama 3 etapui, jeigu:

— yra tikimybė, kad skolininkas bankrutuos arba bus atliktas kitoks finansinis reorganizavimas,

— išorės reitingų agentūros paskelbtas paskolos gavėjo kredito reitingas yra D ir

— paskolos gavėjas nevykdo jokių finansinių įsipareigojimų ES arba, kai paskolos skirtos finansinei paramai, paskolos gavėjas nevykdo įsipareigojimų bet kuriai kitai tarptautinei organizacijai, finansuojančiai programą.

Paskolų, priskiriamų 3 etapui, vertės sumažėjimas vertinamas tikėtinų galiojimo laikotarpio kredito nuostolių lygiu.

Įsigytos arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos

ES taip pat turi įsigytų arba suteiktų dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolų. Tai yra paskolos, už kurias ES sumokėjo įgyvendinančiajam partneriui gavusi reikalavimą mokėti pagal garantiją. Visos teisės į šias paskolas buvo perleistos ES. Pirminio pripažinimo metu ES pripažįsta jas savo balanse tikrąja verte. ES jas priskiria įsigytoms arba suteiktoms dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskoloms ir apskaičiuoja vertės sumažėjimą pagal viso laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius. Pagal atitinkamus ES ir įgyvendinančiųjų partnerių susitarimus ES vardu vykdoma susigrąžinimo procedūra siekiant susigrąžinti visas mokėtinas sumas.

b) *Paskolos valstybėms*

ES paskolų vertės sumažėjimą vertina atsižvelgdama į ES finansavimo pobūdį ir savo išskirtinį institucinį statusą.

Vertindama paskolų, suteiktų ne valstybėms narėms, vertės sumažėjimą, ES apskaičiuoja tikėtinus kredito nuostolius remdamasi išoriniais kredito kokybės duomenimis, tačiau atsižvelgdama ir į savo privilegijuotojo kreditoriaus statusą, kuris mažina kredito riziką. Apskaičiuojant dabartinę vertę, diskonto norma yra pradinė faktinė paskolos palūkanų norma. Jeigu paskolai taikoma kintama palūkanų norma, tuomet diskonto norma lygi sutartyje nustatytai dabartinei faktinių palūkanų normai.

Paskolų valstybėms narėms atveju ES niekada nepatyrė jokių nuostolių dėl vertės sumažėjimo ir nesusidūrė su mokėjimų nevykdymu. Šių paskolų atveju, be privilegijuotojo kreditoriaus statuso, ES atsižvelgia į santykius su valstybėmis narėmis. Šie du elementai iš esmės užtikrina, kad suėjus terminui valstybėms narėms suteiktos paskolos bus visiškai susigrąžintos. Todėl ES laikosi nuomonės, kad tikėtini kredito nuostoliai dėl paskolų valstybėms narėms yra nereikšmingi, o statistinis metodas tikėtiniems kredito nuostoliams apskaičiuoti šioms paskoloms netinka. Taigi finansinės veiklos ataskaitoje nepripažįstama jokių tikėtinų kredito nuostolių dėl paskolų valstybėms narėms.

c) *Gautinos sumos*

ES įvertina vertės sumažėjimo nuostolius viso laikotarpio tikėtinų kredito nuostolių suma, naudodama praktinius metodus (pvz., atidėjinių matricą).

d) *Pinigai ir pinigų ekvivalentai*

ES pinigus ir pinigų ekvivalentus laiko einamosiose banko sąskaitose ir kaip terminuotus indėlius iki trijų mėnesių. Pinigai daugiausia laikomi bankuose, turinčiuose labai aukštus kredito reitingus (žr. **6.6** pastabą), todėl jų įsipareigojimų nevykdymo tikimybė yra labai maža. Atsižvelgiant į trumpą trukmę ir mažą įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę, tikėtini kredito nuostoliai dėl pinigų ir pinigų ekvivalentų yra nereikšmingi. Todėl jokio pinigų ekvivalentų vertės sumažėjimo nepripažįstama.

Pripažinimo panaikinimas

Finansinių priemonių pripažinimas panaikinamas, kai teisių į pinigų srautus iš investicijų galiojimas baigiasi arba ES perleidžia iš esmės visą su nuosavybe susijusią riziką ir naudą kitai šaliai. Bet koks skirtumas tarp balansinės vertės pripažinimo nutraukimo metu ir sandorio kainos finansinės veiklos ataskaitoje pripažįstamas pelnu arba nuostoliais. Tikrąja verte vertinamo finansinio turto kaip grynojo turto / nuosavo kapitalo ir kaip pertekliaus arba deficito pardavimas pripažįstamas prekybos dieną.

1.5.6. *Atsargos*

Atsargos parodomos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė. Savikaina nustatoma pagal FIFO metodą (pirmiausiai sunaudojamos anksčiausiai įsigytos ar pagamintos atsargos). Į pagamintos produkcijos ir nebaigtų gaminių savikainą įtraukiamos žaliavos, tiesioginės darbo sąnaudos, kitos tiesiogiai priskiriamos sąnaudos ir susijusios gamybos pridėtinės išlaidos (remiantis įprastu veiklos pajėgumu). Grynoji galimo realizavimo vertė – apskaičiuota pardavimo kaina esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus gamybos užbaigimo sąnaudas ir pardavimo išlaidas. Kai atsargos laikomos realizavimui be mokesčio arba už nedidelį mokestį, jos įvertinamos savikaina arba dabartine atsargų atkuriamąja verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų mažesnė. Dabartinė atkuriamoji vertė – tai išlaidos, kurias ES patirtų, jeigu įsigytų turtą finansinių ataskaitų sudarymo datą.

1.5.7. *Išankstinio finansavimo sumos*

Išankstinis finansavimas – tai mokėjimas, kuriuo gavėjui suteikiamas pinigų avansas, t. y. pradinės lėšos. Šios lėšos gali būti padalytos į kelis mokėjimus pagal patikimo finansų valdymo principą per konkrečioje sutartyje, sprendime, susitarime arba pagrindiniame teisės akte nustatytą laikotarpį. Pradinės lėšos arba avansas per susitarime nustatytą laikotarpį yra naudojami tuo tikslu, kuriuo buvo išmokėti, arba grąžinami. Jeigu gavėjas nepatiria finansuoti tinkamų išlaidų, jis privalo išankstinį finansavimą grąžinti ES. Kadangi ES išlaiko išankstinio finansavimo kontrolę ir turi teisę susigrąžinti reikalavimų neatitinkančią dalį, suma pateikiama kaip turtas.

Išankstinis finansavimas pirmą kartą pripažįstamas balanse, kai pinigai pervedami gavėjui. Jis vertinamas sumokėto atlygio suma. Kitais laikotarpiais išankstinis finansavimas vertinamas iš pradžių balanse pripažinta suma, atėmus per laikotarpį patirtas finansuoti tinkamas išlaidas (kai reikia, įskaitant apskaičiuotąsias sumas).

Palūkanos už išankstinį finansavimą pripažįstamos jų priskaičiavimo metu pagal atitinkamą susitarimą. Metų pabaigoje sukauptų palūkanų pajamos įvertinamos remiantis patikimiausia informacija ir šis įvertis įtraukiamas į balansą.

Kiti avansai valstybėms narėms, kurie atsiranda ES sugrąžinus sumas, valstybių narių sumokėtas jų gavėjams kaip avansai (įskaitant finansines priemones, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas), pripažįstami kaip turtas ir įtraukiami į išlaidų kategoriją „Išankstinis finansavimas“. Kiti avansai valstybėms narėms yra vėliau vertinami iš pradžių balanse pripažinta suma, atėmus galutinių gavėjų patirtų finansuoti tinkamų išlaidų geriausią įvertį, apskaičiuotą remiantis pagrįstomis ir patvirtinamomis prielaidomis.

Įnašai į ES patikos fondus (sukurtus pagal Finansinio reglamento 238 straipsnį), kurie Europos Komisijos ataskaitose nekonsoliduojami (t. y. patikos fondai „Africa“ ir „Bêkou“), ar kitus nekonsoliduojamus subjektus taip pat priskiriami išankstiniam finansavimui, nes jų tikslas yra pastūmėti patikos fondo veiklą, kad iš jo būtų galima finansuoti konkrečius veiksmus, nustatytus remiantis fondo tikslais. ES įnašai į patikos fondus vertinami pradine ES įnašo suma, atėmus finansuoti tinkamas išlaidas, kai reikia, įskaitant apskaičiuotąsias sumas, patikos fondo patirtas per ataskaitinį laikotarpį ir skirtas ES įnašui pagal pagrindinį susitarimą.

1.5.8. *Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos*

Pagal ES apskaitos taisykles privaloma atskirai pateikti prekybos ir neprekybines operacijas. Siekiant atskirti šias dvi kategorijas, terminas „gautina suma“ taikomas tik prekybos operacijoms, o neprekybinėms operacijoms, t. y. kai ES gauna vertę iš kito subjekto, mainais tiesiogiai nesuteikdama maždaug vienodos vertės, vartojamas terminas „susigrąžintinos sumos“ (pvz., iš valstybių narių susigrąžintinos sumos, susijusios su nuosavais ištekliais).

Iš prekybos operacijų gautinos sumos yra amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas, išskyrus tam tikras finansinių garantijų sutarčių gautinas sumas, kurios priskiriamos tikrąja verte vertinamam finansiniam turtui kaip pertekliui arba deficitui (žr. **1.5.5** pastabą).

Iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos apskaitomos tikrąja verte įsigijimo datą, atėmus vertės sumažinimą. Neprekybinių operacijų susigrąžintinų sumų vertė sumažinama tada, kai yra objektyvių įrodymų, kad ES negalės surinkti visų pradinio dydžio neprekybinių operacijų susigrąžintinų sumų. Vertės sumažinimo suma lygi turto balansinės vertės ir atsiperkamosios vertės skirtumui. Vertės sumažinimo suma pripažįstama finansinės veiklos ataskaitoje. Remiantis ankstesne patirtimi, bendras vertės sumažinimas taip pat taikomas neįvykdytiems vykdomiesiems raštams sumoms susigrąžinti, kuriems dar nebuvo taikomas specialus vertės sumažinimas. Informacijos apie metų pabaigoje pripažintų sukauptų pajamų tvarkymą pateikta **1.5.14** pastaboje.

Pateikiamos ir nurodomos neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos nėra finansinės priemonės, nes jos nesiejamos su sutartimi, kuria būtų sukuriamas finansinis įsipareigojimas arba nuosavo kapitalo priemonė. Tačiau finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos atitinkamais atvejais yra nurodomos kartu su iš prekybos operacijų gautinomis sumomis.

1.5.9. *Pinigai ir pinigų ekvivalentai*

Pinigai ir pinigų ekvivalentai yra amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas, apimantis pinigus kasoje, bankuose laikomus indėlius iki pareikalavimo arba trumpalaikius indėlius, atvirkštinio atpirkimo sandorius ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių pradinis terminas ne ilgesnis kaip trys mėnesiai ir kurios laikomos siekiant įvykdyti trumpalaikius piniginius įsipareigojimus ir valdyti likvidumą, o ne investavimo ar kitais tikslais.

1.5.10. *Išmokos darbuotojams*

ES darbuotojams suteikia išmokų paketą (tarnybines pajamas ir socialinį draudimą). Apskaitos tikslais jas reikia skirstyti į trumpalaikes išmokas ir išmokas, mokamas pasibaigus tarnybos laikui.

Trumpalaikės išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams yra išmokos, kurios turi būti išmokėtos per 12 mėnesių po ataskaitinio laikotarpio, per kurį darbuotojai suteikė paslaugą, pabaigos, pavyzdžiui, darbo užmokestis, metinių atostogų ir apmokamų laikinojo nedarbingumo atostogų išmokos bei kitos trumpalaikės išmokos. Trumpalaikės išmokos darbuotojams pripažįstamos sąnaudomis, kai suteikiama susijusi paslauga. Suma, kurią numatoma sumokėti, pripažįstama kaip įsipareigojimas, jeigu ES turi dabartinį teisinį ar konstruktyvų įsipareigojimą sumokėti už darbuotojo anksčiau suteiktą paslaugą ir tas įsipareigojimas gali būti patikimai apskaičiuotas.

Išmokos, mokamos pasibaigus tarnybos laikui

ES skiria darbuotojams keletą išmokų, mokamų pasibaigus tarnybos laikui, įskaitant senatvės, invalidumo ir maitintojo netekimo pensijas, mokamas pagal Europos pareigūnų pensijų sistemą, taip pat suteikia sveikatos draudimą pagal bendrąją sveikatos draudimo sistemą (žr. **2.9** pastabą). Šios išmokos mokamos pagal vieną bendrą planą, nors ir padalytą į dvi sistemas, ir jos turi būti vertinamos panašiai, kad būtų teisingai pateikta informacija apie padėtį ir atspindėta ekonominė tikrovė:

— Europos pareigūnų pensijų sistema (EPPS). Išmokos pagal šią menamai finansuojamą ([31]) sistemą yra susijusios su išmokomis už darbo stažą, invalidumo ir našlių (našlaičių) išmokomis, taip pat su išmokomis šeimai, išmokomis mirus prieš išėjimą į pensiją tiems darbuotojams, kurie dirba ar dirbo ES institucijose, agentūrose ir kitose ES įstaigose arba yra mirusių pareigūnų ar pensininkų našliai (našlaičiai). Darbuotojai iš savo darbo užmokesčio padengia trečdalį tikėtinų šių išmokų sąnaudų.

— Bendra sveikatos draudimo sistema (BSDS). Pagal šią sistemą ES teikia sveikatos draudimą Europos Komisijos, institucijų, agentūrų ir kitų įstaigų darbuotojams, kompensuodama sveikatos priežiūros išlaidas. Išmokos pagal šią sistemą, mokamos nedirbantiems asmenims (pensininkams, našlaičiams ir t. t.), klasifikuojamos kaip išmokos darbuotojams pasibaigus tarnybos laikui.

Išmokas, mokamas pasibaigus tarnybos laikui, ES taip pat skiria savo institucijų darbuotojams ir buvusiems darbuotojams pagal atskiras pensijų sistemas. Šios išlaidos įrašomos į išlaidų kategoriją „Kitos pensijų išmokų sistemos“. Pagal šias sistemas ES moka pensijas Komisijos, Europos Teisingumo Teismo, Audito Rūmų, Tarybos, Europos Parlamento, Europos ombudsmeno ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nariams. Per BSDS ES teikia sveikatos draudimą ES institucijų nariams.

Pirmiau nurodytos išmokos, mokamos pasibaigus tarnybos laikui, laikomos ES nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimais ir apskaičiuojamos kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą, įvertinant būsimos išmokos, kurią darbuotojai uždirbo dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais, sumą, diskontuojant tą sumą ir atimant viso plano turto tikrąją vertę. Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimą kasmet apskaičiuoja aktuarai, taikydami prognozuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimuosius netenkamų pinigų srautus, taikant Vyriausybės obligacijų, kurios išreikštos valiuta, kuria bus mokamos išmokos, ir kurių išpirkimo terminas panašus į susijusio pensijų įsipareigojimo terminą, palūkanų normas.

ES darbuotojams skirtos išmokos, mokamos pasibaigus tarnybos laikui, yra įtrauktos į vieną planą, kurį sudaro pensijų sistema (EPPS) ir sveikatos draudimo sistema (BSDS), o teisė į draudimo apsaugą pagal BSDS sistemą priklauso nuo to, ar įgyta teisė į draudimą pagal EPPS sistemą. Kaip nustatyta Tarnybos nuostatuose, pagal šį bendrą planą tam tikros teisės, kaip antai teisė į atidėtą ir sumažintą pensiją pagal EPPS sistemą, įgyjamos po 10 tarnybos metų. Tačiau pagal bendrą planą įgytos teisės darbuotojui tęsiant tarnybą yra gerokai didesnės nei tos pradinės teisės, kaip matyti iš vėlesniais metais sukauptų teisių į pensiją.

Todėl, siekiant parodyti pagrindinės operacijos ekonominį turinį, kurio reikia sąžiningam finansinės atskaitomybės kokybinių charakteristikų pateikimui, kaip nurodyta tiek ES apskaitos taisyklėje Nr. 1, tiek TVSASV konceptualioje sistemoje, patirtos tvarkymo išlaidos yra kaupiamos tiesiniu metodu per numatomą darbuotojų aktyvios tarnybos laikotarpį, t. y. laikotarpį nuo tos dienos, kai darbuotojo tarnyba pirmą kartą suteikia teisę į išmokas pagal planą (nepriklausomai nuo to, ar išmokos priklauso nuo tolesnės tarnybos) iki dienos, kai tolesnė darbuotojo tarnyba nebesuteiks teisių į reikšmingas papildomas išmokas pagal planą, išskyrus tolesnį darbo užmokesčio didinimą. Šis metodas nuosekliai taikomas pagal bendrą planą numatytoms išmokoms.

Grynųjų nustatytų išmokų įsipareigojimų pakartotiniai vertinimai apima aktuarinį pelną ir nuostolius bei plano turto grąžą ir yra nedelsiant pripažįstami kaip grynasis turtas.

([31]) ES pareigūnų pensijų fondas yra menamas (virtualusis) fondas – iš jo mokamos fiksuotos išmokos, o darbuotojų mokamos įmokos naudojamos jų būsimai pensijai finansuoti. Nors tai nėra tikras investicinis fondas, suma, kuri būtų buvusi surinkta į tokį fondą, laikoma investuota į valstybių narių ilgalaikes obligacijas ir atspindėta pensijos įsipareigojime, įtrauktame į Europos Sąjungos metines ataskaitas. Valstybės narės bendrai užtikrina išmokų mokėjimą pagal Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų 83 straipsnį ir Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 3 dalį (žr. išsamų schemos aprašymą COM(2018) 829).

ES pripažįsta grynąsias palūkanų išlaidas (pajamų) ir kitas išlaidas, susijusias su nustatyto dydžio išmokų planais, finansinės veiklos ataskaitos eilutėje „Personalo ir pensijų išlaidos“.

Kai skiriamos išmokos pakeičiamos arba sumažinamos, susidaręs išmokų pokytis, susijęs su ankstesne tarnyba, arba sumažinimo pelnas ar nuostoliai nedelsiant pripažįstami finansinės veiklos ataskaitoje. Plano įvykdymo pelnas ir nuostoliai pripažįstami tada, kai planas įvykdomas. Anksčiau suteiktų paslaugų savikaina iš karto pripažįstama finansinės veiklos ataskaitoje, išskyrus tuos atvejus, kai pokyčiai priklauso nuo darbuotojų, likusių tarnyboje tam tikram laikotarpiui.

1.5.11. *Atidėjiniai*

Atidėjiniai pripažįstami tuomet, kai ES turi dabartinį teisinį arba konstruktyvų įsipareigojimą trečiosioms šalims, susijusį su praeities įvykiais, ir labai tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti bus reikalingos išteklių išmokos, o suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai būsimiems veiklos nuostoliams nepripažįstami. Atidėjinio suma yra tiksliausias išlaidų, kurios, kaip numatoma, gali būti reikalingos finansinių ataskaitų sudarymo datą turimam įsipareigojimui padengti, įvertis. Kai atidėjinys susijęs su daug punktų, įsipareigojimas vertinamas apskaičiuojant visus galimus rezultatus ir jų tikimybę (tikėtinos vertės metodas).

Atidėjiniai nuostolingoms sutartims vertinami numatomų sutarties nutraukimo išlaidų arba numatomų grynųjų sutarties tęsimo išlaidų (priklausomai nuo to, kurios yra mažesnės) dabartine verte.

1.5.12. *Finansiniai įsipareigojimai*

Finansiniai įsipareigojimai skirstomi į finansinius įsipareigojimus, apskaitomus amortizuota savikaina, finansinius įsipareigojimus, vertinamus tikrąja verte kaip perteklius arba deficitas ir finansinių garantijų sutarčių įsipareigojimus.

Pasiskolintos lėšos

Pasiskolintas lėšas sudaro iš kredito įstaigų pasiskolintos sumos ir skolos lakštais patvirtintos skolos (ES obligacijos, ES indėliai ir ES vekseliai). Pasiskolintos lėšos iš pradžių pripažįstamos tikrąja verte, lygia jų emisijos pajamoms (gauto atlygio tikrajai vertei), atėmus sandorio sąnaudas, o vėlesniais laikotarpiais parodomos amortizuota savikaina, naudojant faktinių palūkanų metodą; bet koks pajamų, atėmus sandorio sąnaudas, ir išpirkimo vertės skirtumas pripažįstamas finansinės veiklos ataskaitoje įsiskolinimo laikotarpiu, taikant faktinių palūkanų metodą. ES patirtos sandorio sąnaudos, vėliau priskirtos paskolos gavėjui, yra nematerialios ir yra tiesiogiai pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje.

Pasiskolintos lėšos klasifikuojamos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai, išskyrus sumas, kurių išpirkimo terminas trumpesnis kaip 12 mėnesių nuo balanso sudarymo dienos.

Tikrąja verte vertinami finansiniai įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas

Jie apima išvestines finansines priemones, kai tikroji vertė neigiama. Jų apskaita yra tokia pati kaip ir tikrąja verte vertinamo finansinio turto kaip pertekliaus arba deficito (žr. **1.5.5** pastabą).

Ši kategorija apima garantijas, kurias ES suteikė finansų įstaigoms už investicijas į nuosavą kapitalą. Šios garantijos klasifikuojamos kaip išvestinės finansinės priemonės ir apskaitomos kaip tikrąja verte vertinamas finansinis turtas arba finansinis įsipareigojimas kaip perteklius arba deficitas, nes jie neatitinka finansinės garantijos įsipareigojimo apibrėžties. ES finansinis turtas arba įsipareigojimas vertinamas pagal pagrindinių investicijų vertę.

Finansinių garantijų sutarčių (FGS) įsipareigojimai

ES pripažįsta finansinės garantijos sutarties įsipareigojimą, kai sudaro sutartį, pagal kurią ES turi atlikti konkrečius mokėjimus, kad atlygintų sutarties turėtojo nuostolius, patirtus dėl to, kad nurodytas skolininkas laiku nesumoka pagal pradines arba pakeistas skolos priemonės sąlygas. Jeigu pagal garantijos sutartį reikalaujama, kad ES atliktų mokėjimus reaguodama į finansinių priemonių kainų pokyčius arba kito pagrindinio turto pokyčius, garantijos sutartis yra išvestinė finansinė priemonė, t. y. tikrąja verte vertinamas finansinis įsipareigojimas kaip perteklius arba deficitas. Visos kitos garantijos sutartys apskaitomos kaip finansiniai atidėjiniai.

FGS įsipareigojimai pirmą kartą pripažįstami tikrąja verte. Ji lygi grynajai dabartinei gautinos priemokos vertei, jei ji mokama rinkos sąlygomis. Kai garantijos priemoka neskaičiuojama arba kai atlygis neatitinka tikrosios vertės, tikroji vertė nustatoma remiantis aktyviojoje rinkoje kotiruojamomis FGS, tiesiogiai lygiaverčių finansinių garantijų įsipareigojimui, kainomis, jei jos yra, arba taikant vertinimo metodą. Jei patikimos tikrosios vertės neįmanoma nustatyti nei tiesiogiai stebint aktyviąją rinką, nei taikant kitą vertinimo metodą, finansinės garantijos sutarties įsipareigojimas iš pradžių įvertinamas tikėtinų kredito nuostolių per visą galiojimo laikotarpį suma.

Vėlesnis vertinimas priklauso nuo kredito rizikos, susijusios su finansine garantija, pokyčių, kurie stebimi FGS priskiriant etapams. Pagrindinis rizikos rodiklis, pagal kurį FGS priskiriamos etapams, yra garantuotos skolos kredito reitingas. Taikant etapo nustatymo modelį kredito reitingas sudarymo metu lyginamas su kredito reitingu finansinių ataskaitų sudarymo datą.

Jei kredito rizika reikšmingai nepadidėja (1 etapas), finansinių garantijų įsipareigojimai vertinami didesniąja iš šių sumų: 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių suma ir pirminio pripažinimo suma, atėmus, jei reikia, sukauptą amortizaciją. Jei kredito rizika reikšmingai padidėja (2 etapas), finansinių garantijų įsipareigojimai vertinami didesniąja iš šių sumų: tikėtinų galiojimo laikotarpio kredito nuostolių suma ir pirminio pripažinimo suma, atėmus, jei reikia, sukauptą amortizaciją.

Finansinių garantijų sutarčių, apimančių vieną skolos priemonę, garantuotos skolos priskyrimo etapams kriterijai atitinka kriterijus, kurie taikomi amortizuota savikaina vertinamam finansiniam turtui (žr. **1.5.5** pastabą).

Portfelinių garantijų garantuotos skolos priskyrimo etapams kriterijai atitinka kriterijus, kurie taikomi amortizuota savikaina vertinamam finansiniam turtui, išskyrus šias išimtis:

— priskiriant etapams atsižvelgiama į vidutinį svertinį garantuoto portfelio kredito reitingą arba garantijos reitingą, o ne į atskirų skolos priemonių reitingą,

— garantijų, kurių kredito reitingas yra nuo AAA (Aa1) iki BB- (Ba3) pirminio pripažinimo metu: pablogėjimas laikomas reikšmingu, jei reitingo sandorio sudarymo metu ir finansinių ataskaitų sudarymo datą skirtumas yra lygus arba didesnis kaip dvi pakopos,

— garantijų, kurių kredito reitingas yra nuo B+ (B1) iki mažesnio pirminio pripažinimo metu: pablogėjimas laikomas reikšmingu, jei reitingo sandorio sudarymo metu ir finansinių ataskaitų sudarymo datą skirtumas yra lygus arba didesnis kaip viena pakopa.

Be to, jei informacijos apie kredito reitingus nėra, tačiau yra žinomas numatomų metinių reikalavimų įvertinimas pirminio pripažinimo metu, faktinis reikalavimų lygis, palyginti su pirminiu įverčiu, taip pat laikomas pagrįstu rizikos rodikliu vertinant reikšmingą kredito rizikos padidėjimą.

Be minėtų kriterijų, ES gali taikyti kokybinį reikšmingo kredito rizikos padidėjimo vertinimą, remdamasi turima papildoma, pagrįsta ir pateisinama informacija.

FGS, sudarytos iki perėjimo prie peržiūrėtos ES apskaitos taisyklės Nr. 11 (t. y. iki 2021 m. sausio 1 d.), apie kurių kredito riziką pirminio pripažinimo metu nėra informacijos be nepagrįstų sąnaudų ir pastangų, priskiriamos 2 etapui.

FGS nepriskiriamos 3 etapui ar įsigytam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtui.

Finansinių garantijų sutartys klasifikuojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai, išskyrus atvejus, kai ES turi besąlyginę teisę atidėti įsipareigojimo įvykdymą ne trumpesniam kaip dvylikos mėnesių laikotarpiui po finansinių ataskaitų sudarymo datos.

Įnašai, kuriems taikomos sąlygos

ES patikos fondai, kurie yra laikomi Komisijos einamosios veiklos dalimi (t. y. patikos fondai „Madad“ ir „Colombia“), yra apskaitomi Komisijos ataskaitose ir tada konsoliduojami ES metinėse finansinėse ataskaitose. Kitų paramos teikėjų įnašai į šiuos patikos fondus atitinka pajamų iš neprekybinių operacijų kriterijus tam tikromis sąlygomis. Jie pateikiami kaip finansiniai įsipareigojimai tol, kol neįvykdomos su perkeltais įnašais susijusios sąlygos, t. y. kol patikos fondas nepatiria tinkamų finansuoti išlaidų. Patikos fondas privalo finansuoti konkrečius projektus, o likvidavimo metu likusias lėšas grąžinti. Paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną likę įnašų įsipareigojimai vertinami kaip gauti įnašai, atėmus patikos fondo patirtas išlaidas, kai reikia, įskaitant apskaičiuotąsias sumas. Ataskaitų teikimo tikslais grynosios išlaidos priskiriamos prie kitų paramos teikėjų įnašų proporcingai gryniesiems įnašams, sumokėtiems iki gruodžio 31 d. Šis įnašų priskyrimas yra tik orientacinis. Jei patikos fondas likviduojamas, dėl likusių išteklių faktinio padalijimo nuspręs patikos fondo valdyba.

Tie patys vertinimo principai taikomi išorės įnašams į ES programas, jei tokie įnašai gaunami su sąlyga naudoti išteklius pagal susitarimų dėl įnašo nuostatas, o priešingu atveju grąžinti juos mokėtojui.

1.5.13. *Mokėtinos sumos*

Didžioji ES mokėtinų sumų dalis yra neapmokėti dotacijų arba kitokio ES finansavimo gavėjų prašymai kompensuoti išlaidas (neprekybinės operacijos). Jos registruojamos kaip mokėtinos sumos, lygios prašomai sumai, kai gaunamas prašymas kompensuoti išlaidas. Atlikus patikrinimą ir priėmus finansuoti tinkamas išlaidas, mokėtinos sumos vertinamos reikalavimus atitinkančios sumos dydžiu.

Mokėtinos sumos, susijusios su prekių ir paslaugų pirkimu, pripažįstamos gavus pradinės sumos sąskaitą faktūrą, o susijusios reikalavimus atitinkančios išlaidos registruojamos apskaitoje, kai prekės yra pristatytos arba paslaugos suteiktos ir kai jas priima ES.

1.5.14. *Sukauptos ir būsimojo laikotarpio pajamos bei sąnaudos*

Operacijos ir įvykiai finansinėse ataskaitose pripažįstami tuo laikotarpiu, su kuriuo jie susiję. Metų pabaigoje, jeigu paslauga buvo suteikta, ES pristatė prekes arba yra sudarytas sutartinis susitarimas (pavyzdžiui, remiantis sutartimi), bet sąskaita dar neišrašyta, finansinėse atskaitose bus pripažintos sukauptos pajamos. Be to, metų pabaigoje, jeigu sąskaita faktūra išrašyta, o paslaugos dar nesuteiktos arba prekės dar nepristatytos, pajamos bus atidėtos ir pripažintos kitą ataskaitinį laikotarpį.

Išlaidos taip pat apskaitomos tuo laikotarpiu, su kuriuo jos susijusios. Sukauptos išlaidos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pripažįstamos remiantis įvertinta pervedimo įsipareigojimo, kuris turi būti atliktas per tam tikrą laikotarpį, suma. Sukauptos išlaidos skaičiuojamos pagal išsamias Komisijos parengtas veiklos ir praktines gaires, kurių tikslas – užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose būtų sąžiningai nurodyti ekonominiai ir kiti įvykiai, kurie turi būti nurodyti. Analogiškai, kai mokėjimas už dar nesuteiktas paslaugas arba dar nepristatytas prekes atliekamas avansu, išlaidos bus atidėtos ir pripažintos kitą ataskaitinį laikotarpį.

1.6. **FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA**

1.6.1. *Pajamos*

PAJAMOS IŠ NEPREKYBINIŲ OPERACIJŲ

Absoliuti dauguma ES pajamų yra susijusi su neprekybinėmis operacijomis:

BNP, PVM ir plastiko kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai

Gautinos sumos yra pripažįstamos, kai Komisija išsiunčia valstybėms narėms pareikalavimą įmokėti įnašus. Šios sumos vertinamos pareikalauta suma. Kadangi PVM, BNP ir plastiko kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai apskaičiuojami remiantis atitinkamų biudžetinių metų duomenų įverčiais, jie gali būti pakoreguoti, nes sumos gali keistis kol valstybės narės nepaskelbė galutinių duomenų. Įverčių pokyčio poveikis yra įtraukiamas nustatant laikotarpio, kai įvyko pokytis, grynąjį perteklių arba deficitą.

Tradiciniai nuosavi ištekliai

Iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos ir susijusios pajamos pripažįstamos, kai iš valstybių narių gaunamos atitinkamos mėnesinės A ataskaitos (apimančios surinktus muitus ir mokėtinas sumas, kurios yra garantuotos ir neužginčytos). Finansinių ataskaitų sudarymo datą valstybių narių surinktos, bet Komisijai dar nesumokėtos laikotarpio pajamos yra įvertinamos ir pripažįstamos kaip sukauptos pajamos. Sumos, nurodytos iš valstybių narių gautose ketvirtinėse B ataskaitose (apimančios muitus, kurie nėra nei surinkti, nei garantuoti, taip pat garantuotas sumas, užginčytas skolininko), yra pripažįstamos kaip pajamos, atėmus su jomis susijusias surinkimo sąnaudas. Be to, pripažįstamas vertės sumažėjimas, lygus įvertintam susigrąžinimo skirtumui.

Baudos

Pajamos iš baudų pripažįstamos, kai ES priima sprendimą skirti baudą ir apie tai oficialiai praneša adresatui. Priėmus sprendimą skirti baudą, atitinkami subjektai per du mėnesius nuo pranešimo dienos turi:

— arba pritarti sprendimui (tokiu atveju jie privalo per nustatytą laikotarpį sumokėti baudą, ir suma laikoma ES galutinai surinkta), arba

— nepritarti sprendimui (tokiu atveju jie pateikia apeliacinį skundą pagal ES teisę).

Tačiau net pateikus apeliacinį skundą, bauda turi būti sumokėta per trijų mėnesių laikotarpį, nes apeliacinis skundas nesustabdo sprendimo galiojimo (SESV 278 straipsnis). Gauti pinigai naudojami susigrąžintinai sumai padengti. Tačiau, pritarus Komisijos apskaitos pareigūnui, įmonė gali vietoj to pateikti banko garantiją tai sumai. Tokiu atveju bauda lieka kaip susigrąžintina suma. Jeigu negaunami nei pinigai, nei garantija ir kyla abejonių dėl įmonės mokumo, pripažįstamas teisės į gautinas sumas vertės sumažėjimas.

Jeigu įmonė sprendimą apskundė ir jau laikinai sumokėjo baudą, suma parodoma kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas, arba, jeigu tikėtina, kad Bendrasis Teismas gali priimti ES nepalankų sprendimą, tokiai rizikai daromas atidėjinys. Jeigu vietoj to pateikta garantija, neapmokėtos susigrąžintinos sumos vertė sumažinama.

Banko sąskaitose, kuriose laikomos gautos sumos, sukauptos Komisijos gautos palūkanos pripažįstamos pajamomis ir atitinkama suma padidinamas neapibrėžtasis įsipareigojimas.

Nuo 2010 m visas laikinai surinktas baudas Komisija valdo specialiai sukurtame fonde (BUFI) ir investuoja į finansines priemones.

Ankstesnių metų biudžeto pertekliaus apskaitos tvarka

Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad konkrečių finansinių metų biudžeto perteklius įrašomas į kitų finansinių metų biudžetą kaip pajamos. Finansinės veiklos ataskaitoje šios pajamos pripažįstamos kaip „Kitos pajamos iš neprekybinių operacijų“ (žr. **3.8** pastabą), su atitinkamu įrašu grynojo turto dalyje „Iš valstybių narių pareikalautinos sumos“ (žr. **2.15** pastabą).

PAJAMOS IŠ PREKYBOS OPERACIJŲ

Prekių ir paslaugų pardavimo pajamos pripažįstamos, kai didžioji su prekių nuosavybe susijusios rizikos ir naudos dalis perduodama pirkėjui. Su paslaugų teikimu susijusio sandorio pajamos pripažįstamos atsižvelgiant į sandorio baigtumo laipsnį finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

Palūkanų pajamos ir išlaidos

Palūkanų pajamos ir išlaidos pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje, taikant faktinių palūkanų metodą. Šis metodas taikomas finansinio turto arba finansinio įsipareigojimo amortizuotai savikainai apskaičiuoti ir palūkanų pajamoms arba palūkanų išlaidoms per atitinkamą laikotarpį paskirstyti. Apskaičiuodama faktinę palūkanų normą, ES įvertina pinigų srautus, atsižvelgdama į visas finansinės priemonės sutartines nuostatas (pavyzdžiui, išankstinio mokėjimo pasirinkimą), tačiau neatsižvelgia į būsimus kredito nuostolius. Skaičiuojant įtraukiami visi mokesčiai ir kitos palūkanų normos sumos, kurias sutarties šalys sumokėjo arba gavo viena iš kitos ir kurios yra neatskiriama faktinės palūkanų normos dalis, taip pat sandorio išlaidos ir visos kitos įmokos arba nuolaidos.

Kai finansinio turto arba panašaus finansinio turto grupės vertė laikoma sumažėjusia dėl kredito rizikos (3 etapas), vertinant vertės sumažėjimo nuostolius palūkanų pajamos pripažįstamos taikant palūkanų normą, naudojamą diskontuojant būsimus pinigų srautus.

Pajamos iš dividendų

Pajamos iš dividendų ir panašių paskirstomųjų išmokų pripažįstamos tada, kai nustatoma teisė gauti mokėjimą.

Finansinio turto kaip pertekliaus arba deficito pajamos ir sąnaudos

Tai yra šio finansinio turto tikrosios vertės prieaugis (pajamos) ir tikrosios vertės nuostoliai (sąnaudos), įskaitant tuos, kurie atsiranda dėl užsienio valiutos keitimo. Palūkanas uždirbančio finansinio turto atveju tai taip pat apima palūkanas. Taip pat žr. **3.9** pastabą.

Pajamos iš finansinių garantijų sutarčių

Pajamos iš finansinių garantijų sutarčių (garantijos priemoka) pripažįstamos visą tą laiką, kurį ES yra pasirengusi kompensuoti finansinių garantijų sutarties turėtojui galimus kredito nuostolius. Taikomame amortizacijos grafike atsižvelgiama į praėjusį laiką ir garantuotos pozicijos dydį. Į pajamas iš finansinių garantijų sutarčių taip pat įtraukiama finansinių garantijų sutarčių įsipareigojimų amortizacija tais atvejais, kai garantija buvo suteikta be atlygio arba už nominalų atlygį.

1.6.2. *Išlaidos*

Neprekybinių operacijų išlaidos sudaro didžiąją dalį ES išlaidų. Jos susijusios su pervedimais lėšų gavėjams ir gali būti trijų rūšių: i) teisės į gautinas sumas, ii) pervedimai pagal susitarimą ir atskiros dotacijos, taip pat iii) įnašai ir dovanojamos lėšos.

Pervedimai pripažįstami išlaidomis tą laikotarpį, kurį įvyko įvykiai, dėl kurių buvo atliktas pervedimas, jeigu tik pervedimo pobūdis yra leidžiamas pagal atitinkamą teisės aktą (Finansinį reglamentą, Tarnybos nuostatus arba kitus teisės aktus) arba yra pasirašytas susitarimas, pagal kurį leidžiama atlikti pervedimą; lėšų gavėjas atitiko visus tinkamumo kriterijus; sumą galima pagrįstai apskaičiuoti.

Kai gaunamas pripažinimo kriterijus atitinkantis mokėjimo prašymas arba prašymas padengti išlaidas, jie pripažįstami sąnaudomis, lygiomis reikalavimus atitinkančiai sumai. Finansuoti tinkamos išlaidos, kurios turi būti kompensuotos gavėjams, tačiau apie kurias dar nėra pranešta, metų pabaigoje yra įvertinamos ir įrašomos kaip sukauptos išlaidos.

Prekybinių operacijų išlaidos, patiriamos perkant prekes ir paslaugas, pripažįstamos, kai prekės pristatomos ir jas priima ES. Jos vertinamos jų pradine sąskaitoje faktūroje nurodyta suma. Be to, paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną išlaidos, susijusios su paslauga, suteikta laikotarpiu, už kurį sąskaita faktūra dar negauta ar nepriimta, vertinamos ir pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje.

1.7. **NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS IR NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI**

1.7.1. *Neapibrėžtasis turtas*

Neapibrėžtasis turtas – dėl praeities įvykių galintis atsirasti turtas, kurio buvimas bus patvirtintas tiktai įvykus arba neįvykus vienam ar daugiau nevisiškai ES kontroliuojamų neapibrėžtų būsimų įvykių. Neapibrėžtasis turtas parodomas, kai tikimasi gauti ekonominės naudos arba turėti naudojimo galimybių.

1.7.2. *Neapibrėžtieji įsipareigojimai*

Neapibrėžtasis įsipareigojimas – dėl praeities įvykių galintis atsirasti įsipareigojimas, kurio buvimas bus patvirtintas tiktai įvykus arba neįvykus vienam ar daugiau ES nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtų būsimų įvykių, arba esamas įsipareigojimas, atsiradęs dėl praeities įvykių, kuris nėra pripažintas, nes nėra tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą arba naudojimo galimybių teikiantys ištekliai, arba retais atvejais – kai įsipareigojimo suma negali būti pakankamai patikimai nustatyta. Neapibrėžtasis įsipareigojimas parodomas, nebent ekonominę naudą teikiančių išteklių išmokų arba naudojimo galimybių tikimybė yra maža.

1.8. **PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA**

Informacija apie pinigų srautus suteikia pagrindą įvertinti ES gebėjimą gauti pinigų ir pinigų ekvivalentų bei jos poreikius tuos pinigų srautus panaudoti.

Pinigų srautų ataskaita rengiama naudojant netiesioginį metodą. Tai reiškia, kad grynasis finansinių metų ekonominis rezultatas koreguojamas atsižvelgiant į nepiniginio pobūdžio sandorių rezultatus, visas praėjusių ar būsimų laikotarpių pagrindinės veiklos pinigų įplaukų ar išmokų atidėtas arba sukauptas sumas ir pajamų arba išlaidų, susijusių su investicinės veiklos pinigų srautais, punktus.

Pinigų srautai, atsirandantys iš sandorių užsienio valiuta, parodomi ES atskaitomybės valiuta (eurais), taikant užsienio valiutos keitimo į eurus kursą, galiojantį pinigų srautų dieną.

Pinigų srautų ataskaitoje pateikti laikotarpio pinigų srautai, suklasifikuoti pagal pagrindinę, investicinę ir finansinę veiklą.

Pagrindinė veikla – tai ES veikla, kuri nėra investicinė ar finansinė veikla. Ji apima didžiąją ES vykdomos veiklos dalį.

Investicinė veikla – tai nematerialiojo ir nekilnojamojo turto, įrangos bei įrenginių įsigijimas ir perleidimas bei kitos investicijos, kurios neįtraukiamos į pinigų ekvivalentus. Prie investicinės veiklos nepriskiriamos gavėjams suteiktos paskolos, nes jos priskiriamos bendriesiems tikslams, taigi ir kasdienei ES veiklai. Siekiama parodyti realias ES atliktas investicijas.

Finansinė veikla – tai veikla, dėl kurios keičiasi pasiskolintų lėšų dydis ir sudėtis, išskyrus lėšas, suteiktas paramos gavėjams kompensaciniu pagrindu arba nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrenginiams įsigyti (jos priskiriamos pagrindinei veiklai).

2. **BALANSO PASTABOS**

TURTAS

2.1. **NEMATERIALUSIS TURTAS**

	mln. EUR
Bendra balansinė vertė 2024 12 31	*2 257*
Įsigijimai	*267*
Turto perleidimas	*(70)*
Perkėlimas iš vienos turto kategorijos į kitą	*0*
Kiti pokyčiai	*–*
Bendra balansinė vertė 2025 12 31	**2 455**
Sukaupta amortizacija 2024 12 31	*(1 162)*
Amortizacijos sąnaudos per metus	*(213)*
Atkurta amortizacija	*1*
Turto perleidimas	*54*
Perkėlimas iš vienos turto kategorijos į kitą	*0*
Kiti pokyčiai	*(1)*
Sukaupta amortizacija 2025 12 31	**(1 320)**
Grynoji balansinė vertė 2025 12 31	**1 135**
Grynoji balansinė vertė 2024 12 31	*1 095*

1 135 mln. EUR grynoji balansinė vertė 2025 m. pabaigoje daugiausia apima jau veikiančią viduje sukurtą programinę įrangą (405 mln. EUR), kuriamą vidaus programinę įrangą (354 mln. EUR) ir įsigytą programinę įrangą (375 mln. EUR).

2.2. **NEKILNOJAMASIS TURTAS, ĮRANGA IR ĮRENGINIAI**

Kosminės erdvės priemonių kategorija apima veiklai skirtą ilgalaikį turtą, susijusį su ES kosmoso programomis: pasaulinėmis palydovinės navigacijos sistemomis, t. y. GALILEO ir Europos geostacionarine navigacine tinklo sistema (EGNOS), Vyriausybiniu palydoviniu ryšiu (GOVSATCOM), saugaus junglumo programa ir Sąjungos Žemės stebėjimo ir stebėsenos programa „Copernicus“. Dar neveikiančių kosmoso sistemų turtas yra įtrauktas į kategoriją „Nebaigtas kurti turtas“. Su ES kosmoso programomis susijęs turtas kaupiamas padedant Europos kosmoso agentūrai (EKA).

Kalbant apie GALILEO, sistemą šiuo metu sudaro 30 palydovai. GALILEO veiklai skirtas ilgalaikis turtas, apimantis tiek palydovus, tiek antžeminę įrangą, 2025 m. gruodžio 31 d. sudarė 2 630 mln. EUR, atėmus sukauptą nusidėvėjimą (2024 m. – 2 987 mln. EUR). Likusio nebaigto kurti turto bendra vertė yra 2 592 mln. EUR (2024 m. – 2 145 mln. EUR).

Kalbant apie „Copernicus“, šiuo metu veikia 10 palydovai ir kuriama dar 22 palydovų bei prietaisų. Bendra „Copernicus“ veiklai skirto ilgalaikio turto vertė yra 845 mln. EUR (2024 m. – 492 mln. EUR), atėmus sukauptą nusidėvėjimą. Dar 3 645 mln. EUR, susijusių su „Copernicus“ palydovais, yra pripažįstami kaip nebaigtas kurti turtas (2024 m. – 3 520 mln. EUR).

182 mln. EUR vertės ilgalaikis turtas, susijęs su EGNOS antžemine infrastruktūra (2024 m. – 160 mln. EUR) taip pat įtrauktas į turto kategoriją „Kosminės erdvės priemonės“. Be to, EGNOS nebaigtas kurti turtas sudaro 346 mln. EUR (2024 m. – 345 mln. EUR).

Europos Sąjungos Vyriausybinio palydovinio ryšio (GOVSATCOM) programa siekiama užtikrinti saugius, atsparius ir ekonomiškai efektyvius palydovinio ryšio pajėgumus saugumo ir saugos požiūriu itin svarbioms misijoms ir Vyriausybinėms operacijoms, kurias valdo ES ir jos valstybės narės, įskaitant nacionalinio saugumo subjektus ir ES agentūras bei institucijas. GOVSATCOM nebaigtas kurti turtas sudaro 9 mln. EUR (2024 m. – 0 EUR).

Saugaus junglumo programa siekiama dviejų pagrindinių tikslų:

— užtikrinti pasaulinę prieigą prie saugių Vyriausybinio palydovinio ryšio paslaugų ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugai, stebėjimui, išorės veiksmams ir krizių valdymui,

— sudaryti sąlygas privačiajam sektoriui teikti tokias komercines paslaugas kaip sparčiojo plačiajuosčio ryšio užtikrinimas ir sklandus junglumas visoje Europos Sąjungoje.

Saugaus junglumo nebaigtas kurti turtas sudaro 454 mln. EUR (2024 m. – 0 EUR).

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai

mln. EUR

	Žemė ir pastatai	Kosminės erdvės priemonės	Įranga ir įrenginiai	Baldai ir transporto priemonės	Aparatinė įranga	Kita	Finansinė nuoma	Nebaigtas kurti turtas	Iš viso
Bendra balansinė vertė 2024 12 31	*6 528*	*9 056*	*483*	*255*	*714*	*308*	*2 075*	*6 528*	*25 945*
Įsigijimai	*44*	*1*	*23*	*13*	*76*	*14*	*5*	*2 029*	*2 205*
Turto perleidimas	*(9)*	*(113)*	*(24)*	*(37)*	*(87)*	*(35)*	*(2)*	*(0)*	*(306)*
Perkėlimas iš vienos turto kategorijos į kitą	*73*	*811*	*0*	*(0)*	*0*	*2*	*–*	*(886)*	*(0)*
Kiti pokyčiai	*(3)*	*–*	*0*	*0*	*1*	*0*	*–*	*–*	*(2)*
Bendra balansinė vertė 2025 12 31	**6 630**	**9 755**	**482**	**231**	**705**	**292**	**2 079**	**7 671**	**27 843**
Sukauptas nusidėvėjimas 2024 12 31	*(4 106)*	*(5 417)*	*(423)*	*(177)*	*(575)*	*(225)*	*(1 309)*		*(12 232)*
Nusidėvėjimo sąnaudos per metus	*(145)*	*(777)*	*(24)*	*(17)*	*(75)*	*(18)*	*(75)*		*(1 131)*
Atkurtas nusidėvėjimas	*0*	*–*	*0*	*(0)*	*8*	*1*	*–*		*8*
Turto perleidimas	*8*	*96*	*23*	*36*	*76*	*30*	*2*		*270*
Perkėlimas iš vienos turto kategorijos į kitą	*(0)*	*–*	*(0)*	*(0)*	*0*	*0*	*–*		*0*
Kiti pokyčiai	*2*	*–*	*(0)*	*0*	*(0)*	*(0)*	*–*		*1*
Sukauptas nusidėvėjimas 2025 12 31	**(4 240)**	**(6 098)**	**(425)**	**(161)**	**(566)**	**(214)**	**(1 382)**		**(13 086)**
GRYNOJI BALANSINĖ VERTĖ 2025 12 31	**2 390**	**3 657**	**57**	**70**	**138**	**77**	**696**	**7 671**	**14 756**
GRYNOJI BALANSINĖ VERTĖ 2024 12 31	*2 420*	*3 639*	*60*	*76*	*139*	*84*	*766*	*6 528*	*13 713*

2.3. INVESTICIJOS, APSKAITYTOS TAIKANT NUOSAVYBĖS METODĄ

Komisijos atstovaujamos ES dalyvavimas Europos investicijų fondo (EIF) kaip asocijuotojo ūkio subjekto kapitale apskaitomas taikant nuosavybės metodą. EIF yra ES finansų įstaiga, kurios specializacija – teikti rizikos kapitalą ir garantijas mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ). EIF veikia kaip viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė. Jo nariai yra Europos investicijų bankas (EIB), ES ir finansų įstaigų grupė.

2025 m. gruodžio 31 d. ES priklauso 29,7 % EIF nuosavybės (2024 m. – 29,7 %) ir 29,7 % balsavimo teisių (2024 m. – 29,7 %). Pagal EIF įstatus į teisės aktais numatytą rezervą jis turi skirti bent 20 % savo metinio grynojo rezultato, kol sukauptas rezervas pasieks 10 % pasirašytojo kapitalo. Šio rezervo paskirstyti negalima.

Toliau pateikiamoje lentelėje parodytas einamųjų metų ES dalyvavimo EIF pokytis.

mln. EUR

	Europos investicijų fondas
Dalis 2024 12 31	**1 446**
Įnašai	*–*
Gauti dividendai	*(8)*
Grynojo rezultato dalis	*69*
Grynojo turto dalis	*16*
Dalis 2025 12 31	**1 524**

EIF apibendrinta finansinė informacija:

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
	EIF, iš viso	EIF, iš viso
Turtas	*9 023*	*7 789*
Įsipareigojimai	*(3 896)*	*(2 923)*
Perteklius / (deficitas)	*233*	*280*

Pirmiau pateiktos apibendrintos finansinės informacijos suderinimas su EIF turimų palūkanų balansine verte yra toks:

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Asocijuotųjų ūkio subjektų grynasis turtas	*5 127*	*4 866*
EB nuosavybės dalis EIF	**29,7 %**	**29,7 %**
Balansinė vertė	*1 524*	*1 446*

ES, atstovaujama Komisijos, 2025 m. gruodžio 31 d. apmokėjo 20 % savo pasirašytų EIF kapitalo akcijų, nepareikalauta suma yra tokia:

mln. EUR

	Visas EIF kapitalas	ES pasirašyta dalis
Visas akcinis kapitalas	*7 370*	*2 190*
Apmokėta	*(1 474)*	*(438)*
Nepareikalauta	**5 896**	**1 752**

2.4. **FINANSINIS TURTAS**

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
Ilgalaikis			
Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas	*2.4.1*	*314 887*	*269 903*
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas	*2.4.2*	*47 919*	*39 058*
		362 806	**308 961**
Trumpalaikis			
Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas	*2.4.1*	*18 545*	*13 677*
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas	*2.4.2*	*4 746*	*5 700*
		23 291	**19 377**
Iš viso		**386 097**	**328 338**

2.4.1. *Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas*

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
Paskolos valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms	*2.4.1.1*	*332 821*	*283 114*
Kitos paskolos	*2.4.1.2*	*611*	*466*
Iš viso		**333 432**	**283 580**
Ilgalaikis		*314 887*	*269 903*
Trumpalaikis		*18 545*	*13 677*

2.4.1.1. Paskolos valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Paskolos valstybėms narėms	*286 301*	*251 457*
Paskolos trečiosioms šalims	*46 520*	*31 656*
Iš viso 2025 12 31	**332 821**	**283 114**
Ilgalaikės	*314 764*	*269 782*
Trumpalaikės	*18 056*	*13 332*

Paskolos valstybėms narėms

mln. EUR

	EGADP	SURE	EFSM	MOKĖJIMŲ BALANSAS	Iš viso
Iš viso 2024 12 31	*110 120*	*98 839*	*42 297*	*201*	*251 457*
Naujos paskolos (nominali suma)	*47 218*	–	–	–	*47 218*
Grąžintos sumos	–	*(8 000)*	*(4 900)*	*(200)*	*(13 100)*

mln. EUR

	EGADP	SURE	EFSM	MOKĖJIMŲ BALANSAS	Iš viso
Balansinės vertės pokyčiai	*876*	*(135)*	*(15)*	*(1)*	*726*
Iš viso 2025 12 31	**158 215**	**90 705**	**37 382**	–	**286 301**
Ilgalaikės	*155 904*	*82 594*	*30 818*	–	*269 316*
Trumpalaikės	*2 310*	*8 111*	*6 564*	–	*16 985*

2025 m. gruodžio 31 d. paskolų valstybėms narėms nominalioji vertė sudarė 283,4 mlrd. EUR (2024 m. – 249,2 mlrd. EUR), iš jų 155,9 mlrd. EUR susiję su NGEU paskolomis EGADP ir „REPowerEU“.

Šios lentelės ir toliau pateikiamos paskolų trečiosioms valstybėms lentelės eilutė „Balansinės vertės pokyčiai“ atitinka sukauptų palūkanų pokytį ir priemokų / nuolaidų pokytį (naujos priemokos / nuolaidos ir amortizacija).

Programos SURE, EFSM ir mokėjimų balansas įgyvendinami kompensaciniu principu. Tai reiškia, kad paskolos buvo finansuojamos lygiavertėmis, tomis pačiomis sąlygomis pasiskolintomis lėšomis. Grąžinimo terminai yra tokie patys, emisijos priemokos / nuolaidos ir išlaidos perkeliamos paskolos gavėjui. Suėjus grąžinimo terminui, paskolos gavėjas grąžina paskolą Komisijai, o Komisijai grąžina pasiskolintas lėšas. Kalbant apie NGEU finansuojamas EGADP paskolas, paskolų ir pasiskolintų lėšų sąlygos nėra susijusios pagal kompensacinį principą. Šios paskolos finansuojamos taikant vieningą finansavimo metodą, kuris paaiškintas **2.11.1.1** pastaboje.

EGADP

EGADP yra 2021 m. sukurta laikina priemonė, skirta padėti valstybių narių ekonomikai atsigauti po koronaviruso pandemijos ir tapti atsparesnei žaliajai ir skaitmeninei pertvarkoms. Pagal ES ekonomikos gaivinimo priemonę (NGEU) Komisija skolinasi lėšų, kurias EGADP naudoja valstybių narių reformoms ir investicijoms finansuoti. Jos turi atitikti ES prioritetus ir spręsti konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose pagal Europos semestro ekonominės ir socialinės politikos koordinavimo sistemą nustatytas problemas. Finansavimas gali būti skiriamas kaip paskola (grąžintina parama) arba dotacija (negrąžintina parama, žr. **2.5** pastabą). Valstybės narės gali gauti finansavimą, neviršijantį iš anksto sutartos paskoloms ir dotacijoms skirtos sumos. Norėdamos pasinaudoti parama, valstybės narės turi pateikti Europos Komisijai savo nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus. Kiekviename plane nurodomos reformos ir investicijos, kurios turi būti įvykdytos iki 2026 m. pabaigos, nustatant aiškias tarpines ir siektinas reikšmes, kurias turi išanalizuoti Europos Komisija ir patvirtinti Europos Vadovų Taryba. EGADP paskolos gali būti išmokamos iki 2026 m. gruodžio 31 d., bet tik pasiekus sutartas tarpines ir siektinas reikšmes.

2023 m. buvo iš dalies pakeistas EGADP reglamentas ir valstybėms narėms buvo leista į savo nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtraukti skyrių „REPowerEU“. Siekdamos „REPowerEU“ tikslų, valstybės narės gali finansuoti investicijas ir reformas. Finansavimui taip pat galima panaudoti paskolas, pasitelkiant EGADP paskolų išteklius, kurių valstybės narės dar neprašė. Taigi pirmiau pateiktoje lentelėje EGADP išlaidų kategorija taip pat apima „REPowerEU“ paskolas.

2025 m. gruodžio 31 d. pasirašytų paskolų susitarimų vertė buvo 277,2 mlrd. EUR (palyginti su 290,9 mlrd. EUR 2024 m. pabaigoje, suma sumažėjo dėl kai kurių paskolų susitarimų sumažinimo). Iki 2025 m. pabaigos buvo išmokėta ir negrąžinta 155,9 mlrd. EUR paskolų.

Parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios padėties mažinti (SURE)

Pagal SURE buvo teikiama finansinė parama siekiant išlaikyti žmones darbo vietose ir padėti išlaikyti darbo vietas, kurias paveikė koronoviruso pandemija. Priemone buvo galima naudotis iki 2022 m. gruodžio 31 d. 2024 m. gruodžio 31 d. išmokėtų paskolų suma sudarė 98,4 mlrd. EUR (nominaliąja verte) ir dar neišmokėtų sumų nėra. 2025 m. valstybės narės grąžino 8 mlrd. EUR SURE paskolų.

Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė (EFSM)

EFSM suteikė galimybę teikti finansinę pagalbą finansinių sunkumų patiriančiai valstybei narei. Programa baigė galioti, išskyrus konkrečius sandorius, pavyzdžiui, paskolų termino pratęsimą. 2025 m. Airija grąžino mokėtiną 2,4 mlrd. EUR EFSM paskolos sumą. Portugalija paprašė leisti pirma laiko grąžinti dvi paskolas, kurių bendra suma – 2,5 mlrd. EUR. Paskolos buvo grąžintos pagrindinių obligacijų rinkos kaina. Dėl šios operacijos buvo nutrauktas paskolų pelno arba nuostolių pripažinimas (žr. **3.9** ir **3.15** pastabas). Pagrindinės ES obligacijos buvo pervestos į vieningą finansavimo fondą (žr. **2.11.1.1** pastabą).

Mokėjimų balansas (MB)

Tai politika grindžiama finansinė priemonė, pagal kurią euro neįsivedusioms ES valstybėms narėms teikiama vidutinės trukmės finansinė parama. 2025 m. Latvija grąžino visą likusią MB paskolą.

Paskolos trečiosioms valstybėms

mln. EUR

	MFP	Ukrainos priemonė	Euratomas	Vakarų Balkanų priemonė	Moldovos priemonė	Iš viso
Iš viso 2024 12 31	*23 831*	*7 623*	*203*	*–*	*–*	*31 656*
Naujos paskolos (nominali suma)	*18 366*	*10 052*	*–*	*184*	*289*	*28 891*
Grąžintos sumos	*(20)*	*–*	*–*	*–*	*–*	*(20)*
Balansinės vertės pokyčiai	*247*	*104*	*(0)*	*3*	*4*	*358*
Vertės sumažėjimo pokyčiai	*(9 164)*	*(5 206)*	*4*	*(0)*	*(0)*	*(14 366)*
Iš viso 2025 12 31	**33 260**	**12 573**	**207**	**187**	**293**	**46 520**
Ilgalaikės	*32 505*	*12 264*	*206*	*184*	*289*	*45 448*
Trumpalaikės	*754*	*310*	*0*	*3*	*4*	*1 072*

2025 m. gruodžio 31 d. paskolų trečiosioms šalims nominalioji vertė buvo 76,0 mlrd. EUR (2024 m. – 47,2 mlrd. EUR).

Šioje lentelėje eilutė „Vertės sumažėjimo pokyčiai“ atitinka 2025 m. gruodžio 31 d. tikėtinų kredito nuostolių pakartotinį vertinimą. Eilutė „Balansinės vertės pokyčiai“ atitinka sukauptų palūkanų pokytį ir priemokų / nuolaidų pokytį (naujos priemokos / nuolaidos ir amortizacija).

Euratomo programa veikia pagal kompensacinį principą.

Iki 2022 m. pabaigos MFP paskolos buvo finansuojamos taikant kompensacinį principą, o 2023 m. pradėjus įgyvendinti MFP+ programą, naujos MFP paskolos daugiausia teikiamos taikant **2.11.1.1** pastaboje paaiškintą vieningą finansavimo metodą. Visos naujos programos, kaip antai Ukrainos, Vakarų Balkanų ir Moldovos priemonės, taip pat finansuojamos taikant vieningą finansavimo metodą.

Makrofinansinė pagalba

MFP yra finansinės paramos paskolos šalims partnerėms, patiriančioms mokėjimų balanso krizę.

Bendra nominali negrąžintų MFP paskolų vertė metų pabaigoje sudarė 52,1 mlrd. EUR (2024 m. – 33,7 mlrd. EUR), iš kurių 47,1 mlrd. EUR (2024 m. – 29,0 mlrd. EUR) skirta Ukrainai.

2025 m. gruodžio 31 d. MFP paskolų vertės sumažėjimas sudarė 19,4 mlrd. EUR (2024 m. – 10,2 mlrd. EUR), iš jų 19,3 mlrd. EUR skirta paskoloms Ukrainai (2024 m. – 10,1 mlrd. EUR). Nors visos 2025 m. Ukrainos mokėtinos sumos buvo sumokėtos laiku, o rengiant metines finansines ataskaitas nebuvo pradelstų mokėjimų, pagal apskaitos taisykles vertės sumažėjimas atspindi viso laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius, apskaičiuotus itin konservatyviai, atsižvelgiant į didelį netikrumą.

2024 m. spalio mėn. priimtas Reglamentas (ES) 2024/2773, kuriuo buvo nustatytas Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas (SUBM) ir suteikta nauja MFP Ukrainai. Pagal SUBM ypatingosios pajamos, gautos iš areštuoto Rusijos valstybės turto, naudojamos negrąžintinai paramai Ukrainai teikti, siekiant padėti šaliai grąžinti dvišales paskolas, kurias pagal šią iniciatyvą suteikė G7 partneriai ir ES. 2024 m. gruodžio mėn. ES pasirašė MFP paskolos susitarimą su Ukraina dėl 18,1 mlrd. EUR sumos. Visa paskolos suma buvo išmokėta 2025 m. Kadangi 2024 m. pabaigoje buvo neatšaukiamai įsipareigota suteikti MFP paskolą pagal SUBM, buvo pripažintas 7,1 mlrd. EUR atidėjinys tikėtiniems kredito nuostoliams (taip pat žr. **2.10** pastabą). 2025 m. šis atidėjinys buvo panaikintas ir vietoj to buvo pripažintas 8,7 mlrd. EUR vertės sumažėjimas, dėl kurio sumažėjo paskolos vertė.

2025 m. ES skyrė 740 mln. EUR (2024 m. – 763 mln. EUR) palūkanų subsidijų Ukrainai sukauptoms išskirtinės MFP ir MFP+ paskolų palūkanoms padengti. Tai yra paskolos sąlygų pakeitimas (taip pat žr. **3.15** ir **6.6** pastabas), kuris įtrauktas į pirmiau pateiktos lentelės eilutę „Balansinės vertės pokyčiai“.

2025 m. gruodžio 31 d. buvo nepanaudota 4,3 mlrd. EUR sumų, kurias su tam tikromis sąlygomis buvo įsipareigota panaudoti pagal pasirašytus MFP paskolų susitarimus (2024 m. – 95 mln. EUR);

Ukrainos priemonės paskolos

Ukrainos priemonės reglamentas ([32]) yra 2024 m. priimtas teisės aktas, pagal kurį Ukrainai gali būti suteikta iki 50 mlrd. EUR finansinė parama, įskaitant iki 33 mlrd. EUR valstybės paskolų, kuri turi būti išmokėta iki 2027 m. pabaigos. Iki 2025 m. pabaigos Ukrainai buvo išmokėta 23,2 mlrd. EUR paskolų (2024 m. – 13,1 mlrd. EUR).

2025 m. gruodžio 31 d. pripažintas tų paskolų vertės sumažėjimas iš viso sudarė 10,9 mlrd. EUR (2024 m. – 5,7 mlrd. EUR). Metų pabaigoje pagal pasirašytus paskolos susitarimus dar nepanaudota 9,8 mlrd. EUR sumų (2024 m. – 19,9 mlrd. EUR) įsipareigota skirti su sąlyga, kad bus įvykdytos politikos sąlygos.

Europos atominės energijos bendrijos paskolos (Euratomas)

Europos atominės energijos bendrija (Euratomas) skolina lėšas tiek valstybėms narėms, tiek ES nepriklausančioms valstybėms ir visų šių valstybių ūkio subjektams su energijos įrenginiais susijusiems projektams finansuoti. 2025 m. gruodžio 31 d. su valstybėmis narėmis susijusių neapmokėtų sumų nebuvo. Visa negrąžinta suma susijusi su Ukrainos valstybės garantuotomis paskolomis įmonei „Energoatom“. Šioms paskoloms buvo pripažintas 94 mln. EUR vertės sumažėjimas (2024 m. – 98 mln. EUR). Nepanaudotų sumų pagal pasirašytus paskolų susitarimus nėra.

Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė

Reglamentas (ES) 2024/1449, kuriuo nustatoma Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė (toliau – Vakarų Balkanų priemonė), buvo priimtas 2024 m. gegužės mėn., o pirmosios finansinės operacijos atliktos 2025 m. Tikimasi, kad pagal Priemonę 2025–2027 m. bus suteikta iki 4 mlrd. EUR paskolų, o mokėjimai priklausys nuo to, ar ES šalys partnerės Vakarų Balkanuose įgyvendins konkrečias socialines, ekonomines ir su pagrindiniais principais susijusias reformas.

Iki 2025 m. gruodžio 31 d. buvo pasirašytos sutartys su Šiaurės Makedonija, Albanija, Serbija ir Juodkalnija dėl 2,6 mlrd. EUR paskolų, iš kurių išmokėta 184 mln. EUR. Metų pabaigoje tebėra įsipareigota skirti 2,4 mlrd. EUR, jei bus įvykdytos politikos sąlygos.

([32]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė (OL L, 2024/792, 29.2.2024) (toliau – Ukrainos priemonės reglamentas).

Moldovos reformų ir ekonomikos augimo priemonė

Reglamentas (ES) 2025/535, kuriuo nustatoma Moldovos Respublikos reformų ir ekonomikos augimo priemonė (toliau – Moldovos priemonė), buvo priimtas 2025 m. kovo mėn. Pagal šią priemonę Moldova bus remiama 2025–2027 m. laikotarpiu ir tikimasi, kad pagal ją bus suteikta iki 1,5 mlrd. EUR paskolų.

Paskolos susitarimas dėl 1,5 mlrd. EUR. buvo pasirašytas 2025 m. Iki 2025 m. gruodžio 31 d. išmokėta 289 mln. EUR, o metų pabaigoje dar nepanaudota 1,2 mlrd. EUR.

ES biudžeto garantija paskoloms valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms.

ES biudžeto garantija taikoma ES pasiskolintoms lėšoms, kuriomis finansuojamos paskolos valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms. Jei ateityje būtų negrąžintos paskolos sumos, iš ES biudžeto gali tekti sumokėti susijusias pasiskolintas sumas.

Daugiau duomenų pateikta **6.7** pastaboje.

JK įsipareigojimai, atsirandantys dėl jos išstojimo iš ES

Pagal Susitarimo dėl išstojimo 143 straipsnį Jungtinė Karalystė yra atsakinga Sąjungai už savo dalį neapibrėžtųjų finansinių įsipareigojimų, susijusių su paskolomis finansinei paramai (EFSM, MFP, MB ir Euratomo), kuri patvirtinta arba dėl kurios sprendimas priimtas išstojimo dieną, t. y. 2020 m. sausio 31 d. 143 straipsnyje nustatyta, kad jeigu būtų nevykdomi įsipareigojimai, susiję su paskola finansinei paramai, patvirtinta iki išstojimo dienos, JK turėtų sumokėti Sąjungai savo dalį sumų, kurias dėl tų nevykdomų operacijų sumoka Sąjunga, išskyrus atvejus, kai tai galima padengti JK tenkančia BAF išorės veiksmų skyriaus garantijų fonde laikomų atidėjinių dalimi, kai tai taikytina (tai pasakytina apie MFP ir Euratomo paskolas trečiosiose šalyse) – žr. **4.1.1** pastabą.

ES neįvykdyti neapibrėžtieji įsipareigojimai, susiję su pirmiau paminėtomis paskolomis finansinei paramai, išstojimo dieną buvo 53,9 mlrd. EUR. Vėliau dalis buvo grąžinta, taigi paskolų, kurioms taikoma ES garantija, vertė 2025 m. gruodžio 31 d. yra 42,2 mlrd. EUR, JK tenkanti dalis – 5,3 mlrd. EUR.

2.4.1.2. Kitos paskolos

Tai yra trijų rūšių paskolos:

a) paskolos, suteiktos iš ES biudžeto programų (pvz., žemės ūkio ir elektrifikavimo finansavimo iniciatyvų ir ES užimtumo ir socialinių inovacijų programos). 2025 m. gruodžio 31 d. šios paskolos sudarė 85 mln. EUR (2024 m. – 75 mln. EUR).

b) perimtos paskolos: šias paskolas suteikė EIB ir už jas garantavo ESIF ir išorės skolinimo įgaliojimo programos. Paskolos nebuvo laiku grąžintos, Komisija patenkino reikalavimą mokėti pagal garantiją ir dabar jai priklauso susigrąžinimo teisės. Todėl paskolos dabar pripažįstamos ES balanse. 2025 m. gruodžio 31 d. Komisija turi 1,0 mlrd. EUR tokių paskolų susigrąžinimo teises, įskaitant sukauptas palūkanas (2024 m. – 1,0 mlrd. EUR). Tačiau, atsižvelgus į tikėtinus kredito nuostolius, balanse pripažinta vertė yra 45 mln. EUR (2024 m. – 51 mln. EUR);

c) 481 mln. EUR vertės terminuotųjų indėlių (2024 m. – 340 mln. EUR), kurių terminas yra daugiau kaip 3 mėnesiai ir kurie neatitinka pinigų ekvivalentų apibrėžties.

2.4.2. *Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas*

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – neišvestinės finansinės priemonės	*2.4.2.1*	*51 080*	*43 648*
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – išvestinės finansinės priemonės	*2.4.2.2*	*1 585*	*1 110*
Iš viso		**52 665**	**44 758**
Ilgalaikis		*47 919*	*39 058*
Trumpalaikis		*4 746*	*5 700*

2.4.2.1. *Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – neišvestinės finansinės priemonės*

Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – neišvestinės finansinės priemonės pagal rūšis

mln. EUR

		2025 12 31	2024 12 31
Skolos vertybiniai popieriai		*40 462*	*34 465*
PRF, ETF ir investicijos į bendrus portfelius		*6 812*	*5 975*
Kitos investicijos į nuosavą kapitalą		*3 796*	*3 201*
Paskolos		*9*	*8*
Iš viso		**51 080**	**43 648**
Ilgalaikis		*46 350*	*37 948*
Trumpalaikis		*4 730*	*5 700*

Skolos vertybiniai popieriai – tai daugiausia valstybių ir įmonių obligacijos. Jie laikomi Komisijos (daugiausia BAF ir Biudžeto baudų fondas (BUFI)) arba EIB ES vardu (daugiausia „Horizontas 2020“ ir Inovacijų fondas) valdomuose fonduose (portfeliuose). Portfelių rezultatai vertinami tikrąja verte (rinkos verte). 2025 m. gruodžio 31 d. vertybinių popierių, paskolintų pagal vertybinių popierių skolinimo programas, rinkos vertė sudaro 6,0 mlrd. EUR (2024 m. – 5,8 mlrd. EUR). Šie paskolinti vertybiniai popieriai tebėra pripažįstami ES balanse, nes rizika ir nauda vis dar priklauso ES.

Pinigų rinkos fondai (PRF) – tai savitarpio fondai, investuojantys į trumpalaikius skolos vertybinius popierius (pvz., „EIB Unitary Fund“). Biržiniai fondai (ETF) – tai investiciniai fondai, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržose. Jie stebi indeksus ir juose laikomas toks turtas kaip akcijos, obligacijos, valiutos ir ateities sandoriai. Investicijos į bendrus portfelius – tai ES Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) ir „Horizontas 2020“ programų lėšos, sutelktos kartu su valstybių narių lėšomis iš programos „NER 300“. Jos naudojamos EIB finansavimo ir investavimo operacijų garantijoms teikti.

Kitos investicijos į nuosavą kapitalą daugiausia susijusios su ES biudžeto lėšų investavimu – per įgyvendinančiuosius partnerius – į rizikos kapitalą arba kitų rūšių investicinius fondus siekiant ES politikos tikslų, pavyzdžiui, didinti galimybes gauti finansavimą veiklą pradedančioms MVĮ, moksliniams tyrimams ir inovacijoms, taip pat infrastruktūrai ES ir už jos ribų.

Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – neišvestinės finansinės priemonės pagal programas

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Bendras atidėjinių fondas	*27 018*	*23 174*
Inovacijų fondas	*13 265*	*10 616*
„Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“	*4 286*	*3 968*
BUFI investicijos	*2 662*	*2 141*
Likviduojama EAPB	*1 187*	*1 206*
Europos infrastruktūros tinklų priemonė	*683*	*716*
ES MVĮ nuosavo kapitalo priemonės	*433*	*453*
ERPB	*309*	*188*
Europos fondas Pietryčių Europai	*250*	*243*
EIVT vietos darbuotojų pensijų planas	*152*	*128*

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Ekologiško augimo fondas	*152*	*128*
Energijos vartojimo efektyvumo finansinė priemonė	*104*	*103*
Kita	*581*	*586*
Iš viso	**51 080**	**43 648**
Ilgalaikis	*46 350*	*37 948*
Trumpalaikis	*4 730*	*5 700*

Bendras atidėjinių fondas (BAF)

ES suteikia garantijas finansiniams partneriams dėl investicijų į nuosavą kapitalą ir paskolų nuostolių kompensavimo (žr. **4.1** pastabą dėl ES biudžeto garantijų). Vadovaujantis teisės aktais, iš ES biudžeto palaipsniui atidedamos lėšos, siekiant sumokėti partneriams visus nuostolius, kuriuos padengia šios garantijos. Iš ES biudžeto taip pat atidedamos lėšos, skirtos pasiskolintoms lėšoms grąžinti, jei nebus įvykdyti paskolų pagal MFP, Euratomą, Vakarų Balkanų ir Moldovos priemones įsipareigojimai.

Laikydamasi Finansinio reglamento, Komisija sukūrė BAF, kad viename bendrame portfelyje būtų galima valdyti jos atidedamas lėšas (atidėjinius). Jos investuojamos į skolos vertybinius popierius, pinigų rinkos fondus ir biržinius fondus. Be ES biudžeto atidėjinių, BAF gauna susigrąžintas lėšas iš neįvykdytų operacijų, investicijų grąžą ir ES atlygį iš finansinių partnerių. BAF taip pat gali gauti savanoriškus valstybių narių ir kitų mokėtojų įnašus, kurie didina turimas ES biudžeto garantijas.

BAF skirsto gaunamus įnašus į skyrius, priklausomai nuo prisidedančios programos. Programų teisės aktuose nustatyti būtini atidėjiniai teikiamoms garantijoms. ES biudžete šie atskiri atidėjiniai sutelkiami BAF, siekiant optimizuoti turto valdymą.

2025 m. gruodžio 31 d. bendro atidėjinių fondo tikrąja verte vertinamas neišvestinių finansinių priemonių finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas padidėjo, nes „InvestEU“, KVTBP ir Ukrainos garantijoms sukaupiama reikiama atidėjinių suma, tačiau dar ir dėl iždo pelno, kuris siekė 0,8 mlrd. EUR. Visas tikrąja verte vertinamas neišvestinių finansinių priemonių finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas buvo 27,0 mlrd. EUR, iš kurių 22,8 mlrd. EUR buvo investuota į skolos vertybinius popierius, o 3,9 mlrd. EUR – į biržinius fondus.

Inovacijų fondas (IF)

Inovacijų fondu nustatoma šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistema Sąjungoje. Jo tikslas – panaudoti pajamas mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir procesų inovacijoms tam tikruose ekonomikos sektoriuose remti. Inovacijų fondas gauna pajamas iš laipsniško 530 mln. apyvartinių taršos leidimų realizavimo, taip pat 300 mln. apyvartinių taršos leidimų nepanaudotų lėšų, skirtų programai „NER 300“ (žr. **3.8** pastabą). EIB valdo lėšas, kol jos naudojamos numatytam tikslui, ir investuoja jas į skolos vertybinius popierius. 2025 m. padidėjimą daugiausia lėmė iš aukcionų gautos pajamos.

„Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“

Pagal ES reglamentą, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.), siekiant pagerinti ūkio subjektų, užsiimančių moksliniais tyrimais ir inovacijomis, galimybes gauti finansavimą, buvo sukurtos naujos finansinės priemonės. Šios priemonės yra:

— *„InnovFin“ paskolų ir garantijų paslauga moksliniams tyrimams ir inovacijoms*, pagal kurią Komisija dalijasi finansine rizika, susijusia su EIB pasirašytų naujų finansavimo operacijų portfeliu,

— *„InnovFin“ MVĮ garantija, įskaitant MVĮ iniciatyvos neribotų garantijų priemonę (SIUGI)* – EIF valdoma garantijų priemonė, pagal kurią finansų tarpininkams teikiamos garantijos ir priešpriešinės garantijos naujiems paskolų portfeliams (pagal SIUGI Komisija finansine rizika, susijusia su suteikta garantija, dalijasi su valstybėmis narėmis, EIF ir EIB),

— *„InnovFin“ nuosavo kapitalo priemonė moksliniams tyrimams ir inovacijoms*, pagal kurią teikiamos investicijos į rizikos kapitalo fondus ir kurią valdo EIF, ir

— *EIC fondas (Europos inovacijų tarybos fondas)*, teikiantis nuosavo kapitalo finansavimą siekiant paspartinti inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmus. EIC fondas finansuojamas pagal programas „Europos horizontas“ ir „Horizontas 2020“.

BUFI investicijos

Komisija įkūrė Biudžeto baudų fondą (toliau – BUFI), skirtą laikinai surinktoms lėšoms iš apskųstų įmonėms skirtų baudų valdyti. Iki galutinio teismo sprendimo priėmimo dėl atitinkamos baudos Komisija pinigus investuoja į skolos priemones.

Likviduojama EAPB

2002 m. liepos 23 d. baigė galioti EAPB sutartis ir visas EAPB turtas buvo pervestas Europos Sąjungai. Jis buvo skirtas moksliniams tyrimams sektoriuose, susijusiuose su anglių ir plieno pramone, pavyzdžiui, proveržio technologijoms, kuriomis užtikrinama anglies dioksido beveik neišskirianti plieno gamyba. Moksliniams tyrimams dar nepaskirtas lėšas Komisija investuoja į skolos vertybinius popierius.

Europos infrastruktūros tinklų priemonė

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1316/2013 ([33]) Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) skolos priemonė buvo sukurta siekiant sudaryti geresnes sąlygas gauti finansavimą infrastruktūros projektams transporto, telekomunikacijų ir energetikos sektoriuose. Ją valdo EIB pagal susitarimą su ES. Pagal ją siūloma pasidalyti skolos finansavimo riziką pirmaeilės ir subordinuotosios skolos ar garantijų forma ir teikti paramą projektų obligacijoms, kurioms suteikiama ES garantija.

ES MVĮ nuosavo kapitalo priemonės

Tai yra nuosavo kapitalo priemonės, kurios buvo finansuojamos pagal programas COSME, CIP bei Daugiametę įmonių programą ir Iniciatyvą augimui ir užimtumui skatinti, kuriuos patikos principu valdo EIF ir kuriais remiamas MVĮ steigimas ir finansavimas pačioje jų veiklos pradžioje ir jų augimo etapu, investuojant į tinkamus specialius rizikos kapitalo fondus.

Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas

ES turi finansinių investicijų į Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) kapitalą. 2025 m. ES padidino savo pasirašytų akcijų skaičių ir papildomai įsigijo 12 102 akcijas nominaliąja verte (10 000 EUR už akciją). Visa 121 mln. EUR suma turi būti sumokėta lygiomis dalimis per penkerius metus, pirmąją dalį sumokant 2025 m. 2025 m. gruodžio 31 d. Komisijai priklausė 102 146 akcijos (2024 m. – 90 044 akcijos), kurios sudarė 3,04 % viso pasirašyto akcinio kapitalo. Iš viso ES pasirašė 1 021 mln. EUR ERPB akcinio kapitalo, iš šios sumos 713 mln. EUR šiuo metu yra nepareikalauta įmokėti.

Tikrąja verte vertinamo neišvestinių finansinių priemonių turto kaip pertekliaus arba deficito tikrosios vertės hierarchija

mln. EUR

Finansinio turto rūšis	2025 12 31	2024 12 31
1 lygis. Kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose	*44 447*	*37 559*
2 lygis. Kiti nei kotiruojamos kainos stebimi duomenys	*3 150*	*3 098*
3 lygis. Vertinimo metodas, pagal kurį naudoti duomenys, negrindžiami stebėtais rinkos duomenimis	*3 483*	*2 991*
Iš viso	**51 080**	**43 648**

Ataskaitiniu laikotarpiu neatlikta jokių pervedimų iš tikrosios vertės hierarchijos 1 lygio į 2 lygį.

([33]) 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1316/2013, kuriuo sukuriama Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 913/2010 bei panaikinami reglamentai (EB) Nr. 680/2007 ir (EB) Nr. 67/2010 (OL L 348, 2013 12 20, p. 129, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj).

Neišvestinių finansinių priemonių turto, apskaičiuoto taikant vertinimo metodą, pagal kurį naudoti duomenys, negrindžiami stebėtais rinkos duomenimis (3 lygis), suderinimas

mln. EUR

Tikrosios vertės pokyčiai	
Pradinis likutis 2025 1 1	**2 991**
Laikotarpio investicijos	*699*
Kapitalo grąžinimas	*(97)*
Apmokėtos pajamos	*(19)*
Laikotarpio pelnas ir nuostoliai kaip perteklius arba deficitas	*(90)*
Į 3 lygį pervestos lėšos	–
Iš 3 lygio pervestos lėšos	–
Kita	–
Laikotarpio pabaigos likutis 2025 12 31	**3 483**

2.4.2.2. *Tikrąja verte vertinamas išvestinių finansinių priemonių turtas arba įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas*

Tikrąja verte vertinamas išvestinių finansinių priemonių turtas arba įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas pagal rūšis

mln. EUR

Išvestinės finansinės priemonės rūšis	2025 12 31			2024 12 31		
	Sąlyginė suma	Turtas tikrąja verte	Įsipareigojimas tikrąja verte	Sąlyginė suma	Turtas tikrąja verte	Įsipareigojimas tikrąja verte
Kapitalo portfelio garantija	*6 951*	*1 568*	*(52)*	*6 057*	*1 110*	*(60)*
Užsienio valiutos išvestinės finansinės priemonės	*1 910*	*17*	*(9)*	*2 417*	–	*(38)*
Iš viso	**8 861**	**1 585**	**(62)**	**8 474**	**1 110**	**(98)**
Ilgalaikis		*1 569*	*(9)*		*1 110*	*(13)*
Trumpalaikis		*17*	*(53)*		–	*(84)*

Kapitalo portfelių garantija

Kategorija „Kapitalo portfelių garantija“ apima garantijas, kurias ES suteikė finansų įstaigoms už investicijų į nuosavybės vertybinius popierius portfelius. Šios garantijos klasifikuojamos kaip išvestinės finansinės priemonės ir apskaitomos kaip tikrąja verte vertinamas finansinis turtas arba finansinis įsipareigojimas kaip perteklius arba deficitas, nes jie neatitinka finansinės garantijos įsipareigojimo apibrėžties (žr. **1.5.12** pastabą). ES finansinis turtas arba įsipareigojimas vertinamas pagal pagrindinių investicijų vertę.

Visa suma iš esmės atitinka ESIF garantiją, kurią ES suteikė EIB grupei, o pagrindinės investicijos į nuosavą kapitalą, kurias išmokėjo EIB ir EIF, sudaro 3,6 mlrd. EUR (2024 m. – 3,8 mlrd. EUR). ESIF nuosavo kapitalo portfelio ES garantijos tikroji vertė sudarė iš viso 1,4 mlrd. EUR (2024 m. – 1,1 mlrd. EUR).

Užsienio valiutos išvestinės finansinės priemonės

ES sudaro išankstinius sandorius užsienio valiuta, kad apdraustų bendrame atidėjinių fonde laikomų JAV doleriais išreikštų skolos vertybinių popierių užsienio valiutos riziką. Pagal išankstinius sandorius užsienio valiuta ES sumoka sutartyje numatytą tariamąją sumą užsienio valiuta (mokėjimo dalis), kaip parodyta pirmiau pateiktoje lentelėje, ir suėjus išpirkimo datai gaus tariamąją sumą eurais (gavimo dalis).

Į šią kategoriją taip pat įtrauktas užsienio valiutos rizikos apsidraudimo veiklos pagal „InvestEU“ garantiją poveikis ir atvejai, kai ES garantuoja užsienio valiutos riziką.

Tikrąja verte vertinamo finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės hierarchija

mln. EUR

Išvestinės finansinės priemonės rūšis	2025 12 31		2024 12 31	
	Turtas tikrąja verte	Įsipareigojimas tikrąja verte	Turtas tikrąja verte	Įsipareigojimas tikrąja verte
1 lygis. Kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose	–	–	–	–
2 lygis. Kiti nei kotiruojamos kainos stebimi duomenys	*17*	*(7)*	–	*(27)*
3 lygis. Vertinimo metodas, pagal kurį naudoti duomenys, negrindžiami stebėtais rinkos duomenimis	*1 568*	*(55)*	*1 110*	*(71)*
Iš viso	**1 585**	**(62)**	**1 110**	**(98)**

Ataskaitiniu laikotarpiu neatlikta jokių pervedimų iš 1 lygio į 2 lygį. Išvestinės finansinės priemonės, priskiriamos tikrosios vertės 3 lygiui, daugiausia apima nuosavybės vertybinių popierių portfelių garantijas.

Išvestinių finansinių priemonių turto ir įsipareigojimų, apskaičiuotų taikant vertinimo metodą, pagal kurį naudoti duomenys, negrindžiami stebėtais rinkos duomenimis (3 lygis), suderinimas

mln. EUR

Tikrosios vertės pokyčiai	
Turto / (įsipareigojimo) pradinis likutis 2025 1 1	**1 039**
Įvykdyti reikalavimai mokėti pagal garantiją	*164*
Grąžinti reikalavimai mokėti pagal garantiją	*(44)*
Pajamos iš įvykdytų garantijų	*(154)*
Laikotarpio pelnas ir nuostoliai kaip perteklius arba deficitas	*507*
Į 3 lygį pervestos lėšos	–
Iš 3 lygio pervestos lėšos	–
Kita	*(0)*
Laikotarpio pabaigos likutis 2025 12 31	**1 513**

2.5. IŠANKSTINIS FINANSAVIMAS

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
Ilgalaikis			
Išankstinis finansavimas	*2.5.1*	*36 000*	*39 093*
Kiti avansai valstybėms narėms	*2.5.2*	*2 933*	*1 682*
Įnašas į patikos fondus		*38*	*85*
		38 971	**40 861**

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
Trumpalaikis			
Išankstinis finansavimas	*2.5.1*	*35 298*	*35 969*
Kiti avansai valstybėms narėms	*2.5.2*	*2 477*	*2 089*
		37 775	**38 058**
Iš viso		**76 746**	**78 919**

Įvairioms programoms turėtų būti skirtos pakankamos išankstinio finansavimo sumos siekiant užtikrinti gavėjui reikiamą finansavimą projektui pradėti ir vykdyti, taip pat kartu apsaugant ES finansinius interesus ir atsižvelgiant į teisinius, veiklos ir išlaidų veiksmingumo apribojimus.

2.5.1. *Išankstinis finansavimas*

mln. EUR

	Bendra suma	Tarpuskaita, vykdoma kaupimo principu	Grynoji suma 2025 12 31
Valstybės narės			
EŽŪFKP ir kitos kaimo plėtros priemonės	*3 605*	*(1 625)*	*1 980*
ERPF ir Sanglaudos fondas	*29 858*	*(17 052)*	*12 805*
ESF	*9 997*	*(6 560)*	*3 438*
EGADP (NGEU)	*13 626*	*(3 392)*	*10 234*
Kita	*21 022*	*(10 041)*	*10 981*
ELPA ir trečiosios valstybės	*3 772*	*(2 710)*	*1 062*
Privatieji ir viešieji subjektai	*82 761*	*(61 415)*	*21 346*
Kiti gavėjai	*17 397*	*(7 943)*	*9 454*
Iš viso	**182 038**	**(110 740)**	**71 299**
Ilgalaikis	*36 000*		*36 000*
Trumpalaikis	*146 038*	*(110 740)*	*35 298*

mln. EUR

	Bendra suma	Tarpuskaita, vykdoma kaupimo principu	Grynoji suma 2024 12 31
Pasidalijamasis valdymas			
EŽŪFKP ir kitos kaimo plėtros priemonės	*3 885*	*(840)*	*3 045*
ERPF ir Sanglaudos fondas	*25 859*	*(16 476)*	*9 384*
ESF	*9 437*	*(6 258)*	*3 180*
Kita	*14 220*	*(4 836)*	*9 384*
	53 402	**(28 409)**	**24 992**

mln. EUR

	Bendra suma	Tarpuskaita, vykdoma kaupimo principu	Grynoji suma 2024 12 31
Tiesioginis valdymas			
Vykdo:			
Komisija	*34 727*	*(14 289)*	*20 438*
iš kurių EGADP (NGEU)	*18 930*	*(3 541)*	*15 389*
ES vykdomosios įstaigos	*40 693*	*(25 586)*	*15 107*
Patikos fondai	*508*	*(429)*	*79*
	75 928	**(40 304)**	**35 624**
Netiesioginis valdymas			
Vykdo:			
Kitos ES agentūros ir įstaigos	*5 281*	*(2 814)*	*2 467*
Trečiosios valstybės	*1 843*	*(1 103)*	*739*
Tarptautinės organizacijos	*13 171*	*(8 839)*	*4 333*
Kiti subjektai	*19 295*	*(12 389)*	*6 906*
	39 590	**(25 144)**	**14 446**
Iš viso	**168 920**	**(93 858)**	**75 062**
Ilgalaikis	*39 093*	–	*39 093*
Trumpalaikis	*129 826*	*(93 858)*	*35 969*

Išankstinis finansavimas reiškia išmokėtus pinigus, taigi – mokėjimų asignavimų panaudojimą. Kaip paaiškinta **1.5.7** pastaboje, tai yra avansai, todėl jie dar nėra įtraukti į apskaitą. Taigi, nors išankstinis finansavimas sumažina RAL (žr. **5.1** pastabą), jis yra išlaidos, kurios dar turi būti priimtos ir pripažintos finansinės veiklos ataskaitoje.

Kalbant apie išankstinį finansavimą valstybėms narėms sanglaudos srityje (ERPF, SF, ESF), padidėjimas daugiausia susijęs su naujais išankstinio finansavimo mokėjimais, kurie buvo atlikti 2025 m. ir sudarė 5,6 mlrd. EUR.

Išankstinis finansavimas valstybėms narėms, nurodytas eilutėje „Kita“, daugiausia susijęs su Teisingos pertvarkos fondu (6,2 mlrd. EUR) ir Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondu (1 mlrd. EUR).

Negrąžintinos paramos, susijusios su EGADP priemone, apie kurią 2024 m. pranešta kaip apie tiesioginio valdymo išankstinį finansavimą, grynoji suma metų pabaigoje sudarė 10,2 mlrd. EUR (2024 m. – 15,4 mlrd. EUR). Šis sumažėjimas atitinka įprastą programos įgyvendinimą, nes 2025 m. nebuvo išmokėta jokio papildomo išankstinio finansavimo.

Kalbant apie Komisijos išmokėtą išankstinį finansavimą viešosioms įstaigoms (17,5 mlrd. EUR) ir privačioms įstaigoms (10,5 mlrd. EUR), didžiausios sumos yra susijusios su mokslinių tyrimų sritimi (10,9 mlrd. EUR), Kaimynystės, vystomojo ir bendradarbiavimo priemone ir jos pirmtakais (5 mlrd. EUR), programa „Erasmus+“ (4,6 mlrd. EUR) ir Europos infrastruktūros tinklų priemone (1,2 mlrd. EUR).

Gautos išankstinio finansavimo garantijos

Tai yra garantijos, kurių Komisija tam tikrais atvejais reikalauja iš kitų nei valstybės narės gavėjų, kai jiems išmoka avansus (išankstinį finansavimą). Šios rūšies garantijų atveju turi būti parodytos dvi vertės: nominalioji ir einamoji. Nominaliosios vertės atsiradimas siejamas su garantijos buvimu. Kalbant apie einamąją vertę, garantija suteikiama, jeigu yra išankstinio finansavimo mokėjimas, atliktas pagal garantiją, vėliau sumažintas tolesniais mokėjimais. 2025 m. gruodžio 31 d. gautų išankstinio finansavimo garantijų nominalioji vertė siekė 1,1 mlrd. EUR.

Tam tikras išankstinio finansavimo sumas, išmokėtas įgyvendinant Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros septintąją bendrąją programą (BP 7) bei programas „Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“, faktiškai garantuoja Savidraudos mechanizmas (buvęs Dalyvių garantijų fondas (DGF)). Savidraudos mechanizmas – tai savitarpio paramos priemonė, kuria padengiama rizika, kylanti dėl gavėjų nesumokamų sumų įgyvendinant netiesioginius veiksmus pagal šias programas. Visi netiesioginių veiksmų, kuriems skiriama ES dotacija, dalyviai įneša 5 % didžiausio ES įnašo į Savidraudos mechanizmo kapitalą, kurį Komisija investuoja į finansų rinkas, kad gautų palūkanų. Palūkanos gali būti naudojamos padengti skoloms, kurių įsipareigojimų nevykdantis dalyvis nesumoka Sąjungai. Pasibaigus netiesioginiams veiksmams, įnašai grąžinami dalyviams. ES (atstovaujama Komisijos) veikia kaip Savidraudos mechanizmo vykdomasis įgaliotinis, tačiau fondo savininkai yra dalyviai. Taigi Savidraudos mechanizmas yra atskiras subjektas, kuris neįtraukiamas į konsolidavimą šiose ES metinėse ataskaitose.

2025 m. gruodžio 31 d. bendra Savidraudos mechanizmo dengiama išankstinio finansavimo suma buvo 3,0 mlrd. EUR (2024 m. – 3,0 mlrd. EUR). Visas Savidraudos mechanizmo turtas, įskaitant Komisijos valdomą finansinį turtą, sudarė 3,2 mlrd. EUR (2024 m. – 3,2 mlrd. EUR).

2.5.2. *Kiti avansai valstybėms narėms*

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Avansai valstybėms narėms, skirti pasidalijamojo valdymo principu valdomoms finansinėms priemonėms	*3 750*	*1 889*
Pagalbos schemos	*1 659*	*1 883*
Iš viso	**5 409**	**3 772**
Ilgalaikiai	*2 933*	*1 682*
Trumpalaikiai	*2 477*	*2 089*

Avansai valstybėms narėms, skirti pasidalijamojo valdymo principu valdomoms finansinėms priemonėms

Įgyvendinant Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) programas įmanoma iš ES biudžeto valstybėms narėms išmokėti avansus, kad jos galėtų prisidėti prie finansinių priemonių (t. y. paskolų, nuosavo kapitalo investicijų ar garantijų). Šių finansinių priemonių sukūrimas ir valdymas yra valstybių narių, o ne Komisijos atsakomybė. Vis dėlto, iki metų pabaigos pagal šias priemones nepanaudotos lėšos išlieka ES nuosavybe (kaip ir visų išankstinio finansavimo išmokų atveju), todėl jos ES balanse laikomos turtu.

Apskaičiuota, kad sanglaudos politikos srityje iš išmokėtos 3 740 mln. EUR sumos 2025 m. gruodžio 31 d. dar nebuvo panaudota 3 661 mln. EUR.

Metų pabaigoje liko nepanaudota 89 mln. EUR kaimo plėtrai skirtos sumos.

Pagalbos schemos

Panašiai valstybių narių įvairioms pagalbos schemoms (valstybės pagalbai, EŽŪGF rinkos priemonėms arba EŽŪFKP investicinėms priemonėms) sumokėtos sumos, atitinkančios avansus, kurie nebuvo panaudoti iki metų pabaigos, į ES balansą įtraukiami kaip turtas (avansai). Komisija įvertino šiuos avansus remdamasi valstybių narių pateikta informacija; gautos sumos įtrauktos į pakategorę „Pagalbos schemos“. 2025 m. 1 397 mln. EUR suma yra susijusi su žemės ūkiu ir kaimo plėtra. Apskaičiuota, kad sanglaudos politikos srityje nepanaudotos lėšos metų pabaigoje sudarė 263 mln. EUR ir buvo susijusios su 2021–2027 m. DFP.

2.6. IŠ PREKYBOS GAUTINOS SUMOS IR NEPREKYBINĖS SUSIGRĄŽINTINOS SUMOS

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
Ilgalaikės			
Iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos	*2.6.1*	*10 878*	*11 541*
Iš prekybos operacijų gautinos sumos	*2.6.2*	*1 786*	*1 731*
		12 663	**13 272**
Trumpalaikės			
Iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos	*2.6.1*	*18 952*	*16 529*
Iš prekybos operacijų gautinos sumos	*2.6.2*	*2 452*	*1 936*
		21 404	**18 465**
Iš viso		**34 068**	**31 736**

2.6.1. *Iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos*

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
Ilgalaikės			
Valstybės narės	*2.6.1.1*	*597*	*275*
Susitarimas dėl JK išstojimo	*2.6.1.2*	*10 256*	*11 231*
Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių sąnaudos	*2.6.1.4*	*0*	*10*
Kitos susigrąžintinos sumos		*24*	*25*
		10 878	**11 541**
Trumpalaikės			
Valstybės narės	*2.6.1.1*	*5 097*	*4 667*
Susitarimas dėl JK išstojimo	*2.6.1.2*	*505*	*1 530*
Įmonėms skirtos baudos	*2.6.1.3*	*10 964*	*9 152*
Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių sąnaudos	*2.6.1.4*	*2 269*	*1 085*
Kitos susigrąžintinos sumos		*117*	*94*
		18 952	**16 529**
Iš viso		**29 830**	**28 070**

2.6.1.1. Iš valstybių narių susigrąžintinos sumos

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
TNI A sąskaitos	*3 652*	*3 277*
TNI atskiros sąskaitos	*868*	*849*
Gautini nuosavi ištekliai	*–*	*139*
Vertės sumažėjimas	*(535)*	*(553)*
Kita	*–*	*–*

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Nuosavų išteklių susigrąžintinos sumos	**3 985**	**3 712**
Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF)	*1 802*	*1 534*
Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir kitos kaimo plėtros priemonės	*222*	*127*
Vertės sumažėjimas	*(607)*	*(741)*
EŽŪGF ir Kaimo plėtros fondo susigrąžintinos sumos	**1 417**	**920**
Susigrąžintinos išankstinio finansavimo sumos	**21**	**16**
Sumokėtas ir iš valstybių narių susigrąžintinas PVM	**56**	**53**
Kitos iš valstybių narių susigrąžintinos sumos	**215**	**242**
Iš viso	**5 694**	**4 943**
Ilgalaikės	*597*	*275*
Trumpalaikės	*5 097*	*4 667*

Iš valstybių narių gautinos ilgalaikės sumos daugiausia susijusios su neįvykdytais Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) atitikties patvirtinimo sprendimais. Su šiais sprendimais susijusios sumos susigrąžinamos dalimis kasmet.

Nuosavų išteklių susigrąžintinos sumos

A sąskaitos yra susijusios su mėnesinėmis ataskaitomis, kuriose valstybės narės praneša apie nustatytas mokėtinas tradicinių nuosavų išteklių (TNI) sumas. Lentelėje išvardytos A sąskaitų sumos, kurios dar nesumokėtos Komisijai. TNI daugiausia sudaro muitai, kuriuos Komisijos vardu renka valstybės narės.

A sąskaitose metų pabaigoje paprastai būna 3–4 mlrd. EUR. 2025 m. valstybių narių deklaruotos sumos yra maždaug įprasto lygio. Galutinė suma didele dalimi atspindi 2025 m. lapkričio ir gruodžio mėn. nustatytus muitus.

Jungtinės Karalystės pažeidimo nagrinėjimo byloje (Pažeidimas Nr. 2018/2008) 2022 m. kovo 8 d. Teismas priėmė susijusį sprendimą ir patvirtino, kad Jungtinė Karalystė pažeidė savo įsipareigojimus saugoti Sąjungos biudžetą. Byla iškelta pagal 2017 m. OLAF ataskaitą, kurioje nustatyta, kad Jungtinės Karalystės importuotojai, naudodami fiktyvias ir suklastotas sąskaitas faktūras ir neteisingas importo muitinės vertės deklaracijas, nesumokėjo didelės muitų sumos.

Komisija įvertino sprendimą ir ypač Teismo pastabas dėl mokėtinų sumų nustatymo. Atlikus išsamią analizę, Jungtinė Karalystė sumokėjo pagrindinę sumą ir delspinigius už laikotarpį nuo 2022 m. iki 2023 m. (1,6 mlrd. EUR pagrindinės sumos ir 1,4 mlrd. EUR delspinigių iki Jungtinės Karalystės dalies sumažinimo).

Pritaikius tuos pačius parametrus apskaičiuojant įvertintų TNI nuostolių sumą, mokėtiną už tekstilės gaminius ir avalynę, importuotus iš Kinijos gerokai sumažinta verte, 2021 m. ir 2022 m. valstybės narės pagal išlygą sumokėjo 1,9 mlrd. EUR. Užbaigus nagrinėti bylą dėl sumažintos prekių vertės Jungtinės Karalystės atžvilgiu 2023 m., Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, perskaičiavo jų atitinkamas galutines sumas, mokėtinas pagal Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-213/19. 2024 ir 2025 m. su keliomis valstybėmis narėmis buvo susitarta dėl galutinių pagrindinės sumos ir palūkanų sumų, ir atitinkamos bylos buvo užbaigtos. Su kai kuriomis valstybėmis narėmis galutinės mokėtinos sumos vis dar tikslinamos. Iki 2025 m. gruodžio 31 d. sąskaitos sumažinamos 0,24 mlrd. EUR suma, kuri atspindi pajamų korekciją.

Apskaičiuota, kad su šiomis bylomis susiję mokėtini delspinigiai 2025 m. gruodžio 31 d. sudarė 0,3 mlrd. EUR (žr. **2.6.2** pastabą).

Atskiros sąskaitos yra susijusios su nustatytomis teisėmis į gautinas sumas, kurios nebuvo įtrauktos į A sąskaitas, nes valstybės narės jų nesusigrąžino ir nebuvo pateikta jokių įkaitų (t. y. garantijų) (arba įkaitai buvo pateikti, bet buvo užginčyta suma). Remiantis valstybių narių kasmet teikiama informacija šių teisių vertė gali sumažėti. Kiekvienų metų pabaigoje vertės sumažėjimo sumos paprastai sudaro panašią pagrindinės sumos procentinę dalį.

EŽŪGF ir Kaimo plėtros fondo susigrąžintinos sumos

Į šį punktą visų pirma įtrauktos sumos, kurias valstybės narės buvo skolingos 2025 m. gruodžio 31 d., kaip 2025 m. spalio 15 d. deklaravo ir patvirtino valstybės narės. Įvertinamos susigrąžintinos sumos, susidariusios po šio deklaravimo iki 2025 m. gruodžio 31 d. Komisija taip pat įvertina pagalbos gavėjų mokėtinų sumų, kurių gražinimas neįtikimas, vertės sumažinimą. Tai, kad atliekamas toks patikslinimas, nereiškia, kad Komisija atsisako teisės ateityje susigrąžinti šias sumas. Tikslinant atimama 20 % tiek valstybėms narėms leidžiama išskaičiuoti administracinėms sąnaudoms padengti.

2.6.1.2. *Susitarimas dėl JK išstojimo*

ES ir JK pasirašytame Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (2019/C 384 I/01) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo) nustatyti įvairūs abiejų šalių finansiniai įsipareigojimai. 2025 m. gruodžio 31 d. grynoji iš Jungtinės Karalystės gautina suma, remiantis šiais įsipareigojimais, sudarė 10 761 mln. EUR (2024 m. – 12 762 mln. EUR), iš kurių 505 mln. EUR turi būti gauti per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos (2024 m. – 1 530 mln. EUR):

mln. EUR

	140 straipsnis	142 straipsnis	Kita	2025 12 31	2024 12 31
Jungtinės Karalystės mokėtina suma	*2 327*	*9 599*	*166*	*12 092*	*14 683*
Jungtinei Karalystei mokėtina suma	–	–	*(1 331)*	*(1 331)*	*(1 922)*
Iš viso	**2 327**	**9 599**	**(1 165)**	**10 761**	**12 762**
Ilgalaikė	*1 928*	*9 244*	*(915)*	*10 256*	*11 231*
Trumpalaikė	*399*	*355*	*(250)*	*505*	*1 530*

Jungtinės Karalystės mokėtina suma. Pokytis, palyginti su ankstesniais metais

2 001 mln. EUR grynosios gautinos sumos sumažėjimą (nuo 12 762 mln. EUR 2024 m. pabaigoje iki 10 761 mln. EUR 2025 m. pabaigoje) daugiausia lėmė 2025 m. gauti grynieji mokėjimai (1 535 mln. EUR) ir 465 mln. EUR nepiniginis patikslinimas. Šį nepiniginį patikslinimą, kuris įtrauktas į apskaitą kaip grynosios išlaidos, lėmė:

— Jungtinės Karalystės pagal 142 straipsnį už jai tenkančią neatliktų EPPS ir BSDS vertinimų dalį mokėtinos sumos sumažėjimas (529 mln. EUR),

— Jungtinės Karalystės pagal 140 straipsnį mokėtinos sumos (142 mln. EUR) sumažėjimas dėl papildomų kompensacinių pozicijų (58 mln. EUR) ir apskaičiuotųjų neįgyvendinimo išlaidų patikslinimo (84 mln. EUR),

— Jungtinei Karalystei pagal Susitarimo dėl išstojimo 143 ir 144 straipsnius mokėtinos sumos (atitinkamai 198 mln. EUR ir 43 mln. EUR),

— grynasis Jungtinės Karalystės pagal 147 straipsnį už teismo bylas mokėtinos sumos sumažėjimas (5 mln. EUR), kurį sudaro suma, Jungtinės Karalystės mokėtina už jai tenkančią 2025 m. sumokėtų grynųjų sumų dalį (7 mln. EUR), ir apskaičiuotosios sumos, Jungtinės Karalystės mokėtinos už dar neišspręstas teismo bylas, sumažėjimas (12 mln. EUR),

kurias atsveria:

— Jungtinės Karalystės pagal 142 straipsnį už jos dalį grynųjų mokėjimų iš Sąjungos biudžeto, atliktų 2025 m. pagal EPPS ir BSDS, mokėtina suma (326 mln. EUR),

— Jungtinei Karalystei pagal 141 straipsnį mokėtinos sumos sumažėjimas dėl Jungtinei Karalystei tenkančios baudų dalies vertinimo bazės sumažinimo (109 mln. EUR) ir

— Jungtinei Karalystei pagal 136 straipsnį mokėtinos sumos padidėjimas dėl įverčių atnaujinimo ir papildomų sumų (17 mln. EUR).

Per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos mokėtina suma

505 mln. EUR sumą, Jungtinės Karalystės mokėtiną per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos, sudaro likusi 2025 m. rugsėjo mėn. sąskaitos faktūros dalis (338 mln. EUR), 2026 m. balandžio mėn. sąskaita faktūra (78 mln. EUR, įskaitant numatomą 27,9 mln. EUR patikslinimą, susijusį su 140 straipsniu) ir 2026 m. rugsėjo mėn. numatomos sąskaitos faktūros dalis, mokėtina 2026 m. spalio–gruodžio mėn. (89 mln. EUR):

mln. EUR

	2025 m. rugsėjo mėn. sąskaitos faktūros likutis	2026 m. balandžio mėn. sąskaita faktūra	Apskaičiuotoji 2026 m. rugsėjo mėn. sąskaita faktūra (spalio–gruodžio mėn. dalis)	Iš viso
136 straipsnis	*9*	*122*		*130*
140 straipsnis	*406*	*(136)*	*129*	*399*
141 straipsnis	*(95)*		*(50)*	*(146)*
142 straipsnis	*18*	*326*	*11*	*355*
143 straipsnis		*(198)*		*(198)*
144 straipsnis		*(43)*		*(43)*
147 straipsnis		*7*		*7*
Iš viso	**338**	**78**	**89**	**505**

Jungtinės Karalystės dalis (139 straipsnis)

Pagal 139 straipsnį nustatyta, kad JK finansinių įsipareigojimų dalis, nustatyta pagal Susitarimą dėl išstojimo, yra nuosavų išteklių, kuriuos 2014–2020 m. suteikė JK, ir nuosavų išteklių, kuriuos per tą laikotarpį suteikė visos valstybės narės ir JK, santykis, pakoreguotas suma, apie kurią valstybėms narėms pranešta iki 2022 m. vasario 1 d. Apskaičiuota, kad galutinė JK dalis yra 12,431681219587700 %.

Mokėjimai pagal Susitarimą dėl išstojimo

Mokėjimo mechanizmas, taikomas abiejų šalių įsipareigojimams, nustatytas 148 straipsnyje. Apibendrinant galima teigti, kad ES kiekvienų metų balandžio ir rugsėjo mėn. išrašo sąskaitas faktūras grynajai sumai Jungtinei Karalystei, o Jungtinė Karalystė jas moka kas mėnesį. Konkrečių metų balandžio mėn. nurodytos sumos turi būti sumokėtos keturiomis lygiomis mėnesinėmis dalimis nuo tų metų birželio iki rugsėjo mėn. Rugsėjo mėn. nurodytos sumos turi būti mokamos aštuoniomis lygiomis mėnesinėmis dalimis nuo tų metų spalio mėn. iki kitų metų gegužės mėn. Kadangi kai kurios nurodytos sumos būtinai grindžiamos prognozėmis ir įverčiais, ataskaitos kasmet atnaujinamos remiantis faktiniais duomenimis.

2025 m. grynoji suma, apie kurią pranešta Jungtinei Karalystei pagal 136 straipsnį ir 140–147 straipsnius, buvo 754 mln. EUR (2024 m. – 377 mln. EUR), iš jų 213 mln. EUR suma nurodyta 2025 m. balandžio mėn., o 541 mln. EUR suma – 2025 m. rugsėjo mėn. (2024 m. – atitinkamai 1 414 mln. EUR (mokėtina Jungtinei Karalystei) ir 1 791 mln. EUR (mokėtina Jungtinės Karalystės)).

Iš viso 2025 m. gauta 1 535 mln. EUR mokėjimų (2024 m. – 2 391 mln. EUR). Iš šios sumos 1 120 mln. EUR susiję su likusia 2024 m. rugsėjo mėn. pranešimo dalimi ir Jungtinė Karalystė juos išmokėjo penkiomis lygiomis dalimis 2025 m. sausio–gegužės mėn. (2024 m. – 3 133 EUR), 213 mln. EUR susiję su 2025 m. balandžio mėn. pranešimu ir buvo Jungtinės Karalystės išmokėti keturiomis lygiomis mėnesinėmis dalimis 2025 m. birželio–rugsėjo mėn. (2024 m. – 1 414 mln. EUR išmokėta Jungtinei Karalystei), o 203 mln. EUR susiję su 2025 m. rugsėjo mėn. pranešimu ir buvo Jungtinės Karalystės išmokėti trimis lygiomis dalimis 2025 m. spalio–gruodžio mėn. (2024 m. – 672 mln. EUR).

mln. EUR

	Likusi 2024 m. rugsėjo mėn. pranešimo dalis (mokėtina ir sumokėta 2025 m. sausio–gegužės mėn.)	2025 m. balandžio mėn. pranešimas (mokėtina ir sumokėta 2025 m. birželio–2025 m. rugsėjo mėn.)	2025 m. rugsėjo mėn. pranešimas (mokėtina ir sumokėta 2025 m. spalio–gruodžio mėn.)	Iš viso mokėjimų 2025 m.
140 straipsnis	*1 119*	*599*	*244*	*1 963*
142 straipsnis	*18*	*305*	*11*	*334*
136 straipsnis	*13*	*–*	*5*	*18*
147 straipsnis	*–*	*69*	*–*	*69*
	1 150	*973*	*260*	*2 384*
136 straipsnis	*–*	*(126)*	*–*	*(126)*
141 straipsnis	*(31)*	*(343)*	*(57)*	*(431)*
143 straipsnis	*–*	*(191)*	*–*	*(191)*
144 straipsnis	*–*	*(58)*	*–*	*(58)*
145 straipsnis	*–*	*(37)*	*–*	*(37)*
146 straipsnis	*–*	*(7)*	*–*	*(7)*
	(31)	*(760)*	*(57)*	*(848)*
Iš viso	**1 120**	**213**	**203**	**1 535**

Metų pabaigoje likusi 2025 m. rugsėjo mėn. sąskaitos faktūros dalis, sudariusi 338 mln. EUR, buvo mokėtina Jungtinės Karalystės penkiomis lygiomis mėnesinėmis dalimis 2026 m. sausio–gegužės mėn. (2024 m. – 1 120 mln. EUR).

140 straipsnis. Neįvykdyti įsipareigojimai

Jungtinė Karalystė įsipareigojo Europos Sąjungai sumokėti JK tenkančią 2020 m. gruodžio 31 d. neįvykdytų biudžetinių įsipareigojimų dalį („Brexit'o" RAL), pakoreguotą pagal 140 straipsnio reikalavimus. 2025 m. gruodžio 31 d. bendra suma, pripažinta kaip gautina suma, sudarė 2 327 mln. EUR (2024 m. – 4 432 mln. EUR), iš kurių 399 mln. EUR yra mokėtini per 12 mėnesių pasibaigus metams. Toliau pateiktoje lentelėje pateikiami pagrindiniai pokyčiai tarp visos 2024 m. gruodžio 31 d. pripažintos gautinos sumos ir visos 2025 m. gruodžio 31 d. pripažintos gautinos sumos.

mln. EUR

2024 12 31 Jungtinės Karalystės mokėtina suma	**4 432**
Grynosios finansinės pataisos, susijusios su 2014–2020 m. arba ankstesniais programavimo laikotarpiais (įskaitant 2025 m. išskaičiuotų sumų patikslinimą)	*(58)*
Nuosavų išteklių pažeidimų nagrinėjimo procedūros	*(0)*
2025 m. iš Jungtinės Karalystės gauti grynieji mokėjimai	*(1 963)*
Apskaičiuotųjų neįgyvendinimo išlaidos patikslinimas	*(84)*
2025 12 31 Jungtinės Karalystės mokėtina suma	**2 327**
Ilgalaikė	*1 928*
Trumpalaikė	*399*

Bendros sumos, pripažintos kaip gautina suma, sumažėjimas per metus sudarė 2 104 mln. EUR (2024 m. – 3 909 mln. EUR) ir buvo daugiausia siejamas su mokėjimais, gautais iš Jungtinės Karalystės 2025 m.

Per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos mokėtiną sumą (399 mln. EUR) sudaro 2025 m. rugsėjo mėn. sąskaitos faktūros likutis (406,5 mln. EUR), kurį Jungtinė Karalystė turi sumokėti 2026 m. sausio–gegužės mėn. laikotarpiu, 2026 m. balandžio mėn. sąskaitoje faktūroje nurodyta suma (136,3 mln. EUR, įskaitant numatytą 27,9 mln. EUR patikslinimą), kurią Jungtinė Karalystė turi sumokėti 2026 m. birželio–rugsėjo mėn. laikotarpiu, ir dalis apskaičiuotosios sumos, kuri bus įtraukta į 2026 m. rugsėjo mėn. sąskaitą faktūrą, kurią Jungtinė Karalystė turės sumokėti 2026 m. spalio–gruodžio mėn. laikotarpiu (128,9 mln. EUR).

2026 m. balandžio mėn. sąskaitoje faktūroje nurodytą sumą sudaro 200,6 mln. EUR suma, susijusi su Jungtinės Karalystės dalimi dėl numatyto RAL vykdymo 2026 m., neigiama 336,4 mln. EUR suma (įskaitant numatomą 27,9 mln. EUR patikslinimą), susijusi su Jungtinės Karalystės dalimi dėl RAL vykdymo 2025 m., ir neigiama 0,5 mln. EUR suma, susijusi su nuosavų išteklių pažeidimų nagrinėjimo procedūromis.

Apskaičiuotąją sumą, kuri bus nurodyta 2026 m. rugsėjo mėn. sąskaitoje faktūroje ir mokėtina 2026 m. spalio–gruodžio mėn., sudaro 150,4 mln. EUR, susijusių su Jungtinės Karalystės dalimi dėl numatyto RAL vykdymo 2026 m., ir neigiama 21,6 mln. EUR suma, susijusi su apskaičiuotų 2014–2020 m. ar ankstesnių programavimo laikotarpių grynųjų finansinių pataisų Jungtinės Karalystės dalimi (įskaitant 2025 m. atskaitymų patikslinimą).

Apskaičiuota, kad neįvykdyti įsipareigojimai pakoreguoti 84 mln. EUR, kad būtų atsižvelgta į 2025 m. panaikintus įsipareigojimus, taip pat į 2025 m. pabaigoje numatomus panaikinti ateities įsipareigojimus, susijusius su likusia „Brexit'o" RAL suma.

142 straipsnis. Sąjungos įsipareigojimai 2020 m. pabaigoje

JK įsipareigojo jai tenkančią Sąjungos įsipareigojimų dalį Europos Sąjungai sumokėti iki 2020 m. pabaigos, išskyrus įsipareigojimus, a) susijusius su atitinkamu turtu ir b) susijusius su biudžeto vykdymu ir nuosavų išteklių valdymu (įskaitant sumas, jau padengtas neįvykdytais įsipareigojimais (žr. pirmiau pateiktą 140 straipsnį)). Šiuo atveju pagrindinė suma – tai 2020 m. gruodžio 31 d. buvę įsipareigojimai, susiję su išmokomis, mokamomis pasibaigus tarnybos laikui (pensijomis ir sveikatos draudimu).

Neįvykdyti 2020 m. įsipareigojimai pagal 142 straipsnį (6)

mln. EUR

	Europos pareigūnų pensijų sistema	Bendroji sveikatos draudimo sistema	2025 12 31	2024 12 31
Neįvykdyti 2020 m. įsipareigojimai	*68 944*	*4 326*	*73 271*	*77 529*
JK dalis	**8 571**	**538**	**9 109**	**9 638**
Įmokos į BSDS / BSDF	**315**	**12**	**326**	**305**
Iš viso	**8 885**	**550**	**9 435**	**9 943**
Ilgalaikiai	*8 571*	*538*	*9 109*	*9 638*
Trumpalaikiai	*315*	*12*	*326*	*305*

Pagal 142 straipsnio 6 dalyje nustatytą numatytąjį mokėjimo būdą Jungtinė Karalystė kasmet prisideda prie praėjusiais metais išmokėtų grynųjų išmokų iš Sąjungos biudžeto kiekvienam Europos pareigūnų pensijų sistemos (EPPS) gavėjui ir prie susijusio Sąjungos biudžeto įnašo į Bendrąją sveikatos draudimo sistemą (BSDS) už kiekvieną gavėją arba asmenį, kuris gauna išmokas per gavėją. Įmokos mokėtinos keturiomis mėnesinėmis dalimis nuo atitinkamų metų birželio iki rugsėjo mėn.

Jungtinės Karalystės grynųjų mokėjimų iš Sąjungos biudžeto dalis, 2025 m. sumokėta EPPS ir BSDS gavėjams, atitinkamai sudarė 315 mln. EUR ir 12 mln. EUR. Apie šias sumas Jungtinei Karalystei buvo pranešta 2026 m. balandžio mėn. sąskaitoje faktūroje (taigi Jungtinė Karalystė turi jas sumokėti keturiomis lygiomis mėnesinėmis dalimis 2026 m. birželio–rugsėjo mėn. laikotarpiu).

Be to, 2025 m. gruodžio 31 d. pagal 142 straipsnio 6 dalį neįvykdyti 2020 m. JK įsipareigojimai, susiję su EPPS ir BSDS, sudarė atitinkamai 8 571 mln. EUR ir 538 mln. EUR (2024 m. – 9 023 mln. EUR ir 615 mln. EUR). Pažymėtina, kad nors aktuariniai nuostoliai (arba pelnas) dėl aktuarinių prielaidų pokyčio turi įtakos 2020 m. neįvykdytų įsipareigojimų, apskaičiuotų pagal 39-ąjį TVSAS / ES apskaitos taisyklę Nr. 12, dabartinei vertei, jis nekeičia nei išmokų, kurias faktiškai turės išmokėti ES, sumos, nei, atitinkamai, Jungtinės Karalystės įnašų į šias išmokas, mokėtinų pagal 142 straipsnio 6 dalyje nustatytą numatytojo atsiskaitymo mechanizmą.

Neįvykdyti 2020 m. įsipareigojimai pagal 142 straipsnį (5)

Pagal 142 straipsnio 5 dalį, Jungtinė Karalystė prisideda prie įsipareigojimų, susijusių su kitomis pensijų sistemomis, kaip užfiksuota 2020 finansinių metų ES konsoliduotosiose ataskaitose, dešimčia įmokų, pradedant 2021 m. spalio 31 d. (kiekviena metinė įmoka mokama aštuoniomis mėnesinėmis dalimis nuo kitų metų spalio iki gegužės mėn.) Šie įsipareigojimai 2020 finansinių metų Sąjungos konsoliduotosiose metinėse ataskaitose sudarė 2 344 mlrd. EUR, todėl Jungtinės Karalystės dalis 2020 m. gruodžio 31 d. buvo 291 mln. EUR. Atsižvelgiant į iki 2025 m. pabaigos iš Jungtinės Karalystės gautas sumas, iš viso 127 mln. EUR, Jungtinei Karalystei tenkanti dalis kitų pensijų sistemose 2025 m. gruodžio 31 d. sumažėjo iki 164 mln. EUR, iš kurių 29 mln. EUR turi būti sumokėti per 12 mėnesių nuo metų pabaigos.

Daugiau informacijos apie išmokų darbuotojams sistemas pateikta **1.5.10** ir **2.9** pastabose.

Kiti straipsniai

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Jungtinės Karalystės mokėtinos sumos:		
136 straipsnis	*133*	*8*
147 straipsnis	*33*	*107*
	166	**116**
Jungtinei Karalystei mokėtinos sumos:		
141 straipsnis	*(1 090)*	*(1 630)*
143 straipsnis	*(198)*	*(191)*
144 straipsnis	*(43)*	*(58)*
145 straipsnis	–	*(37)*
146 straipsnis	–	*(7)*
	(1 331)	**(1 922)**
Iš viso	**(1 165)**	**(1 806)**
Ilgalaikės	*(915)*	*(1 040)*
Trumpalaikės	*(250)*	*(766)*

136 straipsnis. Taikytinos nuostatos, susijusios su nuosavais ištekliais

136 straipsnyje nustatytos su nuosavais ištekliais susijusios nuostatos, taikytinos po 2020 m. gruodžio 31 d. Jungtinė Karalystė turi teisę gauti savo dalį arba, atitinkamai, privalo sumokėti savo dalį, kai nuosavi ištekliai, susiję su finansiniais metais iki 2020 m. (imtinai), turi būti suteikti, pataisyti arba patikslinti po 2020 m. gruodžio 31 d. Tad Jungtinei Karalystei taikytinas bet koks su finansiniais metais iki 2020 m. (imtinai) siejamas PVM ir BNP pagrįstų nuosavų išteklių patikslinimas. Tačiau šis PVM ir BNP patikslinimas bus atliekamas tik jei sprendimas bus priimtas ne vėliau kaip 2028 m. gruodžio 31 d.

Pagal Susitarimo dėl išstojimo 136 straipsnį, Jungtinės Karalystės valdžios institucijos ir toliau kas mėnesį siunčia A sąskaitos išrašus, kuriuose apibendrinamos tradicinių nuosavų išteklių, mokėtinų ES biudžetui, sumos. Šios sumos (atėmus taikytiną atskaitymo normą) įtrauktos į vėlesnių sąskaitų faktūrų, nurodytų Susitarimo dėl išstojimo 148 straipsnio 2 dalyje, bendras sumas (žr. kitą pastraipą). Jei šias sumas bus vėluojama sumokėti, bus skaičiuojami delspinigiai pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 12 straipsnį.

Todėl reikalaujama, kad Jungtinė Karalystė sumokėtų tradicinius nuosavus išteklius, jos gautus po 2021 m. vasario 28 d., bet susijusius su 2020 ir ankstesniais metais. Iš šios sumos turi būti atimta jiems tenkanti bendros sumos dalis. Tradicinių nuosavų išteklių atskira sąskaita turi būti visiškai panaikinta iki 2025 m. gruodžio 31 d. Todėl Jungtinė Karalystė pateiks tą dieną negrąžintų sumų, kurioms netaikomos Europos Komisijos patikrinimo išvados, dalį, apskaičiuotą pagal 136 straipsnio 3 dalies f punktą.

Grynoji Jungtinės Karalystės mokėtina suma 2025 m. gruodžio 31 d. buvo 133 mln. EUR (2024 m. – 8 mln. EUR), iš kurių 130 mln. EUR Jungtinė Karalystė turės sumokėti per 12 mėnesių nuo metų pabaigos, o 2 mln. EUR – vėliau.

mln. EUR

2024 12 31 Jungtinei Karalystei (-) / Jungtinės Karalystės (+) mokėtina suma	**8**
2025 m. sąskaitos faktūros apskaičiuotųjų sumų patikslinimas	*14*
2025 m. Jungtinei Karalystei sumokėtos sumos	*107*
PVM ir BNP patikslinimai (2024 m. likučių apskaičiavimas)	*(12)*
Delspinigiai už pavėluotą JK tradicinių nuosavų išteklių ir PVM nuosavų išteklių mokėjimą	*5*
Nesumokėtų TNI dalis atskiroje Jungtinės Karalystės sąskaitoje iki 2025 m. gruodžio 31 d.	*4*
JK grynieji tradiciniai nuosavi ištekliai po 2021 m. vasario 28 d.	*3*
PVM ir BNP patikslinimai (2025 m. likučių apskaičiavimas)	*2*
2025 12 31 Jungtinei Karalystei (-) / Jungtinės Karalystės (+) mokėtina suma	**133**
Ilgalaikė	*2*
Trumpalaikė	*130*

Suma, nurodyta eilutėje „PVM ir BNP patikslinimai (2024 m. likučių apskaičiavimas)“, atitinka skirtumą tarp sumos, nurodytos 2026 m. balandžio mėn. sąskaitoje faktūroje, (109 mln. EUR) ir įverčio, kuris jau įtrauktas į „Brexit'o“ gautinas sumas 2024 m. pabaigoje, (121 mln. EUR).

Eilutėse „Palūkanos už pavėluotą JK tradicinių ir PVM nuosavų išteklių mokėjimą“, „Negrąžintų TNI dalis atskiroje JK sąskaitoje iki 2025 m. gruodžio 31 d.“ ir „JK grynieji tradiciniai nuosavi ištekliai po 2021 m. vasario 28 d.“ pateikta suma atitinka kitas 2026 m. balandžio mėn. sąskaitoje faktūroje nurodytas sumas.

Suma, nurodyta eilutėje „PVM ir BNP patikslinimai (2025 m. likučių apskaičiavimas)“, atitinka apskaičiuotąją sumą, kuri bus įtraukta į sąskaitą faktūrą 2027 m. balandžio mėn.

141 straipsnis. Baudos

JK turi teisę į jai priklausančią dalį baudų, dėl kurių sprendimas buvo priimtas iki 2020 m. gruodžio 31 d., taip pat baudų, dėl kurių Sąjunga sprendimą priėmė po 2020 m. gruodžio 31 d. pagal 92 straipsnio 1 dalyje nurodytą procedūrą, kai tos baudos tampa galutinės. JK aktualių baudų suma, nesumokėta 2025 m. gruodžio 31 d., yra 7,6 mlrd. EUR (2024 m. – 8,9 mlrd. EUR). Grynasis šių baudų sumažėjimas sudarė 1,3 mlrd. EUR (0,0 EUR 2025 m. paskirtų baudų, atėmus 0,4 mlrd. EUR baudų, patvirtintų ir sumokėtų, sumažintų arba panaikintų teismų sprendimais, atėmus 0,9 mlrd. EUR nuvertėjimo padidėjimą). JK aktualių baudų dalis, neapmokėta 2025 m. gruodžio 31 d., yra 0,9 mlrd. EUR (2024 m. – 1,1 mlrd. EUR), iš kurių 89 mln. EUR suma bus įtraukta į 2026 m. rugsėjo mėn. sąskaitą faktūrą ir sumokėta Jungtinei Karalystei laikotarpiu nuo 2026 m. spalio mėn. iki 2027 m. gegužės mėn. Be to, Jungtinė Karalystė turi teisę į savo galutinių baudų, kurios 2025 m. gruodžio 31 d. nebebuvo mokėtinos, dalį (46 mln. EUR, kuri turi būti įtraukta į 2026 m. rugsėjo mėn. sąskaitą faktūrą ir sumokėta Jungtinei Karalystei nuo 2026 m. spalio mėn. iki 2027 m. gegužės mėn.), ir savo galutinių baudų, už kurias sąskaita faktūra buvo išrašyta 2025 m. rugsėjo mėn., bet metų pabaigoje dar nebuvo sumokėta, dalį (95 mln. EUR, mokėtinų Jungtinei Karalystei 2026 m. sausio–gegužės mėn. laikotarpiu). Taigi bendra JK tenkanti baudų dalis sudaro 1,09 mlrd. EUR (2024 m. – 1,6 mlrd. EUR), iš kurių 146 mln. EUR turi būti sumokėti per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos (2024 m. – 431 mln. EUR).

143 straipsnis. Neapibrėžtieji finansiniai įsipareigojimai, susiję su finansinės pagalbos paskolomis, ESIF, EDVF ir išorės skolinimo įgaliojimu

Pagal šį straipsnį JK privalo finansuoti jai tenkančią dalį ES neapibrėžtųjų įsipareigojimų, susijusių su skolinimosi ir skolinimo veikla, jeigu juos prireiktų vykdyti ir jeigu jie nebūtų padengti esamų garantijų fondų – daugiau informacijos apie susijusius neapibrėžtuosius įsipareigojimus pateikta **4.1** pastaboje. ES grąžins Jungtinei Karalystei sumas, kurias JK jau yra įmokėjusi į garantijų fondus ir kurių nebeprireiks. JK taip pat turi teisę į grįžtamąsias lėšas iš operacijų, dėl kurių ji yra prisiėmusi dalį atsakomybės. Visa per ateinančius 12 mėnesių Jungtinei Karalystei mokėtina suma 2025 m. gruodžio 31 d. buvo 198,3 mln. EUR (2024 m. – 190,6 mln. EUR). Šią sumą sudaro Jungtinei Karalystei tenkanti 2025 m. susigrąžintų sumų ir grynųjų pajamų (129,3 mln. EUR), atidėjinių perviršio (42,6 mln. EUR) ir turto valdymo pajamų (26,5 mln. EUR) dalis. Į ją taip pat įeina – 41 tūkst. EUR vertės patikslinimų, nustatytų vykdant suderintas peržiūros procedūras: patikslinimas dėl netenkamų pinigų srautų sumos, kurią padengia gaunamų pinigų srautai, susiję su išorės skolinimo įgaliojimo operacijomis (49 EUR), ir patikslinimai dėl prieš „Brexit'ą“ ir po „Brexit'o“ gaunamų ir netenkamų pinigų srautų, kuriuos padengia gaunamų pinigų srautai, susiję su ESIF operacijomis (1 246 EUR); ESIF neįvykdytų garantuotų operacijų iki „Brexit'o“ ir po „Brexit'o“ sumų išskaidymo 2024 m. patikslinimas (–41 899 EUR).

144 straipsnis. Finansinės priemonės

Pagal šį straipsnį ES įsipareigojo Jungtinei Karalystei grąžinti jai tenkančią grįžtamųjų lėšų, susijusių su finansinėmis operacijomis, patvirtintomis iki išstojimo dienos, dalį, taip pat išmokų finansinėms operacijoms, patvirtintoms po išstojimo dienos, dalį. Visa per ateinančius 12 mėnesių Jungtinei Karalystei mokėtina suma 2025 m. gruodžio 31 d. buvo 42,7 mln. EUR (2024 m. – 57,9 mln. EUR).

145 straipsnis. Likviduojama Europos anglių ir plieno bendrija (likviduojama EAPB)

JK turi teisę į jai tenkančią likviduojamos Europos anglių ir plieno bendrijos grynojo turto, buvusio 2020 m. gruodžio 31 d., dalį, nuo 2021 m. grąžintiną penkiomis dalimis kiekvienų metų birželio 30 d. Likviduojamos Europos anglių ir plieno bendrijos grynasis turtas 2020 m. gruodžio 31 d. buvo 1,5 mlrd. EUR, iš jų Jungtinės Karalystės dalis yra 184 mln. EUR. 2025 m. sumokėjusi penktąją ir paskutinę 37 mln. EUR dalį, 2025 m. gruodžio 31 d. Jungtinė Karalystė įvykdė visus savo įsipareigojimus pagal šį straipsnį.

146 straipsnis. Investicijos į Europos investicijų fondą (EIF)

JK turi teisę į jai tenkančią ES investicijų į įmokėtąjį EIF akcinį kapitalą 2020 m. gruodžio 31 d. dalį, nuo 2021 m. grąžintiną penkiomis dalimis kiekvienų metų birželio 30 d. ES investicijos į įmokėtąjį EIF akcinį kapitalą 2020 m. gruodžio 31 d. buvo 267 mln. EUR, iš jų Jungtinės Karalystės dalis yra 33 mln. EUR. 2025 m. sumokėjusi penktąją ir paskutinę 6,6 mln. EUR dalį, 2025 m. gruodžio 31 d. Jungtinė Karalystė įvykdė visus savo įsipareigojimus pagal šį straipsnį.

147 straipsnis. Teismo bylos

JK įsipareigojo prisiimti jai tenkančią su teismo bylomis dėl Sąjungos finansinių interesų susijusių ES išmokų, kai jas prisireikia mokėti, dalį, jeigu tik faktai, dėl kurių iškeltos šios bylos, įvyko ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. Atsižvelgiant į atidėjinius ir sukauptas sumas metų pabaigoje, taip pat į faktinius 2025 m. ES atliktus mokėjimus už teismo bylas, apskaičiuota suma, kurią Jungtinė Karalystė turės sumokėti, yra 33 mln. EUR (2024 m. – 107 mln. EUR), iš kurių 7 mln. EUR turi būti sumokėti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos.

2.6.1.3. Iš įmonėms skirtų baudų susigrąžintinos sumos

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Iš baudų susigrąžintina bendra suma	*15 604*	*12 247*
Laikinieji mokėjimai	*(2 823)*	*(2 161)*
Vertės sumažėjimas	*(1 817)*	*(934)*
Iš viso	**10 964**	**9 152**
Ilgalaikės	–	–
Trumpalaikės	*10 964*	*9 152*

Įmonėms skirtos baudos apima konkurencijos ir kitas baudas. Įmonės, kurioms skirtos baudos ir kurios pateikė arba planuoja pateikti apeliacinį skundą, turi galimybę atlikti laikinuosius mokėjimus arba pateikti Komisijai banko garantijas. Visoms metų pabaigoje nesumokėtoms baudoms, kurių nepadengia laikinieji ar galutiniai mokėjimai, padengti buvo gauta 10 729 mln. EUR (2024 m. – 7 091 mln. EUR) suma garantijų forma.

Iš įmonių, kurioms skirtos baudos, gauti mokėjimai laikomi kaip investicijos (žr. **2.4.2.1** pastabą) arba banko sąskaitose (žr. **2.8** pastabą).

Dėl vertės sumažėjimo nurašytos sumos atspindi, kokia suma Komisija kiekvienu atveju įvertino nesurinktas arba garantija neužtikrintas baudas, kurių Komisija nesitiki susigrąžinti, taip pat bylas, kuriose teismai sumažino baudas.

Įplaukos iš įmonėms paskirtų baudų per metus sudarė 4 808 mln. EUR (žr. **3.5** pastabą), o išlaidos, t. y. teismo sprendimais sumažintos baudos, – 214 mln. EUR (žr. **3.16** pastabą).

2 035 mln. EUR neapibrėžtasis įsipareigojimas yra susijęs su tikimybe, kad teks grąžinti laikinai surinktas sumas įmonėms, kurioms buvo skirtos baudos ir kurios apskundė arba turi teisę apskųsti joms paskirtas baudas (žr. **4.2.1** pastabą).

2.6.1.4. Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių sąnaudos

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Sukauptos pajamos	*1 679*	*756*
Su neprekybinėmis operacijomis susijusios būsimųjų laikotarpių sąnaudos	*591*	*339*
Iš viso	**2 269**	**1 095**
Ilgalaikės	*0*	*10*
Trumpalaikės	*2 269*	*1 085*

Sukauptos pajamos apima 0,3 mlrd. EUR sumą (2024 m. – 0,4 mlrd. EUR), kurią Komisija ketina susigrąžinti sanglaudos srityje, kai bus patikrintos ir patvirtinto valstybių narių pateiktos metinės ataskaitos.

2.6.2. *Iš prekybos operacijų gautinos sumos*

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Ilgalaikės		
Gautina finansinė garantija	*1 359*	*1 324*
Delspinigiai	*319*	*323*
Kitos gautinos sumos	*108*	*84*
	1 786	**1 731**
Trumpalaikės		
Gautina finansinė garantija	*293*	*306*
Klientai	*349*	*302*
Iš klientų gautinų sumų vertės sumažėjimas	*(154)*	*(136)*
Su prekybos operacijomis susijusios būsimųjų laikotarpių sąnaudos	*411*	*363*
Delspinigiai	*801*	*761*
Kita	*753*	*339*
	2 452	**1 936**
Iš viso	**4 238**	**3 666**

Finansinių garantijų sutarčių (FGS) gautinos sumos – tai būsimas atlygis, kurį ES tikisi gauti už suteiktas garantijas. Dauguma ES garantijų yra neatlygintinos arba įvertintos žemesne nei rinkos kaina. Todėl FGS gautinos sumos yra gerokai mažesnės už FGS įsipareigojimus (žr. **2.11.2** pastabą). Iš visų 2025 m. gruodžio 31 d. FGS gautinų sumų (1 651 mln. EUR) 1 564 mln. EUR priskirta finansiniam turtui, vertinamam tikrąja verte kaip perteklius arba deficitas (3 tikrosios vertės lygis). Palyginti su 1 629 mln. EUR pradiniu likučiu 2025 m. sausio 1 d., FGS gautinos sumos iš viso padidėjo 22 mln. EUR dėl 264 mln. EUR didesnių garantijų priemokų, kurias tikimasi gauti ateityje, atėmus 242 mln. EUR per metus gautų garantijų priemokų.

Delspinigiai daugiausia susiję su nuosavų išteklių bylomis ir sukauptomis palūkanomis už baudas, padengtas įmonių, kurioms skirtos baudos, suteiktomis garantijomis. Ilgalaikė suma (0,3 mlrd. EUR) susijusi su vis dar nagrinėjamomis valstybių narių bylomis, paminėtomis **2.6.1.1** pastaboje.

2.7. ATSARGOS

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Mokslinė medžiaga	*58*	*66*
Kita	*22*	*19*
Iš viso	**79**	**85**

2.8. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
Iždo sąskaitos ir sąskaitos centriniuose bankuose		*31 755*	*24 059*
Einamosios sąskaitos		*1 816*	*808*
Avansinės sąskaitos		*7*	*10*
Pervedimai (pinigai kelyje)		*0*	*–*

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
Kiti terminuotieji indėliai		–	–
Biudžeto vykdymo banko sąskaitos	*2.8.1*	**33 579**	**24 877**
Sąskaitos centriniuose bankuose		*23 596*	*33 926*
Terminuotieji indėliai		*23 516*	–
Atvirkštinio atpirkimo sandoriai		*18 115*	–
Likvidžios lėšos vieningam finansavimui	*2.8.2*	**65 227**	**33 926**
Finansinės priemonės	*2.8.3*	**2 975**	**2 758**
Baudos	*2.8.4*	**237**	**134**
Kitos institucijos, agentūros ir įstaigos		**988**	**1 439**
Patikos fondai		**35**	**30**
Iš viso		**103 041**	**63 163**

2.8.1. *Biudžeto vykdymo banko sąskaitos*

Ši kategorija apima lėšas, kurias Komisija laiko savo banko sąskaitose kiekvienoje valstybėje narėje ir ELPA šalyje (ižde arba centriniame banke), komercinių bankų einamosiose, avansinėse ir smulkių išlaidų sąskaitose.

Komisijos grynųjų pinigų likučiams būdingas cikliškumas: po išteklių įplaukų (pvz., pajamų surinkimo) paprastai eina išlaidos. Dėl šio laiko neatitikimo likučiai visus metus svyruoja. Pagrindinis šio ciklo bruožas yra tas, kad didelė metų pabaigos grynųjų pinigų likučio dalis sausio mėn. pradžioje panaudojama didelei išmokai, visų pirma Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) išlaidoms.

2025 m. pabaigoje turimo pinigų likučio skirtumą, palyginti su 2024 m., daugiausia lėmė didesnis mokėjimų asignavimų, visų pirma Europos solidarumo fondo, perkėlimas į kitą laikotarpį, kad būtų galima padengti mokėjimus kelioms nelaimių ištiktoms šalims, pajamos, gautos pardavus ATLPS leidimus aukcione Socialinio klimato fondo planams finansuoti nuo 2026 m., ir didesnė, nei biudžete numatyta, tradicinių nuosavų išteklių suma. Be to, tam tikrų išlaidų tempas buvo šiek tiek lėtesnis, nei prognozuota.

2.8.2. *Likvidžios lėšos vieningam finansavimui*

Pagal vieningą finansavimo strategiją, dalis pelno, gauto iš pasiskolintų lėšų, laikoma kaip pinigai arba investuojama į trumpalaikes investicijas, kad būtų galima įvykdyti būsimus išmokėjimo įsipareigojimus.

Atvirkštinio atpirkimo sandoris yra pinigų skolinimo operacija, dėl kurios ES susitaria su sandorio šalimi nustatytam laikotarpiui fiksuota palūkanų norma. Sandorio trukmė – 7 arba 14 dienų. Kaip įkaitą ES ribotam atvirkštinio atpirkimo operacijos laikotarpiui gauna labai likvidžių obligacijų (18,1 mlrd. EUR 2025 m. gruodžio 31 d.). Kadangi įkaito rizika ir nauda tenka perdavėjui, jis ES balanse nepripažįstamas.

Pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiai 2025 m. pabaigoje padidėjo dėl 2026 m. pradžioje planuojamų išmokų, skirtų EGADP ir SAFE programoms finansuoti.

2.8.3. *Finansinės priemonės*

Šios kategorijos sumos yra pirmiausia susijusios su pinigų ekvivalentais, kuriuos Komisijos vardu valdo patikėtiniai ir kurie skirti iš ES biudžeto finansuojamoms finansinių priemonių programoms įgyvendinti: 2,0 mlrd. EUR 2025 m. gruodžio 31 d., iš jų 0,8 mlrd. EUR susiję su EIC fondu (žr. **2.4.2.1** pastabą). Į šią sumą taip pat įeina 0,8 mlrd. EUR pinigų ekvivalentų (terminuotųjų indėlių ir trumpalaikių komercinių vekselių), kurie priklauso EIB valdomam Inovacijų fondui (žr. **2.4.2.1** pastabą). Į šią eilutę neįtrauktas su BAF susijęs likvidumo rezervas (0,2 mlrd. EUR 2025 m. gruodžio 31 d.), kuris laikomas Komisijos centriniame ižde. Pinigai, priklausantys finansinėms priemonėms, gali būti naudojami tik įgyvendinant atitinkamas programas.

2.8.4. *Baudos*

Tai pinigų sumos, susijusios su Komisijos įmonėms skirtomis baudomis, dėl kurių byla dar nėra baigta. Jeigu kita šalis pateikė apeliacinį skundą arba nežinoma, ar bendrovė, kuriai skirta bauda, pateiks apeliacinį skundą, **4.2.1** pastaboje ta suma nurodoma kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas. Nuo 2010 m. visos laikinai surinktos įmonėms skirtos baudos yra Komisijos valdomos BUFI fonde ir investuojamos į finansines priemones, priskiriamas tikrąja verte vertinamo neišvestinių finansinių priemonių turto kaip pertekliaus arba deficito kategorijai (žr. **2.4.2** pastabą), o dalį fondo turto metų pabaigoje sudaro grynieji pinigai.

ĮSIPAREIGOJIMAI

2.9. PENSIJOS IR KITOS IŠMOKOS DARBUOTOJAMS

2.9.1. *Išmokų darbuotojams sistemos grynasis įsipareigojimas*

mln. EUR

	Europos pareigūnų pensijų sistema	Kitos pensijų išmokų sistemos	Bendroji sveikatos draudimo sistema	Iš viso 2025 12 31	Iš viso 2024 12 31
Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas	*83 998*	*1 887*	*5 721*	*91 605*	*93 557*
Plano turtas	*Netaikoma*	*(11)*	*(467)*	*(477)*	*(461)*
Grynasis įsipareigojimas	**83 998**	**1 876**	**5 254**	**91 128**	**93 096**

Bendras išmokų darbuotojams įsipareigojimas išliko gana stabilus, o jo nedidelį sumažėjimą daugiausia lėmė bendrosios sveikatos draudimo sistemos (BSDS) grynojo įsipareigojimo sumažėjimas. Taip yra dėl atnaujintos medicininių išlaidų tendencijos bendrojoje sveikatos draudimo sistemoje vertės, dėl kurios, pasikeitus finansinėms prielaidoms, padidėjo aktuarinis pelnas, todėl sumažėjo bendri įsipareigojimai. Be to, Europos pareigūnų pensijų sistemoje (EPPS) – didžiausioje taikomoje sistemoje – pastebėtas labai nedidelis grynojo įsipareigojimo sumažėjimas. Aktuarinį pelną, gautą dėl per metus padidėjusios EPPS realios diskontavimo normos, iš dalies kompensavo nuostoliai dėl aktuarinių prielaidų, susijusių su darbo užmokesčio pokyčiais (žr. **2.9.2** ir **2.9.4** pastabas). Vis dėlto reikia pažymėti, kad nors realios diskontavimo normos padidėjimas ar sumažėjimas turi įtakos įsipareigojimo dydžiui metų pabaigoje, jis nekeičia išmokų sumos, kuri turės būti faktiškai išmokėta gavėjams iš ES biudžeto išmokų ateityje. Papildomą grynojo EPPS įsipareigojimo sumažėjimą dėl aktuarinio pelno iš patirties kompensavo padidėjusios metinės einamosios paslaugų sąnaudos ir palūkanų sąnaudos (įsipareigojimų diskontavimo likvidavimas) ir tai dar labiau sumažino aktuarinio pelno, gauto pasikeitus finansinėms prielaidoms dėl bendro įsipareigojimo, poveikį (žr. **2.9.2** pastabą).

Europos pareigūnų pensijų sistema

Šis nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas reiškia numatomų būsimų mokėjimų, kuriuos ES turi atlikti, kad įvykdytų pensijų įsipareigojimus, kylančius iš darbuotojo tarnybos dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais, dabartinę vertę. Sistema yra nuolatinė, todėl visos išmokos, kurios kasmet turi būti išmokėtos iš sistemos, kiekvienais metais yra įtraukiamos į ES biudžetą.

Laikantis Tarnybos nuostatų 83 straipsnio, pagal šią pensijų sistemą numatytos išmokos mokamos per ES biudžetą. Sistema finansuojama sąlyginai, ir valstybės narės kolektyviai garantuoja šių išmokų mokėjimą. Privaloma pensijų įmoka (dabar – 13,1 %) atskaitoma iš aktyvių pensijų sistemos dalyvių bazinio darbo užmokesčio. Šie įnašai laikomi tų metų biudžeto pajamomis ir apskritai padeda finansuoti ES išlaidas (taip pat žr. **3.8** pastabą).

Pensijų sistemos įsipareigojimai įvertinti remiantis EPPS darbuotojų (dirbančių darbuotojų, į pensiją išėjusių darbuotojų, buvusių dirbančių darbuotojų, kurie dabar yra neįgalūs, ir mirusių darbuotojų išlaikomų asmenų) skaičiumi 2025 m. gruodžio 31 d., taip pat tą dieną taikytomis Tarnybos nuostatų taisyklėmis. Šis vertinimas buvo atliktas pagal 39-ojo TVSAS apskaitos nuostatas (taip pat ES apskaitos taisyklę Nr. 12).

Kitos pensijų išmokų sistemos

Prie šios kategorijos priskiriami pensijų įsipareigojimai esamiems ir buvusiems Komisijos, Europos Teisingumo Teismo ir Audito Rūmų, Tarybos, Europos ombudsmeno ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nariams. Į šią kategoriją taip pat buvo įtraukti įsipareigojimai, susiję su Europos Parlamento narių pensijomis.

Bendroji sveikatos draudimo sistema

Be pirmiau minėtų pensijų išmokų sistemų, įvertinamas ES įsipareigojimas bendrosios sveikatos draudimo sistemos (BSDS) atžvilgiu, susijęs su sveikatos priežiūros išlaidomis, kurios turi būti apmokėtos darbuotojams išėjus iš darbo (atskaičiavus jų įnašus). Kaip nurodyta **1.5.10** pastaboje, apskaičiuojant šį įsipareigojimą atsižvelgiama į visą aktyviosios tarnybos laikotarpį, užtikrinant, kad ir pensijos, ir ligos draudimo sistemos, numatytos pasibaigus darbuotojų tarnybos laikui, būtų apskaitomos nuosekliai.

Atsižvelgę į įsipareigojimą teisingai parodyti pagrindinės situacijos ekonominę esmę, kaip to reikalaujama tiek pagal ES apskaitos taisykles, tiek pagal TVSAS, priskirdami išmokas tarnybos laikotarpiams, 39-ojo TVSAS neinterpretavome griežčiau. Jeigu visų pareigūnų bendrosios sveikatos draudimo sistemos išlaidos būtų visiškai sukauptos per 10 metų, o ne darbuotojo aktyvios tarnybos laikotarpiu, metų pabaigoje tokio metodo poveikis nustatytų išmokų įsipareigojimui padidėtų 0,8 mlrd. EUR. Tačiau, kaip jau nurodyta, šis griežtesnis metodas nebūtų suderinamas su sąžiningo pateikimo kokybine charakteristika, todėl pagal ES apskaitos taisyklę Nr. 1 ir TVSAS konceptualiuosius pagrindus nebūtų laikoma, kad pateikiama informacija yra patikima. Šis įvertis labai priklauso nuo dabartinių darbuotojų administracinio statuso raidos (visų pirma nuo to, kiek terminuotas darbo sutartis turinčių darbuotojų ateityje turėtų tapti pareigūnais).

2.9.2. *Išmokų darbuotojams nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimo dabartinės vertės pokytis*

Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimo dabartinė vertė – numatomų būsimų mokėjimų, reikalingų įvykdyti įsipareigojimui, kylančiam iš darbuotojo tarnybos dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais, diskontuota vertė.

Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimo einamųjų metų pokyčio analizė pateikta toliau.

mln. EUR

	Europos pareigūnų pensijų sistema	Kitos pensijų išmokų sistemos	Bendroji sveikatos draudimo sistema	Iš viso
Dabartinė vertė 2024 12 31	**84 765**	**1 942**	**6 850**	**93 557**
Pripažinta finansinės veiklos ataskaitoje				
Einamoji paslaugų savikaina	*2 874*	*77*	*241*	*3 192*
Palūkanų išlaidos	*2 794*	*63*	*226*	*3 083*
Pripažinta kaip grynasis turtas				
Išmokų darbuotojams įsipareigojimų pakartotiniai vertinimai				
Aktuarinis (pelnas) / nuostoliai dėl patirties	*(1 498)*	*17*	*(202)*	*(1 683)*
Aktuarinis (pelnas) / nuostoliai dėl demografinių prielaidų	*237*	*6*	*15*	*259*
Aktuarinis (pelnas) / nuostoliai dėl finansinių prielaidų	*(2 608)*	*(134)*	*(1 270)*	*(4 012)*
Kita				
Išmokėtos išmokos	*(2 567)*	*(84)*	*(140)*	*(2 791)*
Dabartinė vertė 2025 12 31	**83 998**	**1 887**	**5 721**	**91 605**

Einamoji paslaugų savikaina yra apibrėžtųjų išmokų įsipareigojimo dabartinės vertės padidėjimas, atsirandantis iš dabartinės darbuotojo tarnybos.

Palūkanų išlaidos – nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimo dabartinės vertės padidėjimas per ataskaitinį laikotarpį dėl to, kad vienu laikotarpiu priartėjama prie išmokų mokėjimo laiko.

Aktuarinis pelnas ir nuostoliai iš patirties yra skirtumų tarp to, ko tikimasi pagal ankstesniais metais darytas aktuarines prielaidas dėl 2025 m., ir to, kas iš tiesų įvyko 2025 m., padariniai. Šiame straipsnyje taip pat atspindėtas naujų darbuotojų (dirbusių einamaisiais ataskaitiniais metais, bet nedirbusių praėjusiais ataskaitiniais metais) poveikis.

Aktuarinis pelnas ir nuostoliai dėl aktuarinių prielaidų reikšmių pokyčių (demografinių kintamųjų, pvz., darbuotojų kaita ir mirtingumas, ir finansinių kintamųjų, pvz., diskonto normos ir tikėtino darbo užmokesčio padidinimas) atsiranda, kai šių prielaidų apskaičiuotosios vertės atnaujinamos, siekiant atspindėti pagrindines sąlygas.

Išmokos (pavyzdžiui, pensijos arba medicininių išlaidų kompensacijos) mokamos per metus pagal sistemos taisykles. Dėl šių išmokų sumažėjo nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas.

2.9.3. *Plano turtas*

mln. EUR

	Kitos pensijų išmokų sistemos	Bendroji sveikatos draudimo sistema	Iš viso
Dabartinė vertė 2024 12 31	**23**	**438**	**461**
Plano turto grynasis pokytis	*(12)*	*29*	*17*
Dabartinė vertė 2025 12 31	**11**	**467**	**477**

2.9.4. *Aktuarinės prielaidos. Išmokos darbuotojams*

Pagrindinės aktuarinės prielaidos, naudojamos dviejų pagrindinių ES išmokų darbuotojams sistemų vertinimui, pateikiamos toliau.

	2025	2024
Europos pareigūnų pensijų sistema		
Nominali diskonto norma	*3,8 %*	*3,3 %*
Tikėtina infliacijos norma	*2,0 %*	*2,0 %*
Reali diskonto norma	*1,8 %*	*1,3 %*
Numatoma atlyginimo padidėjimo norma	*1,4 %*	*1,3 %*
Pensinis amžius	*63/64/66*	*63/64/66*
Bendroji sveikatos draudimo sistema		
Nominali diskonto norma	*3,8 %*	*3,3 %*
Tikėtina infliacijos norma	*2,0 %*	*2,0 %*
Reali diskonto norma	*1,8 %*	*1,3 %*
Numatoma atlyginimo padidėjimo norma	*1,4 %*	*1,3 %*
Medicinos išlaidų normų tendencijos	*0,9 %*	*1,6 %*
Pensinis amžius	*63/64/66*	*63/64/66*

Mirtingumo lygis 2025 m. pagrįstas atnaujinta ES valstybės tarnautojų gyvenimo trukmės lentele (2023 m. ES gyvenimo trukmės lentelė), kurioje pateikta dinaminė tendencija artimiausiu 18 metų laikotarpiu.

Nominali diskonto norma nustatyta kaip nulinės atkarpos obligacijų eurais pelningumas (2025 m. gruodžio mėn. jų terminas buvo 17 metų EPPS atveju ir 17 metų bendrosios sveikatos draudimo sistemos atveju). Naudojamas infliacijos lygis yra per lygiavertį laikotarpį numatomas infliacijos lygis: infliacijos lūžio riba nustatoma lyginant su infliacija susietų ir įprastų Vyriausybės obligacijų pajamingumą pagrindinėse Europos finansų rinkose. Reali diskonto norma apskaičiuojama pagal nominalią diskonto normą ir numatomą ilgalaikį infliacijos lygį.

2.9.5. *Jautrumo analizė*

Jautrumo analizė grindžiama modeliavimu, kai, kitoms sąlygoms išliekant nepakitusioms, keičiasi atitinkamų prielaidų vertė.

Europos pareigūnų pensijų sistemos jautrumas

Numatomos diskonto normos dešimties bazinių punktų (0,1 %) pokytis turėtų tokį poveikį:

mln. EUR

	2025		2024	
	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas
Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas	*(1 436)*	*1 474*	*(1 516)*	*1 558*

Numatomo darbo užmokesčio padidėjimo dešimties bazinių punktų (0,1 %) pokytis turėtų tokį poveikį:

mln. EUR

	2025		2024	
	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas
Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas	*1 439*	*(1 404)*	*1 514*	*(1 476)*

Prognozuojamo pensinio amžiaus pakeitimas vienais metais turėtų tokį poveikį:

mln. EUR

	2025		2024	
	Padidinimas vienais metais	Sumažinimas vienais metais	Padidinimas vienais metais	Sumažinimas vienais metais
Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas	*(751)*	*1 078*	*(799)*	*1 109*

Bendrosios sveikatos draudimo sistemos jautrumas

Numatomų medicinos išlaidų normų dešimties bazinių punktų pokytis turėtų tokį poveikį:

mln. EUR

	2025		2024	
	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas
Bendri grynųjų periodinių medicinos išlaidų, atsirandančių pasibaigus tarnybos laikui, einamosios paslaugų savikainos ir palūkanų sąnaudų komponentai	*11*	*(10)*	*11*	*(11)*
Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas	*131*	*(127)*	*166*	*(162)*

Numatomos nominalios diskonto normos dešimties bazinių punktų (0,1 %) pokytis turėtų tokį poveikį:

mln. EUR

	2025		2024	
	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas
Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas	*(96)*	*99*	*(130)*	*133*

Numatomo darbo užmokesčio padidėjimo dešimties bazinių punktų (0,1 %) pokytis turėtų tokį poveikį:

mln. EUR

	2025		2024	
	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas
Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas	*(26)*	*25*	*(27)*	*26*

Prognozuojamo pensinio amžiaus pakeitimas vienais metais turėtų tokį poveikį:

mln. EUR

	2025		2024	
	Padidinimas vienais metais	Sumažinimas vienais metais	Padidinimas vienais metais	Sumažinimas vienais metais
Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas	*(150)*	*161*	*(185)*	*197*

2.10. **ATIDĖJINIAI**

mln. EUR

	Suma 2024 12 31	Papildomi atidėjiniai	Nepanaudotos panaikintos sumos	Panaudotos sumos	Perkėlimas iš vienos kategorijos į kitą	Įverčio pokytis	Suma 2025 12 31
Teismo bylos							
Žemės ūkis	*204*	*9*	*(178)*	–	–	–	*35*
Kita	*100*	*149*	*(8)*	*(59)*	–	*0*	*182*
Branduolinės įrangos išmontavimas	*1 796*	–	–	*(53)*	–	*137*	*1 880*
Finansiniai atidėjiniai	*7 082*	*1*	*(7 081)*	*(0)*	–	–	*3*
Kita	*633*	*164*	*(206)*	*(17)*	–	*(61)*	*514*
Iš viso	**9 816**	**323**	**(7 473)**	**(129)**	–	**76**	**2 613**
Ilgalaikiai	**2 280**	**58**	**(181)**	**(22)**	**(63)**	**76**	**2 149**
Trumpalaikiai	**7 536**	**265**	**(7 292)**	**(107)**	**63**	–	**464**

Atidėjiniai yra patikimai apskaičiuotos su praeities įvykiais susijusios sumos, kurias turbūt teks sumokėti iš ES biudžeto ateityje.

Finansiniai atidėjiniai

2024 m. ES pripažino 7,1 mlrd. EUR atidėjinių tikėtiniems kredito nuostoliams, susijusių su neatšaukiamais MFP SUBM paskolos įsipareigojimais. Visa paskola Ukrainai buvo išmokėta 2025 m., todėl atidėjinys buvo atšauktas ir vietoj to 2025 m. gruodžio 31 d. buvo pripažintas vertės sumažėjimo atidėjinys (žr. **2.4.1.1** pastabą).

Teismo bylos

Tai yra su įvairiomis vykstančiomis teismo bylomis susijusių sumų, kurias numatoma išmokėti po metų pabaigos, įvertis. Su žemės ūkiu siejamos sumos yra susijusios su valstybių narių teisiniais veiksmais dėl EŽŪGF ir EŽŪFKP sprendimų dėl atitikties patvirtinimo.

Branduolinės įrangos išmontavimas

2017 m. buvo atnaujintas šio atidėjinio pagrindas atsižvelgiant į JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo (ENAT) programą (atnaujinta 2017 m.). Drauge su nepriklausoma ENAT programos ekspertų grupe buvo atlikta strategijos, taip pat biudžeto ir darbuotojų poreikio peržiūra. Tai geriausias turimas biudžeto ir darbuotojų, reikalingų Gelio, Karlsrūhės ir Peteno JRC padalinių eksploatavimo nutraukimui užbaigti, įvertis. 2025 m. buvo parengta patikslinta Ispros elektrinės eksploatavimo nutraukimo išlaidų sąmata ir atidėjinys tai atspindi.

Remiantis ES apskaitos taisyklėmis, šis atidėjinys indeksuotas atsižvelgiant į infliaciją ir po to diskontuotas iki jo grynosios dabartinės vertės (naudojant apsikeitimo sandorių eurais kreivę). 2025 m. gruodžio 31 d. visas atidėjinys buvo 1 880 mln. EUR, ši suma išskaidyta į sumas, kurias numatoma panaudoti 2026 m. (45 mln. EUR) ir vėliau (1 834 mln. EUR).

Reikia pažymėti, kad ilgalaikiam branduolinių įrenginių eksploatavimo nutraukimo planavimui būdingas neužtikrintumas galėtų turėti įtakos šiam įverčiui, ir jis ateityje galėtų labai padidėti. Pagrindinės neužtikrintumo priežastys susijusios su įrenginių, kurių eksploatavimas nutraukiamas, galutine būkle, branduolinėmis medžiagomis, atliekų tvarkymo ir šalinimo aspektais, nepakankama nacionalinės reguliavimo sistemos apibrėžtimi arba jos nebuvimu, sudėtingu ir ilgai trunkančiu licencijų išdavimo procesais ir būsimais pokyčiais eksploatavimo nutraukimo pramonės rinkoje.

2.11. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
Ilgalaikiai			
Amortizuota savikaina vertinami finansiniai įsipareigojimai	*2.11.1*	*643 928*	*539 522*
Tikrąja verte vertinami finansiniai įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas	*2.4.2.2*	*9*	*13*
Finansinių garantijų įsipareigojimai	*2.11.2*	*81*	*39*
		644 018	**539 575**
Trumpalaikiai			
Amortizuota savikaina vertinami finansiniai įsipareigojimai	*2.11.1*	*89 069*	*55 904*
Tikrąja verte vertinami finansiniai įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas	*2.4.2.2*	*53*	*84*
Finansinių garantijų įsipareigojimai	*2.11.2*	*7 647*	*6 340*
		96 769	**62 328**
Iš viso		**740 787**	**601 903**

2.11.1. *Amortizuota savikaina vertinami finansiniai įsipareigojimai*

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
Pasiskolintos lėšos	*2.11.1.1*	*731 224*	*594 028*
Kiti finansiniai įsipareigojimai	*2.11.1.2*	*1 773*	*1 398*
Iš viso		**732 997**	**595 426**
Ilgalaikiai		*643 928*	*539 522*
Trumpalaikiai		*89 069*	*55 904*

2.11.1.1. Pasiskolintos lėšos

mln. EUR

	Vieningas finansavimas	SURE	EFSM	MOKĖJIMŲ BALANSAS	MFP	Euratomas	Iš viso
Iš viso 2024 12 31	*437 628*	*98 839*	*42 297*	*201*	*14 762*	*301*	*594 028*
Naujos pasiskolintos lėšos – nominali suma	*221 526*	–	–	–	–	–	*221 526*
Grąžintos sumos	*(73 266)*	*(8 000)*	*(2 400)*	*(200)*	*(20)*	–	*(83 886)*
Balansinės vertės pokyčiai	*(300)*	*(135)*	*(15)*	*(1)*	*7*	*(0)*	*(443)*
Kiti pokyčiai	*2 500*	–	*(2 500)*	–	–	–	–
Iš viso 2025 12 31	**588 088**	**90 705**	**37 382**	–	**14 749**	**301**	**731 224**
Ilgalaikės	*514 099*	*82 594*	*30 818*	–	*14 495*	*300*	*642 305*
Trumpalaikės	*73 989*	*8 111*	*6 564*	–	*255*	*0*	*88 919*

2025 m. gruodžio 31 d. nominali pasiskolintų lėšų suma sudarė 738,9 mlrd. EUR (2024 m. – 601,3 mlrd. EUR). Didžiąją šių pasiskolintų lėšų dalį sudarė ilgalaikių obligacijų emisijos, išskyrus vieningą finansavimą, kai buvo išleisti 36,8 mlrd. EUR vertės trumpalaikiai ES vekseliai (2024 m. – 23,1 mlrd. EUR) ir jie taip pat metų pabaigoje buvo neapmokėti. 2025 m. naujai pasiskolintos lėšos sudarė 137,6 mlrd. EUR (nominali suma).

SURE, EFSM, Euratomo ir MFP paskoloms iki 2023 m. pasiskolintos lėšos yra kompensaciniai sandoriai, t. y. ES išleidžia atskirą obligaciją konkrečiam paskolos susitarimui finansuoti, taikant tas pačias sąlygas (žr. **2.4.1.1** pastabą).

Taikant vieningo finansavimo metodą finansuojamos EGADP (įskaitant „REPowerEU“) paskolos ir negrąžintina parama, taip pat Ukrainos priemonė, Vakarų Balkanų priemonė, Moldovos priemonė ir MFP paskolos, pasirašytos nuo 2023 m. Komisija taiko sutelktinio finansavimo metodą, pagal kurį atskiromis pasiskolintomis lėšomis nėra tiesiogiai finansuojamos konkrečios išmokos. Vietoje to, obligacijų emisija išleidžiama pagal metinį skolinimosi planą, įskaitant ilgalaikes obligacijas ir trumpalaikius vekselius. Šiuos vertybinius popierius Komisija išleidžia per aukcionus ir sindikuotuosius sandorius. Vėliau pagal su valstybėmis narėmis suderintą išlaidų paskirstymo metodiką ji paskolų išlaidas perkelia valstybėms narėms ir kitoms šalims gavėjoms, o negrąžintinos paramos išlaidas – į ES biudžetą. Be to, tokiam lanksčiam finansavimui reikalinga likvidumo atsarga, kad būtų užtikrintas likvidumo valdymas (žr. **2.8.2** pastabą). Atsižvelgdama į vieningo finansavimo strategiją, Sąjunga išleidžia trumpalaikius (3–12 mėn.) ES vekselius, kurie gali būti grąžinti tais pačiais arba kitais metais. Tokios trumpalaikės pasiskolintos lėšos (55,3 mlrd. EUR) parodytos eilutėje „Grąžintos sumos“.

Eilutė „balansinės vertės pokyčiai“ atitinka sukauptų palūkanų pokytį ir priemokų / nuolaidų pokytį (naujos priemokos / nuolaidos ir amortizacija).

Eilutė „Kiti pokyčiai“ susijusi su 2,5 mlrd. EUR obligacijų (nominaliąja verte) pervedimu iš EFSM programos į vieningą finansavimą po to, kai Portugalija pirma laiko grąžino dvi paskolas (žr. **2.4.1.1** pastabą).

Pirmiau minėtų pasiskolintų lėšų grąžinimas galiausiai užtikrinamas ES biudžeto garantijomis (žr. **2.4.1.1** pastabą).

2.11.1.2. Kiti finansiniai įsipareigojimai

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Ilgalaikiai		
Finansinės nuomos įsipareigojimai	*511*	*605*
Pastatai, už kuriuos mokama dalimis	*244*	*283*
Įnašai, kuriems taikomos sąlygos	*617*	*234*
Kita	*251*	*134*
	1 623	**1 256**
Trumpalaikiai		
Finansinės nuomos įsipareigojimai	*90*	*79*
Pastatai, už kuriuos mokama dalimis	*57*	*55*
Įnašai, kuriems taikomos sąlygos	*3*	*8*
Kita	*–*	*–*
	150	**142**
Iš viso	**1 773**	**1 398**

Finansinės nuomos įsipareigojimai

mln. EUR

	Būsimos mokėtinos sumos			
	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	Iš viso įsipareigojimų
Žemė ir pastatai	*87*	*256*	*248*	*592*
Kitas ilgalaikis turtas	*3*	*6*	*–*	*9*
Iš viso 2025 12 31	**90**	**263**	**248**	**601**
Palūkanos	*20*	*64*	*59*	*143*
Iš viso būsimų minimalių nuomos įmokų 2025 12 31	**110**	**327**	**308**	**744**
Iš viso būsimų minimalių nuomos įmokų 2024 12 31	*102*	*361*	*393*	*856*

Minėtos su nuoma ir pastatais susijusios sumos turės būti finansuojamos iš būsimų biudžetų.

Įnašai, kuriems taikomos sąlygos, yra susiję su valstybių narių ir kitų paramos teikėjų įnašais ES programoms, visų pirma „InvestEU“ (žr. **4.1.1** pastabą), kai ES privalo grąžinti visas nepanaudotas lėšas.

2.11.2. *Finansinių garantijų įsipareigojimai*

mln. EUR

	2025 12 31		2024 12 31	
	Gautina finansinė garantija (2.6.2 pastaba)	Finansinės garantijos įsipareigojimas	Gautina finansinė garantija (2.6.2 pastaba)	Finansinės garantijos įsipareigojimas
ES biudžeto garantijų programos				
EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijos	*11*	*1 806*	*19*	*1 862*
ESIF garantija	*1 248*	*1 307*	*1 345*	*1 402*
EDVF garantija	*9*	*89*	*7*	*192*
„InvestEU“ garantija	*276*	*1 841*	*190*	*1 606*
KVTBP ES garantija	*60*	*915*	*30*	*582*
Ukrainos garantija	*24*	*1 248*	*10*	*61*
	1 629	**7 205**	**1 600**	**5 707**
ES finansinių priemonių programos				
COSME	–	*219*	–	*304*
„Horizontas 2020“	*4*	*126*	*6*	*198*
Kita	*18*	*179*	*23*	*171*
	22	**523**	**29**	**673**
Iš viso	**1 651**	**7 729**	**1 629**	**6 379**
Ilgalaikiai	*1 359*	*81*	*1 324*	*39*
Trumpalaikiai	*293*	*7 647*	*306*	*6 340*

ES taiko bendrąjį finansinių garantijų sutarčių pateikimą, kai pajamos, kurios dar turi būti gautos pagal garantiją, pripažįstamos kaip gautinos finansinės garantijos dalis (pateikiamos iš prekybos gautinų sumų kategorijoje – žr. **2.6.2** pastabą), o finansinės garantijos įsipareigojimas pripažįstamas kaip ES įsipareigojimas padengti būsimus garantijos reikalavimus.

Nors išorės skolinimo įgaliojimo ir ESIF finansinių garantijų įsipareigojimai tebėra dideli, garantijos pagal naujas šios DFP programas, t. y. „InvestEU“, KVTBP ir 2024 m. pradėtą Ukrainos garantiją, toliau didėja dėl ES įgyvendinimo partnerių pasirašytų naujų operacijų (taip pat žr. **4.1.1** pastabą).

Išskyrus ESIF garantiją, kai ES turi teisę gauti tikėtiną atlygį (pripažintą kaip gautina finansinė garantija), kuris didžiąja dalimi padengia įsipareigojimą, likusių programų tikėtinos pajamos padengia tik nedidelę garantijos dalį. Taip yra dėl to, kad ES subsidijuoja didelę dalį šių programų, ypač tų, kurios skirtos didesnės rizikos MVĮ arba inovacijų sektoriui finansuoti, taip pat garantijoms projektams besivystančiose šalyse.

2.12. **MOKĖTINOS SUMOS**

mln. EUR

	Bendra suma	Patikslinimai	Grynoji suma 2025 12 31	Bendra suma	Patikslinimai	Grynoji suma 2024 12 31
Prašymai kompensuoti išlaidas ir sąskaitos faktūros, kurias pateikė						
Valstybės narės						
EŽŪFKP ir kitos kaimo plėtros priemonės	*1 892*	*–*	*1 892*	*269*	*(0)*	*269*
ERPF ir Sanglaudos fondas	*13 463*	*(2 250)*	*11 213*	*6 036*	*(2 258)*	*3 778*
ESF	*8 720*	*(557)*	*8 164*	*2 156*	*(447)*	*1 708*
EGADP (NGEU)	*22 707*	*(1 646)*	*21 061*	*28 016*	*(724)*	*27 292*
Kita	*1 463*	*(217)*	*1 247*	*1 824*	*(318)*	*1 506*
Privatieji ir viešieji subjektai	*1 187*	*(15)*	*1 172*	*1 957*	*(334)*	*1 623*
Iš viso gautų prašymų kompensuoti išlaidas ir sąskaitų faktūrų	**49 433**	**(4 684)**	**44 749**	**40 258**	**(4 082)**	**36 176**
EŽŪGF	**15 344**	**Netaikoma**	**15 344**	**15 086**	**Netaikoma**	**15 086**
Iš nuosavų išteklių mokėtinos sumos	**47**	**Netaikoma**	**47**	**–**	**Netaikoma**	**–**
Įvairios mokėtinos sumos	**4 344**	**Netaikoma**	**4 344**	**3 624**	**Netaikoma**	**3 624**
Kita	**553**	**Netaikoma**	**553**	**528**	**Netaikoma**	**528**
Iš viso	**69 721**	**(4 684)**	**65 037**	**59 496**	**(4 082)**	**55 414**

Mokėtinos sumos apima gautas, bet iki metų pabaigos neapmokėtas sąskaitas faktūras ir prašymus kompensuoti išlaidas. Iš pradžių jos pripažįstamos sąskaitų faktūrų arba pašymų kompensuoti išlaidas gavimo metu, nurodant prašomą sumą. Vėliau mokėtinos sumos patikslinamos atsižvelgiant tik į sumas, kurios buvo patvirtintos atlikus išlaidų peržiūrą, ir sumas, kurios laikomos tinkamomis finansuoti. Sumos, kurios laikomos netinkamomis finansuoti, įtraukiamos į skiltį „Patikslinimai“; didžiausios sumos susijusios su struktūriniais veiksmais.

Pagal EGADP mokėtinų sumų sumažėjimas 6,2 mlrd. EUR rodo, kad metų pabaigoje buvo gauta mažiau mokėjimo prašymų, kurių atžvilgiu dar nebuvo įvertintos tarpinės ir siektinos reikšmės.

EŽŪFKP mokėtinos sumos padidėjo dėl to, kad 2025 m. yra paskutiniai ankstesnio programavimo laikotarpio įgyvendinimo metai, o daugumos programų atveju pasiekta 95 % viršutinė riba. Todėl išlaidų kompensavimas pagal susijusius prašymus kompensuoti išlaidas sustabdytas ir tai atspindi didesnis mokėtinų sumų lygis.

Mokėtinos sumos sanglaudos srityje padidėjo dėl to, kad iki gruodžio 31 d. buvo gauta daugiau prašymų kompensuoti išlaidas nei ankstesniais metais, o jų tinkamumo finansuoti patikrinimas ir mokėjimas dar nebuvo atlikti.

Struktūriniams fondams (ERPF ir ESF), Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui (EJRŽF) taikomame BNR (Europos Parlamento ir Tarybos bendrųjų nuostatų reglamentuose (ES) 1303/2013 ([34]) ir (ES) 2021/1060 ([35])) numatyta, kad ES biudžetas apsaugomas sistemingai atidedant dalį atliktų tarpinių mokėjimų. Pasibaigus BNR ataskaitiniams metams (liepos 1 d.–birželio 30 d.) iki vasario mėn. užbaigiamas kontrolės ciklas: vadovaujančiosios institucijos atlieka valdymo patikrinimus, o audito institucijos – auditus. Komisija tikrina atitinkamų valstybių narių institucijų pateiktus patikinimo dokumentus ir sąskaitas. Galutinis likutis sumokamas ir (arba) susigrąžinamas tik po to, kai užbaigtas šis vertinimas ir priimtos ataskaitos. Vadovaujantis šia nuostata, 2025 m. pabaigoje atidėta suma iš viso siekė 11,2 mlrd. EUR. Remiantis valstybių narių ataskaitose pateikta informacija dalis šios sumos (1,3 mlrd. EUR) laikoma netinkama finansuoti ir taip pat įtraukta į skiltį „Patikslinimai“.

Iš nuosavų išteklių mokėtinos sumos

Iš nuosavų išteklių mokėtinos sumos – tai valstybių narių įnašai į ES biudžetą, apmokėtini metų pabaigoje. Taisomieji biudžetai įgyvendinami pagal Reglamento (ES< Euratomas) Nr. 609/2014 10a straipsnio 3 dalį. 2025 m. gruodžio 31 d. likutis susidarė dėl to, kad 2025 m. lapkričio 26 d. buvo priimtas Taisomasis biudžetas Nr. 3/2025. Remiantis šia teisine nuostata, gautos sumos buvo grąžintos valstybėms narėms pirmą 2026 m. sausio mėn. darbo dieną.

2.13. SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR BŪSIMŲJŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Sukauptos sąnaudos	*76 785*	*66 792*
Būsimojo laikotarpio pajamos	*197*	*159*
Kita	*66*	*140*
Iš viso	**77 048**	**67 091**

Sukauptos sąnaudos išskaidomos taip:

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
EGADP (NGEU)	*12 688*	*4 371*
EŽŪGF	*25 337*	*25 586*
EŽŪFKP ir kitos kaimo plėtros priemonės	*15 786*	*17 374*
ERPF ir SF	*3 670*	*3 101*
ESF	*2 929*	*2 318*
Kita	*16 376*	*14 042*
Iš viso	**76 785**	**66 792**

([34]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj).

([35]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Sukauptos sąnaudos – tai pripažintos išlaidos, dėl kurių Sąjunga dar turi gauti prašymus kompensuoti išlaidas. Didžiausias pokytis susijęs su EGADP – padidėjimas atspindi šios priemonės įgyvendinimo tempą, nes įvertis grindžiamas trumpalaikių mokėjimų prognoze. Valstybės narės deklaravo didesnes EŽŪFKP išlaidas pagal ankstesnio DFP laikotarpio programas, nes tai buvo paskutiniai įgyvendinimo metai, todėl sukauptos sumos sumažėjo.

GRYNASIS TURTAS

2.14. REZERVAI

ES rezervų suma yra 941 mln. EUR (2024 m. – 986 mln. EUR). Ši suma visų pirma yra susijusi su likviduojamos EAPB Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo turto rezervais, kurių bendra suma – 533 mln. EUR(2024. – 593 mln. EUR), sudarytais dėl likviduojamos EAPB veiklos nutraukimo. Ji taip pat susijusi su 292 mln. EUR Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos rezervų fondu, užtikrinančiu jos veiklos tęstinumą (2024 m. – 293 mln. EUR).

2.15. IŠ VALSTYBIŲ NARIŲ PAREIKALAUTINOS SUMOS

mln. EUR

2024 12 31 iš valstybių narių pareikalautinos sumos	**309 810**
2024 m. biudžeto vykdymo rezultatas, pervestas valstybėms narėms	*1 348*
Išmokų darbuotojams įsipareigojimų pakartotiniai vertinimai	*(5 603)*
Kita	*(85)*
Ekonominis metų rezultatas	*54 639*
Iš viso 2025 12 31 iš valstybių narių pareikalautinų sumų	**360 108**

Ši suma apima iki gruodžio 31 d. ES patirtų išlaidų dalį, kuri turi būti finansuojama iš būsimų biudžetų. Pagal kaupiamosios apskaitos taisykles daug išlaidų yra pripažįstamos N metais, nors jos gali būti faktiškai apmokėtos N + 1 metais (arba vėliau) ir todėl yra dengiamos iš N + 1 (arba vėlesnių) metų biudžeto. Dėl šių įsipareigojimų įtraukimo į ataskaitas ir dėl to, kad atitinkamos sumos finansuojamos iš būsimų biudžetų, įsipareigojimai metų pabaigoje gerokai viršija turtą. Didžiausios sumos, į kurias reikėtų atkreipti dėmesį, yra susijusios su skolintomis lėšomis, susijusiomis su negrąžintina parama, suteikta pagal NGEU, EŽŪGF veikla ir išmokų darbuotojams įsipareigojimais.

Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį, kad pirmiau nurodyti duomenys neturi jokio poveikio biudžeto vykdymo rezultatui – biudžeto pajamos visada turi atitikti biudžeto išlaidas arba jas viršyti, o bet koks pajamų perteklius grąžinamas valstybėms narėms.

Išmokų darbuotojams įsipareigojimų pakartotiniai vertinimai yra susiję su aktuariniu pelnu ir nuostoliais, atsirandančiais dėl šių įsipareigojimų aktuarinio įvertinimo.

Gerokai padidėjusios iš valstybių narių pareikalautinos sumos praėjusiais metais visų pirma susijusios su skolintomis lėšomis, susijusiomis su negrąžintina parama, suteikta pagal NGEU šiuo laikotarpiu.

3. PELNO IR NUOSTOLIŲ ATASKAITOS PASTABOS

PAJAMOS

PAJAMOS IŠ NEPREKYBINIŲ OPERACIJŲ NUOSAVI IŠTEKLIAI

3.1. BNP PAGRĮSTI IŠTEKLIAI

Pajamos iš nuosavų išteklių yra pagrindinis ES veiklos pajamų šaltinis. BNP (bendrosios nacionalinės pajamos) yra svarbiausios iš keturių nuosavų išteklių kategorijų. Kiekvienos valstybės narės BNP taikoma vienoda procentinė dalis. BNP pajamos subalansuoja pajamas ir išlaidas, t. y. iš jų finansuojama ta biudžeto dalis, kuri nefinansuojama iš kitų pajamų šaltinių. BNP pajamų padidėjimą 2025 m., palyginti su 2024 m., didžiąja dalimi galima paaiškinti išaugusiais mokėjimų asignavimų poreikiais.

3.2. TRADICINIAI NUOSAVI IŠTEKLIAI

Tradiciniai nuosavi ištekliai daugiausia yra susiję su muitais, iš jų valstybės narės pasilieka 25 % surinkimo sąnaudoms padengti, todėl pirmiau pateiktos sumos yra nurodytos po šio atskaitymo. Importo muitų lygis iš esmės atspindi ne iš ES importuojamų prekių vertės svyravimų ir bendro tarifo, kuris ne kartą buvo sumažintas po derybų Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO), ir konkrečių susitarimų, kuriais tam tikriems prekybos partneriams arba tam tikriems produktams suteikiamos tarifų lengvatos, pokyčių derinį. Todėl šis lygis taip pat priklauso nuo bendros ekonominės padėties, pasaulinių kainų lygio ir valiutų kursų poveikio.

3.3. PVM PAGRĮSTI IŠTEKLIAI

PVM pagrįsti nuosavi ištekliai apskaičiuojami pagal valstybių narių PVM bazes, kurios šiuo tikslu suderintos pagal ES taisykles. Nustatytas vienodas 0,30 % pareikalavimo tarifas taikomas kiekvienos valstybės narės bendrai PVM pajamų, surinktų už visas apmokestinamąsias prekes, sumai, padalytai iš svertinio PVM tarifo vidurkio. PVM bazei taikomas apribojimas – 50 % kiekvienos valstybės narės BNP.

3.4. PLASTIKO KIEKIU PAGRĮSTI NUOSAVI IŠTEKLIAI

Vienodas 0,80 EUR/kg pareikalavimo tarifas taikomas kiekvienoje valstybėje narėje susidarančių neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų svoriui. Per tam tikrus metus neperdirbtų plastiko pakuočių atliekos apskaičiuojamos kaip valstybėje narėje susidariusių plastiko pakuočių atliekų ir tais metais perdirbtų plastiko pakuočių atliekų skirtumas. Bulgarija, Čekija, Estija, Graikija, Ispanija, Kroatija, Italija, Kipras, Latvija, Lietuva, Vengrija, Malta, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Slovėnija ir Slovakija turi teisę į konkrečius metinius vienkartinius plastiko nuosavų išteklių įnašų sumažinimus. Šie palyginti nauji nuosavi ištekliai buvo pradėti naudoti 2021 m. įsigaliojus naujam sprendimui dėl nuosavų išteklių (Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 ([36])).

PAJAMOS IŠ NEPREKYBINIŲ OPERACIJŲ PERKĖLIMAI

3.5. BAUDOS

5 370 mln. EUR pajamos (2024 m. – 4 039 mln. EUR) daugiausia yra susijusios su Komisijos įmonėms skirtomis baudomis už ES konkurencijos taisyklių pažeidimus (3 971 mln. EUR) ir kitomis įmonėms skirtomis baudomis (837 mln. EUR).

3.6. IŠLAIDŲ SUSIGRĄŽINIMAS

mln. EUR

	2025	2024
Valstybėms narėms perduotos išlaidos	*1 291*	*755*
Dotacijos	*34*	*157*
Įnašai / Perdavimo susitarimai	*50*	*44*
Kita	*1*	-
Iš viso	**1 376**	**957**

Prie šios kategorijos daugiausia priskiriami vykdomieji raštai sumoms susigrąžinti, kuriuos pateikė Komisija ir pagal kuriuos Komisijos apskaitos sistemoje registruojama išskaita (t. y. atskaitoma) iš paskesnių mokėjimų. Vykdomieji raštai pateikiami siekiant susigrąžinti anksčiau iš ES biudžeto išmokėtas sumas. Susigrąžinamos sumos grindžiamos patikrinimais, auditais ar tinkamumo finansuoti analize, todėl šie veiksmai apsaugo ES biudžetą nuo išlaidų, patiriamų dėl teisės aktų pažeidimų.

([36]) 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas (OL L 424, 2020 12 15, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

Į šias sumas įtraukiami ir valstybių narių EŽŪGF paramos gavėjams pateikti vykdomieji raštai sumoms susigrąžinti, taip pat sukauptų pajamų sąmatų įverčiai nuo ankstesnių metų pabaigos iki einamųjų metų pabaigos.

Į pirmiau pateiktą lentelę įtrauktos sumos yra pajamos, gautos pateikus vykdomuosius raštus sumoms susigrąžinti. Dėl šios priežasties šie skaičiai negali parodyti ir neparodo viso taikytų ES biudžeto apsaugos priemonių masto, visų pirma sanglaudos politikos srityje, kurioje veikia specialūs mechanizmai, užtikrinantys finansuoti netinkamų išlaidų finansinių klaidų ištaisymą, dėl kurio daugeliu atvejų vykdomieji raštai sumoms susigrąžinti nepateikiami. ES biudžetas taip pat apsaugotas panaikinant išlaidas ir susigrąžinant išankstinio finansavimo sumas. Susigrąžintos sumos, susijusios su valstybėms narėms perduotomis išlaidomis, sudaro didžiąją bendros sumos dalį.

Žemės ūkis – EŽŪGF ir kaimo plėtra

Su EŽŪGF ir EŽŪFKP susijusios sumos, priskiriamos prie šios kategorijos ir apskaitomos kaip metų pajamos, yra tų metų finansinės pataisos ir susigrąžintinos sumos, kurias deklaravo ir per metus susigrąžino valstybės narės, taip pat valstybių narių deklaruotų dėl sukčiavimo ir pažeidimų atvejų metų pabaigoje susigrąžintinų sumų grynasis padidėjimas.

Sanglaudos politika

Pagrindinės su sanglaudos politika susijusios sumos yra sumos, kurias Komisija tikisi susigrąžinti iš valstybių narių. Lėšos bus susigrąžintos patikrinus ir patvirtinus 2026 m. pradžioje valstybių narių pateiktas metines finansines ataskaitas. Susigrąžintinos sumos iš esmės yra sumų, kurios iš pradžių per ataskaitinius metus laikytos atitinkančiomis reikalavimus, ir sumų, kurios valstybių narių ataskaitose patvirtintos kaip atitinkančios reikalavimus, skirtumas. Nedidelė suma reiškia, kad dėl kontrolės lygio valstybėse narėse reikalavimų neatitinkančias sumas buvo galima nustatyti ankstyvame proceso etape.

3.7. SUSITARIMAS DĖL JK IŠSTOJIMO

Šios pajamos susijusios su grynosiomis sumomis, kurias Jungtinė Karalystė turi sumokėti pagal Susitarimą dėl išstojimo, pasirašytą jai išstojus iš Sąjungos 2020 m. (žr. **2.6.1.2** pastabą), ir kurios kasmet koreguojamos pagal Susitarimo dėl išstojimo reikalavimus. 2025 m. pajamų iš Jungtinės Karalystės pagal Išstojimo susitarimą negauta, vietoj to buvo pripažinta 465 mln. EUR išlaidų.

3.8. KITOS PAJAMOS IŠ NEPREKYBINIŲ OPERACIJŲ

mln. EUR

	2025	2024
Valstybių narių įnašai:		
Inovacijų fondas	*2 614*	*2 297*
„RePowerEU“	*6 360*	*5 869*
Socialinis klimato fondas	*3 668*	-
Išorės pagalba	*1 001*	*671*
„InvestEU“	*58*	*207*
Darbuotojų mokesčiai ir įmokos	*1 882*	*1 754*
Kitų subjektų įnašas EK	*3 293*	*524*
ELPA, trečiųjų šalių ir narystės siekiančių šalių įnašas	*4 874*	*4 527*
Turto perdavimas	*–*	*307*
Biudžeto tikslinimas	*(5 811)*	*(6 169)*
Atidėjinių koregavimas	*459*	*426*
Kita	*175*	*261*
Iš viso	**18 572**	**10 673**

Valstybių narių įnašai į Inovacijų fondą yra pajamos, iš esmės susijusios su apyvartinių taršos leidimų pardavimu, kad tos lėšos būtų panaudotos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir procesų inovacijoms remti. Padidėjimas, palyginti su 2024 m., daugiausia susijęs su anglies dioksido kainos padidėjimu. Aukcionų pajamos, gautos iš ATLPS leidimų, taip pat buvo naudojamos papildomai paramai valstybėms narėms teikti pagal skyrių „REPowerEU“ (6,4 mlrd. EUR), taip pat Socialiniam klimato fondui, iš kurio valstybėms narėms bus teikiama finansinė parama į jų 2026–2032 m. socialinius klimato planus įtrauktoms priemonėms ir investicijoms, finansuoti (3,7 mlrd. EUR). Valstybių narių įnašai išorės pagalbai visų pirma apima palūkanų normų įnašus už MFP+ paskolas Ukrainai (0,6 mlrd. EUR).

Darbuotojų mokesčiai ir įmokos daugiausia susiję su atskaitymais iš darbuotojų atlyginimų. Pensijų įmokos ir pajamų mokestis sudaro didelę šios kategorijos pajamų dalį.

ELPA šalių įnašai sudaro 1,5 mlrd. EUR, o trečiųjų valstybių ir narystės siekiančių valstybių įnašai daugiausiai apima programos „Horizon Europe“ finansinius įnašus (2,8 mlrd. EUR).

Biudžeto patikslinimas daugiausia siejamas su ankstesnių finansinių metų PVM ir BNP pagrįstų nuosavų išteklių patikslinimais. Šia operacija Komisija perskirsto visus PVM ir BNP likučius (teigiamus ar neigiamus) valstybės narėms pagal jų BNP sumą. Nedidelis padidėjimas daugiausia susijęs su didesniu ankstesnių metų biudžeto pertekliumi, kurį iš dalies kompensavo didesnės perskirstytinos BNP, PVM ir plastikų nuosavų išteklių sumos.

PAJAMOS IŠ PREKYBOS OPERACIJŲ

3.9. FINANSINĖS PAJAMOS

mln. EUR

	2025	2024
Palūkanos		
Paskolos	*5 720*	*4 129*
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	*1 823*	*1 726*
Pavėluoti mokėjimai	*237*	*224*
Pasiskolintos lėšos	*217*	*228*
Kita	*39*	*38*
Pajamos iš finansinių garantijų sutarčių	*1 245*	*971*
Pelnas iš tikrąja verte vertinamo finansinio turto ar įsipareigojimų kaip pertekliaus arba deficito		
Neišvestinės finansinės priemonės	*1 357*	*1 490*
Išvestinės finansinės priemonės	*772*	*165*
Pelnas iš paskolų pripažinimo nutraukimo	*24*	–
Dividendai	*9*	*31*
Kita	*202*	*4*
Iš viso	**11 646**	**9 005**

Pajamos iš delspinigių daugiausia susidaro dėl mokėtinų baudų ir mokėtinų nuosavų išteklių įnašų, kurie nesumokami laiku.

Paskolų palūkanos padidėjo daugiausia dėl naujų paskolų pagal EGADP / „REPowerEU“, MFP ir Ukrainos priemonę. 2025 m. EGADP / „REPowerEU“ palūkanos sudarė 3,1 mlrd. EUR, palyginti su 2,0 mlrd. EUR praėjusiais metais. 2025 m. buvo naujų išmokų, o 2024 m. antrojo pusmečio išmokos 2025 m. uždirbo visų metų palūkanas. MFP palūkanos sudarė 1,1 mlrd. EUR, palyginti su 0,8 mlrd. EUR 2024 m. Šis padidėjimas daugiausia susijęs su 2024 m. MFP SUBM išmokomis. Ukrainos priemonės palūkanos sudarė 0,5 mlrd. EUR, palyginti su 0,2 mlrd. EUR 2024 m., kai mokėjimai buvo pradėti tik antrąjį pusmetį.

Palūkanų pajamas iš pinigų ir pinigų ekvivalentų daugiausia sudaro 1,6 mlrd. EUR palūkanų už likvidumo atsargas vieningam finansavimui (vertybiniai popieriai ECB esančioje banko sąskaitoje, trumpalaikiai indėliai ir atvirkštinio atpirkimo sandoriai), žr. **2.8.2** pastabą.

Palūkanų už skolintas lėšas pajamos daugiausia susijusios su SURE ir jas lemia neigiamos tam tikrų praeities emisijų faktinės palūkanų normos.

Pajamos iš finansinių garantijų sutarčių pirmiausia susijusios su finansinių garantijų įsipareigojimų amortizacija. Jas galima aiškinti kaip ES atleidimą nuo garantinių įsipareigojimų laikotarpiu, kuriuo ES buvo pasirengusi kompensuoti garantijų turėtojams jų kredito nuostolius. Taigi finansinių garantijų pajamų pripažinimas atspindi praėjusį laiką ir garantuojamą kiekį. Amortizacija taikoma abiejų rūšių garantijoms, t. y. tiek atlygintinoms, tiek toms, už kurias ES neima jokio atlygio arba ima nominalų atlygį (žr. **2.11.2** pastabą). Iš atlygintinų garantijų svarbiausia yra ESIF garantija, suteikta EIB už infrastruktūros ir inovacijų linijos skolos portfelį, kartu su „InvestEU“ skolos portfeliais (žr. **4.1.1** pastabą). 2025 m. pajamos, gautos iš EFSI garantijos dėl tų sujungtų skolos portfelių, sudarė 202 mln. EUR.

Su finansinių garantijų sutartimis susijusias 1 245 mln. EUR pajamas kompensuoja 1 199 mln. EUR finansinių garantijų įsipareigojimų vertės sumažėjimo nuostoliai, susiję su reikalavimais mokėti pagal garantiją, atėmus 683 mln. EUR susigrąžintas sumas, ir 516 mln. EUR nerealizuotu vertės sumažėjimo nuostoliu (žr. **3.15** ir **6.6** pastabas). Be to, ES subsidijavo finansinių garantijų programas (1 942 mln. EUR), netaikydama jokių arba taikydama mažesnes nei rinkos normos garantijos priemokas (**3.15** pastaba). Iš viso grynasis finansinių garantijų programų rezultatas yra 1 896 mln. EUR deficitas.

Tikrąja verte vertinamo neišvestinių finansinių priemonių finansinio turto, kaip pertekliaus arba deficito, pelnas daugiausia susijęs su BAF (0,8 mlrd. EUR) ir Inovacijų fondu (0,3 mlrd. EUR). Sumažintos palūkanų normos turėjo teigiamos įtakos vertybinių popierių tikrajai vertei.

Paskolų pripažinimo nutraukimo pelnas yra susijęs su tuo, kad Portugalija pirma laiko pagrindinės obligacijos rinkos verte grąžino 1,8 mlrd. EUR EFSM paskolą (žr. **2.4.1.1** pastabą).

3.10. KITOS PAJAMOS IŠ PREKYBOS OPERACIJŲ

mln. EUR

	2025	2024
Iš mokesčių už paslaugų teikimą gaunamos pajamos (agentūros)	*927*	*855*
Užsienio valiutos keitimo pelnas	*490*	*325*
Prekių pardavimas	*64*	*58*
EIF grynojo rezultato dalis	*69*	*83*
Su ilgalaikiu turtu susijusios pajamos	*230*	*907*
Kita	*720*	*364*
Iš viso	**2 500**	**2 592**

Iš mokesčių už paslaugų teikimą gaunamos pajamos – tai daugiausia Europos vaistų agentūros taikomi rinkodaros leidimo mokesčiai ir Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos renkami prekių ženklų mokesčiai.

IŠLAIDOS

3.11. PRISKIRTA VALSTYBĖMS NARĖMS

mln. EUR

	2025	2024
Europos žemės ūkio garantijų fondas	*40 914*	*40 267*
Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai ir kitos kaimo plėtros priemonės	*17 017*	*14 779*
Europos regioninės plėtros fondas ir Sanglaudos fondas	*31 032*	*28 833*

mln. EUR

	2025	2024
Europos socialinis fondas	*17 308*	*18 037*
Kita	*4 514*	*3 854*
Iš viso	**110 784**	**105 770**

Padidėjimas susijęs su sanglaudos politika (ERPF, Sanglaudos fondas), pagal kurią beveik visos išlaidos (28,1 mlrd. EUR) yra susijusios su 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu, o per jį veikla toliau įgyvendinama. Taip pat padidėjo pagal BŽŪP strateginius planus deklaruotos išlaidos, kurios ir toliau didėja.

Kitos išlaidos daugiausia susijusios su Teisingos pertvarkos fondu (1,4 mlrd. EUR), Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondu (0,8 mlrd. EUR), Prieglobsčio ir migracijos fondu (0,6 mlrd. EUR) ir Europos Sąjungos solidarumo fondu (0,8 mlrd. EUR).

3.12. PERKĖLIMAI, ĮSK. DOTACIJAS IR PARAMĄ BIUDŽETUI

mln. EUR

	2025	2024
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė	*46 815*	*65 787*
Kita	*32 025*	*32 992*
Iš viso	**78 841**	**98 779**

Nepaisant to, kad EGADP išlaidos labai sumažėjo, ir toliau daroma pažanga įgyvendinant tarpines ir siektinas reikšmes.

Likusios su perkėlimais siejamos sumos visų pirma yra susijusios su mokslinių tyrimų politikos įgyvendinimu (10 mlrd. EUR) ir išorės veiksmais, kurie apima Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę ir jos pirmtakes (3,1 mlrd. EUR), taip pat humanitarinės pagalbos operacijas (1,1 mlrd. EUR). Dar 4,6 mlrd. EUR suma yra susijusi su Europos infrastruktūros tinklų priemone – bendru infrastruktūros fondu, skirtu pažangiesiems tinklams transporto, energetikos ir telekomunikacijų srityse diegti.

3.13. SUSITARIMAI DĖL ĮNAŠO

mln. EUR

	2025	2024
Įnašai	*13 200*	*16 820*
Iš viso	**13 200**	**16 820**

Su susitarimais dėl įnašo siejamos sumos daugiausia susijusios su Kaimynystės, vystomojo ir bendradarbiavimo priemone ir jos pirmtakėmis (4,5 mlrd. EUR), kosmoso programomis (3,2 mlrd. EUR), programa „Erasmus+“ (2,9 mlrd. EUR) ir mokslinių tyrimų politika (1,9 mlrd. EUR).

3.14. IŠLAIDOS DARBUOTOJAMS IR PENSIJŲ IŠLAIDOS

mln. EUR

	2025	2024
Išlaidos darbuotojams	*9 679*	*9 070*
Pensijų išlaidos	*6 275*	*5 896*
Iš viso	**15 954**	**14 966**

Pensijų išlaidos apima tam tikrus pokyčius, atsiradusius atlikus išmokų darbuotojams įsipareigojimų, išskyrus tai, kas pripažįstama dalyje „Grynasis turtas“, aktuarinį vertinimą. Todėl jos neatspindi faktinių metų pensijų išmokų, kurios yra daug mažesnės ir sudaro 2,8 mlrd. EUR.

3.15. **FINANSINĖS IŠLAIDOS**

mln. EUR

	2025	2024
Palūkanų išlaidos:		
Pasiskolintos lėšos	*14 037*	*9 780*
Paskolos	*148*	*159*
Finansinė nuoma	*26*	*31*
Kita	*42*	*32*
Finansinių garantijų sutartys – subsidijuojamas atlygis	*1 942*	*1 156*
Grynieji vertės sumažėjimo nuostoliai:		
Finansinių garantijų sutartys	*1 199*	*474*
Paskolos, kreditavimo įsipareigojimai ir gautinos sumos	*8 066*	*14 134*
Nuostoliai dėl tikrąja verte vertinamo finansinio turto ar įsipareigojimų kaip pertekliaus arba deficito:		
Neišvestinės finansinės priemonės	*170*	*153*
Išvestinės finansinės priemonės	*153*	*252*
Pakeitimo nuostoliai	*1 131*	*763*
Paskolų pripažinimo nutraukimo nuostoliai	*94*	*–*
Garantuotos finansavimo išlaidos	*119*	*151*
Kita	*28*	*140*
Iš viso	**27 156**	**27 226**

4,3 mlrd. EUR skolinimosi išlaidų padidėjimas yra susijęs su vieningo finansavimo veikla, kurios palūkanos sudarė 12,7 mlrd. EUR, palyginti su 8,4 mlrd. EUR praėjusiais metais. Tai lėmė naujos 2025 m. pasiskolintos lėšos ir tai, kad 2024 m. antrojo pusmečio emisijoms 2025 m. teko visų metų palūkanos.

Paskolų palūkanų išlaidas lėmė tam tikri SURE sandoriai, kai neigiamų palūkanų normų laikotarpiu pasiskolintos lėšos pagal kompensacinį principą buvo paskolintos valstybėms narėms tomis pačiomis sąlygomis.

Daugiau informacijos apie išlaidas, susijusias su finansinėmis garantijomis, (FGS) pateikta **3.9** pastaboje.

Paskolų, kreditavimo įsipareigojimų ir gautinų sumų grynieji vertės sumažėjimo nuostoliai daugiausia susiję su tikėtinais kredito nuostoliais dėl Ukrainos priemonės ir MPF SUBM paskolų, išmokėtų 2025 m. Žr. **2.4.1.1** ir **6.6** pastabas.

Pakeitimo nuostoliai yra susiję su palūkanų subsidija, suteikta Ukrainai už MFP+, išskirtinės MFP ir Ukrainos priemonės paskolas (žr. **2.4.1.1** pastabą).

Paskolų pripažinimo nutraukimo nuostoliai yra susiję su tuo, kad Portugalija pirma laiko pagrindinės obligacijos rinkos verte grąžino 0,7 mlrd. EUR EFSM paskolą (žr. **2.4.1.1** pastabą).

Garantuotos finansavimo išlaidos – tai įgyvendinančiųjų partnerių išlaidos, patiriamos finansuojant ES garantuotas investicijas į nuosavą kapitalą. Pagal garantijų susitarimus ES garantuoja šias išlaidas kartu su susijusiomis investicijomis į nuosavą kapitalą.

3.16. **VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ, ADMINISTRACINĖS IR KITOS IŠLAIDOS**

mln. EUR

	2025	2024
Administracinės, IT ir kitos išlaidos	*6 687*	*3 956*
Su ilgalaikiu turtu susijusios išlaidos ir žemės bei pastatų valdymo išlaidos	*2 164*	*2 662*
Užsienio valiutos keitimo nuostoliai	*621*	*282*
Veiklos nuomos išlaidos	*589*	*560*
Atidėjinių koregavimas	*458*	*415*
Teismo sprendimu sumažintos baudos	*214*	*1 123*
Iš viso	**10 733**	**8 997**

Administracines, IT ir kitas išlaidas visų pirma sudaro konsultavimo išlaidos (1,5 mlrd. EUR), su IT susijusios išlaidos (1,3 mlrd. EUR) ir įvairios einamosios išlaidos (2,3 mlrd. EUR), pavyzdžiui, biuro reikmenų, renginių, konferencijų ir komunikacijos išlaidos.

Eilutėje „Baudų sumažinimas teismo sprendimu“ 2025 m. nurodyta mažesnė suma nei 2024 m., nes 2025 m. buvo panaikintos palyginti mažesnės baudos nei 2024 m. (432 mln. EUR bauda buvo nurašyta, nes Komisija atšaukė sprendimą skirti baudą įmonių „Illumina“ ir „Grail“ susijungimo byloje, o 2009 m. įmonei „Intel“ skirta 684 mln. EUR bauda buvo iš dalies nurašyta 2024 m. spalio mėn. Teisingumo Teismo sprendimu).

2025 m. bendra kaip išlaidos pripažinta mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros suma:

mln. EUR

	2025	2024
Mokslinių tyrimų išlaidos	*468*	*479*
Nekapitalizuotos technologinės plėtros išlaidos	*127*	*119*
Iš viso	**594**	**598**

3.17. **SEGMENTŲ ATSKAITOMYBĖ PAGAL PAGRINDINES IŠLAIDŲ SRITIS**

mln. EUR

	Žemės ūkio fondai	Sanglaudos ir kiti struktūriniai fondai	EGADP ir finansinė veikla	Moksliniai tyrimai ir inovacijos	Išorės veiksmai	Žalioji pertvarka ir visuomenės sveikata	Kitos politikos sritys [1]	Iš viso EK	Kitos ES institucijos ir agentūros	Iš viso ES
BNP pagrįsti ištekliai	–	–	–	–	–	–	*106 342*	*106 342*	–	*106 342*
Tradiciniai nuosavi ištekliai	–	–	–	–	–	–	*23 436*	*23 436*	–	*23 436*
PVM	–	–	–	–	–	–	*25 728*	*25 728*	–	*25 728*
Plastiko kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai	–	–	–	–	–	–	*7 524*	*7 524*	–	*7 524*
Baudos	–	–	–	*358*	–	*101*	*4 912*	*5 370*	–	*5 370*
Susigrąžintos išlaidos	*948*	*348*	–	*21*	*12*	*0*	*37*	*1 365*	*10*	*1 376*
Susitarimas dėl JK išstojimo	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kita	*319*	*3 792*	*6 360*	*3 884*	*593*	*2 952*	*(4 590)*	*13 310*	*5 262*	*18 572*
Pajamos iš neprekybinių operacijų	**1 268**	**4 139**	**6 360**	**4 262**	**605**	**3 053**	**163 389**	**183 077**	**5 272**	**188 348**
Finansinės pajamos	*0*	*1*	*16 506*	*1 844*	*(258)*	*340*	*(6 856)*	*11 579*	*68*	*11 646*
Kita	*(5)*	*(4)*	*142*	*344*	*183*	*(40)*	*823*	*1 443*	*1 057*	*2 500*
Pajamos iš prekybos operacijų	**(5)**	**(3)**	**16 649**	**2 188**	**(74)**	**300**	**(6 033)**	**13 021**	**1 125**	**14 146**
Iš viso pajamų	**1 263**	**4 136**	**23 009**	**6 450**	**531**	**3 353**	**157 355**	**196 098**	**6 397**	**202 495**
Valstybėms narėms perduotos išlaidos										
EŽŪGF	*(40 914)*	–	–	–	–	–	–	*(40 914)*	–	*(40 914)*
EŽŪFKP ir kt.	*(17 017)*	–	–	–	–	–	–	*(17 017)*	–	*(17 017)*
ERPF ir Sanglaudos fondas	–	*(31 032)*	–	–	–	–	–	*(31 032)*	–	*(31 032)*
ESF	–	*(17 308)*	–	–	–	–	–	*(17 308)*	–	*(17 308)*
Kita	–	*(3 081)*	–	–	–	–	*(1 432)*	*(4 514)*	–	*(4 514)*

mln. EUR

	Žemės ūkio fondai	Sanglaudos ir kiti struktūriniai fondai	EGADP ir finansinė veikla	Moksliniai tyrimai ir inovacijos	Išorės veiksmai	Žalioji pertvarka ir visuomenės sveikata	Kitos politikos sritys [1]	Iš viso EK	Kitos ES institucijos ir agentūros	Iš viso ES
Perkėlimai, įskaitant dotacijas ir paramą biudžetui							–	–	–	
EGADP	–	–	*(46 815)*	–	–	–	–	*(46 815)*	–	*(46 815)*
Kita	*(38)*	*(203)*	*(1 489)*	*(18 938)*	*(5 901)*	*(104)*	*(1 615)*	*(28 289)*	*(3 737)*	*(32 025)*
Susitarimai dėl įnašų, įskaitant ES įstaigas	*(124)*	*(546)*	*197*	*(5 159)*	*(7 190)*	*(526)*	*(5 988)*	*(19 337)*	*6 137*	*(13 200)*
Darbuotojų ir pensijų išlaidos	*3*	*1*	–	*(3)*	*(0)*	*1*	*(10 695)*	*(10 694)*	*(5 260)*	*(15 954)*
Finansinės išlaidos	*(7)*	*0*	*(22 718)*	*(1 658)*	*(1 943)*	*(1)*	*(773)*	*(27 100)*	*(56)*	*(27 156)*
Susitarimas dėl JK išstojimo	–	–	–	–	–	–	*(465)*	*(465)*	–	*(465)*
Viešųjų pirkimų, administracinės ir kitos išlaidos	*(54)*	*(141)*	*(62)*	*(2 260)*	*(1 027)*	*(316)*	*(3 563)*	*(7 423)*	*(3 310)*	*(10 733)*
Iš viso išlaidų	**(58 152)**	**(52 311)**	**(70 888)**	**(28 018)**	**(16 062)**	**(946)**	**(24 531)**	**(250 907)**	**(6 226)**	**(257 134)**
Ekonominis metų rezultatas	**(56 889)**	**(48 174)**	**(47 879)**	**(21 568)**	**(15 531)**	**2 407**	**132 825**	**(54 810)**	**171**	**(54 639)**

[1] Pajamos, priskirtos kategorijai „Kitos politikos sritys“, daugiausia *apima pajamas iš ES nuosavų išteklių, kurioms taikomas universalumo principas ir kurios be išimties naudojamos visoms į Sąjungos metinį biudžetą įtrauktoms išlaidoms finansuoti.*

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

3.18. LYGINAMŲJŲ DUOMENŲ FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITOJE PERKLASIFIKAVIMAS

Nuo 2025 m. metinių finansinių ataskaitų pagrindinės išlaidos finansinės veiklos ataskaitoje pateikiamos pagal naują struktūrą, daugiausia dėmesio skiriant priemonės rūšiai, o ne biudžeto vykdymo rūšiai (pasidalijamasis valdymas, tiesioginis valdymas, netiesioginis valdymas). Kaip reikalaujama pagal ES apskaitos taisykles, 2024 m. lyginamieji duomenys buvo atitinkamai perklasifikuoti. Perklasifikavimo poveikis parodytas toliau.

mln. EUR

	Vykdymo rūšis									
	Pasidalijamasis valdymas	Tiesioginis valdymas	Netiesioginis valdymas							
	Valstybės narės	Komisija, vykdomosios įstaigos ir patikos fondai	Kitos ES agentūros ir įstaigos	Trečiųjų valstybių ir tarptautinės organizacijos	Kiti subjektai	Personalo ir pensijų išlaidos	Finansinės išlaidos	Susitarimas dėl JK išstojimo	Kitos išlaidos	**Iš viso 2024 m. IŠLAIDŲ (perklasifikuota)**
Priskirta valstybėms narėms	*(105 770)*									*(105 770)*
Perkėlimai, įskaitant dotacijos ir paramą biudžetui										
EGADP		*(65 787)*								*(65 787)*
Kita		*(32 992)*								*(32 992)*
Susitarimai dėl įnašo, įskaitant ES įstaigas		*(194)*	*(4 388)*	*(6 639)*	*(5 599)*					*(16 820)*
Darbuotojų ir pensijų išlaidos						*(14 966)*				*(14 966)*
Finansinės išlaidos							*(27 226)*			*(27 226)*
Susitarimas dėl JK išstojimo								*(315)*		*(315)*
Viešųjų pirkimų, administracinės ir kitos išlaidos		*2*							*(8 999)*	*(8 997)*
Iš viso išlaidų	**(105 770)**	**(98 971)**	**(4 388)**	**(6 639)**	**(5 599)**	**(14 966)**	**(27 226)**	**(315)**	**(8 999)**	**(272 873)**

4. **NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR TURTAS**

Neapibrėžtieji įsipareigojimai – dėl praeities įvykių galintys atsirasti ES mokėjimų įsipareigojimai arba prisiimti teisiškai privalomi įsipareigojimai, kurie priklausys nuo ES nevisiškai kontroliuojamų būsimų įvykių. Jie daugiausia susiję su suteiktomis finansinėmis garantijomis ir teisine rizika. **Visi neapibrėžtieji įsipareigojimai, išskyrus susijusius su baudomis, garantijomis ir finansinėmis priemonėmis, kurias dengia fondai (žr. 2.4.2.1 pastabą), būtų finansuojami ateityje, jei sueitų jų mokėjimo terminas, iš ES biudžeto (taigi ir valstybių narių).**

4.1. **ES biudžeto garantijos**

4.1.1. *Garantijos, suteiktos pagal ES biudžeto garantijų programas (nominali suma)*

mln. EUR

	2025 12 31			
	Suteiktos garantijos			Atidėjiniai ([1])
	Viršutinė riba	Pasirašyta	Išmokėta	
EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijos	*20 880*	*20 880*	*16 826*	*3 529*
ESIF garantija	*25 119*	*21 449*	*19 982*	*9 234*
EDVF garantija	*583*	*573*	*451*	*809*
„InvestEU“ garantija	*28 469*	*15 519*	*6 010*	*8 912*
KVTBP išorės veiksmų garantija	*33 965*	*16 461*	*2 949*	*3 583*
Ukrainos garantija	*3 540*	*2 699*	*1 181*	*614*
Iš viso	**112 556**	**77 580**	**47 399**	**26 681**

([1]) *3,5 mlrd. EUR vertės atidėjiniai pagal EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijas taip pat apima paskolas ir susijusias pasiskolintas sumas pagal ankstesnių laikotarpių MFP ir Euratomą (žr. 2.4.1.1 pastabą).*

mln. EUR

	2024 12 31			
	Suteiktos garantijos			Atidėjiniai ([1])
	Viršutinė riba	Pasirašyta	Išmokėta	
EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijos	*25 772*	*25 772*	*19 184*	*3 400*
ESIF garantija	*25 373*	*22 998*	*21 033*	*8 941*
EDVF garantija	*759*	*667*	*521*	*785*
„InvestEU“ garantija	*27 042*	*11 769*	*3 468*	*6 802*
KVTBP išorės veiksmų garantija	*30 173*	*11 228*	*1 341*	*2 943*
Ukrainos garantija	*790*	*172*	*132*	*202*
Iš viso	**109 909**	**72 606**	**45 678**	**23 073**

([1]) *3,4 mlrd. EUR vertės atidėjiniai pagal EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijas taip pat apima paskolas ir susijusias pasiskolintas sumas pagal ankstesnių laikotarpių MFP ir Euratomą (žr. 2.4.1.1 pastabą).*

Pirmiau pateiktose lentelėse nurodomas ES biudžeto pozicijos, susijusios su galimais būsimais mokėjimais, susietais su EIB grupei arba kitoms finansų įstaigoms suteiktomis garantijomis, dydis. Išmokėtos sumos yra galutiniams paramos gavėjams jau suteiktos sumos, o pasirašytos sumos apima šias išmokėtas lėšas ir su paramos gavėjais arba finansų tarpininkais jau pasirašytus susitarimus, pagal kuriuos lėšos metų pabaigoje dar neišmokėtos (30,2 mlrd. EUR). Viršutinė riba reiškia visą garantiją iš ES, taigi ir iš jos valstybių narių, biudžeto, kurią įsipareigota padengti, nes siekiant atskleisti didžiausią riziką, su kuria ES susiduria 2025 m. gruodžio 31 d., reikia įtraukti operacijas, kurias leista pasirašyti, bet kurios dar nepasirašytos (35,0 mlrd. EUR).

Biudžeto garantijų programos užtikrinamos iš biudžeto palaipsniui sudaromais atidėjiniais, kurie laikomi BAF kaip likvidumo atsarga būsimiems reikalavimams mokėti pagal garantiją padengti (žr. **2.4.2.1** pastabą). Dėl priemonių, taikomų siekiant užtikrinti, kad atidėjinių pakaktų reikalavimams mokėti pagal garantiją padengti vidutinės trukmės laikotarpiu, žr. **6.2** pastabą. Bet kokius pagal biudžeto garantijų programas patirtus nuostolius, viršijančius atidėjinius, bet kuriuo atveju reikės padengti iš būsimų biudžetų. „InvestEU“ valstybių narių skyriaus atveju ES taip pat gauna valstybių narių ir EEE šalių priešpriešines garantijas (žr. toliau).

EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijos

Garantijos iš ES biudžeto suteikiamos EIB paskoloms, kurias jis pasirašė ir suteikė iš nuosavų išteklių trečiosioms valstybėms. 2025 m. gruodžio 31 d. negrąžintos paskolos, kurioms taikoma ES garantija, iš viso sudarė 16 826 mln. EUR. ES biudžeto garantijos:

— 16 680 mln. EUR iš BAF Išorės veiksmų garantijų fondo skyriaus ir

— 146 mln. EUR tiesiogiai paskoloms, suteiktoms valstybėms narėms iki jų įstojimo į ES.

2025 m. gruodžio 31 d. į suteiktas garantijas įtraukta 0,7 mlrd. EUR pasirašytų, bet neišmokėtų paskolų, kurios ateityje bus išmokamos su sąlyga, kad jas patvirtins ES (2024 m. – 2,1 mlrd. EUR). Sumažėjimą nuo 2024 m. iš dalies lėmė tam tikrų operacijų perkėlimas iš išorės skolinimo įgaliojimo į Ukrainos garantiją.

Kalbant apie po 2007 m. pasirašytas sutartis, ES išorės skolinimo įgaliojimo garantija, susijusi su EIB suteiktomis paskolomis, negali viršyti 65 % neapmokėtos sumos (2007–2013 m. ir 2014–2021 m. laikotarpiai). Kalbant apie iki 2007 m. sudarytus susitarimus, ES garantija negali viršyti patvirtintų kredito linijų viršutinės ribos procentinės dalies, kuri daugeliu atvejų yra 65 %, bet gali būti ir 70 %, 75 % arba 100 %. Nepasiekus šios viršutinės ribos, ES garantija taikoma visai sumai.

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu (ES) 2018/412 ([37]) buvo nustatyti privačiojo sektoriaus skolinimo įgaliojimai projektams, skirtiems pabėgėlių, migrantų, priimančiųjų ir tranzitinių bendruomenių ilgalaikiam ekonominiam atsparumui didinti pagal EIB atsparumo didinimo iniciatyvą. Sąjungos biudžetui atlyginama už riziką, susijusią su garantijomis, suteiktomis EIB finansavimo operacijoms pagal atsparumo iniciatyvos privatųjį įgaliojimą, o tai paaiškina už išorės skolinimo įgaliojimą gautiną priemoką, kuri kitu atveju apskaitoma kaip neatlygintina garantija (žr. **2.11.2** pastabą).

2014–2020 m. išorės skolinimo įgaliojimas, kuris baigėsi 2021 m., buvo paskutinis Išorės veiksmų garantijų fondo įgaliojimas. Naujam EIB įgaliojimui taikoma KVTBP reglamentu nustatyta išorės veiksmų garantija.

ES garantijų mokėjimai atliekami iš BAF Išorės veiksmų garantijų fondo skyriaus. 2025 m. gautos susigrąžintos sumos 0,3 mln. EUR viršijo reikalavimus mokėti pagal garantiją (2024 m. – ES apmokėjo 11 mln. EUR vertės reikalavimus mokėti pagal garantiją, atėmus susigrąžintas sumas).

Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) garantija

ESIF yra iniciatyva, kuria siekiama didinti EIB grupės pajėgumą prisiimti riziką, sudarant sąlygas EIB padidinti savo investicijas ES. ESIF tikslas – remti papildomas investicijas ES ir mažųjų įmonių galimybes gauti finansavimą. Pagal ES ir EIB susitarimą (toliau – ESIF susitarimas) ES biudžete numatyta iki 26 mlrd. EUR garantija (toliau – ESIF ES garantija), siekiant apsaugoti EIB nuo galimų nuostolių, kuriuos jis gali patirti dėl savo finansavimo ir investavimo operacijų.

([37]) 2018 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2018/412, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 466/2014/ES, kuriuo Europos investicijų bankui suteikiama ES garantija finansavimo operacijų, kuriomis remiami investiciniai projektai ne Sąjungoje, nuostoliams atlyginti (OL L 76, 2018 3 19, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/412/oj).

ESIF operacijos vykdomos pagal dvi linijas: EIB įgyvendinamą infrastruktūros ir inovacijų liniją (II liniją) (ESIF ES garantija sudarė 19 250 mln. EUR) ir EIF įgyvendinamą MVĮ liniją (MVĮ liniją) (ESIF ES garantija siekė 6 750 mln. EUR). Abi šios linijos turi skolos portfelį ir nuosavo kapitalo portfelį. EIF vykdo veiklą pagal susitarimą su EIB, remdamasis EIB garantija, kuriai pačiai taikoma priešpriešinė ESIF ES garantija pagal ESIF susitarimą. Siekiant padidinti ES garantijos veiksmingumą ir jos pajėgumą prisiimti riziką, 2022 m. įsigaliojo dviejų ESIF skolos portfelių ir programos „InvestEU“ derinys. Visi reikalavimai mokėti pagal garantiją, susigrąžintos sumos ir pajamos paskirstomi tarp ESIF ir programos „InvestEU“ garantijos, remiantis faktiniais garantuotais asignavimais.

ES ir EIB tenka konkrečios atskiros funkcijos ESIF veikloje. ESIF yra įsteigtas kaip EIB dalis, o šis finansuoja operacijas (skolos ir nuosavo kapitalo investicijas) ir tuo tikslu skolinasi reikalingas lėšas kapitalo rinkose. EIB savarankiškai priima investicinius sprendimus ir valdo operacijas laikydamasis savo taisyklių ir procedūrų. ES suteikia garantiją toms operacijoms ir padengia EIB patirtus nuostolius iki šios garantijos viršutinės ribos.

Kadangi kontrolės kriterijai ir apskaitos reikalavimai dėl konsolidavimo pagal ES apskaitos taisykles (ir TVSAS) netenkinami, susijęs garantuotas turtas nėra apskaitomas ES konsoliduotosiose metinėse ataskaitose.

ES garantija, suteikta EIB grupei pagal ESIF, yra apskaitoma kaip finansinės garantijos įsipareigojimas II linijos skolų portfelio atveju, finansinis atidėjinys MVĮ linijos skolų portfelio atveju (žr. **2.11.2** pastabą) ir išvestinė finansinė priemonė (tikrąja verte vertinamas finansinis turtas arba įsipareigojimas kaip perteklius arba deficitas) abiejų nuosavybės vertybinių popierių portfelių atveju (žr. **2.4.2.2** pastabą). Nurodytą ESIF garantiją sudaro programų COSME, „Horizontas 2020“, CCS LGF ir EaSI operacijos, kurioms taikoma ESIF ES garantija pagal MVĮ linijos skolų portfelį.

Per 2025 m. iš ESIF BAF skyriaus pagal reikalavimus mokėti pagal garantiją išmokėta 296 mln. EUR po atskaitymo, įskaitant kai kuriuos ankstesniais metais gautus reikalavimus mokėti pagal garantiją, kurie laikinai buvo padengti iš ES pajamų, laikomų EIB ESIF atsiskaitomojoje sąskaitoje (2024 m. – 151 mln. EUR).

Europos darnaus vystymosi fondas (EDVF)

EDVF reglamentu ([38]) įsteigtas Europos darnaus vystymosi fondas yra iniciatyva, kuria siekiama remti investicijas Afrikoje ir Europos kaimynystės priemonėje dalyvaujančiose šalyse, siekiant prisidėti prie darnaus vystymosi ir šalinti konkrečias pagrindines socialines ir ekonomines migracijos priežastis. Pagal EDVF reglamentą ES buvo įgaliota suteikti įgyvendinantiesiems partneriams 1,5 mlrd. EUR garantijų (papildomai padidintų išorės įnašais) jų investavimo ir finansavimo operacijoms, kad būtų sumažinta jų investavimo rizika. EDVF garantiją užtikrina BAF – žr. **2.4.2.1** pastabą.

Pagal vieną iš EDVF garantijos susitarimų (pagal kurį ES garantuoja apsidraudimo nuo valiutos rizikos fondo kapitalo pakankamumą 145 mln. EUR suma), pareikalavus mokėti pagal garantiją ES turi teisę kaip kompensaciją gauti fondo akcijų, kurių vertė būtų lygi sumokėtai sumai.

KVTBP išorės veiksmų garantija

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/947 ([39]) 2021–2027 m. DFP laikotarpiui sukurta Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, įskaitant „Europos darnaus vystymosi fondą+" (toliau – EDVF+) ir Išorės veiksmų garantiją. EDVF+ tikslas yra skatinti tvarias investicijas ES šalyse partnerėse.

Išorės veiksmų garantija remia EDVF+ operacijas, kurioms taikomos biudžeto garantijos, makrofinansinė pagalba ir paskolos trečiosioms valstybėms. Ją užtikrina BAF – žr. **2.4.2.1** pastabą.

([38]) 2017 m. rugsėjo 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601, kuriuo sukuriamas Europos darnaus vystymosi fondas (EDVF), EDVF garantija ir EDVF garantijų fondas (OL L 249, 2017 9 27, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1601/oj).

([39]) 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, iš dalies keičiamas ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 466/2014/ES ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601 ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009 (OL L 209, 2021 6 14, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

2025 m. gruodžio 31 d. galiojo susitarimai dėl biudžeto garantijų, kurių bendra neapmokėta viršutinė riba buvo 34,0 mlrd. EUR, iš kurių 26,6 mlrd. EUR susiję su garantijomis, suteiktomis EIB išorės skolinimui valstybiniams ir žemesnio nei valstybinio lygmens partneriams pagal KVTBP 1 ir 2 investicijų linijas (įsipareigojimų pagal išorės skolinimo įgaliojimą perėmėjams).

Pagal vieną iš KVTBP garantijos susitarimų (pagal kurį ES garantuoja apsidraudimo nuo valiutos rizikos fondo kapitalo pakankamumą 150 mln. EUR suma), pareikalavus mokėti pagal garantiją ES turi teisę kaip kompensaciją gauti fondo akcijų, kurių vertė būtų lygi sumokėtai sumai.

„InvestEU“ garantija

2025 m. ES priėmė peržiūrėtą „InvestEU“ reglamentą, kuris yra Antrojo bendrojo dokumentų rinkinio dalis. Atlikus peržiūrą, ES biudžeto garantija buvo padidinta 2,9 mlrd. EUR, taigi bendra suma padidėjo nuo 26,2 mlrd. EUR iki 29,1 mlrd. EUR.

ES garantija remiamos privačiosios ir viešosios investicijos keturiose politikos srityse: darnios infrastruktūros, mokslinių tyrimų, inovacijų ir skaitmeninimo; mažųjų ir vidutinių įmonių bei socialinių investicijų ir įgūdžių. ES garantiją gauna keli finansiniai partneriai, kaip antai nacionaliniai skatinamojo finansavimo bankai. Jie remia investicijas suteikdami paskolas, garantijas arba nuosavą kapitalą. Pavyzdžiui, įgyvendinantieji partneriai gali suteikti paskolas MVĮ, dalyvauti nuosavo kapitalo fonduose arba garantuoti komercinių bankų išduodamas paskolas. Komisija taip pat gali „InvestEU“ fondui skirti ES biudžeto lėšų iš kitų ES programų, pavyzdžiui, iš sveikatos programos „HERA Invest“, Europos kosmoso programos arba inovacijų programos „Catalyst“.

Siekdama sukurti kapitalo rezervą garantijomis užtikrintų investicijų nuostoliams padengti, Komisija palaipsniui atideda lėšas (atidėjinius) iš ES biudžeto į BAF. „InvestEU“ reglamente nustatyta atidėjinių norma yra 40 % ES garantijos.

ES garantija gali būti dar padidinta (be jau minėtų 29,1 mlrd. EUR) valstybių narių ir EEE šalių lėšomis. Jos lėšas gali skirti iš savo Sanglaudos politikos, EGADP fondų arba nacionalinių biudžetų. Valstybėms narėms taikytina atidėjinių norma nustatoma kiekvienu konkrečiu atveju, o EEE šalių finansuojama papildoma ES garantijos dalis yra apsaugota 40 % atidėjiniais – įnašais grynaisiais pinigais. Valstybių narių ir EEE šalių lėšos laikomos BAF. Atidėjiniais nepadengta suma padengiama valstybių narių ir EEE šalių priešpriešinėmis garantijomis. 2025 m. gruodžio 31 d. buvo sudaryti susitarimai su aštuoniomis valstybėmis narėmis ir dviem EEE šalimis, o jų vertė – 3,3 mlrd. EUR, iš kurių 2,6 mlrd. EUR turi būti padengta įnašais grynaisiais pinigais ir 0,6 mlrd. EUR – priešpriešinėmis garantijomis. Šios sumos iki šiol buvo panaudotos 3,3 mlrd. EUR vertės papildomiems garantijų susitarimams su keliais įgyvendinančiaisiais partneriais pasirašyti.

2025 m. iš BAF „InvestEU“ skyrių apmokėta 272 mln. EUR grynųjų reikalavimų mokėti pagal garantiją (2024 m. – 140 mln. EUR).

Ukrainos garantija

Priėmusi Ukrainos priemonės reglamentą, ES nustatė Ukrainos garantiją, kurios maksimali garantijų suma yra 7,8 mlrd. EUR, siekdama skatinti investicijas į Ukrainos atsigavimą ir atstatymą.

2025 m. gruodžio 31 d. galiojo aštuoni biudžeto garantijų susitarimai, kurių bendra suma neviršijo 3,5 mlrd. EUR.

JK įsipareigojimai, atsirandantys dėl jos išstojimo iš ES

Pagal Susitarimo dėl išstojimo 143 straipsnį Jungtinė Karalystė yra atsakinga Sąjungai už savo dalį Sąjungos neapibrėžtųjų finansinių įsipareigojimų, susijusių su ESIF, EDVF ir EIB išorės skolinimo įgaliojimo operacijomis, patvirtintomis išstojimo dieną, t. y. 2020 m. sausio 31 d. 143 straipsnyje nustatyta, kad jeigu būtų pareikalauta mokėti pagal garantiją už finansinę operaciją, patvirtintą iki išstojimo dienos, JK turėtų sumokėti Sąjungai savo dalį sumų, kurias dėl tų operacijų sumoka Sąjunga, išskyrus atvejus, kai tai galima padengti JK tenkančia garantijų fonde laikomų atidėjinių dalimi, kai tai taikytina.

Kalbant apie EIB paskolas pagal išorės skolinimo įgaliojimą, iki išstojimo dienos patvirtintų operacijų ES biudžeto garantijų vertė išstojimo dieną buvo 33,7 mlrd. EUR. 2025 m. gruodžio 31 d. ši suma pasikeitė į 17,3 mlrd. EUR (2024 m. – 20,6 mlrd. EUR). Taigi, Jungtinei Karalystei tenkanti šių neapibrėžtųjų įsipareigojimų dalis 2025 m. gruodžio 31 d. yra 2,1 mlrd. EUR (2024 m. gruodžio 31 d. – 2,6 mlrd. EUR). Tačiau, kaip minėta, bet koks su šiomis paskolomis susijęs įsipareigojimų nevykdymas pirmiausia dengiamas BAF išorės veiksmų garantijų fondo skyriaus lėšomis, o JK turėtų mokėti, tik jeigu nepakaktų lėšų, kurias šiam fondui skyrė JK ir kurios 2025 m. gruodžio 31 d. buvo 244 mln. EUR.

Kalbant apie ESIF operacijas, iki išstojimo dienos patvirtintų operacijų ES biudžeto garantijų vertė išstojimo dieną buvo 23,5 mlrd. EUR. 2025 m. gruodžio 31 d. ši suma išliko 16,7 mlrd. EUR (2024 m. – 17,0 mlrd. EUR). Taigi, JK tenkanti neapibrėžtųjų įsipareigojimų dalis 2025 m. gruodžio 31 d. yra 2,1 mlrd. EUR. Bet koks su ESIF susijęs reikalavimas mokėti pagal garantiją pirmiausia dengiamas BAF ESIF garantijų fondo skyriaus lėšomis, o JK turėtų mokėti tik jeigu nepakaktų lėšų, kurias šiam fondui skyrė JK ir kurios 2025 m. gruodžio 31 d. buvo 443 mln. EUR.

Kadangi įgyvendinantieji partneriai iki išstojimo dienos nepatvirtino jokių operacijų, susijusių su EDVF garantija, jokių JK įsipareigojimų nenustatoma.

JK dalis 2025 m. atliktuose mokėjimuose, skirtuose operacijoms, patvirtintoms išstojimo dieną arba po jos ir iki 2020 m. gruodžio 31 d., sudarė 98 mln. EUR (ESIF – 97 mln. EUR ir išorės skolinimo įgaliojimo – 1 mln. EUR), atitinkamai sumažinant JK atidėjinius. 2025 m. Jungtinei Karalystei mokėtina suma yra 198,3 mln. EUR (žr. **2.6.1.2** pastabą).

4.1.2. *Garantijos, suteiktos pagal ES finansinių priemonių programas (nominali suma)*

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
„Horizontas 2020“	*2 027*	*2 145*
Europos infrastruktūros tinklų priemonė	*644*	*649*
COSME	*236*	*378*
Kita	*536*	*471*
Iš viso	**3 443**	**3 642**

Pirmiau pateiktoje lentelėje nurodytos sumos yra pagal ES finansinių priemonių programas suteiktų garantijų likusios nominalios sumos.

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 213 straipsnio 1 dalyje, su finansine priemone susijusios biudžeto išlaidos ir ES finansinė atsakomybė **jokiu būdu neviršija tai priemonei skirto atitinkamo biudžetinio įsipareigojimo sumos**, taip išvengiant neapibrėžtųjų įsipareigojimų biudžete. Iš tiesų tai reiškia, kad šie įsipareigojimai turi atitikti įrašą balanso turto pusėje arba juos padengia į apskaitą dar neįtraukti neįvykdyti biudžetiniai įsipareigojimai.

COSME paskolų garantijų priemonę iš esmės sudaro ribotos garantijos už didesnės rizikos skolų finansavimo (daugiausia paskolų), kurį finansų tarpininkai siūlo MVĮ, portfelius. COSME paskolų garantijų priemonę ES vardu įgyvendina EIF.

Daugiau informacijos apie programą „Horizontas 2020“ ir Europos infrastruktūros tinklų priemonę taip pat pateikta **2.4.2.1** pastaboje.

JK įsipareigojimai, atsirandantys dėl jos išstojimo iš ES

Kalbant apie ES neapibrėžtuosius įsipareigojimus, susijusius su iki išstojimo dienos patvirtintomis ES finansinių priemonių sumomis, įskaitant nurodytąsias pirmiau, jeigu prireiktų padengti šiuos neapibrėžtuosius įsipareigojimus, jie būtų dengiami iš ES biudžeto, naudojant patikos sąskaitose laikomas lėšas. Taigi, iš esmės nebūtų reikalaujama, kad JK mokėtų kokias nors sumas, išskyrus jai tenkančią biudžetinių RAL dalį, kaip nurodyta Susitarimo dėl išstojimo 140 straipsnyje (žr. **2.6.1.2** pastabą).

4.2. Neapibrėžtieji įsipareigojimai, susiję su teismo bylomis

4.2.1. *Teismo bylos baudų srityje*

2025 m. gruodžio 31 d. neapibrėžtieji įsipareigojimai, susiję su baudomis, sudarė 2 336 mln. EUR (2024 m. – 2 178 mln. EUR). Ši suma apima įmonėms paskirtas baudas (2 035 mln. EUR, žr. **2.6.1.3** pastabą) ir valstybėms narėms paskirtas baudas (301 mln. EUR), kurios buvo laikinai surinktos ir dėl kurių buvo pateiktas apeliacinis skundas arba nežinoma, ar apeliacinis skundas bus teikiamas. Neapibrėžtieji įsipareigojimai išliks tol, kol bus paskelbtas su šia byla susijęs Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimas arba kol nepasibaigs apskundimo terminas. Iš laikinųjų mokėjimų uždirbtos palūkanos įtrauktos į ekonominį metų rezultatą ir taip pat parodytos kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas, siekiant parodyti Komisijos nuosavybės teisės į šias sumas neapibrėžtumą. Jei ES pralaimėtų kurią nors iš bylų, susijusių su skirtomis baudomis, sumos, kurios buvo laikinai gautos, būtų grąžintos įmonėms arba valstybėms narėms, nedarant poveikio biudžetui. Baudų suma pripažįstama kaip biudžeto pajamos tik tada, kai baudos tampa galutinės (FR 107 straipsnis).

4.2.2. *Kitos teismo bylos*

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Žemės ūkis	*617*	*77*
Kita	*157*	*67*
Iš viso	**774**	**144**

Žemės ūkis

Tai yra neapibrėžtieji įsipareigojimai valstybėms narėms, kurie siejami su EŽŪGF ir kaimo plėtros sprendimais dėl atitikties, kol nepriimtas Teisingumo Teismo sprendimas. Įsipareigojimo galutinės sumos ir metų, kuriais jis po sėkmingų apeliacinių skundų bus nuskaitytas iš biudžeto, nustatymas priklausys nuo Teisingumo Teismo procedūros trukmės.

Kitos teismo bylos

Ši išlaidų kategorija susijusi su šiuo metu ES pateiktais ieškiniais padengti nuostolius, kitais teisiniais ginčais ir numatytomis teisinėmis išlaidomis. Reikėtų pažymėti, kad ieškinyje dėl žalos atlyginimo pagal SESV 340 straipsnį pareiškėjas turi įrodyti, kad institucija padarė pakankamai sunkų teisinės normos, kuria asmenims suteikiamos teisės, pažeidimą, kad ieškovas patyrė realią žalą ir kad yra tiesioginis priežastinis ryšys tarp neteisėto veiksmo ir žalos.

JK įsipareigojimai, atsirandantys dėl jos išstojimo iš ES

Pagal Susitarimo dėl išstojimo 147 straipsnį JK turės mokėti jai tenkančią mokėjimų, reikalingų neapibrėžtiesiems Sąjungos įsipareigojimams, kurie atsiranda dėl teismo bylų, susijusių su Sąjungos finansiniais interesais, vykdyti, dalį (jeigu tik faktai, dėl kurių iškeltos šios bylos, įvyko ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d.). Apskaičiuota didžiausia JK pozicija šiuo atveju yra 80,6 mln. EUR (2024 m. – 15 mln. EUR). Kalbant apie teismo bylas, kai manoma, kad yra tikimybė, jog tos sumos bus padengtos iš ES biudžeto (žr. **2.10** pastabą), JK dalis yra įtraukta kaip dalis bendros Jungtinės Karalystės mokėtinos sumos (daugiau informacijos pateikta **2.6.1.2** pastaboje).

4.3. **NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS**

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Gautos garantijos:		
įvykdymo garantijos	*253*	*275*
kitos garantijos	*4*	*5*
Kitas neapibrėžtasis turtas	*13*	*15*
Iš viso	**269**	**295**

Įvykdymo garantijų reikalaujama siekiant užtikrinti, kad ES lėšų gavėjai įvykdytų savo įsipareigojimus, nustatytus sutartyse su ES.

5. **BIUDŽETINIAI IR TEISINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI**

Šioje pastaboje pateikiama informacija apie biudžeto procedūrą ir būsimus finansavimo poreikius, o ne apie įsipareigojimus 2025 m. gruodžio 31 d.

Daugiamete finansine programa (DFP), dėl kurios susitarė valstybės narės, apibrėžiamos programos ir nustatomos įsipareigojimų asignavimų išlaidų kategorijų viršutinės ribos ir bendra mokėjimų asignavimų suma, kurios neviršydama ES gali prisiimti biudžetinius ir teisinius įsipareigojimus ir atlikti mokėjimus per 7 metų laikotarpį (žr. **3.2** lentelę biudžeto vykdymo ataskaitų pastabose).

Teisiniai įsipareigojimai atitinka pasirašytas programas, projektus, susitarimus arba sutartis, todėl yra teisiškai privalomi Europos Sąjungai. Teisinis įsipareigojimas – tai veiksmas, kuriuo leidimus suteikiantis pareigūnas prisiima arba nustato įsipareigojimą (skirtą ES), dėl kurio yra mokamos lėšos (FR 2 straipsnio 39 dalis).

Biudžetinis įsipareigojimas yra iš esmės prisiimamas prieš teisinį įsipareigojimą, tačiau kalbant apie kai kurias daugiametes programas ir (arba) projektus, yra priešingai: atitinkami biudžetiniai įsipareigojimai vykdomi per kelerius metus kasmetinėmis išmokų dalimis, jei taip nustatyta pagrindiniame teisės akte. Pavyzdžiui, kalbant apie sanglaudos politiką, Bendrųjų nuostatų reglamento (BNR) (Reglamentas (ES) 2021/1060) 86 straipsnyje nustatyta, kad Komisijos sprendimas, kuriuo patvirtinama programa, yra teisinis įsipareigojimas, kaip jis suprantamas Finansiniame reglamente, tačiau Sąjungos biudžetiniai įsipareigojimai dėl kiekvienos programos 2021 m. sausio 1 d.–2027 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu vykdomi kiekvienam fondui skirtomis metinėmis išmokomis. Panašių nuostatų gali būti ir kituose teisiniuose pagrinduose. Dėl šios priežasties yra sumų, kurias ES teisiškai įsipareigojo sumokėti, tačiau biudžetinio įsipareigojimo dar neprisiėmė (žr. **5.2** pastabą).

Jei biudžetinis įsipareigojimas jau prisiimtas, tačiau paskesni mokėjimai dar neatlikti, neįvykdytų įsipareigojimų suma vadinama dar neįvykdytais įsipareigojimais (RAL). Tai gali būti pasirašytos programos arba projektai, dažnai daugiamečiai, kurių mokėjimai bus atliekami tik vėlesniais metais. Jie reiškia būsimų metų mokėjimų įsipareigojimus. Kadangi finansinės ataskaitos rengiamos remiantis kaupiamuoju principu, o biudžeto vykdymo ataskaitos rengiamos remiantis grynųjų pinigų principu, dalis bendros neišmokėtos sumos (RAL) jau buvo įtraukta į apskaitą ir balanse pripažinta kaip įsipareigojimas (žr. **2.12** ir **2.13** pastabas). Šios išlaidos apskaičiuojamos remiantis gautais prašymais kompensuoti išlaidas ir (arba) sąskaitomis faktūromis arba apytikriai apskaičiuotomis programos arba projekto įgyvendinimo išlaidomis, jei ES iki ataskaitos pateikimo dienos dar nebuvo pateikta jokių prašymų. Įsipareigojimo pripažinimas balanse panaikinamas atlikus su RAL susijusius mokėjimus. Dar neįtraukta į apskaitą RAL dalis neįtraukiama į įsipareigojimus, o nurodoma toliau (žr. **5.1** pastabą).

Taigi, toliau nurodomos sumos 2025 m. gruodžio 31 d., kurias ES įsipareigojo sumokėti vykdydama sutartinius susitarimus ir kurias dėl to numatoma finansuoti iš būsimų ES biudžetų.

mln. EUR

	Pastaba	2025 12 31	2024 12 31
Į apskaitą dar neįtraukti neįvykdyti biudžetiniai įsipareigojimai	*5.1*	*380 780*	*428 588*
Svarbūs teisiniai įsipareigojimai	*5.2*	*180 699*	*257 256*
Iš viso		**561 479**	**685 844**

5.1. Į APSKAITĄ DAR NEĮTRAUKTI NEĮVYKDYTI BIUDŽETINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Į apskaitą dar neįtraukti neįvykdyti biudžetiniai įsipareigojimai	*380 780*	*428 588*

Nurodyta suma gauta iš 501 084 mln. EUR biudžetinių RAL (žr. biudžeto vykdymo ataskaitų **6.4** lentelę), atėmus susijusias sumas, kurios balanse buvo nurodytos kaip įsipareigojimai, o finansinės veiklos ataskaitoje – kaip išlaidos. Biudžetiniai RAL yra suma, kurią sudaro nepanaudotų įsipareigojimų, pagal kuriuos dar neatlikti mokėjimai ir (arba) panaikinimai, suma. Tai įprasta daugiamečių programų pasekmė.

Reikėtų pažymėti, kad 2025 m. gruodžio 31 d. nesumokėti išankstinio finansavimo avansai iš viso sudarė 78,3 mlrd. EUR (žr. **2.5** pastabą). Tai reiškia biudžetinius įsipareigojimus, kurie buvo sumokėti, taip sumažinant RAL, tačiau sumokėtos sumos vis tiek yra laikomos priklausančiomis ES, o ne paramos gavėjui, kol neįvykdomi atitinkami sutartiniai įsipareigojimai. Todėl jie, kaip ir pirmiau nurodyti RAL, yra dar neįtraukti į apskaitą.

5.2. SVARBŪS TEISINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	*113 279*	*177 459*
Gamtos ištekliai ir aplinka	*30 946*	*46 659*
Migracija ir sienų valdymas	*4 657*	*4 153*
Saugumas ir gynyba	*377*	*520*
ITER	*10 291*	*9 898*
Europos infrastruktūros tinklų priemonė	*9 043*	*7 313*
Inovacijų fondas	*4 779*	*521*
Kosmoso programos	*1 838*	*2 672*
Ukrainos priemonė	*837*	*2 270*
„Europos horizontas“	*365*	*519*
Saugus junglumo programa ([1])	*253*	*631*
Žuvininkystės susitarimai	*133*	*234*
KVTBP	*120*	–
RESCUE	*91*	*106*
Veiklos nuomos įsipareigojimai	*2 997*	*2 721*
Kiti sutartiniai įsipareigojimai	*692*	*856*
EGADP negrąžintinos paramos įsipareigojimai	–	*558*
Euratomas	–	*166*
Iš viso	**180 699**	**257 256**

([1]) *Nuo 2025 m. Saugaus junglumo programa pateikiama atskirai nuo kosmoso programų, todėl 2024 m. suma taip pat atitinkamai padalijama.*

Šios sumos rodo ilgalaikius teisinius įsipareigojimus, kurie metų pabaigoje nebuvo padengti biudžetiniais įsipareigojimų asignavimais. Šie privalomi įsipareigojimai bus įtraukti į biudžetą ir apmokėti ateityje.

Pagal FR 112 straipsnio 2 dalį tam tikros svarbios programos (žr. toliau) gali būti vykdomos naudojant metines įmokas. Tai leidžia ES prisiimti teisinius įsipareigojimus (pasirašyti dotacijos susitarimus, susitarimus dėl įnašo ir viešojo pirkimo sutartis), viršijančius turimus konkrečių metų įsipareigojimų asignavimas. Todėl jau gali būti įsipareigota skirti didelę dabartinei DFP skirtos asignavimų sumos dalį. Tai visų pirma taikoma toliau aprašytoms programoms.

Lėšos taikant pasidalijamąjį valdymą

Tai teisiniai įsipareigojimai, kuriuos ES įsipareigojo sumokėti, kai patvirtino veiksmų programas, susijusias su pasidalijamuoju valdymu. Komisijos sprendimas, kuriuo patvirtinama veiksmų programa, yra finansavimo sprendimas pagal FR 110 straipsnį, ir pranešus apie jį susijusiai valstybei narei jis tampa teisiniu įsipareigojimu pagal tą reglamentą.

Bendrųjų nuostatų reglamento (BNR) 86 straipsnio 2 dalyje dėl pasidalijamojo valdymo fondų nustatyta:

„Sąjungos biudžetinius įsipareigojimus dėl kiekvienos programos 2021 m. sausio 1 d. – 2027 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu Komisija vykdo kiekvienam fondui skirtomis metinėmis išmokomis“.

Pirmiau pateiktos lentelės pirmose keturiose eilutėse nurodytos sumos yra susijusios su 2021–2027 m. DFP 2A išlaidų kategorija (Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda), 3 išlaidų kategorija (Gamtos ištekliai ir aplinka), 4 išlaidų kategorija (Migracija ir sienų valdymas) ir 5 kategorija (Saugumas ir gynyba). Tai yra nesumokėtos sumos, dėl kurių ES priims biudžetinį įsipareigojimą ir jas tada sumokės po 2025 m. gruodžio 31 d.

ITER – tarptautinis termobranduolinis eksperimentinis reaktorius

Šiais įsipareigojimais numatoma padengti ITER įrenginių statybos išlaidas. ES (Euratomo) įnašas į Tarptautinę ITER organizaciją teikiamas per Branduolių sintezės energetikos vystymo agentūrą ir, be kita ko, apima valstybių narių ir Šveicarijos įnašus. ITER buvo sukurtas, kad valdytų ir skatintų eksploatuoti ITER įrenginius, didintų visuomenės supratimą apie branduolio sintezės energiją, skatintų jos priimtinumą visuomenei ir vykdytų bet kokią kitą veiklą, būtiną savo tikslui pasiekti. ITER dalyvauja ES kartu su įvairiomis kitomis valstybėmis.

Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP2)

Per EITP2 teikiama finansinė parama transeuropiniams tinklams, siekiant remti bendro intereso projektus transporto, telekomunikacijų ir energetikos infrastruktūros sektoriuose. Su EITP programa susiję teisiniai įsipareigojimai EITP energetikos ir EITP transporto krypčiai apima 2021–2027 m. įgyvendinimo laikotarpį (su galimybe jį pratęsti). Teisinis šių įsipareigojimų pagrindas yra Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1153 ([40]), kurio 4 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad „Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, trunkančių daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į dvejus ar daugiau metų mokamas metines dalis“.

Inovacijų fondas

Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2023/959 ([41]), kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo, 10 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad „Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, trunkančių daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis“. Ši nuostata taikoma naujiems veiksmams, pasirašytiems nuo 2024 m., įskaitant veiksmus, finansuojamus pagal kvietimus teikti pasiūlymus arba konkurso mechanizmą.

([40]) 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1153, kuriuo nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014 (OL L 249, 2021 7 14, p. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).

([41]) 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/959, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo (OL L 130, 2023 5 16, p. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

Kosmoso programos

Kosmoso programą sudaro šie komponentai: „Galileo“, EGNOS, „Copernicus“, GOVSATCOM ir SSA. Svarbiausios programos yra „Galileo“, pagal kurią kuriama Europos pasaulinės navigacijos palydovų sistema, ir „Copernicus“, kuri yra susijusi su Europos Žemės stebėjimu. Šie įsipareigojimai prisiimti laikotarpiui iki 2027 m. Remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/696 ([42]), Komisija pasirašė susitarimus dėl įnašo su Europos kosmoso agentūra (EKA), EUMETSAT, „Mercator“ ir Europos vidutinės trukmės orų prognozės centru. Pagal Reglamento (ES) 2021/696 11 straipsnio 6 dalį leidžiamos metinės įmokos.

Ukrainos priemonės negrąžintinos paramos įsipareigojimai

Ukrainos priemonė buvo sukurta siekiant padėti Ukrainai spręsti finansavimo deficito ir atkūrimo, rekonstrukcijos bei modernizavimo poreikių problemas. Ji buvo nustatyta Reglamentu (ES) 2024/792 2024–2027 m. laikotarpiui. Pagal Reglamento (ES) 2024/792 6 straipsnio 1 dalį, ištekliai priemonei įgyvendinti skiriami iš Ukrainos rezervo, kuris turi būti mobilizuojamas vykdant metinę biudžeto procedūrą pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 10b straipsnį. Šios asignavimų lėšos skiriamos paramai pagal tris ramsčius (Ukrainos planą, Ukrainos investicijų programą, pasirengimo Sąjungos narystei paramą ir susijusias paramos priemones) laikantis reglamente nustatyto preliminaraus paskirstymo. 2025 m. Švedija skyrė papildomą finansinį įnašą – 750 000 000 SEK (atitinka 67 mln. EUR), todėl bendras negrąžintinas įnašas padidėjo nuo 5,27 mlrd. EUR iki 5,37 mlrd. EUR. 2025 m. lapkričio mėn. pasirašyto Finansavimo susitarimo su Ukraina pasikeičiant laiškais 1 papildyme atspindėta nauja bendra 5,337 mlrd. EUR pagrindinė suma 2024–2027 m. laikotarpiu.

„Europos horizontas“

Tai sumos, skirtos programos „Europos horizontas“ pradinės grandies saugaus junglumo veiklai, įvairių kosmoso komponentų pradinės ir galutinės grandies veiklai. Šie įsipareigojimai prisiimti laikotarpiui iki 2027 m. Remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/695 ([43]), Komisija su EKA pasirašė susitarimą dėl įnašo. Pagal reglamento 12 straipsnio 8 dalį leidžiamos metinės įmokos.

Saugus junglumo programa

Saugaus junglumo programa skirta ES ryšių paslaugoms gerinti kuriant ir eksploatuojant daugiaorbitinę junglumo infrastruktūrą, grindžiamą viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės modeliu. Tai visame pasaulyje užtikrins saugių, lanksčių ir atsparių palydovinio ryšio paslaugų teikimą Sąjungos ir valstybių narių Vyriausybiniams subjektams. Atsižvelgiant į tai, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/588 ([44]), su įmonių grupe buvo sudaryta koncesijos sutartis.

Žuvininkystės susitarimai

Tai įsipareigojimai, prisiimti kartu su trečiosiomis šalimis dėl operacijų pagal tarptautinius žuvininkystės susitarimus iki 2032 m. Prisiimti įsipareigojimai grindžiami Tarybos sprendimais dėl kiekvienos trečiosios valstybės ir laikomi konkrečiomis tarptautinėmis sutartimis su daugiametėmis teisėmis ir įsipareigojimais.

([42]) 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/696, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa, įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 bei (ES) Nr. 377/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES (OL L 170, 2021 5 12, p. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

([43]) 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (OL L 170, 2021 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([44]) 2023 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/588, kuriuo nustatoma 2023–2027 m. Sąjungos saugaus junglumo programa (OL L 179, 2023 3 17, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj).

Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemone (KVTBP)

Tai pagrindinė 2021–2027 m. laikotarpio Europos Sąjungos išorės veiksmų priemonė. Lėšos naudojamos palydovinio ryšio paslaugoms gerinti kai kuriose trečiosiose valstybėse perkant komercines paslaugas pagal koncesijos sutartį. Sutarčių sistema nustatyta Reglamentu (ES) 2021/947.

„RESCEU“

„RescEU“ yra Europos reagavimo išteklių ir pajėgumų rezervas, sukurtas pagal Sąjungos civilinės saugos mechanizmą, 2019 m. persvarsčius Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1313/2013/ES ([45]) per teisėkūros procedūrą. Rezervo „rescEU“ atsargos skirtos naudoti kraštutiniu atveju, kai nacionaliniais pajėgumais ir Europos civilinės saugos rezervui skirtais pajėgumais nebeįmanoma užtikrinti veiksmingo reagavimo į įvairias nelaimes. Šiuos reagavimo pajėgumus, kaip parengties priemonę, finansuoja Europos Sąjunga, kad jie būtų prieinami prireikus vykdyti reagavimo operacijas pagal Sąjungos civilinės saugos mechanizmą. „rescEU“ pajėgumų kūrimo prioritetinės sritys yra miškų gaisrų gesinimas iš oro, cheminės, biologinės, radiologinės ir branduolinės avarijos, skubi medicininė pagalba ir transportas bei logistika.

EGADP negrąžintinos paramos įsipareigojimai

EGADP yra viena pagrindinių ES ekonomikos gaivinimo priemonės NGEU programų. Ji buvo nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/241 ([46]), pagal kurį finansuojamos reformos ir investicijos valstybėse narėse nuo koronaviruso pandemijos pradžios 2020 m. vasario mėn. iki 2026 m. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 23 straipsnį leidžiamos metinės įmokos. 2023 m. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/435 ([47]) buvo iš dalies pakeista EGADP, siekiant suteikti valstybėms narėms papildomos paramos įtraukiant skyrius „REPowerEU“, kurie skirti reformoms ir investicijoms, kad būtų skatinama Sąjungos energijos tiekimo nepriklausomybė, saugumas ir tvarumas.

EURATOMAS

Euratomas – tai programa, pagrįsta Tarybos reglamentu (Euratomas) 2021/765 ([48]). Pagal reglamento 4 straipsnį leidžiamos metinės įmokos.

Bendrasis programos tikslas – vykdyti branduolinių mokslinių tyrimų ir mokymo veiklą, itin akcentuojant nuolatinį branduolinės saugos, saugumo ir radiacinės saugos gerinimą, taip pat papildyti programos „Europos horizontas“ tikslų įgyvendinimą, *inter alia*, energetikos pertvarkos kontekste. Pagal Euratomo programą dotacijos moksliniams tyrimams teikiamos skelbiant konkursinius kvietimus teikti pasiūlymus ir paskirtiesiems gavėjams.

([45]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

([46]) 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([47]) 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435 kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([48]) 2021 m. gegužės 10 d. Tarybos reglamentas (Euratomas) 2021/765, kuriuo sukuriama 2021–2025 m. laikotarpio Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programa, papildanti bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“, ir panaikinamas Reglamentas (Euratomas) 2018/1563 (OL L 167 I, 2021 5 12, p. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj).

Veiklos nuomos įsipareigojimai

Mažiausios sumos, kurias įsipareigota sumokėti pagal pagrindines sutartis per likusį šių nuomos sutarčių galiojimo laikotarpį, yra tokios:

mln. EUR

	Minimalios nuomos įmokos			
	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	Iš viso
Pastatai	*490*	*1 183*	*1 267*	*2 939*
IT medžiaga ir kita įranga	*14*	*37*	*7*	*58*
Iš viso	**504**	**1 220**	**1 273**	**2 997**

2019 m. kovo mėn., atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės pranešimą apie ketinimą išstoti iš ES ir priėmus Reglamentą (ES) 2018/1718 ([49]), Europos vaistų agentūros (toliau – EMA) būstinė buvo perkelta iš Londono į Amsterdamą. 2019 m. liepos 2 d. agentūra pasiekė susitarimą su nuomotoju ir nuo to laiko subnuomoja jo patalpas subnuomininkui tokiomis sąlygomis, kurios atitinka pagrindinės nuomos sąlygas, įskaitant subnuomos laikotarpį, kuris tęsiasi iki EMA pagrindinės nuomos pabaigos 2039 m. birželio mėn.

Į pirmiau pateiktoje lentelėje nurodytas sumas įeina 328 mln. EUR, kurie dar turi būti sumokėti pagal šią pagrindinės nuomos sutartį.

Kiti sutartiniai įsipareigojimai

Čia įtrauktos sumos atitinka sumas, kurias įsipareigota sumokėti per sutarčių galiojimo laikotarpį. Svarbiausia čia įtraukta suma yra susijusi su Komisijos statybos sutartimi (JMO2) Liuksemburge (328 mln. EUR).

6. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

ES finansinės rizikos valdymo informacija susijusi su keliomis pagrindinėmis sritimis:

— Komisijos skolinimosi ir skolinimo veikla, susijusia su finansine parama, teikiama per tokias programas kaip NGEU, EFSM, MB, MFP, SURE, Ukrainos priemonė, Vakarų Balkanų priemonė, Moldovos priemonė ir Euratomas,

— iždo operacijomis, kurias atlieka Komisija, kad įvykdytų ES biudžetą,

— turtu, laikomu tokiuose fonduose kaip BAF, likviduojama EAPB ir BUFI portfelis,

— Finansinių priemonių programomis ([50]),

— ES biudžeto garantijų programomis.

6.1. FINANSINĖS RIZIKOS RŪŠYS

ES patiria finansinės rizikos rūšis, susijusias su jos finansinėmis priemonėmis.

Rinkos rizika – tai investicijų vertės neapibrėžtumas dėl rinkos kainų pokyčių. Ją sudaro šių rūšių rizika:

— *valiutos kurso rizika* – valiutų kursų pokyčiai gali turėti įtakos ES operacijoms ir investicijoms,

— *palūkanų normos rizika* – didesnės palūkanų normos gali sumažinti tam tikrų investicijų, pavyzdžiui, obligacijų, vertę,

([49]) 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1718, kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (EB) Nr. 726/2004 nuostatos dėl Europos vaistų agentūros būstinės vietos (OL L 291, 2018 11 16, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1718/oj).

([50]) Šioje pastaboje sąvoka „finansinių priemonių programos“ siejama su „finansinėmis priemonėmis“, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 2 straipsnio 30 punkte.

— *kita kainų rizika* – tai apima įvairius veiksnius (išskyrus palūkanų normas ir užsienio valiutų kursus), kurie gali turėti įtakos investicijų vertei, pavyzdžiui, rinkos kainų pokyčiai arba veiksniai, būdingi atskiroms investicijoms.

Kredito rizika – tai rizika, kad skolininkas negrąžins paskolos arba nevykdys sutartinių įsipareigojimų, dėl ko atsiras įsipareigojimų nevykdymo atvejų, pavyzdžiui, pavėluoti mokėjimai arba bankrotas.

Likvidumo rizika – tai rizika, kad ES subjektas neturės pakankamai pinigų arba turto, kad įvykdytų savo finansinius įsipareigojimus.

6.2. RIZIKOS VALDYMO METODAI

Finansinių priemonių vertinimas

Toliau išvardytų klasių finansinis turtas ir įsipareigojimai nėra vertinami tikrąja verte: pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos amortizuota savikaina, iš prekybos gautinos sumos, išskyrus pagal finansinių garantijų sutartis gautinas sumas, kai jos priskiriamos tikrąja verte vertinamam finansiniam turtui kaip pertekliui arba deficitui, pasiskolintos lėšos, finansinių garantijų sutartys ir kiti finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina. To finansinio turto ir įsipareigojimų grynoji turto vertė laikoma pagrįstai artima jų tikrajai vertei.

Skolinimosi, skolos valdymo ir susijusių skolinimo operacijų, biudžeto garantijų ir turto valdymo operacijų rizikos valdymas

ES rizikos valdymo sistema sukurta siekiant apsaugoti Sąjungos finansinius ir reputacijos interesus, kartu užtikrinant patikimą jos skolinimosi ir skolinimo operacijų, biudžeto garantijų, finansinių priemonių ir turto valdymo operacijų valdymą. Nors Europos Komisija nėra finansų įstaiga, ji taiko pažangią rizikos valdymo praktiką, pritaikytą prie ES unikalios struktūros ir programų reikalavimų. Pagrindinis sistemos tikslas – apsaugoti Sąjungos finansinius interesus ir užtikrinti jos operacijų vientisumą, skaidrumą ir patikimumą.

Vyriausiojo rizikos valdymo pareigūno (VRVP) parengta sistema apima pagrindines politikos kryptis, pavyzdžiui, Aukšto lygio rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo politiką, Rinkos ir finansavimo likvidumo rizikos politiką ir Operacinės rizikos valdymo politiką. VRVP nustato griežtas ir lanksčias ribas bei pagrindinius rizikos rodiklius rizikai stebėti ir vertinti.

Nuolat teikiamomis rizikos ataskaitomis užtikrinama atitiktis riboms, nurodomos rizikos pozicijos ir siūlomos rizikos mažinimo strategijos. Trijų lygių kontrolės modelis stiprina valdymą atskiriant galias, apibrėžiant įgaliojimus ir patikslinant rizikos valdymo ir kontrolės vaidmenis.

Padedamas rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo komiteto, VRVP įgyvendina rizikos valdymo sistemą, taikydamas vidaus rizikos valdymo politiką ir procedūras. Šis komitetas pataria VRVP rizikos klausimais.

Priėmus Komisijos sprendimą (ES, Euratomas) 2025/369 ([51]), VRVP pareigos buvo patvirtintos ir išplėstos, kad apimtų:

— *paskolas, kurias tiesiogiai teikia Sąjunga, neatsižvelgiant į tai, ar joms sudaryti atidėjiniai, ar ne,*

— *Sąjungos biudžeto garantijas, apimančias operacijas pagal garantijų susitarimus su įgyvendinančiaisiais partneriais,*

— *skolos vertybinių popierių emisijos ir skolos valdymo operacijas, įskaitant susijusias likvidumo valdymo operacijas,*

— *turto valdymo operacijas ir užduotis, susijusias su turto valdymo paslaugų funkcija, skirta užsakomajam portfelių valdymui.*

([51]) 2025 m. vasario 21 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2025/369, kuriuo nustatomas vyriausiojo rizikos valdymo pareigūno, prižiūrinčio finansinę riziką, kylančią dėl Sąjungos finansinių operacijų, vaidmuo (OL L 2025/369, 2025 2 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/369/oj).

VRVP savo užduotis ir pareigas vykdo savarankiškai ir už biudžetą atsakingam Kolegijos nariui atsiskaito pagal Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES, Euratomas) 2023/2825 ([52]). Tai užtikrina nepriklausomumą vykdant pavestas užduotis ir pareigas.

Skolinimosi ir skolinimo veikla

ES neskolina pinigų savo veiklos išlaidoms finansuoti, išskyrus skolinimąsi, susijusį su NGEU.

ES skolinimosi ir skolinimo operacijos valdomos pagal atitinkamus reglamentus, sprendimus ir vidaus gaires. Išsamiuose vadovuose reglamentuojama skolinimosi ir skolinimo veikla, o atitinkami padaliniai nuolat vertina finansinę ir veiklos riziką, kartu užtikrindami atitiktį.

Anksčiau ES skolinimo operacijos buvo finansuojamos skolinantis pagal kompensacinį principą, taip sumažinant atvirą palūkanų normos ar valiutos riziką. Tačiau nuo 2021 m. ES lėšas skolinasi daugiausia pagal vieningą finansavimo metodą.

Taikant vieningą finansavimo metodą, kuris iš pradžių buvo sukurtas NGEU programai, naudojamos įvairios finansavimo priemonės ir būdai ilgalaikiams ir trumpalaikiams finansavimo poreikiams tenkinti. Tai apima ES pavadinimo obligacijų leidimą, pakeičiant ankstesnę praktiką, kai kiekvienai programai buvo leidžiamos atskiros emisijos. Nuo 2022 m. gruodžio mėn. ši strategija išplėsta, kad apimtų MFP+ paskolas Ukrainai, 2024 m. – Ukrainos priemonės programą ir MFP paskolas, 2025 m. – MFP SUBM paskolas Ukrainai, Vakarų Balkanų priemonės ir Moldovos priemonės programas. Taikant vieningo finansavimo metodą didėja lankstumas ir išlaidų efektyvumas ir tai yra vienintelis finansavimo metodas, kuris turi būti taikomas ateityje išmokant paskolas.

Iždas

Komisijos iždo operacijų valdymo taisyklės ir principai išdėstyti Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 609/2014, iš dalies pakeistame Tarybos reglamentais (ES, Euratomas) 2016/804 ([53]) ir (ES, Euratomas) 2022/615 ([54]) (toliau – Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 609/2014), ir Finansiniame reglamente. Taikomi šie pagrindiniai principai:

— valstybės narės moka nuosavus išteklius į sąskaitas, šiuo tikslu Komisijos vardu atidarytas iždе arba nacionaliniame centriniame banke,

— valstybės narės moka nuosavus išteklius nacionalinėmis valiutomis, o Komisijos mokėjimai daugiausia vykdomi eurais,

— Komisijos vardu atidarytų banko sąskaitų pereikvoti negalima,

— bankų sąskaitose ne eurais laikomų lėšų likučiai panaudojami mokėjimams tomis pačiomis valiutomis arba periodiškai perskaičiuojami eurais.

Be nuosavų išteklių sąskaitų, Komisija yra atidariusi kitas banko sąskaitas centriniuose ir komerciniuose bankuose, kad galėtų atlikti mokėjimus ir gauti kitokias pajamas nei valstybių narių įnašai į biudžetą.

Iždo ir mokėjimo operacijos yra itin automatizuotos ir atliekamos naudojantis šiuolaikinėmis informacinėmis sistemomis. Siekiant garantuoti sistemos saugumą, atskirti pareigas ir užtikrinti atitiktį Finansiniam reglamentui, vidaus kontrolės standartams ir audito principams, taikomos specialios procedūros.

([52]) 2023 m. gruodžio 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES, Euratomas) 2023/2825, kuriuo nustatoma pagal diversifikuotą finansavimo strategiją vykdomų Sąjungos skolinimosi ir skolos valdymo operacijų ir susijusių skolinimo operacijų administravimo ir įgyvendinimo tvarka (OL L, 2023/2825, 2023 12 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2825/oj).

([53]) 2016 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2016/804, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 dėl tradicinių, PVM ir BNP pagrįstų nuosavų išteklių teikimo metodų ir tvarkos ir dėl priemonių, skirtų grynųjų pinigų poreikiui patenkinti (OL L 132, 2016 5 21, p. 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/804/oj).

([54]) 2022 m. balandžio 5 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2022/615, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 siekiant užtikrinti didesnį nuspėjamumą valstybėms narėms ir patikslinti ginčų, kylančių teikiant tradicinius, PVM ir BNP pagrįstus nuosavus išteklius, sprendimo procedūras (OL L 115, 2022 4 13, p. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/615/oj).

Gairėmis ir procedūromis reguliuojamas Komisijos iždo ir mokėjimo operacijų valdymas, siekiant riboti veiklos ir finansinę riziką bei užtikrinti tinkamą kontrolę. Šios gairės apima įvairias sritis – mokėjimų vykdymą, grynųjų pinigų valdymą, pinigų srautų prognozavimą ir veiklos tęstinumą. Jų laikymasis yra reguliariai stebimas.

Turto valdymas

Įvairios rizikos, susijusios su turto valdymo veikla, kontrolė grindžiama specialiomis valdymo ir darbo procedūromis, priimtomis atlikus lyginamąją analizę pagal panašių tarptautinių institucijų priimtus aukščiausius standartus. Šios procedūros, kurios buvo patikrintos atliekant įvairius vidaus ir išorės auditus, užtikrina patikimą turto valdymą.

Komisija nustatė tinkamą su turto valdymo operacijomis susijusių techninių ir strateginių sprendimų peržiūros ir tvirtinimo valdymo tvarką. Turto valdymo operacijas prižiūri du komitetai: iš Biudžeto GD atstovų sudarytas Rizikos valdymo komitetas ir Turto valdymo valdyba, kurią sudaro Biudžeto GD, Ekonomikos ir finansų reikalų GD ir Finansinio stabilumo, finansinių paslaugų ir kapitalo rinkų sąjungos GD atstovai. Techniniai sprendimai aptariami ir tvirtinami Rizikos valdymo komitete, o strateginius sprendimus, prieš juos galutinai patvirtinant Biudžeto GD generaliniam direktoriui, tvirtina Rizikos valdymo komitetas ir Turto valdymo valdyba, pritarus apskaitos pareigūnui. Pasitelkiant turto valdymo tvarką užtikrinama, kad būtų aiškiai deleguojamas sprendimų priėmimas ir nustatomos atskaitomybės taisyklės, tinkamai atskiriamos priešakinės grandies, rizikos valdymo grandies ir pagalbinės grandies pareigos. Atitikties užtikrinimo procedūromis sukuriama tinkamų elgesio kodeksų taisyklių, skirtų galimiems asmeniniams interesų konfliktams valdyti, taip pat prekybos pasinaudojant viešai neatskleista informacija rizikos valdymo taisyklių sistema.

Turto valdymo gairėmis ir vidaus investicijų apribojimais nustatyta patikima vidaus kontrolės sistema, kuria siekiama užtikrinti turto apsaugą. Vertybinius popierius pagal geriausią rinkos praktiką prižiūri investicijų saugotojai, o grynieji pinigai ir indėliai laikomi finansų įstaigose, kurioms suteiktas aukštas reitingas. Finansinio turto apsauga taip pat užtikrinama atskiriant grupės, atsakingos už vertybinių popierių sandorių inicijavimą, ir pagalbinės grandies, atsakingos už atsiskaitymą ir banko sąskaitų suderinimą, pareigas. Apskaitos grupė užtikrina papildomą kontrolės lygį atlikdama sutikrinimą mėnesio užbaigimo proceso metu, kai vertybinių popierių portfelis sutikrinamas su vertybinių popierių saugotojo ataskaita. Sąskaitų suderinimo grupė ir pagalbinė grandis stebi atsiskaitymo neatitikimus ir pavėluotus mokėjimus dėl kitų sandorių šalių kaltės.

Siekiant stebėti kontrolės sistemos reikalavimų laikymąsi, atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams periodiškai teikiamas išsamus valdomo turto veiklos rezultatų ir rizikos parametrų rinkinys.

Turto valdymo gairėse ir rizikos bei investavimo strategijose nustatytos tam tikros ribos ir apribojimai, kad būtų apribota portfelio patiriama kredito rizika, kuri ribojama pagal investicinį reitingą, išskyrus ES valstybių narių rizikai.

Bendras atidėjinių fondas

BAF yra valdomas pagal Komisijos nustatytas turto valdymo gaires, kaip numatyta 2020 m. kovo 25 d. sprendime C(2020) 1896 ([55]). Už BAF finansinio turto valdymą atsakingas DG BUDG generalinis direktorius.

BAF tikslas yra užtikrinti reikiamą likvidumą, kad būtų visiškai ir greitai patenkinti visi reikiami netenkamų pinigų srautai, pavyzdžiui, reikalavimai mokėti pagal garantiją, ir užtikrinti kapitalo išsaugojimą per visą fondo investavimo laikotarpį, užtikrinant aukštą patikimumo lygį.

BAF portfelis yra sudarytas taip, kad būtų labai diversifikuotas pagal skirtingas turto klases, geografines vietoves, emitentus ir terminus, laikantis turto valdymo gairių. 2025 m. gruodžio 31 d. portfelyje buvo investicijos į pinigų rinkos priemones, obligacijas, taip pat įmonių obligacijas ir nuosavo kapitalo biržinius fondus.

Kadangi visų neįvykdytų išankstinių valiutų sandorių vienintelė sandorio šalis 2025 m. gruodžio 31 d. buvo Tarptautinių atsiskaitymų bankas, nuo tos dienos neatliekamas joks kredito vertės didinimas, pavyzdžiui, įkaitais, užskaitos susitarimais arba garantijomis. Didžiausia užsienio valiutos išvestinių finansinių priemonių, kurių tikroji vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra teigiama, kredito rizikos pozicija yra lygi balanse nurodytai grynajai turto vertei.

([55]) 2020 m. kovo 25 d. Komisijos sprendimas dėl bendro atidėjinių fondo turto valdymo gairių, 2020/C 131/03 (OL C 131, 2020 4 22, p. 3).

Baudos

Laikinai sumokėtos baudos. BUFI portfelis

Skirtos ir laikinai sumokėtos baudos investuojamos į BUFI portfelį.

Komisija valdo BUFI portfelį pagal vidaus turto valdymo gaires ir procedūras. Turto valdymo veiklos tikslai yra šie:

— užtikrinti, kad prireikus lėšomis būtų galima greitai pasinaudoti,

— mažinti su finansų rinkomis susijusią riziką; siekti BUFI lyginamajam indeksui atitinkančios grąžos, kartu išlaikant baudų nominaliąją vertę.

Pagal 2025 m. gruodžio mėn. atnaujintas turto valdymo gaires BUFI portfelio lėšos gali būti investuojamos tik į:

— terminuotuosius indėlius,

— pinigų rinkos priemones ir pinigų rinkos fondus,

— skolos priemones, pavyzdžiui, obligacijas, vekselius ir sertifikatus,

— kolektyvinio investavimo subjektus, įskaitant biržinius fondus, kurie investuoja į nuosavą kapitalą arba skolos priemones, kai didžiausi nuostoliai negali viršyti investuotų sumų,

— atpirkimo sandorius ir atvirkštinio atpirkimo sandorius,

— vertybinių popierių skolinimo operacijas.

Gautos finansinės garantijos

Komisija laiko dideles finansų įstaigų išduotų garantijų sumas, susijusias su baudomis, skirtomis ES taisykles pažeidusioms įmonėms (žr. **2.6.1.3** pastabą). Šias garantijas kaip laikinų mokėjimų alternatyvą teikia bendrovės, kurioms skirtos baudos.

Komisija šias garantijos valdo laikydamasi savo vidaus rizikos valdymo politikos. Ši politika užtikrina, kad būtų reguliariai nustatoma ir vertinama finansinė ir veiklos rizika, taip pat reguliariai tikrinama, kaip laikomasi vidaus politikos ir procedūrų.

ES biudžeto garantijų programos

Finansiniame reglamente nustatytos kelios apsaugos priemonės, kuriomis siekiama apsaugoti ES biudžetą nuo finansinės rizikos, kylančios naudojant biudžeto garantijas. Šias apsaugos priemones galima suskirstyti į keturias pagrindines kategorijas:

a) *Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ribojimo priemonės*

ES garantijos dydis yra aiškiai ribojamas, o finansinis įsipareigojimas negali viršyti biudžeto garantijos sumos, kuri leidžiama pagrindiniu aktu. Neapibrėžtasis įsipareigojimas, atsirandantis dėl biudžeto garantijos, gali viršyti finansinį turtą, skirtą ES finansiniam įsipareigojimui padengti, tik tuo atveju, jei tai numatyta susijusiame pagrindiniame akte ir pagal jame nustatytas konkrečias sąlygas.

ES garantuojamų operacijų ir (arba) finansinių produktų pageidaujamas rizikos profilis nustatomas *ex ante*, t. y. prieš pasirašant garantijų susitarimus.

b) *Priemonės, susijusios su įgyvendinančiųjų partnerių atranka*

Biudžeto garantijų programos įgyvendinamos su patikimais, pagal ramsčius įvertintais partneriais. Šie partneriai įsipareigoja naudoti savo išteklius, užtikrindami interesų suderinamumą su ES.

c) *Priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti pakankamą ex ante biudžeto pajėgumą reikalavimams dėl garantijos išmokėjimo įvykdyti*

Biudžeto garantijų programoms yra sudaromi atidėjiniai, kurie laikomi BAF. Kiekvienos programos pagrindiniame teisės akte nustatoma atidėjinių norma, kad biudžeto asignavimus būtų galima planuoti taip, kad jie sudarytų atidėjinius, kurie leistų padengti nuostolius nesutrikdant biudžeto. Komisija kasmet užtikrina, kad atidėjinių norma yra pakankama ir atitinka Finansinio reglamento principus ir finansinį planavimą.

d) *Priemonės, skirtos padengti realizuotus nuostolius, viršijančius* ex ante *vertinimą*

Į Finansinį reglamentą įtrauktos dvi išankstinio perspėjimo ribos (kai atidėjiniai sumažėja iki 50 % ir 30 % atidėjinių normos). Šios ribos leidžia Komisijai numatyti galimą atidėjinių išnaudojimą ir įvertinti, ar reikia siūlyti papildomus atidėjinius. Jei laikinai prireiktų papildomo likvidumo, taikomos atitinkamos procedūros, kaip antai pervedimai tarp BAF skyrių ir centrinio iždo likvidumo panaudojimas, taip pat esamų biudžeto galimybių išnaudojimas.

Finansinių priemonių programos

Daugelį metų vykdant ES biudžetą buvo kliaunamasi finansinių priemonių programomis. Šios programos naudojamos rizikingesniems galutiniams gavėjams, kuriems sunku gauti finansavimą iš komercinių kreditorių (investuotojų), finansuoti. Komisija šių programų įgyvendinimą paveda EIB grupei arba kitoms finansų įstaigoms pagal susitarimus su Komisija. Jų pavyzdžiai pateikti **2.4.2.1** pastaboje.

Kai finansinei priemonei skiriamas finansinis įnašas, reikalingos lėšos pervedamos į konkrečiai tam tikslui finansų įstaigos Komisijos vardu atidarytą patikos sąskaitą arba į atitinkamą BAF skyrių finansinėms priemonėms garantijų, naudojamų derinimo operacijose, forma. Finansų įstaiga gali naudoti šias lėšas paskoloms teikti, skolos priemonėms leisti, investuoti į nuosavo kapitalo priemones arba reikalavimams mokėti pagal garantiją tenkinti.

Su šiomis finansinėmis priemonėmis susijusiai rizikai taikoma viršutinė riba, nustatyta susitarimuose dėl šių priemonių ir kurią atitinkanti suma yra įtraukiama į biudžetą kaip numatyta tai priemonei. Kadangi Komisijai dažnai tenka prisiimti pirmuosius nuostolius, tikėtina, kad ES biudžetas patirs tam tikrų nuostolių.

Komisijos susitarimuose su finansų įstaigomis numatytos griežtos sąlygos ir įsipareigojimai, kuriais siekiama užtikrinti tinkamą ES lėšų valdymą ir ataskaitų teikimą. Pajamos iš finansinių priemonių paprastai grąžinamos į ES biudžetą.

6.3. VALIUTOS RIZIKA

Metų pabaigoje ES finansinėms priemonėms tenkančios valiutos rizikos grynoji pozicija

mln. EUR

	2025 12 31						
	USD	RON	PLN	SEK	Kita	EUR	Iš viso
Finansinis turtas							
Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas ([1])	*51*	*5*	*–*	*–*	*7*	*548*	*611*
Tikroja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas							
Neišvestinės finansinės priemonės	*1 558*	*–*	*–*	*18*	*124*	*49 380*	*51 080*
Išvestinės finansinės priemonės	*(1 122)*	*87*	*134*	*93*	*164*	*2 229*	*1 585*
Gautinos sumos ([2])	*138*	*8*	*84*	*2*	*159*	*3 351*	*3 742*
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	*219*	*594*	*1 480*	*612*	*1 517*	*98 619*	*103 041*
	845	**694**	**1 698**	**725**	**1 972**	**154 127**	**160 060**

mln. EUR

	2025 12 31						
	USD	RON	PLN	SEK	Kita	EUR	Iš viso
Finansiniai įsipareigojimai							
Finansinių garantijų įsipareigojimai	*(469)*	*(51)*	*(77)*	*(9)*	*(110)*	*(7 012)*	*(7 729)*
Tikrąja verte vertinami finansiniai įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas	*(6)*	*221*	*–*	*–*	*(3)*	*(273)*	*(62)*
	(475)	**170**	**(77)**	**(9)**	**(114)**	**(7 285)**	**(7 790)**
Iš viso	**369**	**864**	**1 621**	**715**	**1 858**	**146 842**	**152 269**

mln. EUR

	2024 12 31						
	USD	RON	PLN	SEK	Kita	EUR	Iš viso
Finansinis turtas							
Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas (1)	*40*	*5*	*–*	*–*	*7*	*414*	*466*
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas							
Neišvestinės finansinės priemonės	*2 148*	*–*	*–*	*45*	*120*	*41 336*	*43 648*
Išvestinės finansinės priemonės	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*1 110*	*1 110*
Gautinos sumos (2)	*72*	*1*	*17*	*1*	*111*	*3 039*	*3 240*
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	*111*	*258*	*573*	*314*	*966*	*60 941*	*63 163*
	2 371	**264**	**590**	**360**	**1 204**	**106 839**	**111 628**
Finansiniai įsipareigojimai							
Finansinių garantijų įsipareigojimai	*(518)*	*(36)*	*(59)*	*(12)*	*(112)*	*(5 643)*	*(6 379)*
Tikrąja verte vertinami finansiniai įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas	*(1 712)*	*285*	*76*	*75*	*138*	*1 040*	*(98)*
	(2 230)	**248**	**17**	**63**	**26**	**(4 603)**	**(6 477)**
Iš viso	**141**	**512**	**607**	**423**	**1 230**	**102 237**	**105 151**

(1) *Išskyrus paskolas valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms.*
(2) *Neįskaitant būsimojo laikotarpio išlaidų.*

Jei kitų valiutų atžvilgiu euras būtų sustiprėjęs arba susilpnėjęs 10 %, poveikis ekonominiam rezultatui būtų buvęs toks:

mln. EUR

Užsienio valiutos kurso padidėjimas (+) / sumažėjimas (–)	2025			
	USD	RON	PLN	SEK
+ 10 %	*(34)*	*(79)*	*(147)*	*(65)*
– 10 %	*41*	*96*	*180*	*79*

mln. EUR

Užsienio valiutos kurso padidėjimas (+) / sumažėjimas (–)	2024			
	USD	RON	PLN	SEK
+ 10 %	*(13)*	*(47)*	*(55)*	*(38)*
– 10 %	*16*	*57*	*67*	*47*

Skolinimosi ir skolinimo veikla

Kadangi visas ES finansinis turtas ir įsipareigojimai šiuo metu yra eurais, ES nepatiria užsienio valiutos rizikos.

Iždas

Nuosavi ištekliai, kuriuos valstybės narės moka ne eurais, laikomi nuosavų išteklių sąskaitose. Kai šių lėšų reikia mokėjimams atlikti, jos perskaičiuojamos eurais. Kai kuriais atvejais jos tiesiogiai naudojamos mokėjimams tomis pačiomis valiutomis.

Komisija komerciniuose bankuose turi sąskaitų ne tik eurais, bet ir kitomis valiutomis, pavyzdžiui, USD ir GBP, kad galėtų atlikti mokėjimus šiomis valiutomis. Šios sąskaitos papildomos pagal poreikį, o tai mažina valiutos riziką.

Kai įvairios pajamos gaunamos ne eurais, o kita valiuta, jos pervedamos į Komisijos sąskaitas ta pačia valiuta arba perskaičiuojamos eurais ir pervedamos į sąskaitas eurais.

Avansinės sąskaitos ne eurais, bet kita valiuta papildomos atsižvelgiant į apskaičiuotus trumpalaikius mokėjimų poreikius neviršijant atitinkamų viršutinių ribų.

Baudos

Visos baudos nurodomos, mokamos ar laikinai mokamos eurais, todėl jokios užsienio valiutos kurso rizikos nepatiriama, kai jos laikomos BUFI fonde.

Biudžeto garantijos

Biudžeto garantijos paprastai suteikiamos nustatant didžiausią sumą eurais. Tačiau kai kurios pagrindinės operacijos gali būti išreikštos kitomis valiutomis, pavyzdžiui, USD ar vietos valiutomis; tokiu atveju ES gali taip pat padengti valiutų kursų skirtumo nuostolius.

Nustatydama biudžeto garantijų atidėjinių poreikį, Komisija atsižvelgia į valiutos riziką.

Bendras atidėjinių fondas

BAF veikia ir eurais, ir JAV doleriais. BAF valiutos rizikai valdyti sudaromi išankstiniai užsienio valiutos keitimo sandoriai, taip apdraudžiant jo investicijų JAV doleriais rinkos vertę, ir nustatoma, kad didžiausia neapdrausta užsienio valiutos pozicijos riba yra 1 % visos portfelio vertės, neviršijant lyginamojo indekso ir metinių strateginių asignavimų, kaip nustatyta atitinkamose finansinėse priemonėse.

BAF šią apsidraudimo strategiją taiko tam, kad prireikus atitinkamai pakoreguotų arba panaikintų apsidraudimo poziciją. Tačiau BAF perimtų paskolų (žr. **2.4.1.2** pastabą), kurios į apskaitą įtraukiamos jų pradine valiuta ir dėl kurių ES patiria valiutos riziką, valiutos rizika nedraudžiama. Šių paskolų grąžinimo laikotarpis nėra žinomas, todėl veikla, kuria būtų kompensuojami užsienio valiutos kurso pokyčiai, nevykdoma.

6.4. **PALŪKANŲ NORMOS RIZIKA**

Iš toliau pateiktos lentelės matyti, kaip 1 % palūkanų normų pokytis (+/– 100 bazinių punktų) paveiktų ES ekonominius rezultatus, susijusius su skolos vertybiniais popieriais, pinigų rinkos fondais ir biržiniais fondais.

mln. EUR

	Padidėjimas (+) / sumažėjimas (–) baziniais punktais	Ekonominis rezultatas
2025 m. Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas	*+ 100*	*(1 448)*
	– 100	*1 536*
2024 m. Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas	*+ 100*	*(1 172)*
	– 100	*1 246*

Obligacijų portfelio jautrumas palūkanų normų pokyčiams didėja per jo trukmę. Komisijos valdomų pagrindinių turto portfelių trukmė nurodoma toliau.

Skolinimosi ir skolinimo veikla

Dėl skolinimosi ir skolinimo operacijų didelė ES turto ir įsipareigojimų dalis yra palūkanas teikiantis turtas ir įsipareigojimai. Senosios finansinės paramos priemonės, taikomos laikantis kompensacinio metodo, palūkanų normos rizikos nekelia, nes pasiskolintas lėšas kompensuoja lygiavertės paskolos tomis pačiomis sąlygomis.

Pagal vieningą finansavimo metodą palūkanų normos rizika padengiama įgyvendinant procedūras ir mechanizmus, kurie mažina riziką. Pagrindinis vieningo finansavimo metodo principas yra skaidriai, ekonomiškai efektyviausiai ir teisingiausiai paskirstyti finansavimo išlaidas ir susijusias išlaidas paskolų gavėjams ir ES biudžetui, remiantis dienos palūkanų skaičiavimais. Vieningas finansavimas grindžiamas visiško išlaidų paskirstymo principu, taigi visos palūkanų išlaidos, susijusios su skolinimosi priemonėmis, pinigų atsargomis ar kitomis investavimo priemonėmis, yra visiškai perskirstomos ir į sąskaitas faktūras paskolų gavėjams įtraukiamos kaip finansavimo arba likvidumo valdymo išlaidos.

Finansavimo išlaidos paskirstomos paskolų gavėjams pagal negrąžintą paskolų sumą. Paskoloms arba negrąžintinai paramai nepriskirtos finansavimo išlaidos įtraukiamos į sąskaitas faktūras paskolų gavėjams ir priskiriamos ES biudžetui kaip likvidumo valdymo išlaidos, kurios gali būti teigiamos arba neigiamos, priklausomai nuo pinigų likučiams taikomų palūkanų normų pokyčių.

Taikant vieningą finansavimo metodą pinigai laikomi ES finansavimo fonde, kad būtų išlaikytas nustatytas atsargos rezervas, kuris leistų išmokėti lėšas per trumpą laiką, kartu išvengiant bet kokių perteklinių likučių. Atsargos rezervą sudaro grynieji pinigai banke, pinigų rinkos terminuotieji indėliai nacionaliniuose bankuose ir valstybinėse finansavimo agentūrose, taip pat 7 arba 14 dienų trukmės atvirkštinio atpirkimo sandoriai (žr. **2.8.2** pastabą). Pinigai daugiausia laikomi ECB, kur visiems pinigų likučiams taikoma euro pinigų rinkos trumpalaikė palūkanų norma, atėmus 20 bazinių punktų. Visos pajamos iš pinigų atsargų ir kitų investavimo priemonių įtraukiamos į likvidumo valdymo išlaidų sąskaitas faktūras.

Iždas

Komisija taiko priemones, kad užtikrintų, jog reguliariai gaunamos palūkanos už bankų sąskaitose laikomas lėšas atitiktų rinkos palūkanų normas ir jų galimą svyravimą.

Nuosavų išteklių sąskaitos apsaugotos nuo išlaidų, nes jie laikomi netaikant jokių mokesčių ar palūkanų, pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 9 straipsnio 1 dalį.

Už lėšų laikymą sąskaitose, atidarytose valstybių narių iždo nuosavų išteklių pajamoms, palūkanos neskaičiuojamos ir mokesčiai netaikomi. Už lėšų laikymą sąskaitose (nuosavų išteklių ar kitose), atidarytose nacionaliniuose centriniuose bankuose, gali būti atlyginama pagal oficialius kiekvienos įstaigos taikomus tarifus.

Komisija savo grynųjų pinigų valdymo procedūras pritaiko prie esamų rinkos palūkanų sąlygų. Centrinėse indėlio sąskaitose laikomas apsauginis pinigų rezervas kas savaitę finansuojamas iš nuosavų išteklių sąskaitų, kad būtų galima padengti mokėjimų poreikius, susijusius su biudžeto vykdymu, ir išvengti perteklinių likučių.

Už vienos nakties likučius komerciniuose ir centriniuose bankuose kasdien gaunamos palūkanos, priklausomai nuo kintamų rinkos palūkanų normų, kurioms taikoma sutartinė marža (teigiama arba neigiama).

Baudos

Laikinai surinktos baudos investuojamos į ilgalaikių obligacijų portfelį, kurio bendra vidutinė trukmė – 1,81 metų.

Bendras atidėjinių fondas

BAF portfelio vidutinė trukmė yra 3,56 metų.

Likviduojama EAPB

Likviduojamos EAPB lėšos investuojamos į ilgalaikių obligacijų portfelį, kurio vidutinė trukmė – 3,83 metų.

6.5. **KITA KAINOS RIZIKA**

2025 m. gruodžio 31 d. ES patiria nuosavybės vertybinių popierių riziką dėl įvairių investicijų, įskaitant:

— investicijas į nekotiruojamus nuosavybės vertybinius popierius (pavyzdžiui, rizikos kapitalo ir kitų investicinių fondų),

— pinigų rinkos fondus (pavyzdžiui, „EIB Unitary Fund“),

— nebiržinius fondus,

— investicijas į bendrus portfelius (žr. **2.4.2.1** pastabą).

ES taip pat patiria nuosavybės vertybinių popierių riziką dėl garantijų, kuriomis padengiamos investicijos į nekotiruojamus nuosavybės vertybinius popierius ir kvazinuosavybės vertybinius popierius, kurie laikomi išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir kurių tikroji vertė pripažįstama kaip perteklius arba deficitas (žr. **2.4.2.2** pastabą).

Akcijų kainų rizika – tai rizika, kad tikroji investicijų į nuosavą kapitalą vertė pasikeis dėl akcijų kainų ir (arba) investicijų į nuosavą kapitalą, kurioms taikoma garantija, vertės svyravimų.

Minėtų priemonių vertės padidėjimo arba sumažėjimo 10 % poveikis pertekliui arba deficitui būtų toks:

mln. EUR

	10 %	(10) %
Investicijos į nuosavą kapitalą	*380*	*(380)*
PRF, ETF ir investicijos į bendrus portfelius	*681*	*(681)*
Nuosavo kapitalo garantijos ([1])	*695*	*(695)*
Iš viso 2025 12 31	**1 756**	**(1 756)**
Investicijos į nuosavą kapitalą	*320*	*(320)*
PRF, ETF ir investicijos į bendrus portfelius	*598*	*(598)*
Nuosavo kapitalo garantijos ([1])	*606*	*(606)*
Iš viso 2024 12 31	**1 523**	**(1 523)**

([1]) *Nuosavo kapitalo garantijų rizika grindžiama hipotetine suma, kuriai taikoma garantija.*

ES investuoja į nekotiruojamą turtą, kurio vertė viešai neskelbiama, arba už jį garantuoja. Šį turtą paprastai valdo įgaliotieji subjektai, kurie yra šio sektoriaus ekspertai ir reguliariai vertina bei stebi jo vertę.

6.6. **KREDITO RIZIKA**

Didžiausia kredito rizikos pozicija

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Finansinis turtas		
Paskolos	*333 432*	*283 580*
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	*103 041*	*63 163*
Iš prekybos gautinos sumos ([1])	*3 742*	*3 240*
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – skolos vertybiniai popieriai.	*40 462*	*34 465*
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – išvestinės finansinės priemonės	*1 585*	*1 110*
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – paskolos	*9*	–
Suteiktos garantijos ir kreditavimo įsipareigojimai		
Finansinių garantijų sutartys	*65 474*	*60 857*
Kreditavimo įsipareigojimai	*24*	*18 193*
Iš viso	**547 771**	**464 607**

([1]) *Neįskaitant būsimojo laikotarpio išlaidų.*

Be to, ES netiesiogiai susiduria su kredito rizika, nes ji investuoja į PRF, įmonių obligacijų biržinius fondus ir skolos vertybinių popierių bendrus portfelius (žr. **2.4.2.1** pastabą), o tai gali turėti įtakos jų kainoms (žr. **6.5** pastabą).

Paskolos. Kredito kokybė

mln. EUR

2025 12 31					
	1 etapas	2 etapas	3 etapas	Nusipirktos arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Iš viso
Kredito reitingas					
Aukščiausio ir aukšto lygio	*33 176*	–	–	–	*33 176*
Aukštesnio vidutinio lygio	*102 243*	–	–	–	*102 243*
Žemesnio vidutinio lygio	*151 363*	–	–	–	*151 363*
Neinvesticinis reitingas (įsk. įsipareigojimų nevykdymą)	*4 340*	*72 630*	*28*	*21*	*77 019*
Bendroji balansinė vertė	**291 122**	**72 630**	**28**	**21**	**363 801**
Atėmus atidėjinius nuostoliams	*(12)*	*(30 357)*	*(24)*	*24*	*(30 369)*
Grynoji balansinė vertė	**291 110**	**42 273**	**4**	**45**	**333 432**

mln. EUR

2024 12 31					
	1 etapas	2 etapas	3 etapas	Nusipirktos arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Iš viso
Kredito reitingas					
Aukščiausio ir aukšto lygio	*35 593*	–	–	–	*35 593*
Aukštesnio vidutinio lygio	*87 005*	–	–	–	*87 005*
Žemesnio vidutinio lygio	*129 200*	–	–	–	*129 200*

mln. EUR

2024 12 31					
	1 etapas	2 etapas	3 etapas	Nusipirktos arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Iš viso
Neinvesticinis reitingas (įsk. įsipareigojimų nevykdymą)	*3 593*	*44 139*	*14*	*27*	*47 773*
Bendroji balansinė vertė	**255 391**	**44 139**	**14**	**27**	**299 571**
Atėmus atidėjinius nuostoliams	*(31)*	*(15 969)*	*(14)*	*24*	*(15 991)*
Grynoji balansinė vertė	**255 360**	**28 170**	**(1)**	**51**	**283 580**

Nurodytos rizikos kategorijos iš esmės yra grindžiamos išorės reitingų agentūrų reitingų skalėmis. Šios kategorijos atitinka:

— aukščiausio ir aukšto lygio: „Moody's" P-1, Aaa – Aa3; „S&P" A-1+, A-1, AAA – AA -; „Fitch" F1+, F1, AAA – AA– kategorijas ir lygiaverčius reitingus,

— aukštesnio vidutinio lygio: „Moody's" P-2, A1 – A3; „S&P" A-2, A+ – A-; „Fitch" F2, A+ – A- kategorijas ir lygiaverčius reitingus,

— žemesnio vidutinio lygio: „Moody's" P-3, Baa1 – Baa3, „S&P" A-3, BBB+ – BBB–; „Fitch" F3, BBB+ – BBB- kategorijas ir lygiaverčius reitingus,

— neinvesticinis reitingas: „Moody's" not prime, Ba1 – C; „S&P" B, C, BB+ – D; „Fitch" B, C, BB+ – D kategorijas ir lygiaverčius reitingus.

ES šiomis reitingų kategorijomis naudojasi kaip atskaitos tašku konkrečiai finansinėms priemonėms ir komerciniams bankams vertinti. Tačiau ES, pati atlikusi atskirų atvejų analizę, gali nekeisti sumų rizikos kategorijos, net jei reitingų agentūra sumažino sandorio šalies reitingą.

Neinvesticinio reitingo kategorijos paskolos daugiausiai yra finansinės paramos paskolos trečiosioms valstybėms, patiriančioms finansinių sunkumų. Visos paskolos valstybėms narėms yra investavimo etape ir 1 etape. Paskolos 2 etape apima daugiausia MFP, MFP+, Ukrainos priemonės, MFP SUBM ir Euratomo paskolas Ukrainai. Įsigytos arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos yra iš išorės skolinimo įgaliojimo programų perimtos paskolos.

Skolinimosi ir skolinimo veikla

Skolininkams nevykdant įsipareigojimų, Komisija gali panaudoti BAF laikomą turtą bet kokiai skolai, susijusiai su MFP paskolomis (išskyrus MFP+ ir MFP SUBM paskolas), Euratomo paskolomis trečiosioms valstybėms ir politika grindžiamomis paskolomis, suteiktomis pagal Vakarų Balkanų ir Moldovos priemones, tvarkyti.

Ukrainai pagal išskirtinės MFP programą suteiktos paskolos (2022 m. išmokėta 6 mlrd. EUR) pirmiausia garantuojamos jų BAF skyriumi, o vėliau – dar ir papildomai 3,7 mlrd. EUR dydžio valstybių narių garantijomis, kurios laikomos šių paskolų kredito vertės didinimu ir taip sumažinamas su šiomis paskolomis susijęs vertės sumažėjimo atidėjinys.

Ukraina turėtų grąžinti MFP SUBM paskolą Ukrainai iš ypatingųjų pajamų, gaunamų iš imobilizuoto Rusijos valstybės turto, suteiktų Ukrainai kaip negrąžintina parama pagal SUBM mechanizmą. 2025 m. Sąjunga surinko ir suteikė Ukrainai 622 mln. EUR. Ši suma metų pabaigoje pervedama į specialią banko sąskaitą ir bus naudojama išskirtinai MFP tvarkyti – taip sumažinami tikėtini tos paskolos kredito nuostoliai.

Komisija Euratomo paskolų kredito riziką valdo gaudama valstybės garantijas, kurių bendra suma 2025 m. gruodžio 31 d. yra 300 mln. EUR (2024 m. – 300 mln. EUR).

Pagal priemonę SURE valstybėms narėms teikiamos paskolos yra grindžiamos valstybių narių savanoriškai suteiktų garantijų, sudarančių 25 % finansinės pagalbos didžiausios viršutinės ribos, sistema.

Atsižvelgdama į nuosavų išteklių viršutines ribas (biudžeto manevringumo maržą), Komisija gali prašyti valstybių narių padengti bet kokius kredito nuostolius, susijusius su paskolomis valstybėms narėms, MFP+, MPF ULCM ir Ukrainos priemonės paskolomis (žr. **6.7** pastabą).

Paskolos. Vertės sumažėjimo dėl atidėjinių nuostoliams pokytis

mln. EUR

	1 etapas	2 etapas	3 etapas	Nusipirktos arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Iš viso
Atidėjiniai nuostoliams 2025 1 1	*31*	*15 969*	*14*	*(24)*	*15 991*
Perkėlimas į 1 etapą	*1*	*(1)*	–	–	–
Perkėlimas į 2 etapą	*(1)*	*1*	–	–	–
Perkėlimas į 3 etapą	–	*(1)*	*1*	–	–
Naujos paskolos	*2*	*13 483*	*4*	–	*13 488*
Pripažinimo panaikinimas – grąžinimas	*(0)*	*(1)*	*(0)*	–	*(2)*
Pripažinimo panaikinimas – nurašymas	–	–	*(3)*	–	*(3)*
Atidėjinių nuostoliams pakartotinis vertinimas	*(22)*	*907*	*(0)*	–	*885*
Kita	*2*	*2*	*8*	–	*11*
Atidėjiniai nuostoliams 2025 12 31	**12**	**30 357**	**24**	**(24)**	**30 369**

Papildomą atidėjinį 2 etapo paskolų vertės sumažėjimo nuostoliams daugiausia lėmė naujos paskolos Ukrainai, išmokėtos pagal Ukrainos priemonę ir MFP SUBM (žr. **2.4.1.1** pastabą), ir atnaujinti kredito rizikos įverčiams taikomi rizikos parametrai.

2025 m. ES skyrė 1,1 mlrd. EUR (2024 m. – 763 mln. EUR) palūkanų subsidijų sukauptoms kai kurių išskirtinės MFP paskolų, MFP+ ir Ukrainos priemonės paskolų palūkanoms padengti. Amortizuota savikaina prieš pakeitimą sudarė 37,7 mlrd. EUR (2024 m. – 17,3 mlrd. EUR). Šis sutartinių sąlygų pakeitimas finansinės veiklos ataskaitoje buvo apskaitytas kaip pakeitimo nuostoliai (žr. **3.15** pastabą). Palūkanų subsidija neturėjo reikšmingo poveikio kredito rizikos valdymui, todėl 2025 m. gruodžio 31 d. paskolos ir toliau buvo klasifikuojamos kaip 2 etapo paskolos.

ES paskolų etapo nustatymo politika pristatyta **1.5.5** pastaboje.

Paskolos. Tikėtinų kredito nuostolių vertinimas

ES tikėtinus kredito nuostolius vertina pagal tikimybės vertinimo principą. Tai reiškia, kad vertinamas sutartyje numatytų pinigų srautų ir tikėtinų pinigų srautų skirtumas.

Šiam vertinimui ES naudoja tris kredito rizikos parametrus:

— įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę. Tai procentinė dalis, rodanti tikimybę, kad sandorio šalis neįvykdys savo finansinių įsipareigojimų per artimiausius 12 mėnesių arba per likusį įsipareigojimo galiojimo laikotarpį,

— nuostolius dėl įsipareigojimų neįvykdymo Tai procentinė dalis, rodanti tikėtiną pinigų trūkumą, atsižvelgiant į susigrąžintinas sumas ir įkaitus,

— poziciją esant įsipareigojimų neįvykdymui. Tai yra neįvykdyta pozicija (suma) įsipareigojimų neįvykdymo metu.

Vertindama valstybės pozicijų nuostolius dėl įsipareigojimų neįvykdymo, ES atsižvelgia į savo *de facto* privilegijuoto kreditoriaus statusą.

Apskaičiuoti pinigų srautai per numatomą finansinio turto naudojimo laikotarpį diskontuojami taikant faktinių palūkanų normą.

ES atsižvelgia į protingą ir pagrįstą į ateitį orientuotą informaciją, kurią galima gauti be nepagrįstų sąnaudų ir pastangų, ir prireikus pakoreguoja modelio parametrus.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai. Kredito kokybė

mln. EUR

	2025 12 31	2024 12 31
Kredito reitingas		
Aukščiausio ir aukšto lygio	*101 584*	*57 251*
Aukštesnio vidutinio lygio	*821*	*4 161*
Žemesnio vidutinio lygio	*533*	*1 722*
Neinvesticinis reitingas	*104*	*28*
Bendroji balansinė vertė	**103 041**	**63 163**
Atėmus atidėjinius nuostoliams	-	–
Grynoji balansinė vertė	**103 041**	**63 163**

Iždas

Dauguma Komisijos iždo išteklių laikomi dėl nuosavų išteklių valstybių narių atidarytose sąskaitose, kurios skirtos valstybių narių įnašams, daugiausia BNP, PVM ir TNI, mokėti. Tokios sąskaitos laikomos valstybių narių iždo arba nacionaliniuose centriniuose bankuose, kurie Komisijai kelia mažiausią kredito (arba sandorio šalies) riziką.

Komisijos iždo išteklių dalies, laikomos komerciniuose bankuose, sąskaitos papildomos reikiamu laiku, o papildymą automatiškai tvarko iždo grynųjų pinigų valdymo sistema. Kiekvienoje komercinėje sąskaitoje palaikomas pinigų lygis, kad būtų užtikrinta, kad bendra vienos nakties suma niekada neviršytų atitinkamų sandorio šalies pozicijų ribų.

Siekiant dar labiau sumažinti Komisijos sandorio šalies riziką, specialios gairės taikomos ir atrenkant komercinius bankus. Šios gairės apima:

— komercinių bankų atranką skelbiant konkursus, kai minimalus ilgalaikis konkurso dalyvio kredito reitingas turi būti „S&P“ A– arba lygiavertis reitingas,

— reitingų stebėseną ir didžiausios kiekvienos finansų įstaigos pozicijos nustatymą, atsižvelgiant į finansų sektoriaus subjekto kreditingumą ir kapitalizaciją,

— avansines sąskaitas vietos bankuose, atrinktuose supaprastinto konkurso būdu delegacijose už ES ribų, taikant reitingo reikalavimus priklausomai nuo padėties vietoje. Siekiant apriboti rizikos poziciją, avansinėse sąskaitose laikomi kuo mažesni likučiai, sąskaitos nuolat papildomos ir kasmet peržiūrimos viršutinės ribos.

Taikant vieningą finansavimo metodą laikomos likvidžios lėšos

Taikant vieningą finansavimo metodą laikoma pinigų suma, kurios turi pakakti visiems būsimiems išmokų poreikiams patenkinti ir nustatytam atsargos rezervui išlaikyti, kartu vengiant bet kokių perteklinių likučių. Grynieji pinigai laikomi ECB banko sąskaitoje, kaip pinigų rinkos trumpalaikiai indėliai nacionaliniuose centriniuose bankuose arba valstybinėse finansavimo agentūrose arba yra investuojami į atvirkštinio atpirkimo sandorius, užtikrintus likvidžiomis obligacijomis. Taigi likvidumo atsargos kredito rizika yra labai maža.

Gautinos sumos. Kredito kokybė

mln. EUR

	Terminas nesuėjęs	Pradelsta 0–30 dienų	Pradelsta 31–90 dienų	Pradelsta 91 diena – 1 metai	Pradelsta > 1 metai	Iš viso
Bendroji balansinė vertė	2 063	18	22	52	179	*2 335*
Atėmus atidėjinius nuostoliams	(5)	(3)	(9)	(24)	(115)	*(156)*
Grynoji balansinė vertė 2025 12 31	**2 058**	**15**	**14**	**28**	**64**	**2 178**
Bendroji balansinė vertė	1 508	15	33	27	207	*1 789*
Atėmus atidėjinius nuostoliams	(5)	(2)	(3)	(13)	(115)	*(138)*
Grynoji balansinė vertė 2024 12 31	**1 502**	**13**	**30**	**14**	**92**	**1 652**

Šioje lentelėje pateiktos sumos neapima būsimojo laikotarpio išlaidų ir FGS gautinų sumų, vertinamų tikrąja verte kaip perteklius arba deficitas (žr. 2.6.2 pastabą), nes joms netaikomi vertės sumažėjimo reikalavimai.

Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – skolos vertybiniai popieriai. Kredito kokybė

Bendras atidėjinių fondas

Vidutinis svertinis BAF portfelio kredito reitingas yra A („S&P“ arba jam lygiavertis).

Laikinai surinktos baudos. BUFI portfelis

Vidutinis svertinis portfelio kredito reitingas yra A („S&P“ arba jam lygiavertis).

Gautos finansinės garantijos

Rizikos valdymo politika, taikoma finansinių garantijų priėmimui, užtikrina aukštą Komisijos kreditų kokybę. Ši politika apima:

— didžiausios kredito pozicijos nustatymą remiantis finansų sektoriaus subjekto kredito reitingu ir kapitalo dydžiu, nurodytu jo finansinėse atskaitose pagal TFAS,

— reguliarią peržiūrą, ar neapmokėtos garantijos atitinka politikos reikalavimus.

Likviduojama EAPB

Vidutinis svertinis portfelio kredito reitingas yra A- („S&P“ arba jam lygiavertis).

Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – išvestinės finansinės priemonės. Kredito kokybė

ES išvestinių priemonių turtas daugiausia susijęs su garantijomis dėl nuosavo kapitalo portfelių. Kredito rizika apsiriboja sandorio šalies rizika. Už nuosavybės vertybinių popierių garantiją bus atsiskaitoma su EIB grupe, kurios reitingas yra AAA, taip sumažinant kredito riziką.

Visų neįvykdytų išankstinių valiutų sandorių vienintelė sandorio šalis 2025 m. gruodžio 31 d. yra Tarptautinių atsiskaitymų bankas. Todėl nereikalingas joks kredito vertės didinimas, pavyzdžiui, įkaitais arba garantijomis.

Finansinių garantijų sutartys. Kredito kokybė

mln. EUR

	2025 12 31			2024 12 31		
	1 etapas	2 etapas	Iš viso	1 etapas	2 etapas	Iš viso
Ilgalaikis reitingas						
Aukščiausio ir aukšto lygio	*19*	*1*	*20*	*1*	*–*	*1*
Aukštesnio vidutinio lygio	*69*	*12*	*81*	*5*	*–*	*5*
Žemesnio vidutinio lygio	*108*	*2*	*109*	*137*	*–*	*137*
Neinvesticinis reitingas	*39 396*	*25 813*	*65 209*	*34 912*	*25 746*	*60 658*
Valdomos kolektyviai / nėra reitingo	*10*	*45*	*55*	*10*	*47*	*56*
Iš viso	**39 602**	**25 872**	**65 474**	**35 064**	**25 793**	**60 857**

Finansinių garantijų sutartys. Atidėjinių nuostoliams pokytis

mln. EUR

	1 etapas	2 etapas	Iš viso
Atidėjiniai nuostoliams 2025 1 1	*1 930*	*2 075*	*4 005*
Perkėlimas į 2 etapą ([1])	*(48)*	*48*	*–*
Perkėlimas į 1 etapą ([1])	*28*	*(28)*	*–*
Įsigijimai	*377*	*1 257*	*1 634*
Garantijų atsisakymas	*(340)*	*(2)*	*(342)*
Pakartotinis vertinimas	*397*	*107*	*504*
Atidėjiniai nuostoliams 2025 12 31	**2 345**	**3 456**	**5 800**
Finansinių garantijų įsipareigojimo balansinė vertė 2025 12 31	**4 061**	**3 668**	**7 729**

([1]) *Perkėlimai iš 1 / 2 etapo ir į juos vertinami pradinio likučio vertės sumažėjimo suma, o sumos pokyčiai, atsirandantys dėl etapo pasikeitimo (t. y. vertinimo pagal 12 mėnesių arba viso laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius), yra pakartotinio vertinimo dalis.*

2025 m. 2 etapo garantijų nuostolių atidėjinių padidėjimas daugiausia susijęs su naujomis operacijomis, pasirašytomis pagal Ukrainos garantiją (žr. **4.1.1** pastabą).

Iš 3,5 mlrd. EUR 2 etapo garantijų TKN likučio 2025 m. gruodžio 31 d. 1,7 mlrd. EUR yra susiję su ISĮ garantijomis (žr. **4.1.1** pastabą), įskaitant 0,9 mlrd. EUR gyvavimo ciklo TKN, susijusius su EIB finansavimu Ukrainoje (3,4 mlrd. EUR negrąžintų EIB paskolų partneriams Ukrainoje, kurias garantavo ES).

ES finansinių garantijų sutarčių etapo nustatymo politika pristatyta **1.5.12** pastaboje.

Biudžeto garantijos

Kredito rizika Sąjungai daugiausia kyla dėl jos garantuojamų operacijų. Pablogėjus pagrindinių operacijų kredito kokybei, padidėja įsipareigojimų nevykdymo atvejų tikimybė, taip pat gali padidėti reikalavimų mokėti pagal ES garantijas skaičius.

Šiai rizikai stebėti ir valdyti Komisija taiko kredito rizikos modelį, pagal kurį vertinami galimi nuostoliai. Šiam modeliui naudojami iš įgyvendinimo partnerių gaunami duomenys, kurie derinami su ekspertiniu vertinimu, kad būtų gautas rizikos vertinimas, atitinkantis sandorį ir atitinkamas ekonomines aplinkybes.

6.7. **LIKVIDUMO RIZIKA**

Neišvestinių finansinių priemonių įsipareigojimų terminų analizė pagal likusius sutartinius terminus

mln. EUR

	Nediskontuoti sutartyje numatyti pinigų srautai				Balansinė vertė
	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	Iš viso	
Pasiskolintos lėšos	*(98 561)*	*(240 053)*	*(578 604)*	*(917 217)*	*(731 224)*
Mokėtinos sumos	*(65 037)*	–	–	*(65 037)*	*(65 037)*
Kita	*(180)*	*(608)*	*(1 157)*	*(1 944)*	*(1 773)*
Iš viso 2025 12 31	**(163 777)**	**(240 661)**	**(579 760)**	**(984 199)**	**(798 034)**
Pasiskolintos lėšos	*(61 589)*	*(201 152)*	*(468 669)*	*(731 410)*	*(594 028)*
Mokėtinos sumos	*(55 414)*	–	–	*(55 414)*	*(55 414)*
Kita	*(168)*	*(560)*	*(850)*	*(1 578)*	*(1 398)*
Iš viso 2024 12 31	**(117 171)**	**(201 711)**	**(469 519)**	**(788 401)**	**(650 839)**

Išvestinių finansinių priemonių įsipareigojimų terminų analizė pagal likusius sutartinius terminus

mln. EUR

	Nediskontuoti sutartyje numatyti pinigų srautai				Balansinė vertė
	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	Iš viso	
Išvestinės finansinės priemonės mokėjimo dalis	*(1 184)*	*(11)*	–	*(1 195)*	
Išvestinės finansinės priemonės gavimo dalis	*1 138*	*7*	–	*1 145*	
Grynieji pinigų srautai 2025 12 31	**(46)**	**(4)**	–	**(50)**	**(48)**
Išvestinės finansinės priemonės mokėjimo dalis	*(1 779)*	*(7)*	*(4)*	*(1 790)*	
Išvestinės finansinės priemonės gavimo dalis	*1 691*	–	–	*1 691*	
Grynieji pinigų srautai 2024 12 31	**(88)**	**(7)**	**(4)**	**(99)**	**(98)**

Finansinių garantijų sutarčių terminų analizė pagal anksčiausią laikotarpį, kai gali būti pateiktas reikalavimas

mln. EUR

	Didžiausia garantijos suma				Balansinė vertė
	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	Iš viso	
FGS 2025 12 31	*(63 617)*	*(1 637)*	*(13 966)*	*(79 220)*	*(7 729)*
FGS 2024 12 31	*(64 115)*	*(2 211)*	*(10 271)*	*(76 597)*	*(6 379)*

Nepanaudotų kreditavimo įsipareigojimų terminų analizė

mln. EUR

	Didžiausia kreditavimo įsipareigojimų suma				Balansinė vertė
	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	Iš viso	
Nepanaudoti kreditavimo įsipareigojimai 2025 12 31	*–*	*15*	*9*	*24*	*3*
Nepanaudoti kreditavimo įsipareigojimai 2024 12 31	*18 152*	*41*	*–*	*18 193*	*7 082*

Skolinimosi veikla

Pirmoji ES priemonė užtikrinant, kad pasiskolintos lėšos bus grąžintos, yra savalaikis susijusios finansinės paramos ir NGEU paskolų grąžinimas. Tačiau paskolos gavėjams nevykdant mokėjimų arba vėluojant atlikti mokėjimus yra taikomos papildomos apsaugos priemonės.

Komisija yra sukūrusi trumpalaikę laikinąją priemonę, kuri vadinama biudžeto padengimu ir kuri užtikrina likvidumą, kad būtų galima padengti įsipareigojimus, atsirandančius dėl kompensacinės finansinės paramos programų.

Paskolų trečiosioms valstybėms pagal MFP (išskyrus MFP+ ir MFP SUBM), Euratomo, Vakarų Balkanų priemonę ir Moldovos priemonę atveju BAF užtikrina likvidumo rezervą. Šis rezervas gali būti naudojamas susijusioms pasiskolintoms lėšoms grąžinti.

Jei rezerve turimo turto nepakaks faktiniams nuostoliams padengti, Komisija imsis priemonių papildomiems ištekliams užtikrinti (pvz., laikinai panaudos Komisijos iždo lėšas, laikinai perves lėšas (arba) padarys papildomų išlaidų iš ES biudžeto).

Paskolos, suteiktos Ukrainai pagal išskirtinės MFP programą, padengiamos iš jų BAF skyriaus, taip pat papildomomis valstybių narių garantijomis (žr. **6.6** pastabą).

Paskoloms ir paskolintoms lėšoms, išmokamoms taikant vieningą finansavimo metodą, Komisija taip pat gali taikyti aktyvų pinigų valdymą ir trumpalaikį skolinimąsi, kad galėtų tvarkyti ES skolas. Siekiant valdyti likvidumo riziką taikant šį metodą turi būti įgyvendintos likvidumo valdymo procedūros ir specialios priemonės, sudarančios sąlygas kasdien stebėti ir valdyti likvidumą.

Komisija taip pat gali pareikalauti valstybių narių išteklių, neviršijančių nuosavų išteklių viršutinės ribos, kad galėtų tvarkyti ES skolas. Sprendime dėl nuosavų išteklių nustatyta, kad nuosavų išteklių viršutinė riba metiniams mokėjimų asignavimams padengti yra 1,40 % valstybių narių bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) plius papildomas laikinas 0,6 procentinio punkto padidinimas NGEU atveju. 2025 m. biudžete buvo numatyta, kad bendra nuosavų išteklių suma išlaidoms finansuoti sudaro 0,83 % ES BNP. Vadinasi, 2025 m. gruodžio 31 d. šioms garantijoms padengti turima marža buvo 1,17 %.

Pirma, pagal priemonę SURE valstybėms narėms teikiamos paskolos yra grindžiamos valstybių narių savanoriškai suteiktų garantijų, sudarančių 25 % finansinės pagalbos didžiausios viršutinės ribos, sistema. Komisija, prieš teikdama reikalavimą mokėti pagal šias garantijas, turėtų išnagrinėti, kokia galima viršutinės nuosavų išteklių ribos, taikomos mokėjimų asignavimams, marža.

Nepanaudoti kreditavimo įsipareigojimai 2024 m. gruodžio 31 d. daugiausia susiję su 18,1 mlrd. EUR dydžio MFP paskola pagal SUBM (žr. **2.4.1.1** pastabą). Visa šios paskolos suma buvo išmokėta 2025 m.

Iždas

ES biudžeto principais užtikrinama, kad visų atitinkamiems metams skirtų grynųjų pinigų išteklių visada užtektų visiems mokėjimams atlikti.

Visi valstybių narių įnašai kartu su įvairiomis pajamoms yra lygūs biudžetiniams metams skirtų mokėjimų asignavimų sumai. Tačiau valstybės narės įnašus moka visus metus ir remdamosi patvirtintu biudžetu kaip dvylika mėnesinių įmokų, o išmokos priklauso nuo veiklos poreikių.

Valstybių narių įnašais, susijusiais su taisomaisiais biudžetais, patvirtintais atitinkamą (N) mėnesį, galima naudotis tik nuo N + 1 arba N + 2 mėnesio pirmos darbo dienos, o susijusiais mokėjimų asignavimais galima naudotis iš karto

Siekiant užtikrinti, kad turimų iždo išteklių visada pakaktų bet kurį mėnesį atliktiniems mokėjimams padengti, taikomos reguliaraus pinigų prognozavimo procedūros. Prireikus iš valstybių narių gali būti iš anksto pareikalauta nuosavų išteklių arba papildomo finansavimo, neviršijant tam tikrų ribų ir laikantis tam tikrų sąlygų, numatytų Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 609/2014.

Be šių procedūrų, automatinėmis grynųjų pinigų valdymo priemonėmis užtikrinama, kad, Komisijai vykdant kasdienes iždo operacijas, kiekvienoje Komisijos banko sąskaitoje būtų pakankamai likvidžių lėšų.

Baudos

BUFI fondas valdomas taip, kad būtų išlaikytas pakankamas likvidumas ir galimybė įvykdyti trumpalaikius įsipareigojimus. Portfelį daugiausia sudaro itin likvidūs vertybiniai popieriai, kuriuos galima lengvai parduoti, jei reikėtų padengti pinigines išlaidas. Pinigų, pinigų ekvivalentų ir vertybinių popierių, kurių terminas sueina per vienus metus, dalis sudaro maždaug 41 %.

Biudžeto garantijos

ES finansinių garantijų terminų analizė atliekama taikant prudencinį principą, pagal kurį didžiausia suteiktos garantijos suma priskiriama anksčiausiam laikotarpiui, kai gali būti pateiktas reikalavimas mokėti pagal garantiją. Tačiau tikimybė, kad ES bus pateikti reikalavimai sumokėti visą sumą pirmuoju laikotarpiu, yra nedidelė, o tikėtini nuostoliai dažnai yra mažesni už garantijos ribą. Todėl likvidumo riziką reikia vertinti kartu su garantinių įsipareigojimų balansine verte.

Pagrindinis rizikos valdymo sistemos tikslas yra užtikrinti, kad būtų galima laikytis ES biudžeto įsipareigojimų nesutrikdant įprasto biudžeto vykdymo. Tai reiškia, kad reikia mažinti su biudžeto garantijomis susijusią likvidumo riziką, t. y. riziką, kad nepakaks lėšų laiku įvykdyti mokėjimo įsipareigojimus.

Siekiant sumažinti šią riziką, kiekviena biudžeto garantija užtikrinama pakankamais atidėjiniais, mokamais į BAF, kad būtų galima laiku įvykdyti reikalavimus mokėti pagal garantiją. ES reguliariai stebi kiekvienos biudžeto garantijų programos atidėjinių normos pakankamumą ir kiekvienais metais pateikia ataskaitą, ar tų sumų pakanka, kad būtų galima padengti artimiausių penkerių metų riziką pagal nustatytą tikrumo lygį.

Be to, ES taiko apsaugos procedūras, įskaitant laikiną perkėlimą tarp BAF skyrių ir centrinio iždo likvidumo naudojimą, kad prireikus būtų užtikrintas pakankamas likvidumas.

Bendras atidėjinių fondas

BAF valdomas siekiant užtikrinti, kad jo turtas būtų pakankamai likvidus ir jį būtų galima greitai panaudoti trumpalaikiams įsipareigojimams įvykdyti. Portfelį sudaro likvidus turtas, kurį galima lengvai parduoti, jei reikėtų padengti pinigines išlaidas. Maždaug 10 % portfelio sudaro pinigai, pinigų ekvivalentai ir vertybiniai popieriai, kurių terminas sueina per vienus metus.

Už išvestinių finansinių priemonių sandorius atsiskaitoma pagal atskirus nurodymus ir remiantis jų sutartine termino data. Jei reikia, įsipareigojimai vykdomi parduodant JAV doleriais išreikštą turtą arba atliekant apsikeitimo sandorį, todėl dėl užsienio valiutos skirtumų gali susidaryti piniginės išlaidos.

7. **SUSIJUSIŲ ŠALIŲ TEIKIAMA INFORMACIJA**

7.1. **SUSIJUSIOS ŠALYS**

Su ES susijusios šalys yra ES konsoliduoti subjektai, asocijuotieji ūkio subjektai ir šių subjektų aukščiausiojo rango vadovai. Šių subjektų tarpusavio sandoriai yra įprasta ES operacijų dalis ir todėl pagal ES apskaitos taisykles šiems sandoriams nekeliami jokie specialūs informacijos teikimo reikalavimai.

7.2. AUKŠČIAUSIOJO RANGO VADOVŲ TEISĖS Į IŠMOKAS

Siekiant pateikti informaciją apie sandorius su susijusiomis šalimis, susijusius su ES aukščiausiojo rango vadovais, šie asmenys suskirstyti į penkias kategorijas.

1 kategorija. Europos Vadovų Tarybos pirmininkas, Komisijos pirmininkas ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pirmininkas.

2 kategorija. Komisijos pirmininko pavaduotojas ir ES vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai ir kiti Komisijos pirmininko pavaduotojai.

3 kategorija. Tarybos Generalinis sekretorius, Komisijos nariai, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjai ir generaliniai advokatai, Bendrojo Teismo pirmininkas ir nariai, ombudsmenas ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas.

4 kategorija. Europos Audito Rūmų pirmininkas ir nariai.

5 kategorija. Institucijų ir agentūrų aukščiausiojo rango tarnautojai.

Jų teisių santrauka pateikiama toliau; daugiau informacijos galima rasti svetainėje „Europa“ skelbiamuose Tarnybos nuostatuose, oficialiame dokumente, kuriame aprašomos visų ES pareigūnų teisės ir pareigos. Aukščiausiojo rango vadovai lengvatinių paskolų iš ES nėra gavę.

FINANSINĖS IŠMOKOS AUKŠČIAUSIOJO RANGO VADOVAMS

EUR

Išmokos (vienam darbuotojui)	1 kategorija	2 kategorija	3 kategorija	4 kategorija	5 kategorija
Bazinis darbo užmokestis (per mėn.)	*35 860,91*	*32 482,71–33 782,02*	*25 986,17–29 234,44*	*28 065,06–29 884,10*	*16 523,41–25 986,17*
Būsto išmoka / ekspatriacijos išmoka	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*0–4 %–16 %*
Šeimos pašalpos:					
Namų ūkio pašalpa (% nuo atlyginimo)	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*
Išlaikomo vaiko pašalpa	*527,06*	*527,06*	*527,06*	*527,06*	*527,06*
Ikimokyklinė pašalpa	*128,76*	*128,76*	*128,76*	*128,76*	*128,76*
Mokymosi pašalpa arba	*357,63*	*357,63*	*357,63*	*357,63*	*357,63*
Mokymosi pašalpa ne darbo vietoje	*715,26*	*715,26*	*715,26*	*715,26*	*715,26*
Išmokos pirmininkaujantiems teisėjams	*Netaikoma*	*Netaikoma*	*1 111,04*	*Netaikoma*	*Netaikoma*
Išmokos reprezentaciniais tikslais	*1 943,34*	*1 248,97*	*832,83*	*Netaikoma*	*Netaikoma*
Metinės kelionių išlaidos	*Netaikoma*	*Netaikoma*	*Netaikoma*	*Netaikoma*	*Apmokamos*
Pervedimai į valstybę narę:					
Mokymosi pašalpa ([1])	*Taip*	*Taip*	*Taip*	*Taip*	*Taip*
% nuo atlyginimo ([1])	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*
% nuo atlyginimo be k. k.	*Daugiausia 25 %*	*Daugiausia 25 %*	*Daugiausia 25 %*	*Daugiausia 25 %*	*Daugiausia 25 %*
Reprezentacinės išlaidos	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Netaikoma*	*Netaikoma*

EUR

Išmokos (vienam darbuotojui)	1 kategorija	2 kategorija	3 kategorija	4 kategorija	5 kategorija
Pradėjus eiti pareigas:					
Įsikūrimo išlaidos	*71 721,82*	*64 965,42–67 564,04*	*51 972,34–58 468,88*	*56 130,12–59 768,20*	*Apmokamos*
Šeimos kelionės išlaidos	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*
Persikraustymo išlaidos	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*
Pabaigus eiti pareigas:					
Įsikūrimo grįžus išlaidos	*35 860,91*	*32 482,71–33 782,02*	*25 986,17–29 234,44*	*28 065,06–29 884,10*	*Apmokamos*
Šeimos kelionės išlaidos	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*
Persikraustymo išlaidos	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*	*Apmokamos*
Pereinamasis laikotarpis (% nuo atlyg.) [2]	*40–65 %*	*40–65 %*	*40–65 %*	*40–65 %*	*Netaikoma*
Sveikatos draudimas	*Taikoma*	*Taikoma*	*Taikoma*	*Taikoma*	*Taikoma*
Pensijos (% atlyginimo, neatskaičius mokesčių)	*Daugiausia 70 %*	*Daugiausia 70 %*	*Daugiausia 70 %*	*Daugiausia 70 %*	*Daugiausia 70 %*
Atskaitoma:					
Bendrijos mokestis	*8–45 %*	*8–45 %*	*8–45 %*	*8–45 %*	*8–45 %*
Sveikatos draudimas (% nuo atlyginimo)	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*
Specialus atlyginimo mokestis	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*6–7 %*
Atskaitymas pensijai	*Netaikoma*	*Netaikoma*	*Netaikoma*	*Netaikoma*	*13,10 %*
Asmenų skaičius metų pabaigoje	***3***	***8***	***93***	***27***	***116***

[1] *Taikomas korekcijos koeficientas (k. k.)*
[2] *Mokama pirmuosius trejus metus po išvykimo.*

8. ĮVYKIAI PO PASKUTINĖS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO DIENOS

Šių ataskaitų pasirašymo dieną Komisijos apskaitos pareigūnas nebuvo pastebėjęs jokių reikšmingų įvykių, ir jam nebuvo pranešta apie jokius reikšmingus įvykius, kurie turėtų būti atskirai parodyti šiame skirsnyje. Ataskaitos ir susijusios pastabos buvo parengtos remiantis naujausiais turimais duomenimis – tą patvirtina pateikta informacija.

9. **KONSOLIDAVIMO MASTAS**

A.	**KONTROLIUOJAMI SUBJEKTAI (54)**	
1.	**Institucijos ir patariamieji organai (11)**	
Europos Sąjungos Taryba		*Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas*
Europos Sąjungos Teisingumo Teismas		*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas*
Europos Komisija		*Europos išorės veiksmų tarnyba*
Europos regionų komitetas		*Europos ombudsmenas*
Europos Vadovų Taryba		*Europos Parlamentas*
Europos Audito Rūmai		
2.	**ES agentūros ir kitos įstaigos (41)**	
2.1.	***Vykdomosios įstaigos (6)***	
Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga (CINEA)		*Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga (EISMEA)*
Europos švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga (EACEA)		*Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga (ERCEA)*
Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga (HaDEA)		*Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga (REA)*
2.2.	***Decentralizuotos agentūros ir kitos įstaigos (35)***	
Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos paramos agentūra (BEREC biuras)		*Europos prokuratūra*
Bendrijos augalų veislių tarnyba (CPVO)		*Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA)*
Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (EU-OSHA)		*Europos mokymo fondas (ETF)*
Europos bankininkystės institucija (EBI)		*Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA)*
Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (Frontex)		*Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas)*
Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC)		*Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA)*
Europos profesinio mokymo plėtros centras (Cedefop)		*Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA)*
Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA)		*Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas)*
Europos aplinkos agentūra (EAA)		*Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL)*
Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (EŽKA)		*Europos Sąjungos geležinkelių agentūra (ERA)*
Europos maisto saugos tarnyba (EFSA)		*Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER)*

Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (Eurofound)	*Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA).*
Europos lyčių lygybės institutas (EIGE)	*Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra (EUSPA)*
Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA)	*Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (EASA)*
Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė – Branduolių sintezės energija (F4E)	*Europos Sąjungos narkotikų agentūra (EUDA)*
Europos darbo institucija (EDI)	*Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO)*
Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA)	*Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras (CdT)*
Europos vaistų agentūra (EMA)	
3. **Kiti kontroliuojami subjektai (2)**	
Likviduojama Europos anglių ir plieno bendrija (likviduojama EAPB)	*Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT)*
B. **ASOCIJUOTIEJI ŪKIO SUBJEKTAI (1)**	
Europos investicijų fondas (EIF)	

NEREIKŠMINGI SUBJEKTAI

Toliau išvardyti subjektai dėl savo nereikšmingumo nebuvo konsoliduoti taikant nuosavybės metodą į 2025 m. ES konsoliduotąsias finansines ataskaitas.

NEREIKŠMINGI SUBJEKTAI (11)

Lustų bendroji įmonė

Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendroji įmonė

Netaršios aviacijos bendroji įmonė

Švariojo vandenilio bendroji įmonė

Europos geležinkelių bendroji įmonė

Europos kibernetinio saugumo kompetencijos centras

Europos našiosios kompiuterijos bendroji įmonė (BR „EuroHPC“)

Visuotinės sveikatos EDCTP3 bendroji įmonė

Novatoriškų sveikatos sprendimų iniciatyvos bendroji įmonė

Trečiosios bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos bendroji įmonė

Pažangiųjų tinklų ir paslaugų bendroji įmonė

Minėtųjų subjektų metinės ataskaitos viešai skelbiamos jų svetainėse.

BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITOS IR AIŠKINAMOSIOS PASTABOS ([56])

TURINYS

Puslapis

1. ES BIUDŽETO REZULTATAS *157*
2. BIUDŽETO IR FAKTINIŲ SUMŲ LYGINAMOJI ATASKAITA *158*
3. BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ PASTABOS *160*
   - 3.1. ES BIUDŽETO SISTEMA 145
   - 3.2. 2021–2027 M. DAUGIAMETĖ FINANSINĖ PROGRAMA 145
   - 3.3. DETALIZUOTOS DFP IŠLAIDŲ KATEGORIJOS (PROGRAMOS) 148
   - 3.4. NextGenerationEU 149
   - 3.5. METINIS BIUDŽETAS 149
   - 3.6. PAJAMOS 150
   - 3.7. BIUDŽETO REZULTATO SKAIČIAVIMAS 152
   - 3.8. EKONOMINIO REZULTATO SUDERINIMAS SU BIUDŽETO REZULTATU 152
4. 2025 M. ES BIUDŽETO VYKDYMAS *171*
5. ES BIUDŽETO PAJAMŲ VYKDYMAS *172*
   - 5.1. ES BIUDŽETO PAJAMŲ VYKDYMO SUVESTINĖ 155
6. ES BIUDŽETO IŠLAIDŲ VYKDYMAS *173*
   - 6.1. DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ IŠSKAIDYMAS IR POKYČIAI 156
   - 6.2. DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS 158
   - 6.3. DFP. MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS 159
   - 6.4. DFP. DAR NEĮVYKDYTŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ (RAL) POKYČIAI (RAL) 160
   - 6.5. DFP. DAR NEĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRISIĖMIMO METUS 160
   - 6.6. DETALIZUOTA DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ IŠSKAIDYMAS IR POKYČIAI 161
   - 6.7. DETALIZUOTA DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS 172
   - 6.8. DETALIZUOTA DFP. MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS 190
   - 6.9. DETALIZUOTA DFP. DAR NEĮVYKDYTŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ (RAL) POKYČIAI 203
   - 6.10. DETALIZUOTA DFP. DAR NEĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRISIĖMIMO METUS 210
7. BIUDŽETO VYKDYMAS PAGAL INSTITUCIJAS *215*
   - 7.1. BIUDŽETO PAJAMŲ VYKDYMAS 216
   - 7.2. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS 217
   - 7.3. MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS 219
8. AGENTŪRŲ BIUDŽETO VYKDYMAS *219*
   - 8.1. BIUDŽETO PAJAMOS 220
   - 8.2. ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMAI PAGAL AGENTŪRĄ 221

([56]) Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

1. **ES BIUDŽETO REZULTATAS**

mln. EUR

Pastaba		2025	2024
a	Finansinių metų pajamos	224 398	250 609
b	Mokėjimai pagal einamųjų metų asignavimus	(212 797)	(244 309)
c	Mokėjimų asignavimai, perkelti į N + 1 metus	(6 087)	(3 848)
d	Atšaukti nepanaudoti asignavimai, perkelti iš N – 1 metų	273	334
e	*Asignuotųjų pajamų raida (B) – (A)*	(3 579)	(1 486)
	Nepanaudoti asignavimai einamųjų metų pabaigoje (A)	28 271	24 692
	Nepanaudoti asignavimai ankstesnių metų pabaigoje (B)	24 692	23 206
f	*Valiutos keitimo kursų pokyčiai per metus*	(130)	44
	Biudžeto rezultatas	**2 078**	**1 345**

Susidaręs ES biudžeto perteklius grąžinamas valstybėms narėms kitais metais, sumažinant tais metais jų mokėtinas sumas. Jis apskaičiuojamas remiantis Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 608/2014 ([57]), kuriuo nustatomos Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemonės, 1 straipsnio 1 dalimi. Daugiau informacijos pateikiama skyriaus „Biudžeto rezultato skaičiavimas“ **3.7** skirsnyje.

a. Finansinių metų pajamos. 5.1 lentelės „ES biudžeto pajamų vykdymo suvestinė“ 8 skiltis „Iš viso pajamų“.

b. Mokėjimai pagal einamųjų metų asignavimus. 6.3 lentelės „DFP. Mokėjimų asignavimų vykdymas“ 2 skiltis „Iš patvirtinto biudžeto atlikti mokėjimai“ ir 4 skiltis „Iš asignuotųjų pajamų atlikti mokėjimai“.

c. Mokėjimų asignavimai, perkelti į N + 1 metus. 6.3 lentelės „DFP. Mokėjimų asignavimų vykdymas“ 7 skiltis „Automatiniai perkėlimai“ ir 8 skiltis „Perkėlimai pagal sprendimą“.

d. Atšaukti nepanaudoti mokėjimų asignavimai, perkelti iš N – 1 metų Atsižvelgiama į perkeltų mokėjimų asignavimų (automatiškai ir pagal sprendimą) sumą praėjusių metų pabaigoje ir einamųjų metų atliktus mokėjimus iš perkėlimų, nurodytus 6.3 lentelės „DFP. Mokėjimų asignavimų vykdymas“ 3 skiltyje.

e. Visų asignuotųjų pajamų asignavimų pokytis metų pabaigoje. Apskaičiuojamas asignuotųjų pajamų asignavimų ankstesnių metų pabaigoje (plius) sumos ir asignuotųjų pajamų asignavimų einamųjų metų pabaigoje sumos (nurodytos 6.3 lentelės „DFP. Mokėjimų asignavimų vykdymas“ 8 skiltyje) skirtumas, kad būtų gautas grynasis asignuotųjų pajamų pokytis einamaisiais metais.

f. Valiutos keitimo kursų skirtumai apima realizuotus ir nerealizuotus valiutų keitimo kursų skirtumus.

([57]) 2014 m. gegužės 26 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 608/2014, kuriuo nustatomos Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemonės (OL L 168, 2014 6 7, p. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/608/oj).

2. BIUDŽETO IR FAKTINIŲ SUMŲ LYGINAMOJI ATASKAITA

Biudžeto pajamos

mln. EUR

Antraštinė dalis		Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Teisės į gautinas sumas	Pajamos
1	Nuosavi ištekliai	151 161	154 322	155 448	155 418
2	Perteklius, likučiai ir patikslinimai	–	1 345	1 362	1 362
3	*Administracinės pajamos*	*2 425*	*2 425*	*3 272*	*3 226*
4	*Finansinės pajamos, delspinigiai ir baudos*	*183*	*1 659*	*18 874*	*2 618*
5	*Biudžeto garantijos, skolinimosi ir skolinimo operacijos*	–	–	*40 815*	*40 766*
6	*Su Sąjungos politika susijusios pajamos, įnašai ir grąžinamosios išmokos*	*1 440*	*1 412*	*24 016*	*21 008*
	Iš viso	**155 209**	**161 163**	**243 787**	**224 398**
	iš jų: „NextGenerationEU“ (NGEU)	-	-	*40 219*	*40 213*

Biudžeto išlaidos. Įsipareigojimai pagal daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija		Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai
1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	21 480	21 539	30 466	27 095
2	Sanglauda, atsparumas ir vertybės	77 980	77 979	80 804	78 884
3	*Gamtos ištekliai ir aplinka*	*56 731*	*56 700*	*58 961*	*57 658*
4	*Migracija ir sienų valdymas*	*4 791*	*4 645*	*5 338*	*4 738*
5	Saugumas ir gynyba	2 633	2 633	2 742	2 666
6	*Kaimyninės šalys ir pasaulis*	*16 308*	*16 892*	*20 828*	*19 645*
7	Europos viešasis administravimas	12 845	12 766	15 115	13 955
O	Neįtraukta į DFP	4 320	4 320	11 767	6 409
S	Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	2 349	1 766	2 085	1 065
	Iš viso	**199 438**	**199 239**	**228 104**	**212 116**
	iš jų: „NextGenerationEU“ (NGEU)	–	–	*232*	*39*

Biudžeto išlaidos. Mokėjimai pagal daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai
1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	20 461	20 255	34 035	24 483
2	Sanglauda, atsparumas ir vertybės	44 445	47 141	96 601	92 306
3	*Gamtos ištekliai ir aplinka*	*52 092*	*56 039*	*61 329*	*59 589*
4	*Migracija ir sienų valdymas*	*3 204*	*3 564*	*4 386*	*3 819*
5	Saugumas ir gynyba	2 143	1 839	1 947	1 872
6	*Kaimyninės šalys ir pasaulis*	*14 426*	*15 010*	*18 469*	*17 170*
7	Europos viešasis administravimas	12 845	12 766	16 133	13 767
O	Neįtraukta į DFP	3 274	2 805	15 994	2 319
S	Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	2 320	1 744	2 063	1 048
	Iš viso	**155 209**	**161 163**	**250 956**	**216 373**
	iš jų: „NextGenerationEU“ (NGEU)	–	–	*43 760*	*41 739*

3. BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ PASTABOS

3.1. ES BIUDŽETO SISTEMA

Biudžeto sąskaitos tvarkomos pagal Finansinį reglamentą (FR). Bendrasis biudžetas – priemonė, kuria kiekvienais metais numatomos ir tvirtinamos Sąjungos pajamos ir išlaidos, neviršijančios viršutinių ribų ir atitinkančios kitas nuostatas, nustatytas daugiametėje finansinėje programoje vadovaujantis teisėkūros procedūra priimtais aktais, susijusiais su daugiametėmis programomis, priimtomis pagal tą programą.

3.2. 2021–2027 M. DAUGIAMETĖ FINANSINĖ PROGRAMA

mln. EUR galiojančiomis kainomis

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Iš viso
1. Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	20 919	21 878	21 727	21 598	21 596	22 210	20 991	150 919
2. Sanglauda, atsparumas ir vertybės	6 364	67 806	70 137	73 289	75 697	67 523	70 128	430 944
2a. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	1 769	61 345	62 939	64 683	66 361	56 593	58 484	372 174

mln. EUR galiojančiomis kainomis

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Iš viso
2b. Atsparumas ir vertybės	4 595	6 461	7 198	8 606	9 336	10 930	11 644	58 770
3. Gamtos ištekliai ir aplinka	56 841	56 965	57 295	57 449	57 336	57 100	57 316	400 302
Iš jų: su rinka susijusios išlaidos ir tiesioginės išmokos	40 368	40 639	40 693	40 603	40 529	40 542	40 496	283 870
4. Migracija ir sienų valdymas	1 791	3 360	3 814	4 020	4 871	5 103	5 619	28 578
5. Saugumas ir gynyba	1 696	1 896	1 946	2 380	2 617	2 810	3 080	16 425
6. Kaimyninės šalys ir pasaulis	16 247	16 802	16 329	16 331	16 303	15 614	16 071	113 697
7. Europos viešasis administravimas	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
Iš jų: institucijų administracinės išlaidos	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
IŠ VISO ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ	**114 493**	**179 765**	**182 667**	**186 840**	**190 544**	**182 866**	**186 164**	**1 223 339**
IŠ VISO MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ	**163 496**	**166 534**	**162 053**	**142 601**	**175 378**	**201 170**	**195 246**	**1 206 478**
kaip BNP procentinės dalies	1,18 %	1,12 %	0,99 %	0,81 %	0,95 %	1,04 %	0,98 %	1,01 %

2020 m. gruodžio 17 d. buvo priimtas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatyta 2021–2027 m. DFP. Pirmiau pateiktoje lentelėje nurodytos DFP viršutinės ribos dabartinėmis kainomis, nustatytos 2026 m. priimtame 2021–2027 m. DFP techniniame patikslinime ([58]), pagal DFP reglamento 4 straipsnio 2 dalyje nustatytą fiksuotą 2 % metinį defliatorių. Kaip numatyta Reglamente (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. DFP, įsipareigojimų asignavimų sumos išskaidomos pagal išlaidų kategorijas. Mokėjimų asignavimams viršutinės ribos taikomos tik bendru lygiu. 2025 m. buvo penktieji 2021–2027 m. DFP finansiniai metai.

([58]) 2026 m. finansinės programos techninis patikslinimas pagal Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2021/365, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (COM(2025) 800 *final*, 2025 6 4), 4 straipsnį.

2024 m. vasario 1 d. Europos Vadovų Tarybai, o vasario 6 d. Europos Parlamentui pasiekus politinį susitarimą dėl 2021–2027 m. DFP laikotarpio vidurio peržiūros, 2024 m. vasario 29 d. buvo priimtas peržiūrėtas DFP reglamentas ([59]). Atlikus laikotarpio vidurio peržiūrą, 2024–2027 m. ES biudžetas buvo padidintas 64,6 mlrd. EUR, iš kurių 33 mlrd. EUR sudaro paskolos, keliose prioritetinėse srityse, įskaitant paramą Ukrainai, Europos strateginių technologijų platformos (STEP) sukūrimą, mechanizmo, skirto papildomoms ekonomikos gaivinimo priemonės „Next Generation ES“ finansavimo išlaidoms, patirtoms dėl didesnių palūkanų normų, padengti, taip pat papildomą finansavimą migracijos valdymui ir tarptautinėms partnerystėms ir kai kurių specialiųjų priemonių finansavimo padidinimą. Nuo 2024 m. sausio 1 d. Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas (SEAR) yra padalytas į dvi atskiras priemones (Europos solidarumo rezervą ir Neatidėliotinos pagalbos rezervą). Siekiant integruoti 2024 m. metinio biudžeto laikotarpio vidurio peržiūros poveikį, buvo priimtas taisomasis biudžetas Nr. 1/2024 ([60]).

2025 m. bendra viršutinė įsipareigojimų asignavimų riba buvo 190 544 mln. EUR, o atitinkama viršutinė mokėjimų asignavimų riba – 175 378 mln. EUR.

Pagal SESV 312 straipsnio 3 dalį DFP nustato didžiausią metinę lėšų sumą, skirtą finansiniams įsipareigojimams pagal išlaidų kategoriją vykdyti (toliau – išlaidų kategorijos) ir didžiausią metinę išlaidų sumą mokėjimų asignavimams vykdyti. DFP išlaidų kategorijos atitinka pagrindinius Sąjungos veiklos sektorius. Įvairios 2021–2027 m. DFP išlaidų kategorijos paaiškinamos toliau.

2021–2027 m. DFP suma, įskaitant Europos plėtros fondą (EPF), yra 1 223 mlrd. EUR (1 083 mlrd. EUR 2018 m. kainomis). Be to, pagal „NextGenerationEU“ iki 2023 m. įsipareigojimais ir 2026 m. mokėjimais suteikta papildoma 806,9 mlrd. EUR (750 mlrd. EUR 2018 m. kainomis) suma. Ši pradinė suma pakoreguota iki 698,3 mlrd. EUR, nes valstybės narės nepareikalavo visos galimos paskolų paramos.

Vykdant metinę biudžeto procedūrą, biudžeto nomenklatūra suskirstyta pagal politikos grupes, taip suteikiant daugiau aiškumo, kaip atskiros išlaidų programos prisideda prie Sąjungos politikos tikslų įgyvendinimo.

1 išlaidų kategorija. Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika

Į šią išlaidų kategoriją įtrauktos pagrindinės ES programos, kuriomis remiamos mokslinių tyrimų ir inovacijų, skaitmeninės pertvarkos, strateginės infrastruktūros, bendrosios rinkos stiprinimo ir strateginių kosmoso projektų sritys. Šiai kategorijai priskiriamos programos „Europos horizontas“, fondas „InvestEU“, Europos infrastruktūros tinklų priemonė, bendrosios rinkos programa ir Europos kosmoso programa.

Programos, kurioms skiriami įnašai iš NGEU (išorės asignuotosios pajamos) šioje išlaidų kategorijoje: „Europos horizontas“ ir fondas „InvestEU“.

2 išlaidų kategorija. Tvarus augimas. Gamtos ištekliai

Ši išlaidų kategorija suskirstyta į dvi pakategores: ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos (2a) bei atsparumo didinimo ir vertybių (2b).

Išlaidomis pagal šią išlaidų kategoriją siekiama stiprinti ES valstybių narių atsparumą ir sanglaudą. Finansavimas padeda mažinti skirtumus ES regionuose ir tarp jų, taip pat valstybėse narėse ir tarp jų, ir skatinti darnų teritorinį vystymąsi (Europos regioninės plėtros fondas, Sanglaudos fondas, „Europos socialinis fondas +“). Be to, juo remiamas Sąjungos solidarumas ir bendradarbiavimas pasirengimo nelaimėms ir reagavimo į jas srityje (Sąjungos civilinės saugos mechanizmas ir „rescEU“). Be to, šios išlaidų kategorijos programomis siekiama didinti ES atsparumą dabartinės ir būsimoms problemoms investuojant į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, jaunimą („Erasmus“), sveikatos apsaugą („ES – sveikatos labui“) ir veiksmus, kuriais siekiama apsaugoti ES vertybes (teisingumas, teisės ir vertybės) ir skatinti kultūrų įvairovę („Kūrybiška Europa“).

Į šią kategoriją įtraukta EGADP, kuriai 2021–2023 m. laikotarpiu didžiąją dalį lėšų skyrė NGEU. Kitos programos, kurioms skiriami įnašai iš NGEU (išorės asignuotosios pajamos) šioje išlaidų kategorijoje: „REACT-EU“, Sąjungos civilinės saugos mechanizmas („rescEU“). Išsamesnė EGADP veiklos apžvalga pateikta NGEU skirsniuose – Svarbiausių finansinių metų aspektų **3** ir **4** skirsniuose.

([59]) Su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2024 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2024/765, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (OL L, 2024/765, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

([60]) TB 1/2024, OL L, 2024/1430, 2024 6 5.

3 išlaidų kategorija. Gamtos ištekliai ir aplinka

Išlaidos pagal šią išlaidų kategoriją skiriamos darniam žemės ūkiui (bendra žemės ūkio politika), žuvininkystei ir jūrų politikai (Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas), taip pat programoms, skirtoms aplinkos apsaugai ir klimato politikos veiksmams (LIFE programa, Teisingos pertvarkos fondas).

Programos, kurioms skiriami įnašai iš NGEU (išorės asignuotosios pajamos) šioje išlaidų kategorijoje: kaimo plėtra, Teisingos pertvarkos fondas.

4 išlaidų kategorija. Migracija ir sienų valdymas

Pagal šią išlaidų kategoriją finansuojamos programos (Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas, Integruoto sienų valdymo fondas) ir decentralizuotos agentūros (pavyzdžiui, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (FRONTEX) ir Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra) yra skirtos problemoms, susijusioms su migracija, ES išorės sienų valdymu ir ES prieglobsčio sistemos apsauga, spręsti.

5 išlaidų kategorija. Saugumas ir gynyba

Ši išlaidų kategorija atspindi išaugusį poreikį bendradarbiauti Sąjungos lygmeniu, siekiant įveikti grėsmes saugumui ir didinti strateginį savarankiškumą. Ji apima programas, kurių paskirtis – gerinti Europos piliečių saugumą ir apsaugą (Vidaus saugumo fondas), stiprinti Europos gynybinius pajėgumus (Europos gynybos fondas) ir teikti priemones, reikalingas reaguoti į vidaus ir išorės saugumo problemas.

6 išlaidų kategorija. Kaimyninės šalys ir pasaulis

Šios išlaidų kategorijos programos stiprina ES socialinį ir ekonominį poveikį kaimyninėse šalyse, besivystančiose šalyse ir kitose pasaulio šalyse. Naujoji KVTBP „Globali Europa“ sujungia kelias buvusias ES išorės finansavimo priemones, įskaitant bendradarbiavimą su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybėmis, kurios anksčiau buvo finansuojamos Europos plėtros fondo lėšomis. Į šią išlaidų kategoriją taip pat įtraukta parama šalims, besirengiančioms narystei ES (pasirengimo narystei parama), ir Sąjungos humanitarinės pagalbos programa.

7 išlaidų kategorija. Europos viešasis administravimas

Ši išlaidų kategorija apima administracines visų institucijų, pensijų ir Europos mokyklų išlaidas.

S – specialios priemonės

ES biudžeto lankstumo mechanizmai sudaro sąlygas ES sutelkti reikiamas lėšas, skirtas reaguoti į tokius nenumatytus įvykius kaip krizės, gaivalinės nelaimės ir ekstremalios situacijos. Jų taikymo sritis, finansinis asignavimas ir veikimo sąlygos yra nustatytos DFP reglamente ir tarpinstituciniame susitarime. Priemonėmis taip pat užtikrinama, kad biudžeto ištekliais būtų galima reaguoti į kintančius prioritetus, kad kiekvienas euras būtų panaudotas ten, kur labiausiai reikia.

Metinėje biudžeto nomenklatūroje ir vykdant biudžetą jos priskiriamos specialioms priemonėms (S), nes jos gali būti sutelkiamos viršijant DFP išlaidų viršutines ribas, skiriant tiek įsipareigojimų asignavimus, tiek mokėjimų asignavimus.

3.3. DETALIZUOTOS DFP IŠLAIDŲ KATEGORIJOS (PROGRAMOS)

DFP išlaidų kategorijos toliau skaidomos į detalizuotas išlaidų kategorijas, atitinkančias pagrindines išlaidų programas (pvz. „Horizontas 2020“, „Erasmus+“ ir t. t.). Teisinis pagrindas, kuriuo paremtas biudžeto vykdymas, priimamas šiuo programų lygmeniu. Programos yra paprastai įgyvendinimo ir rezultatų ataskaitų teikimui naudojama struktūra. Lentelės pagal programas pateikiamos biudžeto vykdymo ataskaitose (žr. **6.6–6.10** lenteles).

3.4. „NEXTGENERATIONEU“

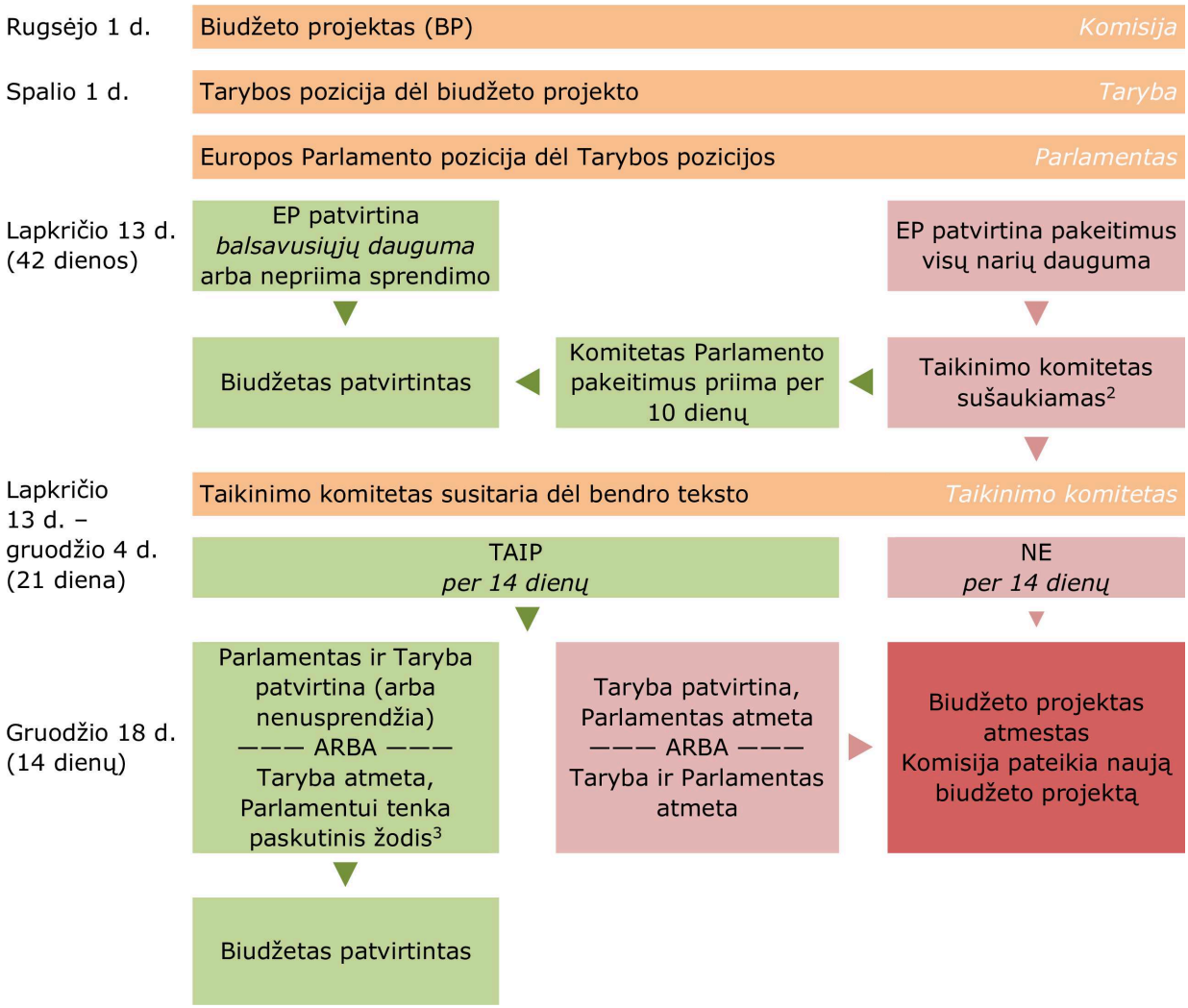
Negrąžintinai paramai skirtas 420,8 mlrd. EUR NGEU biudžetas daro didelę įtaką bendriems 2021–2026 m. ES metiniams biudžetams ir jų vykdymui. 2021 m. visa ši suma įrašyta kaip asignuotųjų pajamų asignavimai. Visi negrąžintinos paramos įsipareigojimai buvo prisiimti iki 2023 m. gruodžio 31 d. ir bus įvykdyti mokėjimais iki 2026 m. gruodžio 31 d. pagal EURI reglamento 3 straipsnio 4 ir 9 dalis ([61]).

Išsami NGEU veiklos apžvalga pateikta Svarbiausių finansinių metų aspektų **3** skirsnyje.

3.5. METINIS BIUDŽETAS

Biudžeto patvirtinimo procedūra yra nustatyta Sutarties dėl ES veikimo 314 straipsnyje. Šioje diagramoje pateikti biudžeto tvirtinimo terminai ir etapai.

Sutartyje nustatytas tvarkaraštis[1]

1. Praktiškai visos trys institucijos stengiasi savo atitinkamus dokumentus pateikti kuo anksčiau tais metais, kad procesas būtų sklandus.

([61]) 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj).

2. Taikinimo komitetą sudaro Tarybos nariai arba jų atstovai ir toks pat skaičius narių, atstovaujančių Europos Parlamentui. Komisija dalyvauja Taikinimo komiteto posėdžiuose ir imasi visos reikiamos iniciatyvos siekdama suderinti Europos Parlamento ir Tarybos pozicijas.

3. Europos Parlamentas bendrą tekstą patvirtina ir vėliau per 14 dienų nuo Tarybos atmetimo nusprendžia (visų narių dauguma ir 3/5 balsavusiųjų) patvirtinti visus pakeitimus arba jų dalį.

Komisijos biudžeto struktūrą sudaro administraciniai ir veiklos asignavimai. Kitose institucijose yra tik administraciniai asignavimai. Biudžete skiriami dviejų tipų asignavimai – nediferencijuoti ir diferencijuoti. Nediferencijuotieji asignavimai naudojami metinio pobūdžio operacijoms (kurios atitinka metinio periodiškumo principą) finansuoti. Diferencijuotieji asignavimai naudojami tam, kad metinio periodiškumo principą būtų galima suderinti su poreikiu valdyti daugiametes operacijas. Diferencijuotieji asignavimai skirstomi į įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimus:

— įsipareigojimų asignavimai: apima visų einamaisiais finansiniais metais prisiimtų teisinių įsipareigojimų sumą, skirtą veiklai, kuri trunka kelerius metus. Tačiau biudžetiniai įsipareigojimai veiksmams, trunkantiems ilgiau nei vienus finansinius metus, gali būti išskirstomi keleriems metams į metines dalis, kai tai numatyta pagrindiniame teisės akte,

— mokėjimų asignavimai: apima išlaidas, patiriamas dėl einamaisiais ir (arba) ankstesniais finansiniais metais prisiimtų įsipareigojimų.

Finansinėse ataskaitose finansavimo rūšys yra suskirstytos į šias dvi pagrindines grupes:

— galutiniai patvirtinti biudžeto asignavimai ir

— papildomi asignavimai, kuriuos sudaro:

  — iš ankstesnių metų perkeltos sumos (pagal Finansinį reglamentą retais atvejais leidžiama perkelti ankstesniais metais nepanaudotas sumas į einamuosius metus) ir

  — asignuotosios pajamos iš kompensacijų, trečiųjų šalių arba valstybių, dalyvaujančių ES programose, įnašų ir įnašų už trečiosioms šalims atliktus darbus; jos priskiriamos tiesiogiai atitinkamoms biudžeto išlaidų eilutėms ir sudaro trečią finansavimo pakopą.

Visų rūšių finansavimas kartu sudaro turimus asignavimus.

3.6. **PAJAMOS**

3.6.1. *Pajamos iš nuosavų išteklių*

Didžiausia pajamų dalis gaunama iš nuosavų išteklių, kurie yra šių kategorijų:

1) tradiciniai nuosavi ištekliai (TNI): 2025 m. sudarė apie 14 % nuosavų išteklių pajamų;

2) pridėtinės vertės mokesčiu (PVM) pagrįsti ištekliai: 2025 m. sudarė apie 17 % nuosavų išteklių pajamų;

3) neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti ištekliai: 2025 m. sudarė apie 5 % nuosavų išteklių pajamų;

4) bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNP) pagrįsti nuosavi ištekliai: 2024 m. sudarė apie 64 % nuosavų išteklių pajamų.

Sprendime (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl ES nuosavų išteklių sistemos (2020 m. sprendimas dėl nuosavų išteklių) nurodytos nuosavų išteklių kategorijos ir nustatyti jų apskaičiavimo metodai. Šis sprendimas įsigaliojo 2021 m. birželio 1 d. ir taikytas atgaline data nuo 2021 m. sausio 1 d.

2020 m. sprendime dėl nuosavų išteklių nustatyta, kad bendra nuosavų išteklių suma, paskirta Sąjungai metiniams mokėjimų asignavimams padengti, negali viršyti 1,40 % visų valstybių narių BNP sumos. Be to, sprendimu Komisija įgaliota išimties tvarka Sąjungos vardu kapitalo rinkose laikinai pasiskolinti iki 750 mlrd. EUR 2018 m. kainomis per ekonomikos gaivinimo priemonę „NextGenerationEU“ siekiant reaguoti į COVID-19 krizės padarinius. Mokėjimų asignavimų nuosavų išteklių viršutinė riba bus laikinai padidinta 0,6 procentinio punkto, kad būtų padengti visi įsipareigojimai, atsirandantys dėl šio skolinimosi.

Nuo 2021 m. ES biudžeto eilutė „Kitos pajamos“ apima Jungtinės Karalystės finansinius įnašus, susijusius su finansiniu susitarimu pagal Susitarimą dėl Jungtinės Karalystės išstojimo.

3.6.2. *Tradiciniai nuosavi ištekliai (TNI)*

TNI sudaro muitai, taikomi importui iš trečiųjų valstybių, kuriuos ES vardu surenka valstybės narės. Tačiau valstybės narės pasilieka 25 % surinkimo išlaidoms padengti. Visos nustatytos TNI sumos turi būti įrašomos į vieną iš šių kompetentingų institucijų tvarkomų sąskaitų:

į paprastas sąskaitas, nustatytas Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 6 straipsnio 3 dalyje – visos susigrąžintos arba garantijomis užtikrintos sumos,

į atskiras sąskaitas, taip pat nustatytas minėtame straipsnyje – visos dar nesusigrąžintos ir (arba) garantijomis neužtikrintos sumos; į šią sąskaitą taip pat gali būti įrašomos garantijomis užtikrintos, tačiau užginčytos sumos.

Valstybės narės turi pervesti TNI į Komisijos sąskaitą per savo iždą arba nacionalinį centrinį banką ne vėliau kaip pirmą darbo dieną po 19-tos antro mėnesio, einančio po to mėnesio, per kurį teisė buvo nustatyta (arba susigrąžinta, jei tai atskira sąskaita), dienos.

3.6.3. *Pridėtinės vertės mokestis (PVM)*

PVM pagrįsti nuosavi ištekliai apskaičiuojami pagal valstybių narių PVM bazes, kurios šiuo tikslu suderintos pagal ES taisykles. Nustatytas vienodas 0,30 % pareikalavimo tarifas taikomas kiekvienos valstybės narės bendrai PVM pajamų, surinktų už visas apmokestinamąsias prekes, sumai, padalytai iš svertinio PVM tarifo vidurkio. PVM bazei taikomas apribojimas – 50 % kiekvienos valstybės narės BNP.

3.6.4. *Neperdirbtų plastiko pakuočių atliekos*

Vienodas 0,80 EUR/kg pareikalavimo tarifas taikomas kiekvienoje valstybėje narėje susidarančių neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų svoriui. Per tam tikrus metus neperdirbtų plastiko pakuočių atliekos apskaičiuojamos kaip valstybėje narėje susidariusių plastiko pakuočių atliekų ir tais metais perdirbtų plastiko pakuočių atliekų skirtumas. Bulgarija, Čekija, Estija, Graikija, Ispanija, Kroatija, Italija, Kipras, Latvija, Lietuva, Vengrija, Malta, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Slovėnija ir Slovakija turi teisę į konkrečius metinius vienkartinius plastiko nuosavų išteklių įnašų sumažinimus.

3.6.5. *Bendrosios nacionalinės pajamos (BNP)*

Bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNP) pagrįsti ištekliai naudojami tai biudžeto daliai, kuriai neskirti jokie kiti pajamų šaltiniai, finansuoti. Kiekvienos valstybės narės BNP taikomas vienodas pareikalavimo tarifas, nustatomas pagal ES taisykles.

3.6.6. *Bendras sumažinimas*

2021–2027 m. laikotarpiu bendras metinių BNP pagrįstų įnašų sumažinimas taikomas šioms valstybėms narėms: 565 mln. EUR Austrijai, 377 mln. EUR Danijai, 3 671 mln. EUR Vokietijai, 1 921 mln. EUR Nyderlandams ir 1 069 mln. EUR Švedijai. Šie bendri sumažinimai vertinami 2020 m. kainomis ir yra finansuojami visų valstybių narių.

3.6.7. *Praėjusių finansinių metų nuosavų išteklių patikslinimai*

PVM ir BNP pagrįsti ištekliai nustatomi remiantis atitinkamų bazių prognozėmis, kurios nustatomos rengiant biudžeto projektą. Vėliau atitinkamais biudžetiniais metais šios prognozės peržiūrimos ir taisomuoju biudžetu atnaujinamos. Komisija pareikalauja, kad valstybės narės padengtų mokėtinų sumų, apskaičiuotų remiantis faktinėmis bazėmis, ir faktiškai pagal (pataisytas) prognozes sumokėtų sumų skirtumus, tiek teigiamus, tiek neigiamus – iki trečių metų, einančių po atitinkamų biudžetinių metų, kovo mėn. pirmos darbo dienos. Jeigu nepaskelbiama išlyga, per ateinančius ketverius metus galima koreguoti faktines PVM ir BNP bazes. Šios išlygos yra potencialūs reikalavimai valstybėms narėms sumokėti neapibrėžtas sumas, kadangi negalima tiksliai nustatyti jų finansinio poveikio. Kai galima nustatyti tikslią sumą, pareikalaujama atitinkama PVM ir BNP išteklių suma, susijusi arba su PVM ir BNP likučiais, arba su atskirais pareikalavimais įmokėti lėšas. Plastiko kiekiu pagrįstų nuosavų išteklių prognozė tikslinama panašiai. Tačiau Komisija pareikalauja, kad valstybės narės padengtų mokėtinų sumų, apskaičiuotų remiantis jų metinėmis ataskaitomis, kuriose nurodyti biudžeto vykdymo rezultatai, ir faktiškai pagal (pataisytas) prognozes sumokėtų sumų skirtumus, tiek teigiamus, tiek neigiamus – iki trečių metų, einančių po atitinkamų biudžetinių metų, birželio mėn. pirmos darbo dienos. Jeigu nepaskelbiama išlyga, per ateinančius penkerius metus galima koreguoti faktines bazes.

3.7. BIUDŽETO REZULTATO SKAIČIAVIMAS

Susidaręs ES biudžeto perteklius grąžinamas valstybėms narėms per kitus metus, atimant sumas, kurias jos turi mokėti tais metais.

Į ataskaitas įtrauktos nuosavų išteklių sumos – tai sumos, kuriomis per tuos metus kredituojamos sąskaitos, kurias Komisijos vardu atidarė valstybių narių Vyriausybės. Pertekliaus atveju pajamas taip pat sudaro praėjusių finansinių metų biudžeto vykdymo rezultatas. Kitos į ataskaitas įtrauktos pajamos – tai per metus faktiškai gautos sumos.

Apskaičiuojant biudžeto vykdymo metų rezultatą, išlaidas sudaro mokėjimai pagal tų metų asignavimus ir bet kurie tų metų asignavimai, perkeliami į kitus metus. Mokėjimai pagal numatytus asignavimus – tai mokėjimai, kuriuos apskaitos pareigūnas atliko iki finansinių metų gruodžio 31 d. EŽŪGF atveju mokėjimai – tai mokėjimai, kuriuos valstybės narės atliko nuo N-1 metų spalio 16 d. iki N metų spalio 15 d., su sąlyga, kad apskaitos pareigūnui iki N+1 metų sausio 31 d. buvo pranešta apie įsipareigojimą ir leidimą juos atlikti. Po patikrinimų valstybėse narėse gali būti priimtas sprendimas dėl EŽŪGF išlaidų atitikties.

Remiantis Reglamento Nr. 608/2014, kuriuo nustatomos Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemonės, 1 straipsnio 1 dalimi, biudžeto rezultatas yra skirtumas:

— visų tais finansiniais metais gautų pajamų ir

— visų mokėjimų, atliktų pagal einamųjų metų asignavimus, ir visos tų metų asignavimų, perkeltų į kitus metus, sumos.

Prie gauto skaičiaus pridedama arba iš jo atimama:

— grynasis panaikintų mokėjimų asignavimų, perkeltų iš ankstesniųjų metų, ir bet kurių mokėjimų, kurie dėl euro kurso svyravimų viršija nediferencijuotuosius asignavimus, perkeltus iš praėjusiųjų metų, likutis,

— asignuotųjų pajamų raida ir

— per metus užfiksuotas dėl valiutų kurso pokyčio gautas grynasis pelnas arba nuostoliai.

Iš praėjusių finansinių metų perkelti asignavimai, susiję su įnašais iš trečiųjų šalių ir darbu trečiosioms šalims, kurie pagal savo pobūdį niekada nenustoja galioti, įtraukiami kaip papildomi finansinių metų asignavimai. Tuo paaiškinama, kodėl skiriasi iš praėjusių metų perkeltos sumos N metų biudžeto vykdymo ataskaitoje ir sumos, kurios N-1 metų biudžeto vykdymo ataskaitoje perkeltos į kitus metus. Apskaičiuojant biudžeto rezultatą, neatsižvelgiama į įsipareigojimų asignavimus, kuriuos vėl leista naudoti susigrąžinus mokėjimus.

Perkelti mokėjimų asignavimai apima automatinius perkėlimus ir perkėlimus pagal sprendimą. Kiek tai susiję su panaikintais iš ankstesnių metų perkeltais nepanaudotais mokėjimų asignavimais, nurodomi automatiškai ir pagal sprendimą perkelti panaikinti asignavimai.

3.8. EKONOMINIO REZULTATO SUDERINIMAS SU BIUDŽETO REZULTATU

mln. EUR

	2025	2024
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS	**(54 639)**	**(97 208)**
Pajamos		
Einamaisiais metais nustatytos teisės į gautinas sumas, kurios dar nesurinktos	*(5 188)*	*(6 773)*
Ankstesniais metais nustatytos teisės į gautinas sumas, kurios surinktos einamaisiais metais	*3 339*	*9 925*
Surinktos teisės į gautinas sumas, kurios ekonominiame rezultate nelaikomos pajamomis	*42 358*	*83 953*
Sukauptos pajamos (grynosios)	*(1 284)*	*(723)*
	39 225	**86 382**

mln. EUR

	2025	2024
Išlaidos		
Sukauptos išlaidos (grynosios)	*45 735*	*10 599*
Praėjusių metų išlaidos, padengtos einamaisiais metais	*(10 067)*	*(2 220)*
Grynasis išankstinio finansavimo poveikis	*(11 778)*	*(11 678)*
Mokėjimų asignavimai, perkelti į kitus metus	*(6 296)*	*(4 031)*
Mokėjimai iš perkėlimų ir panaikinti nepanaudoti mokėjimų asignavimai	*478*	*1 711*
Atidėjinių pokyčiai	*(3 485)*	*9 948*
Kita	*3 075*	*7 757*
	17 662	**12 086**
Ekonominės veiklos rezultatas. Agentūros ir likviduojama EAPB	**(170)**	**85**
METINIS BIUDŽETO REZULTATAS	**2 078**	**1 344**

Pagal Finansinį reglamentą ekonominis metų rezultatas yra apskaičiuojamas remiantis kaupiamosios apskaitos principais ir ES apskaitos taisyklėmis, o biudžeto rezultatas yra paremtas pakeistomis pinigų apskaitos taisyklėmis. Kadangi ekonominis rezultatas ir biudžeto rezultatas apima tas pačias pagrindines operacijas, išskyrus kitus (nebiudžetinius) likviduojamų agentūrų ir likviduojamos EAPB pajamų ir išlaidų šaltinius, kurie yra įtraukti tik į ekonominį rezultatą, metų ekonominio rezultato ir metų biudžeto rezultato suderinimas yra naudinga nuoseklumo patikra.

Derinami punktai. Pajamos

Faktinės finansinių metų biudžeto pajamos yra pajamos, gautos surinkus gautinas sumas pagal per metus nustatytas teises, ir sumos, gautos pagal teises, nustatytas ankstesniaisiais metais. Todėl teisės į einamaisiais metais gautinas sumas, kurios dar nesurinktos, suderinimo tikslais turi būti atskaitomos iš ekonominio rezultato, nes jos nesudaro biudžeto pajamų dalies. Tačiau teisės į ankstesniais metais gautinas sumas, kurios surinktos einamaisiais metais, suderinimo tikslais turi būti pridėtos prie ekonominio rezultato. Kai kurios surinktos teisės į gautinas sumas neturi būti laikomos pajamomis ekonominiame rezultate ir turi būti pridėtos suderinimo tikslais. Jos daugiausia susijusios su priemonės „NextGenerationEU“ finansavimu.

Sukauptas pajamas daugiausia sudaro sumos, susijusios su finansinėmis korekcijomis, nuosavi ištekliai, palūkanos ir dividendai. Atsižvelgiama tik į grynąjį poveikį, t. y. einamaisiais metais sukauptas pajamas atėmus atkurtas sukauptas pajamas iš ankstesnių metų.

Derinami punktai. Išlaidos

Grynąsias sukauptas išlaidas daugiausia sudaro sukauptos sumos, nustatytos metų pabaigos ataskaitinių laikotarpių atskyrimo tikslais, t. y. reikalavimus atitinkančios išlaidos, kurias patyrė ES lėšų gavėjai, bet apie kurias Komisijai dar nepranešta. Atsižvelgiama tik į grynąjį poveikį, t. y. einamaisiais metais sukauptas išlaidas, atėmus atkurtas ankstesnių metų sukauptas išlaidas. Einamaisiais metais atlikti mokėjimai, susiję su ankstesniais metais užregistruotomis sąskaitomis faktūromis, yra einamųjų metų biudžeto išlaidų dalis, todėl suderinimo tikslais turi būti pridėti prie ekonominio rezultato. 2025 m. priėmus naują finansų IT sistemą, tais metais buvo taikoma laikina metodika, todėl galimi tam tikri perkėlimai tarp šių dviejų kategorijų.

Grynasis išankstinio finansavimo poveikis yra 1) naujų išankstinio finansavimo sumų, išmokėtų einamaisiais metais ir pripažintų kaip metų biudžeto išlaidos, ir 2) išankstinio finansavimo sumų padengimo per einamaisiais metais patvirtintas finansuoti tinkamas išlaidas, derinys. Pastarosios sumos yra išlaidos kaupimo, bet ne biudžeto sąskaitų požiūriu, nes pradinio išankstinio finansavimo mokėjimas jau buvo laikomas biudžeto išlaidomis, kai tas mokėjimas buvo atliekamas.

Be mokėjimų, kurie atlikti pagal metų asignavimus, apskaičiuojant biudžeto metų rezultatą taip pat reikia atsižvelgti į tų metų asignavimus, kurie perkeliami į ateinančius metus (pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 608/2014 1 straipsnio 1 dalį). Tas pats pasakytina apie biudžeto mokėjimus, atliktus einamaisiais metais iš perkėlimų iš ankstesnių metų, ir panaikintus nepanaudotus mokėjimų asignavimus.

Atidėjinių pokyčiai siejami su metų pabaigos įverčiais finansinėse ataskaitose (daugiausia darbuotojų išmokomis), kurie poveikio biudžetinėms sąskaitoms neturi. Kitas derinamas sumas sudaro skirtingi elementai, kaip antai turto amortizacija (nusidėvėjimas), turto įsigijimas, kapitalo nuomos įmokos ir finansinis dalyvavimas, kurių biudžeto ir kaupiamosios apskaitos tvarkymas skiriasi.

Derinamas punktas. Agentūrų ir likviduojamos EAPB ekonominis rezultatas

Metinis biudžeto rezultatas yra nekonsoliduotas skaičius ir neapima kitų (nebiudžetinių) konsoliduotų agentūrų ir likviduojamos EAPB pajamų ir išlaidų šaltinių (žr. **6** pastabą). Siekiant suderinti metų ekonominį rezultatą (konsoliduotą skaičių, į kurį įtrauktos šios sumos) su metų biudžeto rezultatu, visas konsoliduotas agentūrų ir likviduojamos EAPB metų ekonominis rezultatas pateikiamas kaip derinamas punktas.

4. **2025 M. ES BIUDŽETO VYKDYMAS**

Aiškinamosios pastabos apie 2025 m. biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymą, dar neįvykdytus įsipareigojimus ir biudžeto rezultatą pateikiamos Svarbiausių finansinių metų aspektų **2** skirsnyje „Biudžeto vykdymo suvestinė“.

5. ES BIUDŽETO PAJAMŲ VYKDYMAS

5.1. ES BIUDŽETO PAJAMŲ VYKDYMO SUVESTINĖ

mln. EUR

Antraštinė dalis		Pajamų asignavimai		Teisės į gautinas sumas			Pajamos			Pajamos, kaip biudžeto % dalis	Nesumokėta
		Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Einamieji metai	Perkelti asignavimai	Iš viso	Iš einamaisiais metais gautinų sumų	Iš perkeltų gautinų sumų	Pajamos		
1	Nuosavi ištekliai	151 161	154 322	155 417	32	155 448	155 414	4	155 418	101 %	30
2	Perteklius, likučiai ir patikslinimai	–	1 345	1 362	–	1 362	1 362	–	1 362	101 %	–
3	Administracinės pajamos	2 425	2 425	3 228	44	3 272	3 200	26	3 226	133 %	45
4	Finansinės pajamos, delspinigiai ir baudos	183	1 659	5 722	13 152	18 874	1 388	1 230	2 618	158 %	16 256
5	Biudžeto garantijos, skolinimosi ir skolinimo operacijos	–	–	40 771	44	40 815	40 722	44	40 766		49
6	Su Sąjungos politika susijusios pajamos, įnašai ir grąžinamosios išmokos	1 440	1 412	21 024	2 992	24 016	18 960	2 048	21 008	1 487 %	3 008
	IŠ VISO	**155 209**	**161 163**	**227 523**	**16 264**	**243 787**	**221 046**	**3 352**	**224 398**	**139 %**	**19 389**

1 BIUDŽETO EILUTĖS IŠSKAIDYMAS: Nuosavi ištekliai

Skyrius		Pajamų asignavimai		Teisės į gautinas sumas			Pajamos			Pajamos, kaip biudžeto % dalis	Nesumokėta
		Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Einamieji metai	Perkelti asignavimai	Iš viso	Iš einamaisiais metais gautinų sumų	Iš perkeltų gautinų sumų	Pajamos		
1 1	Rinkliavos ir kiti mokesčiai, numatyti pagal bendro cukraus rinkų organizavimo nuostatas			–	(0)	(0)	–	–	–		(0)
1 2	Muitai ir kiti mokesčiai	21 082	22 179	23 037	32	23 068	23 034	4	23 038	104 %	30

1 BIUDŽETO EILUTĖS IŠSKAIDYMAS: Nuosavi ištekliai											
		Pajamų asignavimai		Teisės į gautinas sumas			Pajamos				
	Skyrius	Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Einamieji metai	Perkelti asignavimai	Iš viso	Iš einamaisiais metais gautinų sumų	Iš perkeltų gautinų sumų	Pajamos	Pajamos, kaip biudžeto % dalis	Nesumokėta
1 3	Nuosavi ištekliai iš pridėtinės vertės mokesčio	24 395	23 815	23 860	–	23 860	23 860	–	23 860	100 %	–
1 4	Nuosavi ištekliai iš bendrųjų nacionalinių pajamų	98 563	101 480	101 682	–	101 682	101 682	–	101 682	100 %	(0)
1 6	Tam tikrų valstybių narių BNP pagrįstų įnašų bendras sumažinimas ir jo finansavimas	–	–	(25)	–	(25)	(25)	–	(25)		–
1 7	Neperdirbto plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai	7 121	6 848	6 863	–	6 863	6 863	–	6 863	100 %	–
	IŠ VISO	**151 161**	**154 322**	**155 417**	**32**	**155 448**	**155 414**	**4**	**155 418**	**101 %**	**30**

6. **ES BIUDŽETO IŠLAIDŲ VYKDYMAS**

6.1. **DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ IŠSKAIDYMAS IR POKYČIAI**

mln. EUR

		Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
		Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	DFP išlaidų kategorija	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	21 480	59	21 539	116	8 810	30 466	20 461	(205)	20 255	107	13 673	34 035
2	Sanglauda, atsparumas ir vertybės	77 980	(1)	77 979	0	2 825	80 804	44 445	2 696	47 141	1 897	47 563	96 601
3	Gamtos ištekliai ir aplinka	56 731	(32)	56 700	366	1 894	58 961	52 092	3 948	56 039	375	4 914	61 329

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
		Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
4	Migracija ir sienų valdymas	4 791	(146)	4 645	–	693	5 338	3 204	360	3 564	28	794	4 386
5	Saugumas ir gynyba	2 633	0	2 633	–	109	2 742	2 143	(304)	1 839	6	103	1 947
6	Kaimyninės šalys ir pasaulis	16 308	584	16 892	970	2 966	20 828	14 426	584	15 010	116	3 343	18 469
7	Europos viešasis administravimas	12 845	(79)	12 766	1	2 348	15 115	12 845	(79)	12 766	927	2 440	16 133
O	Neįtraukta į DFP	4 320	(0)	4 320	31	7 415	11 767	3 274	(469)	2 805	121	13 069	15 994
S	Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	2 349	(584)	1 766	310	9	2 085	2 320	(576)	1 744	310	9	2 063
	IŠ VISO	**199 438**	**(199)**	**199 239**	**1 795**	**27 070**	**228 104**	**155 209**	**5 953**	**161 163**	**3 887**	**85 907**	**250 956**

6.2. **DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS**

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	30 466	21 532	116	5 446	27 095	89 %	0	3 362	3 362	7	(0)	2	9
2	Sanglauda, atsparumas ir vertybės	80 804	76 865	0	2 019	78 884	98 %	(1)	776	776	1 113	1	30	1 144
3	Gamtos ištekliai ir aplinka	58 961	56 472	192	995	57 658	98 %	391	705	1 096	11	(0)	195	206
4	Migracija ir sienų valdymas	5 338	4 644	–	94	4 738	89 %	–	599	599	0	–	0	1
5	Saugumas ir gynyba	2 742	2 620	–	46	2 666	97 %	12	63	75	0	–	0	0
6	Kaimyninės šalys ir pasaulis	20 828	16 218	929	2 498	19 645	94 %	682	468	1 151	0	32	0	32
7	Europos viešasis administravimas	15 115	12 707	1	1 247	13 955	92 %	0	1 099	1 099	59	(0)	3	62
O	Neįtraukta į DFP	11 767	4 269	31	2 110	6 409	54 %	51	5 306	5 357	0	1	–	1
S	Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	2 085	755	310	–	1 065	51 %	997	1	998	14	–	7	21
	Iš viso:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 133**	**12 379**	**14 512**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

6.3. **DFP. MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS**

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	34 035	20 128	96	4 258	24 483	72 %	107	9 414	9 521	20	10	0	31
2	Sanglauda, atsparumas ir vertybės	96 601	45 231	1 895	45 180	92 306	96 %	1 906	2 377	4 283	4	2	6	11
3	Gamtos ištekliai ir aplinka	61 329	55 799	200	3 590	59 589	97 %	399	1 323	1 722	16	0	0	17
4	Migracija ir sienų valdymas	4 386	3 560	19	239	3 819	87 %	3	554	557	1	9	0	10
5	Saugumas ir gynyba	1 947	1 814	5	52	1 872	96 %	22	51	73	3	0	0	3
6	Kaimyninės šalys ir pasaulis	18 469	14 444	89	2 637	17 170	93 %	584	706	1 290	7	2	0	9
7	Europos viešasis administravimas	16 133	11 775	847	1 144	13 767	85 %	932	1 291	2 222	59	80	5	144
O	Neįtraukta į DFP	15 994	1 693	113	514	2 319	15 %	1 120	12 555	13 675	0	0	–	0
S	Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	2 063	729	310	9	1 048	51 %	1 015	–	1 015	0	0	–	0
	IŠ VISO	**250 956**	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 087**	**28 271**	**34 358**	**110**	**104**	**12**	**226**

6.4. DFP. DAR NEĮVYKDYTŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ (RAL) POKYČIAI

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Metų įsipareigojimai	Į kitą laikotarpį perkeltų įsipareigojimų pasikeitimai	Mokėjimai	Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	51 164	27 095	(583)	(24 482)	53 194
2	Sanglauda, atsparumas ir vertybės	344 088	78 884	(275)	(92 361)	330 336
3	Gamtos ištekliai ir aplinka	50 867	57 658	(263)	(59 544)	48 718
4	Migracija ir sienų valdymas	5 754	4 738	(0)	(3 809)	6 683
5	Saugumas ir gynyba	4 445	2 666	(1)	(1 872)	5 239
6	Kaimyninės šalys ir pasaulis	42 097	19 645	(443)	(17 170)	44 129
7	Europos viešasis administravimas	1 011	13 955	(65)	(13 767)	1 134
O	Neįtraukta į DFP	7 899	6 409	(410)	(2 319)	11 578
S	Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	53	1 065	–	(1 048)	71
	IŠ VISO	**507 378**	**212 116**	**(2 039)**	**(216 371)**	**501 084**

6.5. DFP. DAR NEĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRISIĖMIMO METUS

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Iš viso
1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	617	411	1 430	2 551	2 771	4 555	6 282	15 261	19 315	53 194
2	Sanglauda, atsparumas ir vertybės	1 368	225	538	1 061	878	13 776	52 352	190 270	69 869	330 336
3	Gamtos ištekliai ir aplinka	2 507	907	896	946	275	2 859	3 882	19 889	16 558	48 718
4	Migracija ir sienų valdymas	72	47	97	553	69	110	679	1 920	3 138	6 683
5	Saugumas ir gynyba	27	55	78	125	364	410	725	1 367	2 089	5 239
6	Kaimyninės šalys ir pasaulis	1 032	943	1 047	1 370	2 908	6 392	7 312	10 589	12 534	44 129
7	Europos viešasis administravimas							1	51	1 083	1 134
O	Neįtraukta į DFP								8 287	3 291	11 578
S	Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)							–	0	71	71
	Iš viso	**5 623**	**2 588**	**4 086**	**6 605**	**7 265**	**28 101**	**71 232**	**247 636**	**127 948**	**501 084**

6.6. **DETALIZUOTA DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ IŠSKAIDYMAS IR POKYČIAI**

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + +10 + 11
1 „Europos horizontas“	12 762	1	12 763	116	6 334	19 213	11 119	3	11 122	67	9 936	21 125
Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programa	288	(1)	287	0	118	405	264	(3)	261	18	135	414
Tarptautinis termobranduolinis eksperimentinis reaktorius (ITER)	487	–	487	–	4	490	642	–	642	1	4	647
Kiti veiksmai	–	–	–	–	629	629	–	–	–	–	413	413
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	10	–	10	–	0	10	20	(4)	17	–	0	17
„InvestEU“ fondas	378	–	378	–	916	1 294	530	(29)	501	1	1 991	2 493
Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Transportas	1 674	1	1 675	–	70	1 745	2 398	(2)	2 396	1	48	2 445
Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Energetika	927	(1)	926	–	71	996	708	25	733	1	70	804
Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Skaitmeninės technologijos	226	0	226	–	4	230	183	(10)	173	0	3	177
Skaitmeninės Europos programa	1 097	(0)	1 097	–	92	1 189	1 136	(83)	1 053	6	96	1 154
Decentralizuotos agentūros	231	(2)	230	–	10	240	231	(2)	230	–	10	240
Kiti veiksmai	–	1	1	–	168	169	–	1	1	–	226	227
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	9	(0)	9	–	0	9	13	(0)	13	–	0	13

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + +10 + 11
Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	25	1	26	0	4	29	24	3	27	–	3	30
Bendrosios rinkos programa (įskaitant MVĮ)	613	1	614	0	48	663	615	88	704	7	69	780
ES kovos su sukčiavimu programa	27	0	27	0	1	28	31	(2)	29	–	1	30
Bendradarbiavimas mokesčių klausimais (programa „Fiscalis“)	39	(0)	39	–	1	40	31	12	43	0	1	44
Bendradarbiavimas muitinių klausimais (programa „Muitinė“)	138	60	198	–	10	208	113	31	144	0	10	153
Decentralizuotos agentūros	154	(2)	152	–	12	165	154	(2)	152	–	12	164
Kiti veiksmai	7	(0)	7	–	1	8	8	(0)	7	–	0	8
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	13	–	13	–	–	13	13	(2)	11	–	–	11
Europos kosmoso programa	2 051	(0)	2 051	–	317	2 368	1 983	(159)	1 823	4	640	2 467
Decentralizuotos agentūros	80	–	80	–	3	83	80	–	80	–	3	83
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	45	–	45	–	–	45	16	(10)	6	–	–	6
Sąjungos saugaus junglumo programa	196	–	196	–	–	196	150	(61)	89	0	–	89
Iš viso pagal 1 išlaidų kategoriją: Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	21 480	59	21 539	116	8 810	30 466	20 461	(205)	20 255	107	13 673	34 035

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
		Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + +10 + 11
2	Europos regioninės plėtros fondas (ERPF)	40 455	2	40 457	–	410	40 867	21 327	(488)	20 839	0	2 555	23 394
	Sanglaudos fondas (SF)	7 053	(2)	7 052	–	233	7 285	3 078	2 445	5 523	0	233	5 756
	Sanglaudos fondas (SF), įnašas į Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) – Transportas	1 668	–	1 668	–	21	1 688	1 303	46	1 350	–	14	1 364
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	4	–	4	–	0	4	2	(0)	2	–	0	2
	„Europos socialinis fondas +“ (ESF+)	17 184	0	17 184	–	105	17 288	7 550	693	8 243	1	2 722	10 966
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	2	–	2	–	–	2	0	0	0	–	0	1
	Parama Kipro turkų bendruomenei	35	–	35	–	0	36	34	6	40	0	0	41
	Europos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (įsk. techninės paramos priemonę)	126	(5)	121	–	560	681	125	(5)	120	2	40 222	40 344
	Euro apsauga nuo padirbinėjimo (programa „Pericles IV“)	1	–	1	–	0	1	1	(0)	1	–	0	1
	Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) finansavimo išlaidos	4 967	0	4 967	–	144	5 111	4 967	0	4 967	1 863	145	6 976
	Sąjungos civilinės saugos mechanizmas („rescEU“).	211	0	211	0	38	250	108	25	133	–	314	446

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + +10 + 11
„ES – sveikatos labui“	583	0	583	–	27	609	585	(52)	532	4	21	557
Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė (ESI)	–	–	–	–	1	1	1	(1)	–	–	26	26
Decentralizuotos agentūros	286	0	286	–	26	312	273	1	274	–	25	299
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	12	3	16	–	–	16	12	1	13	–	–	13
Užimtumo ir socialinių inovacijų programa	109	(2)	107	–	9	116	76	3	78	1	11	91
„Erasmus+“	3 969	(0)	3 969	–	1 135	5 105	3 766	31	3 797	18	1 151	4 966
Europos solidarumo korpusas (ESC)	147	0	147	–	74	221	133	5	138	3	78	220
Programa „Kūrybiška Europa“	352	(0)	352	–	21	373	347	(23)	324	2	23	350
Teisingumas	42	(0)	42	0	1	43	38	4	41	1	1	43
Teisės ir vertybės	236	1	238	–	2	240	188	3	191	1	2	194
Decentralizuotos agentūros	324	–	324	–	12	336	322	(1)	321	–	12	333
Kiti veiksmai	9	(0)	9	–	0	9	7	2	9	–	0	9
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	19	–	19	–	0	19	26	(1)	25	–	0	25

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
		Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + +10 + 11
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	186	1	186	–	5	191	176	2	178	–	5	183
	Iš viso pagal 2 išlaidų kategoriją: Sanglauda, atsparumas ir vertybės	77 980	(1)	77 979	0	2 825	80 804	44 445	2 696	47 141	1 897	47 563	96 601
3	Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF)	39 976	0	39 976	366	995	41 338	40 031	(16)	40 014	367	995	41 377
	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP)	13 226	–	13 226	0	343	13 569	10 497	3 912	14 409	0	1 964	16 373
	Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas (EJRŽAF)	946	(0)	946	–	23	969	661	8	668	1	2	671
	Tausios žvejybos partnerystės susitarimai ir regioninės žvejybos valdymo organizacijos	157	(40)	117	–	–	117	141	(30)	111	–	–	111
	Decentralizuotos agentūros	30	–	30	–	1	32	30	–	30	–	1	32
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	–	1	–	–	1	5	(2)	4	–	–	4
	Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE)	776	6	782	(0)	9	791	596	78	675	8	7	690
	Teisingos pertvarkos fondas	1 514	–	1 514	–	86	1 600	6	(3)	3	–	1 432	1 436
	Viešojo sektoriaus paskolų priemonė pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą (TPM)	–	–	–	–	428	428	25	–	25	–	503	528

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
		Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + +10 + 11
	Decentralizuotos agentūros	77	(6)	71	–	9	79	77	(6)	71	–	9	79
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	2	–	2	–	–	2	5	(1)	4	–	–	4
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	26	8	35	–	–	35	16	9	25	–	–	25
	Iš viso pagal 3 išlaidų kategoriją: Gamtos ištekliai ir aplinka	56 731	(32)	56 700	366	1 894	58 961	52 092	3 948	56 039	375	4 914	61 329
4	Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas	1 869	48	1 917	–	243	2 159	1 165	42	1 207	2	241	1 450
	Decentralizuotos agentūros	234	(48)	186	–	9	195	234	(38)	196	–	9	205
	Integruoto sienų valdymo fondas (ISVF) – Sienų valdymo ir vizų priemonė	1 235	–	1 235	–	369	1 603	462	357	819	1	471	1 291
	Integruoto sienų valdymo fondas (ISVF) – Muitinio tikrinimo įrangos finansavimo priemonė	147	(146)	0	–	0	0	56	(48)	8	24	–	32
	Decentralizuotos agentūros	1 307	–	1 307	–	73	1 380	1 287	47	1 334	–	73	1 407
	Iš viso pagal 4 išlaidų kategoriją: Migracija ir sienų valdymas	4 791	(146)	4 645	–	693	5 338	3 204	360	3 564	28	794	4 386

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
		Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + +10 + 11
5	Vidaus saugumo fondas (VSF)	337	(0)	337	–	51	388	227	16	244	1	51	296
	Atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimas (Lietuva)	75	–	75	–	–	75	90	–	90	–	–	90
	Branduolinė sauga ir atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimas (be kita ko, Bulgarijoje ir Slovakijoje)	70	(0)	70	–	0	70	91	(28)	63	2	–	64
	Decentralizuotos agentūros	288	–	288	–	10	298	288	2	290	–	10	300
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	1
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	23	(0)	23	–	0	24	22	(0)	22	–	0	22
	Europos gynybos fondas (moksliniai tyrimai)	404	(14)	390	–	10	400	314	(27)	287	1	8	296
	Europos gynybos fondas (ne moksliniai tyrimai)	1 030	(31)	999	–	28	1 027	702	(157)	545	2	19	566
	Karinis mobilumas	252	–	252	–	0	252	137	–	137	0	0	137
	Trumpalaikė gynybos srities bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų priemonė	40	–	40	–	1	41	100	(40)	60	–	3	63
	Gynybos pramonės stiprinimo priemonė	–	–	–	–	8	8	120	(70)	50	–	11	61
	Europos investicijų gynybos srityje programa	2	(2)	–	–	–	–	2	(2)	–	–	–	–

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
		Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + +10 + 11
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Sąjungos saugaus junglumo programa	111	47	158	–	–	158	50	1	51	–	–	51
	Iš viso pagal 5 išlaidų kategoriją: Saugumas ir gynyba	2 633	–	2 633	–	109	2 742	2 143	(304)	1 839	6	103	1 947
6	Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“ (KVTBP „Globali Europa“)	10 891	20	10 911	736	645	12 292	9 672	121	9 793	70	919	10 782
	Europos tarptautinio bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė (INSC)	44	0	44	1	21	66	38	17	54	1	14	69
	Humanitarinė pagalba (HUMA)	1 944	625	2 569	–	19	2 588	1 860	610	2 470	6	16	2 493
	Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)	394	(0)	393	–	36	429	394	6	399	1	38	439
	Užjūrio šalys ir teritorijos (UŠT) (įskaitant Grenlandiją)	73	–	73	2	34	108	76	(15)	61	4	25	90
	MFP+	0	0	0	–	591	591	0	0	0	–	679	680
	Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas	–	–	–	–	1 535	1 535	–	–	–	–	1 535	1 535
	Kiti veiksmai	148	(60)	88	–	1	89	108	(61)	47	–	1	48
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Sąjungos saugaus junglumo programa	50	–	50	–	–	50	–	–	–	–	–	–

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
		Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + +10 + 11
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	96	(1)	95	–	1	95	92	(4)	88	–	0	88
	Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III)	2 170	(0)	2 170	129	85	2 384	2 086	(90)	1 995	11	115	2 122
	Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė	499	(0)	499	101	–	600	101	0	101	23	–	124
	Iš viso pagal 6 išlaidų kategoriją: Kaimyninės šalys ir pasaulis	16 308	584	16 892	970	2 966	20 828	14 426	584	15 010	116	3 343	18 469
7	Darbuotojų pensijos	2 795	(5)	2 790	–	312	3 102	2 795	(5)	2 790	–	312	3 102
	Buvusių Europos Parlamento narių pensijos	22	(3)	19	–	–	19	22	(3)	19	–	–	19
	Buvusių Europos Vadovų Tarybos ir Tarybos pareigūnų pensijos	1	(0)	1	–	–	1	1	(0)	1	–	–	1
	(Buvusių narių pensijos) Komisija	12	(2)	9	–	–	9	12	(2)	9	–	–	9
	Buvusių Europos Sąjungos Teisingumo Teismo narių pensijos	19	(2)	17	–	–	17	19	(2)	17	–	–	17
	Buvusių Europos Audito Rūmų narių pensijos	8	(1)	7	–	–	7	8	(1)	7	–	–	7
	Buvusių Europos ombudsmeno narių pensijos	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + +10 + 11
Buvusių Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnų pensijos	0	(0)	0	–	–	0	0	(0)	0	–	–	0
(Europos mokyklos) Komisija	266	(3)	263	–	35	298	266	(3)	263	0	39	302
Teisės aktais numatytų darbuotojų darbo užmokestis	3 085	(56)	3 028	–	129	3 157	3 085	(56)	3 028	0	129	3 157
Išorės darbuotojų darbo užmokestis	311	(11)	300	–	169	469	311	(11)	300	21	172	493
Nariai – Atlyginimai ir išmokos	17	3	20	–	0	21	17	3	20	1	0	22
Nariai – Laikinosios išmokos	5	(2)	2	–	–	2	5	(2)	2	–	–	2
Įdarbinimo išlaidos	33	0	33	–	0	33	33	0	33	3	0	37
Tarnybos nutraukimas	8	(0)	7	–	–	7	8	(0)	7	–	–	7
Mokymo išlaidos	16	0	17	–	8	25	16	0	17	10	11	37
Socialinė ir judumo sritys	22	1	23	(0)	30	53	22	1	23	7	34	64
Informacinės ir ryšių technologijos	285	7	292	–	308	600	285	7	292	120	354	765
Nuoma ir pirkimas	274	48	321	–	690	1 011	274	48	321	30	691	1 042
Su pastatais susijusios išlaidos	150	(37)	113	–	44	158	150	(37)	113	44	49	207
Saugumas	79	(1)	78	–	14	92	79	(1)	78	25	21	124
Komandiruotės ir atstovavimas	45	16	61	–	4	66	45	16	61	10	5	76
Susitikimai, komitetai, konferencijos	16	(4)	12	–	2	14	16	(4)	12	5	3	20

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
		Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + +10 + 11
	Oficialusis leidinys	4	(2)	2	–	0	2	4	(2)	2	1	0	3
	Leidiniai	11	2	13	–	5	17	11	2	13	5	6	24
	Informacijos įsigijimas	7	0	7	–	1	8	7	0	7	2	1	9
	Studijos ir tyrimai	7	(2)	5	–	0	5	7	(2)	5	5	0	10
	Bendra įranga, automobiliai, baldai	29	(4)	25	–	5	30	29	(4)	25	9	7	41
	Kalbos tarnybų išorės paslaugos	35	(5)	31	–	41	72	35	(5)	31	2	41	74
	Kitos administracinės išlaidos	20	(3)	17	–	30	46	20	(3)	17	5	37	58
	Decentralizuotos agentūros	–	3	3	–	–	3	–	3	3	–	–	3
	Kitų institucijų administracinės išlaidos	5 265	(16)	5 249	1	520	5 769	5 265	(16)	5 249	621	529	6 399
	Iš viso pagal 7 išlaidų kategoriją: Europos viešasis administravimas	12 845	(79)	12 766	1	2 348	15 115	12 845	(79)	12 766	927	2 440	16 133
O	Inovacijų fondas (IF)	–	–	–	–	6 788	6 788	–	–	–	–	12 293	12 293
	Ukrainos priemonė	4 320	(0)	4 320	31	515	4 866	3 274	(469)	2 805	121	662	3 587
	Kiti veiksmai	–	–	–	–	112	112	–	–	–	–	114	114
	Iš viso pagal O išlaidų kategoriją: neįtraukta į DFP	4 320	(0)	4 320	31	7 415	11 767	3 274	(469)	2 805	121	13 069	15 994
S	Europos solidarumo rezervas	1 167	0	1 167	310	–	1 477	1 167	0	1 167	310	–	1 477
	Neatidėliotinos pagalbos rezervas	584	(584)	–	–	–	–	584	(584)	–	–	–	–

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + +10 + 11
Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)	34	–	34	–	9	43	5	7	12	0	9	21
Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas	564	–	564	–	–	564	564	–	564	–	–	564
Iš viso pagal S išlaidų kategoriją: Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	2 349	(584)	1 766	310	9	2 085	2 320	(576)	1 744	310	9	2 063
IŠ VISO	**199 438**	**(199)**	**199 239**	**1 795**	**27 070**	**228 104**	**155 209**	**5 953**	**161 163**	**3 887**	**85 907**	**250 956**

6.7. DETALIZUOTA DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1	„Europos horizontas“	19 213	12 758	116	3 941	16 815	88 %	(0)	2 390	2 390	5	–	2	7
	Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programa	405	286	–	90	376	93 %	0	28	28	1	0	0	1

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Tarptautinis termobranduolinis eksperimentinis reaktorius (ITER)	490	486	–	1	488	100 %	–	2	2	0	–	–	0
Kiti veiksmai	629	–	–	167	167	27 %	–	462	462	–	–	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	10	10	–	–	10	99 %	–	0	0	–	–	0	0
„InvestEU“ fondas	1 294	378	–	842	1 221	94 %	(0)	73	73	0	–	–	0
Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Transportas	1 745	1 675	–	26	1 701	97 %	–	44	44	(0)	–	–	(0)
Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Energetika	996	926	–	1	926	93 %	–	70	70	(0)	–	–	(0)
Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Skaitmeninės technologijos	230	226	–	3	229	100 %	–	1	1	0	–	–	0
Skaitmeninės Europos programa	1 189	1 097	0	40	1 137	96 %	–	52	52	0	(0)	0	0
Decentralizuotos agentūros	240	230	–	8	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Kiti veiksmai	169	1	–	84	85	51 %	–	83	83	–	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	9	9	–	–	9	100 %	–	0	0	–	–	–	–
Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	29	26	–	3	29	99 %	–	0	0	0	0	0	0
Bendrosios rinkos programa (įskaitant MVĮ)	663	614	0	33	647	98 %	–	16	16	0	(0)	(0)	(0)
ES kovos su sukčiavimu programa	28	27	0	1	28	100 %	–	0	0	0	0	0	0
Bendradarbiavimas mokesčių klausimais (programa „Fiscalis“)	40	39	–	0	39	98 %	–	1	1	0	–	–	0
Bendradarbiavimas muitinių klausimais (programa „Muitinė“)	208	198	–	2	200	96 %	–	7	7	0	–	–	0
Decentralizuotos agentūros	165	152	–	6	158	96 %	–	6	6	0	–	–	0
Kiti veiksmai	8	7	–	1	8	100 %	–	–	–	0	–	–	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	13	13	–	–	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Europos kosmoso programa	2 368	2 051	–	195	2 246	95 %	–	122	122	0	–	(0)	(0)
	Decentralizuotos agentūros	83	80	–	3	83	100 %	–	0	0	–	–	–	–
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	45	45	–	–	45	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Sąjungos saugaus junglumo programa	196	196	–	–	196	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Iš viso pagal 1 išlaidų kategoriją: Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	30 466	21 532	116	5 446	27 095	89 %	(0)	3 362	3 362	7	(0)	2	9
2	Europos regioninės plėtros fondas (ERPF)	40 867	39 650	–	290	39 940	98 %	–	90	90	806	–	29	836
	Sanglaudos fondas (SF)	7 285	6 800	–	233	7 034	97 %	–	–	–	252	–	–	252
	Sanglaudos fondas (SF), įnašas į Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) – Transportas	1 688	1 668	–	9	1 677	99 %	–	11	11	0	–	–	0

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	4	4	–	–	4	98 %	–	–	–	–	–	0	0
„Europos socialinis fondas +“ (ESF+)	17 288	17 130	–	86	17 216	100 %	(0)	18	18	54	–	0	54
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Parama Kipro turkų bendruomenei	36	35	–	0	36	100 %	–	0	0	0	–	0	0
Europos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (įsk. techninės paramos priemonę)	681	121	–	506	627	92 %	–	54	54	0	–	(0)	0
euro apsauga nuo padirbinėjimo (programa „Pericles IV“)	1	1	–	0	1	100 %	–	(0)	(0)	0	–	0	0
Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) finansavimo išlaidos	5 111	4 967	–	50	5 017	98 %	–	93	93	–	–	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

OL C, 2026 10 8

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Sąjungos civilinės saugos mechanizmas („rescEU“).	250	211	0	26	237	95 %	(1)	12	11	–	1	0	1
„ES – sveikatos labui“	609	583	0	24	607	100 %	–	2	2	0	(0)	0	(0)
Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė (ESI)	1	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	0	0
Decentralizuotos agentūros	312	286	–	20	305	98 %	–	6	6	–	–	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	16	16	–	–	16	99 %	–	–	–	0	–	–	0
Užimtumo ir socialinių inovacijų programa	116	106	–	5	112	96 %	0	4	4	1	–	–	1
„Erasmus+“	5 105	3 969	0	715	4 684	92 %	–	420	420	0	(0)	0	0
Europos solidarumo korpusas (ESC)	221	147	–	25	172	78 %	–	49	49	–	–	0	0

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Programa „Kūrybiška Europa“	373	352	–	15	367	98 %	–	6	6	0	–	0	0
Teisingumas	43	42	–	0	42	97 %	–	1	1	0	0	–	0
Teisės ir vertybės	240	238	–	1	239	100 %	–	1	1	0	–	–	0
Decentralizuotos agentūros	336	324	–	8	332	99 %	–	4	4	–	–	(0)	(0)
Kiti veiksmai	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	19	18	–	–	18	98 %	–	0	0	0	–	0	0
Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	191	186	0	4	190	99 %	–	1	1	0	(0)	0	0
Iš viso pagal 2 išlaidų kategoriją: Sanglauda, atsparumas ir vertybės	80 804	76 865	0	2 019	78 884	98 %	(1)	776	776	1 113	1	30	1 144

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
3	Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF)	41 338	39 759	192	925	40 875	99 %	391	71	462	0	–	(0)	0
	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP)	13 569	13 226	–	1	13 227	97 %	–	170	170	0	0	172	172
	Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas (EJRŽAF)	969	946	–	1	946	98 %	–	0	0	0	–	23	23
	Tausios žvejybos partnerystės susitarimai ir regioninės žvejybos valdymo organizacijos	117	117	–	–	117	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Decentralizuotos agentūros	32	30	–	1	31	99 %	–	0	0	–	–	–	–
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE)	791	782	–	3	785	99 %	–	6	6	0	(0)	0	0

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Teisingos pertvarkos fondas	1 600	1 503	–	1	1 504	94 %	–	85	85	11	–	–	11
	Viešojo sektoriaus paskolų priemonė pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą (TPM)	428	–	–	57	57	13 %	–	372	372	–	–	–	–
	Decentralizuotos agentūros	79	71	–	8	79	99 %	–	1	1	–	–	0	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	35	35	–	–	35	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Iš viso pagal 3 išlaidų kategoriją: Gamtos ištekliai ir aplinka	58 961	56 472	192	995	57 658	98 %	391	705	1 096	11	(0)	195	206
4	Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas	2 159	1 916	–	5	1 921	89 %	–	238	238	0	–	–	0
	Decentralizuotos agentūros	195	186	–	6	192	98 %	–	4	4	–	–	0	0

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Integruoto sienų valdymo fondas (ISVF) – Sienų valdymo ir vizų priemonė	1 603	1 235	–	32	1 266	79 %	–	337	337	0	–	–	0
	Integruoto sienų valdymo fondas (ISVF) – Muitinio tikrinimo įrangos finansavimo priemonė	0	0	–	–	0	69 %	–	–	–	0	–	0	0
	Decentralizuotos agentūros	1 380	1 307	–	52	1 359	98 %	–	21	21	–	–	0	0
	Iš viso pagal 4 išlaidų kategoriją: Migracija ir sienų valdymas	5 338	4 644	–	94	4 738	89 %	–	599	599	0	–	0	1
5	Vidaus saugumo fondas (VSF)	388	336	–	2	338	87 %	–	50	50	0	–	–	0
	Atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimas (Lietuva)	75	75	–	–	75	100 %	–	–	–	0	–	–	0

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Branduolinė sauga ir atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimas (be kita ko, Bulgarijoje ir Slovakijoje)	70	70	–	0	70	100 %	–	(0)	(0)	0	–	0	0
Decentralizuotos agentūros	298	277	–	6	283	95 %	12	4	15	–	–	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	24	23	–	–	23	99 %	0	0	0	0	–	0	0
Europos gynybos fondas (moksliniai tyrimai)	400	390	–	10	400	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Europos gynybos fondas (ne moksliniai tyrimai)	1 027	999	–	27	1 026	100 %	–	1	1	–	–	(0)	(0)
Karinis mobilumas	252	252	–	–	252	100 %	–	0	0	0	–	–	0
Trumpalaikė gynybos srities bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų priemonė	41	40	–	1	41	100 %	–	–	–	–	–	–	–

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Gynybos pramonės stiprinimo priemonė	8	–	–	–	–	–	–	8	8	–	–	–	–
	Europos investicijų gynybos srityje programa	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Sąjungos saugaus junglumo programa	158	158	–	–	158	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Iš viso pagal 5 išlaidų kategoriją: Saugumas ir gynyba	2 742	2 620	–	46	2 666	97 %	12	63	75	0	–	0	0
6	Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“ (KVTBP „Globali Europa“)	12 292	10 356	701	305	11 361	92 %	565	339	904	0	26	0	27
	Europos tarptautinio bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė (INSC)	66	44	1	21	66	100 %	(0)	0	(0)	0	1	(0)	1

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Humanitarinė pagalba (HUMA)	2 588	2 569	–	6	2 575	99 %	(0)	13	13	0	–	0	0
Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)	429	393	–	25	419	98 %	–	10	10	0	–	0	0
Užjūrio šalys ir teritorijos (UŠT) (įskaitant Grenlandiją)	108	67	1	–	68	62 %	7	34	41	–	0	–	0
MFP+	591	0	–	570	570	96 %	–	21	21	–	–	0	0
Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas	1 535	–	–	1 535	1 535	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Kiti veiksmai	89	88	–	0	88	100 %	–	0	0	0	–	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Sąjungos saugaus junglumo programa	50	50	–	–	50	100 %	–	–	–	–	–	–	–

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	95	95	(0)	0	95	100 %	–	0	0	0	0	0	0
	Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III)	2 384	2 062	126	35	2 223	93 %	106	50	156	0	5	–	5
	Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė	600	494	101	–	596	99 %	5	–	5	0	0	–	0
	Iš viso pagal 6 išlaidų kategoriją: Kaimyninės šalys ir pasaulis	20 828	16 218	929	2 498	19 645	94 %	682	468	1 151	0	32	0	32
7	Darbuotojų pensijos	3 102	2 790	–	312	3 101	100 %	–	1	1	–	–	–	–
	Buvusių Europos Parlamento narių pensijos	19	19	–	–	19	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Buvusių Europos Vadovų Tarybos ir Tarybos pareigūnų pensijos	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
(Buvusių narių pensijos) Komisija	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Buvusių Europos Sąjungos Teisingumo Teismo narių pensijos	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Buvusių Europos Audito Rūmų narių pensijos	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Buvusių Europos ombudsmeno narių pensijos	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Buvusių Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnų pensijos	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Europos mokyklos) Komisija	298	263	–	28	291	98 %	–	7	7	0	–	–	0
Teisės aktais numatytų darbuotojų darbo užmokestis	3 157	3 027	–	65	3 092	98 %	0	64	64	1	–	–	1
Išorės darbuotojų darbo užmokestis	469	299	–	52	351	75 %	(0)	116	116	1	–	1	1

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Nariai – Atlyginimai ir išmokos	21	20	–	0	20	99 %	(0)	0	0	0	–	–	0
Nariai – Laikinosios išmokos	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Įdarbinimo išlaidos	33	33	–	0	33	99 %	(0)	0	0	0	–	0	0
Tarnybos nutraukimas	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Mokymo išlaidos	25	17	–	5	21	86 %	–	3	3	0	–	0	0
Socialinė ir judumo sritys	53	23	–	15	37	71 %	–	15	15	0	(0)	0	0
Informacinės ir ryšių technologijos	600	292	0	160	452	75 %	–	148	148	0	(0)	0	0
Nuoma ir pirkimas	1 011	321	–	136	458	45 %	–	554	554	0	–	0	0
Su pastatais susijusios išlaidos	158	113	–	21	134	85 %	–	23	23	0	–	0	0
Saugumas	92	78	–	9	87	94 %	–	5	5	0	–	0	0
Komandiruotės ir atstovavimas	66	61	–	2	63	96 %	–	2	2	0	–	0	0
Susitikimai, komitetai, konferencijos	14	12	–	1	13	90 %	–	1	1	0	–	0	0

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Oficialusis leidinys	2	2	–	0	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Leidiniai	17	13	–	3	16	91 %	–	2	2	0	–	0	0
Informacijos įsigijimas	8	7	–	1	7	97 %	–	0	0	0	–	0	0
Studijos ir tyrimai	5	5	–	0	5	98 %	–	0	0	0	–	(0)	0
Bendra įranga, automobiliai, baldai	30	25	0	2	27	89 %	–	3	3	0	(0)	0	0
Kalbos tarnybų išorės paslaugos	72	31	–	32	62	87 %	–	9	9	0	–	0	0
Kitos administracinės išlaidos	46	17	–	23	39	85 %	–	6	6	0	–	1	1
Decentralizuotos agentūros	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Kitų institucijų administracinės išlaidos	5 769	5 192	1	381	5 574	97 %	–	138	138	57	–	1	58
Iš viso pagal 7 išlaidų kategoriją: Europos viešasis administravimas	15 115	12 707	1	1 247	13 955	92 %	(0)	1 099	1 099	59	(0)	3	62

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
O	Inovacijų fondas (IF)	6 788	–	–	1 551	1 551	23 %	–	5 237	5 237	–	–	–	–
	Ukrainos priemonė	4 866	4 269	31	500	4 799	99 %	51	15	67	0	1	0	1
	Kiti veiksmai	112	–	–	59	59	53 %	–	53	53	–	–	–	–
	Iš viso pagal O išlaidų kategoriją: Neįtraukta į DFP	11 767	4 269	31	2 110	6 409	54 %	51	5 306	5 357	0	1	–	1
S	Europos solidarumo rezervas	1 477	170	310	–	480	33 %	997	–	997	–	–	–	–
	Neatidėliotinos pagalbos rezervas	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)	43	21	–	–	21	48 %	–	1	1	14	–	7	21
	Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas	564	564	–	–	564	100 %	–	–	–	–	–	–	–

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Iš viso pagal S išlaidų kategoriją: Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	2 085	755	310	–	1 065	51 %	997	1	998	14	–	7	21
Iš viso:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 133**	**12 379**	**14 512**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

6.8. DETALIZUOTA DFP. MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
1	„Europos horizontas“	21 125	11 056	61	1 994	13 111	62 %	57	7 941	7 999	8	7	0	15
	Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programa	414	245	16	15	277	67 %	15	120	135	1	2	0	3
	Tarptautinis termobranduolinis eksperimentinis reaktorius (ITER)	647	641	1	2	643	99 %	1	2	3	0	0	0	1

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
Kiti veiksmai	413	–	–	108	108	26 %	–	305	305	–	–	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	17	16	–	–	16	96 %	–	0	0	1	–	0	1
„InvestEU“ fondas	2 493	500	1	1 895	2 397	96 %	1	96	97	0	0	(0)	0
Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) — Transportas	2 445	2 394	1	18	2 413	99 %	2	30	32	(0)	0	–	0
Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Energetika	804	732	1	3	736	92 %	0	68	68	(0)	0	–	0
Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Skaitmeninės technologijos	177	173	0	2	175	99 %	0	1	1	0	0	(0)	0
Skaitmeninės Europos programa	1 154	1 043	5	35	1 083	94 %	9	61	70	1	1	0	2
Decentralizuotos agentūros	240	230	–	8	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0
Kiti veiksmai	227	1	–	31	32	14 %	–	195	195	0	–	–	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	13	13	–	–	13	100 %	–	0	0	0	–	–	0
Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	30	27	–	3	29	99 %	–	0	0	0	–	0	0
Bendrosios rinkos programa (įskaitant MVĮ)	780	695	6	23	724	93 %	7	46	53	2	1	0	2
ES kovos su sukčiavimu programa	30	20	(0)	0	20	68 %	9	0	9	0	0	0	0

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
	Bendradarbiavimas mokesčių klausimais (programa „Fiscalis“)	44	42	0	0	42	95 %	0	1	1	1	0	–	1
	Bendradarbiavimas muitinių klausimais (programa „Muitinė“)	153	143	0	2	145	95 %	0	8	8	0	0	0	0
	Decentralizuotos agentūros	164	148	–	6	153	93 %	–	6	6	4	–	–	4
	Kiti veiksmai	8	7	–	0	8	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	11	10	–	–	10	94 %	(0)	–	(0)	1	–	–	1
	Europos kosmoso programa	2 467	1 819	4	110	1 934	78 %	4	530	534	0	0	–	0
	Decentralizuotos agentūros	83	80	–	3	83	100 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Sąjungos saugaus junglumo programa	89	89	0	–	89	100 %	0	–	0	0	0	–	0
	Iš viso pagal 1 išlaidų kategoriją: Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	34 035	20 128	96	4 258	24 483	72 %	107	9 414	9 521	20	10	0	31
2	Europos regioninės plėtros fondas (ERPF)	23 394	20 837	0	1 978	22 816	98 %	0	577	577	1	0	(0)	1
	Sanglaudos fondas (SF)	5 756	5 522	0	68	5 590	97 %	0	166	166	0	0	–	1
	Sanglaudos fondas (SF), įnašas į Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) – Transportas	1 364	1 350	–	3	1 353	99 %	–	11	11	–	–	0	0

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	2	1	–	–	1	35 %	0	–	0	1	–	0	1
„Europos socialinis fondas +“ (ESF+)	10 966	8 242	1	2 362	10 605	97 %	1	360	361	0	0	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	0	–	0	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Parama Kipro turkų bendruomenei	41	40	0	0	40	99 %	0	–	0	0	0	–	0
Europos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (įsk. techninės paramos priemonę)	40 344	118	2	39 552	39 671	98 %	2	671	673	0	0	(0)	0
euro apsauga nuo padirbinėjimo (programa „Pericles IV“)	1	1	–	0	1	91 %	–	–	–	0	–	–	0
Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) finansavimo išlaidos	6 976	3 091	1 863	50	5 005	72 %	1 876	95	1 971	0	0	0	0
Sąjungos civilinės saugos mechanizmas („rescEU“).	446	132	(0)	222	355	80 %	0	91	91	(0)	0	0	0
„ES – sveikatos labui“	557	530	4	19	553	99 %	2	2	4	0	0	0	0
Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė (ESI)	26	–	–	4	4	16 %	–	16	16	–	–	6	6
Decentralizuotos agentūros	299	274	–	19	293	98 %	–	6	6	0	–	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	13	13	(0)	–	13	100 %	–	–	–	0	0	–	0
Užimtumo ir socialinių inovacijų programa	91	77	1	6	85	94 %	1	4	6	0	(0)	–	0
„Erasmus+“	4 966	3 782	18	836	4 635	93 %	15	315	330	0	0	–	0
Europos solidarumo korpusas (ESC)	220	134	3	34	172	78 %	4	44	49	0	0	(0)	0
Programa „Kūrybiška Europa“	350	322	2	13	338	97 %	2	10	12	0	0	0	0
Teisingumas	43	41	1	1	42	98 %	0	0	1	0	0	–	0
Teisės ir vertybės	194	190	1	1	192	99 %	1	1	2	0	0	–	0
Decentralizuotos agentūros	333	321	–	8	328	99 %	–	4	4	0	–	0	0
Kiti veiksmai	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	–	–	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	25	25	–	0	25	98 %	–	0	0	0	–	0	0
Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	183	178	(0)	4	182	99 %	–	2	2	0	0	0	0
Iš viso pagal 2 išlaidų kategoriją: Sanglauda, atsparumas ir vertybės	96 601	45 231	1 895	45 180	92 306	96 %	1 906	2 377	4 283	4	2	6	11

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
3	Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF)	41 377	39 788	192	925	40 904	99 %	392	71	463	10	0	(0)	10
	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP)	16 373	14 407	0	1 445	15 852	97 %	0	519	519	1	0	–	1
	Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas (EJRŽAF)	671	667	1	2	670	100 %	1	0	1	0	0	0	0
	Tausios žvejybos partnerystės susitarimai ir regioninės žvejybos valdymo organizacijos	111	111	–	–	111	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Decentralizuotos agentūros	32	30	–	1	31	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	4	3	–	–	3	83 %	–	–	–	1	–	–	1
	Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE)	690	668	8	2	677	98 %	6	6	12	0	0	0	1
	Teisingos pertvarkos fondas	1 436	3	–	1 166	1 170	81 %	–	266	266	–	–	–	–
	Viešojo sektoriaus paskolų priemonė pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą (TPM)	528	25	–	42	67	13 %	–	461	461	–	–	–	–
	Decentralizuotos agentūros	79	71	–	8	79	99 %	–	1	1	–	–	0	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	4	3	–	–	3	90 %	–	–	–	0	–	–	0

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	25	21	–	–	21	84 %	–	–	–	4	–	–	4
	Iš viso pagal 3 išlaidų kategoriją: Gamtos ištekliai ir aplinka	61 329	55 799	200	3 590	59 589	97 %	399	1 323	1 722	16	0	0	17
4	Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas	1 450	1 205	2	81	1 288	89 %	2	160	161	1	0	0	1
	Decentralizuotos agentūros	205	196	–	6	202	98 %	–	4	4	–	–	0	0
	Integruoto sienų valdymo fondas (ISVF) – Sienų valdymo ir vizų priemonė	1 291	817	1	101	919	71 %	1	370	371	0	0	0	0
	Integruoto sienų valdymo fondas (ISVF) – Muitinio tikrinimo įrangos finansavimo priemonė	32	8	16	–	23	73 %	0	–	0	0	9	–	9
	Decentralizuotos agentūros	1 407	1 334	–	52	1 386	99 %	–	21	21	–	–	0	0
	Iš viso pagal 4 išlaidų kategoriją: Migracija ir sienų valdymas	4 386	3 560	19	239	3 819	87 %	3	554	557	1	9	0	10
5	Vidaus saugumo fondas (VSF)	296	242	1	14	257	87 %	1	37	38	0	0	–	1
	Atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimas (Lietuva)	90	90	–	–	90	100 %	–	–	–	0	–	–	0

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
Branduolinė sauga ir atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimas (be kita ko, Bulgarijoje ir Slovakijoje)	64	59	1	–	60	94 %	2	–	2	2	0	–	2
Decentralizuotos agentūros	300	274	–	6	281	94 %	16	4	19	–	–	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	22	22	(0)	–	22	97 %	0	0	0	0	0	0	0
Europos gynybos fondas (moksliniai tyrimai)	296	286	1	8	295	100 %	1	–	1	0	0	–	0
Europos gynybos fondas (ne moksliniai tyrimai)	566	543	2	18	562	99 %	2	1	4	0	0	0	0
Karinis mobilumas	137	136	0	0	136	100 %	1	–	1	0	–	–	0
Trumpalaikė gynybos srities bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų priemonė	63	60	–	3	63	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Gynybos pramonės stiprinimo priemonė	61	50	–	3	53	87 %	–	8	8	–	–	–	–
Europos investicijų gynybos srityje programa	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Sąjungos saugaus junglumo programa	51	51	–	–	51	100 %	–	–	–	–	–	–	–

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
	Iš viso pagal 5 išlaidų kategoriją: Saugumas ir gynyba	1 947	1 814	5	52	1 872	96 %	22	51	73	3	0	0	3
6	Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“ (KVTBP „Globali Europa“)	10 782	9 442	48	444	9 935	92 %	368	474	842	3	2	0	5
	Europos tarptautinio bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė (INSC)	69	50	1	13	63	91 %	5	1	6	–	0	(0)	0
	Humanitarinė pagalba (HUMA)	2 493	2 463	6	6	2 476	99 %	6	10	16	1	0	0	1
	Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)	439	398	1	27	426	97 %	1	12	12	0	0	0	0
	Užjūrio šalys ir teritorijos (UŠT) (įskaitant Grenlandiją)	90	57	4	0	61	68 %	4	25	29	0	0	–	0
	MFP+	680	0	–	568	568	84 %	–	111	111	–	–	(0)	(0)
	Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas	1 535	–	–	1 535	1 535	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Kiti veiksmai	48	47	–	0	48	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Sąjungos saugaus junglumo programa	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	88	88	(0)	0	88	100 %	–	0	0	0	0	–	0
	Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III)	2 122	1 841	10	43	1 894	89 %	153	72	225	3	(0)	–	3
	Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė	124	58	19	–	77	62 %	47	–	47	0	(0)	–	0
	Iš viso pagal 6 išlaidų kategoriją: Kaimyninės šalys ir pasaulis	18 469	14 444	89	2 637	17 170	93 %	584	706	1 290	7	2	0	9
7	Darbuotojų pensijos	3 102	2 790	–	302	3 092	100 %	–	10	10	0	–	(0)	0
	Buvusių Europos Parlamento narių pensijos	19	19	–	–	19	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Buvusių Europos Vadovų Tarybos ir Tarybos pareigūnų pensijos	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) Komisija	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Buvusių Europos Sąjungos Teisingumo Teismo narių pensijos	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Buvusių Europos Audito Rūmų narių pensijos	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
Buvusių Europos ombudsmeno narių pensijos	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Buvusių Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnų pensijos	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Europos mokyklos) Komisija	302	263	0	30	293	97 %	0	9	9	0	–	–	0
Teisės aktais numatytų darbuotojų darbo užmokestis	3 157	3 027	0	65	3 092	98 %	0	64	64	1	0	–	1
Išorės darbuotojų darbo užmokestis	493	268	20	53	342	69 %	31	118	148	1	1	1	3
Nariai – Atlyginimai ir išmokos	22	20	1	0	20	93 %	1	0	1	0	0	–	0
Nariai – Laikinosios išmokos	2	2	–	–	2	91 %	–	–	–	0	–	–	0
Įdarbinimo išlaidos	37	30	3	0	33	91 %	3	0	3	0	0	0	1
Tarnybos nutraukimas	7	7	–	–	7	97 %	(0)	–	(0)	0	–	–	0
Mokymo išlaidos	37	7	9	4	20	55 %	10	6	16	0	1	0	1
Socialinė ir judumo sritys	64	16	6	14	36	56 %	7	20	27	0	1	0	2
Informacinės ir ryšių technologijos	765	187	119	137	442	58 %	105	217	321	0	1	0	2
Nuoma ir pirkimas	1 042	288	30	129	448	43 %	33	561	595	0	0	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
Su pastatais susijusios išlaidos	207	73	41	19	132	64 %	41	30	71	0	3	0	4
Saugumas	124	55	22	9	86	70 %	22	12	35	0	3	0	3
Komandiruotės ir atstovavimas	76	49	7	2	57	76 %	13	2	15	0	3	0	3
Susitikimai, komitetai, konferencijos	20	8	3	1	12	59 %	4	2	6	0	2	0	2
Oficialusis leidinys	3	1	1	0	2	66 %	1	0	1	–	0	–	0
Leidiniai	24	7	5	3	15	63 %	6	3	9	0	0	0	0
Informacijos įsigijimas	9	4	2	0	6	70 %	2	0	3	0	0	0	0
Studijos ir tyrimai	10	1	5	0	5	53 %	4	0	5	0	0	–	0
Bendra įranga, automobiliai, baldai	41	11	9	3	22	54 %	14	4	18	0	0	0	1
Kalbos tarnybų išorės paslaugos	74	29	2	32	62	84 %	2	10	12	0	0	0	0
Kitos administracinės išlaidos	58	13	4	23	41	70 %	3	13	16	0	1	1	1
Decentralizuotos agentūros	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Kitų institucijų administracinės išlaidos	6 399	4 563	560	318	5 441	85 %	630	209	839	56	62	2	120
Iš viso pagal 7 išlaidų kategoriją: Europos viešasis administravimas	16 133	11 775	847	1 144	13 767	85 %	932	1 291	2 222	59	80	5	144

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + +11 + +12
O	Inovacijų fondas (IF)	12 293	–	–	224	224	2 %	–	12 068	12 068	–	–	–	–
	Ukrainos priemonė	3 587	1 693	113	233	2 038	57 %	1 120	429	1 548	0	0	–	0
	Kiti veiksmai	114	–	–	56	56	49 %	–	58	58	–	–	–	–
	Iš viso pagal O išlaidų kategoriją: Neįtraukta į DFP	15 994	1 693	113	514	2 319	15 %	1 120	12 555	13 675	0	0	–	0
S	Europos solidarumo rezervas	1 477	170	310	–	480	33 %	997	–	997	–	–	–	–
	Neatidėliotinos pagalbos rezervas	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)	21	12	0	9	21	99 %	0	–	0	0	0	–	0
	Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas	564	547	–	–	547	97 %	18	–	18	–	–	–	–
	Iš viso pagal S išlaidų kategoriją: Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	2 063	729	310	9	1 048	51 %	1 015	–	1 015	0	0	–	0
	IŠ VISO	**250 956**	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 087**	**28 271**	**34 358**	**110**	**104**	**12**	**226**

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

6.9. **DETALIZUOTA DFP. DAR NEĮVYKDYTŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ (RAL) POKYČIAI**

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Per metus prisiimti įsipareigojimai	Į kitą laikotarpį perkeltų įsipareigojimų pasikeitimai	Mokėjimai	Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
1	„Europos horizontas“	28 646	16 815	(346)	(13 110)	32 005
	Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programa	234	376	(4)	(277)	330
	Tarptautinis termobranduolinis eksperimentinis reaktorius (ITER)	1 449	488	(0)	(643)	1 294
	Kiti veiksmai	263	167	(4)	(108)	318
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	50	10	(2)	(16)	42
	„InvestEU“ fondas	4 663	1 221	(16)	(2 397)	3 471
	Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) — Transportas	6 089	1 701	(157)	(2 413)	5 220
	Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Energetika	3 934	926	(36)	(736)	4 089
	Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Skaitmeninės technologijos	556	229	(0)	(175)	610
	Skaitmeninės Europos programa	2 351	1 137	(1)	(1 083)	2 405
	Decentralizuotos agentūros	36	237	–	(237)	36
	Kiti veiksmai	61	85	(2)	(32)	113
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	26	9	(0)	(13)	22
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	36	29	(0)	(29)	35
	Bendrosios rinkos programa (įskaitant MVĮ)	914	647	(8)	(724)	829
	ES kovos su sukčiavimu programa	34	28	(5)	(20)	36
	Bendradarbiavimas mokesčių klausimais (programa „Fiscalis“)	44	39	(0)	(42)	41
	Bendradarbiavimas muitinių klausimais (programa „Muitinė“)	148	200	(1)	(145)	202
	Decentralizuotos agentūros	0	158	–	(153)	5
	Kiti veiksmai	5	8	(0)	(8)	5
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	25	13	(1)	(10)	27
	Europos kosmoso programa	1 483	2 246	(0)	(1 934)	1 795

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Per metus prisiimti įsipareigojimai	Į kitą laikotarpį perkeltų įsipareigojimų pasikeitimai	Mokėjimai	Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Decentralizuotos agentūros	17	83	–	(83)	17
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	17	45	–	(6)	56
	Sąjungos saugaus junglumo programa	83	196	–	(89)	191
	Iš viso pagal 1 išlaidų kategoriją: Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	51 164	27 095	(583)	(24 482)	53 194
2	Europos regioninės plėtros fondas (ERPF)	105 188	39 940	(54)	(22 852)	122 222
	Sanglaudos fondas (SF)	16 048	7 034	(0)	(5 590)	17 491
	Sanglaudos fondas (SF), įnašas į Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) – Transportas	5 402	1 677	(26)	(1 353)	5 700
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	4	4	(1)	(1)	6
	„Europos socialinis fondas +“ (ESF+)	47 528	17 216	(3)	(10 623)	54 118
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	2	–	(1)	1
	Parama Kipro turkų bendruomenei	95	36	0	(40)	91
	Europos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (įsk. techninės paramos priemonę)	161 570	627	(12)	(39 671)	122 514
	Euro apsauga nuo padirbinėjimo (programa „Pericles IV“)	0	1	(0)	(1)	1
	Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) finansavimo išlaidos	1 865	5 017	–	(5 005)	1 878
	Sąjungos civilinės saugos mechanizmas („rescEU“).	1 193	237	(9)	(355)	1 066
	„ES – sveikatos labui“	1 507	607	(2)	(553)	1 559
	Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė (ESI)	28	–	–	(4)	24
	Decentralizuotos agentūros	50	305	(0)	(293)	61
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	–	–	–	0
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	10	16	(0)	(13)	12

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Per metus prisiimti įsipareigojimai	Į kitą laikotarpį perkeltų įsipareigojimų pasikeitimai	Mokėjimai	Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Užimtumo ir socialinių inovacijų programa	185	112	(0)	(85)	212
	„Erasmus+“	2 251	4 684	(109)	(4 635)	2 191
	Europos solidarumo korpusas (ESC)	149	172	(43)	(172)	106
	Programa „Kūrybiška Europa“	354	367	(2)	(338)	381
	Teisingumas	53	42	(1)	(42)	52
	Teisės ir vertybės	288	239	(1)	(192)	334
	Decentralizuotos agentūros	53	332	(0)	(328)	56
	Kiti veiksmai	13	9	(0)	(9)	13
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	58	18	(8)	(25)	43
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	197	190	(2)	(182)	203
	Iš viso pagal 2 išlaidų kategoriją: Sanglauda, atsparumas ir vertybės	344 088	78 884	(275)	(92 361)	330 336
3	Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF)	371	40 875	(7)	(40 904)	335
	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP)	35 517	13 227	(239)	(15 852)	32 652
	Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas (EJRŽAF)	3 341	946	(4)	(670)	3 613
	Tausios žvejybos partnerystės susitarimai ir regioninės žvejybos valdymo organizacijos	38	117	(2)	(111)	42
	Decentralizuotos agentūros	–	31	–	(31)	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	10	1	–	(3)	8
	Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE)	2 691	785	(11)	(677)	2 787
	Teisingos pertvarkos fondas	8 765	1 504	(0)	(1 124)	9 145
	Viešojo sektoriaus paskolų priemonė pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą (TPM)	104	57	–	(67)	94

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Per metus prisiimti įsipareigojimai	Į kitą laikotarpį perkeltų įsipareigojimų pasikeitimai	Mokėjimai	Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Decentralizuotos agentūros	–	79	–	(79)	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	15	2	(0)	(3)	14
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	16	35	(0)	(21)	29
	Iš viso pagal 3 išlaidų kategoriją: Gamtos ištekliai ir aplinka	50 867	57 658	(263)	(59 544)	48 718
4	Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas	2 862	1 921	(0)	(1 288)	3 495
	Decentralizuotos agentūros	13	192	–	(202)	3
	Integruoto sienų valdymo fondas (ISVF) – Sienų valdymo ir vizų priemonė	2 215	1 266	(0)	(910)	2 572
	Integruoto sienų valdymo fondas (ISVF) – Muitinio tikrinimo įrangos finansavimo priemonė	305	0	–	(23)	281
	Decentralizuotos agentūros	359	1 359	–	(1 386)	332
	Iš viso pagal 4 išlaidų kategoriją: Migracija ir sienų valdymas	5 754	4 738	(0)	(3 809)	6 683
5	Vidaus saugumo fondas (VSF)	636	338	(0)	(257)	717
	Atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimas (Lietuva)	331	75	–	(90)	315
	Branduolinė sauga ir atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimas (be kita ko, Bulgarijoje ir Slovakijoje)	296	70	(0)	(60)	306
	Decentralizuotos agentūros	6	283	–	(281)	8
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	–	–	(1)	0
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	22	23	(0)	(22)	23
	Europos gynybos fondas (moksliniai tyrimai)	788	400	–	(295)	892
	Europos gynybos fondas (ne moksliniai tyrimai)	1 458	1 026	(0)	(562)	1 920

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Per metus prisiimti įsipareigojimai	Į kitą laikotarpį perkeltų įsipareigojimų pasikeitimai	Mokėjimai	Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Karinis mobilumas	291	252	(0)	(136)	407
	Trumpalaikė gynybos srities bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų priemonė	259	41	–	(63)	237
	Gynybos pramonės stiprinimo priemonė	343	–	–	(53)	290
	Europos investicijų gynybos srityje programa	–	–	–		–
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	–	–	–	0
	Sąjungos saugaus junglumo programa	16	158	–	(51)	123
	Iš viso pagal 5 išlaidų kategoriją: Saugumas ir gynyba	4 445	2 666	(1)	(1 872)	5 239
6	Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“ (KVTBP „Globali Europa“)	32 397	11 361	(300)	(9 934)	33 524
	Europos tarptautinio bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė (INSC)	137	66	(1)	(63)	139
	Humanitarinė pagalba (HUMA)	1 127	2 575	(11)	(2 476)	1 214
	Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)	96	419	(13)	(426)	76
	Užjūrio šalys ir teritorijos (UŠT) (įskaitant Grenlandiją)	147	68	(1)	(61)	152
	MFP+	153	570	–	(568)	155
	Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas	–	1 535	–	(1 535)	–
	Kiti veiksmai	57	88	(0)	(48)	98
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	–	(0)	–	0
	Sąjungos saugaus junglumo programa	–	50	–	–	50
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	151	95	(3)	(88)	155
	Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III)	7 434	2 223	(115)	(1 894)	7 648
	Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė	399	596	(0)	(77)	918

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Per metus prisiimti įsipareigojimai	Į kitą laikotarpį perkeltų įsipareigojimų pasikeitimai	Mokėjimai	Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Iš viso pagal 6 išlaidų kategoriją: Kaimyninės šalys ir pasaulis	42 097	19 645	(443)	(17 170)	44 129
7	Darbuotojų pensijos	–	3 101	–	(3 092)	9
	Buvusių Europos Parlamento narių pensijos	–	19	–	(19)	(0)
	Buvusių Europos Vadovų Tarybos ir Tarybos pareigūnų pensijos	–	1	–	(1)	–
	(Buvusių narių pensijos) Komisija	–	9	–	(9)	–
	Buvusių Europos Sąjungos Teisingumo Teismo narių pensijos	–	17	–	(17)	–
	Buvusių Europos Audito Rūmų narių pensijos	–	7	–	(7)	–
	Buvusių Europos ombudsmeno narių pensijos	–	0	–	(0)	–
	Buvusių Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnų pensijos	–	0	–	(0)	–
	(Europos mokyklos) Komisija	4	291	–	(293)	2
	Teisės aktais numatytų darbuotojų darbo užmokestis	0	3 092	(0)	(3 092)	0
	Išorės darbuotojų darbo užmokestis	23	351	(0)	(342)	32
	Nariai – Atlyginimai ir išmokos	1	20	(1)	(20)	1
	Nariai – Laikinosios išmokos	–	2	–	(2)	0
	Įdarbinimo išlaidos	3	33	(0)	(33)	3
	Tarnybos nutraukimas	–	7	–	(7)	0
	Mokymo išlaidos	12	21	(0)	(20)	13
	Socialinė ir judumo sritys	12	37	(2)	(36)	12
	Informacinės ir ryšių technologijos	166	452	(2)	(442)	173
	Nuoma ir pirkimas	31	458	(0)	(448)	41
	Su pastatais susijusios išlaidos	49	134	(3)	(132)	49

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Per metus prisiimti įsipareigojimai	Į kitą laikotarpį perkeltų įsipareigojimų pasikeitimai	Mokėjimai	Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Saugumas	32	87	(2)	(86)	30
	Komandiruotės ir atstovavimas	10	63	(1)	(57)	15
	Susitikimai, komitetai, konferencijos	6	13	(0)	(12)	6
	Oficialusis leidinys	1	2	(0)	(2)	1
	Leidiniai	7	16	(0)	(15)	7
	Informacijos įsigijimas	2	7	(0)	(6)	3
	Studijos ir tyrimai	5	5	(0)	(5)	5
	Bendra įranga, automobiliai, baldai	11	27	(0)	(22)	15
	Kalbos tarnybų išorės paslaugos	2	62	(0)	(62)	3
	Kitos administracinės išlaidos	12	39	(1)	(41)	10
	Decentralizuotos agentūros	–	3	–	(3)	–
	Kitų institucijų administracinės išlaidos	623	5 574	(51)	(5 441)	704
	Iš viso pagal 7 išlaidų kategoriją: Europos viešasis administravimas	1 011	13 955	(65)	(13 767)	1 134
O	Inovacijų fondas (IF)	6 643	1 551	(405)	(224)	7 564
	Ukrainos priemonė	1 250	4 799	(1)	(2 038)	4 009
	Kiti veiksmai	6	59	(4)	(56)	5
	Iš viso pagal O išlaidų kategoriją: Neįtraukta į DFP	7 899	6 409	(410)	(2 319)	11 578
S	Europos solidarumo rezervas	–	480	–	(480)	–
	Neatidėliotinos pagalbos rezervas	–	–	–		–
	Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)	0	21	–	(21)	0
	Prisitaikymo prie „Brexit'o" rezervas	53	564	–	(547)	71
	Iš viso pagal S išlaidų kategoriją: Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	53	1 065	–	(1 048)	71
	IŠ VISO	**507 378**	**212 116**	**(2 039)**	**(216 371)**	**501 084**

6.10. **DETALIZUOTA DFP. DAR NEĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRISIĖMIMO METUS**

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija		< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Iš viso
1	„Europos horizontas“	170	233	419	784	1 612	2 406	3 859	9 772	12 750	32 005
	Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programa	22	0	2	7	11	10	17	111	149	330
	Tarptautinis termobranduolinis eksperimentinis reaktorius (ITER)					0	53	477	356	408	1 294
	Kiti veiksmai								260	59	318
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	1	0	–	0	4	11	16	10	42
	„InvestEU“ fondas	136	40	88	108	–	881	340	1 500	378	3 471
	Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) — Transportas	87	43	370	771	489	216	665	936	1 644	5 220
	Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Energetika	153	86	527	786	337	536	239	503	921	4 089
	Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Skaitmeninės technologijos	1	0	1	3	79	131	176	45	174	610
	Skaitmeninės Europos programa				–	216	256	307	686	940	2 405
	Decentralizuotos agentūros								0	36	36
	Kiti veiksmai							1	102	10	113
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai			–	8	2	2	2	2	6	22
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija				–	1	1	3	11	19	35
	Bendrosios rinkos programa (įskaitant MVĮ)	48	8	22	20	14	42	75	195	404	829
	ES kovos su sukčiavimu programa	–		–	–	2	2	4	6	22	36
	Bendradarbiavimas mokesčių klausimais (programa „Fiscalis“)			0	–	3	2	2	8	27	41
	Bendradarbiavimas muitinių klausimais (programa „Muitinė“)		0	0	0	1	4	15	25	157	203
	Decentralizuotos agentūros								0	5	5
	Kiti veiksmai					–		0	0	5	5
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai				0	0	2	4	9	13	27

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Iš viso
	Europos kosmoso programa	0	0	–	63	6	6	84	708	927	1 795
	Decentralizuotos agentūros							–	0	17	17
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai								11	45	56
	Sąjungos saugaus junglumo programa								0	191	191
	Iš viso pagal 1 išlaidų kategoriją: Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	617	411	1 430	2 551	2 771	4 555	6 282	15 261	19 315	53 194
2	Europos regioninės plėtros fondas (ERPF)	555	6	14	42	63	7 780	32 908	41 050	39 805	122 222
	Sanglaudos fondas (SF)	84	–	0	0	0	376	3 963	6 038	7 031	17 491
	Sanglaudos fondas (SF), įnašas į Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) – Transportas	440	209	481	876	449	344	330	916	1 655	5 700
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0		0	–	0		1	4	6
	„Europos socialinis fondas +“ (ESF+)	274	1	21	18	1	4 669	14 090	17 871	17 171	54 118
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai								–	1	1
	Parama Kipro turkų bendruomenei	0	0	0	3	3	5	18	29	33	91
	Europos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (įsk. techninės paramos priemonę)			0	0	1	7	24	122 407	75	122 514
	euro apsauga nuo padirbinėjimo (programa „Pericles IV“)							–	0	0	1
	Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) finansavimo išlaidos							–	1	1 877	1 878
	Sąjungos civilinės saugos mechanizmas („rescEU“).			0	94	17	52	55	669	180	1 066
	„ES – sveikatos labui“	1	0	1	5	83	220	328	376	544	1 559
	Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė (ESI)				0	9			15	–	24
	Decentralizuotos agentūros	–	0	0	0	2	11	16	19	12	61
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0									0

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Iš viso
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija						0	0	1	10	12
	Užimtumo ir socialinių inovacijų programa	3	1	8	9	9	12	28	47	95	212
	„Erasmus+“	0	0	1	3	185	229	440	550	783	2 191
	Europos solidarumo korpusas (ESC)	–		–	–	17	9	12	28	40	106
	Programa „Kūrybiška Europa“		0	0	0	7	25	53	89	206	381
	Teisingumas	4	2	3	1	3	4	3	10	22	52
	Teisės ir vertybės	5	3	3	3	5	13	55	83	165	334
	Decentralizuotos agentūros				0	19	8	12	10	7	56
	Kiti veiksmai	0		0	0	0	1	0	3	8	13
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	0	1	1	3	6	16	17	43
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	1	3	5	6	4	7	12	40	127	203
	Iš viso pagal 2 išlaidų kategoriją: Sanglauda, atsparumas ir vertybės	1 368	225	538	1 061	878	13 776	52 352	190 270	69 869	330 336
3	Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF)		8	9	18	20	30	47	99	105	335
	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP)	2 378	747	758	761	7	900	936	12 947	13 218	32 652
	Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas (EJRŽAF)	48	–	0	17	4	293	1 001	1 320	930	3 613
	Tausios žvejybos partnerystės susitarimai ir regioninės žvejybos valdymo organizacijos						–	1	11	30	42
	Decentralizuotos agentūros								–	0	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai						–	1	5	1	8
	Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE)	80	153	128	149	244	337	445	508	744	2 787
	Teisingos pertvarkos fondas						1 299	1 442	4 900	1 503	9 145

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Iš viso
	Viešojo sektoriaus paskolų priemonė pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą (TPM)							4	89	–	94
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	–		1	0	1	3	6	2	14
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija							0	4	25	29
	Iš viso pagal 3 išlaidų kategoriją: Gamtos ištekliai ir aplinka	2 507	907	896	946	275	2 859	3 882	19 889	16 558	48 718
4	Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas	54	37	57	346	4	23	261	861	1 852	3 495
	Decentralizuotos agentūros						–		–	3	3
	Integruoto sienų valdymo fondas (ISVF) – Sienų valdymo ir vizų priemonė	18	9	39	207	3	23	284	823	1 166	2 572
	Integruoto sienų valdymo fondas (ISVF) – Muitinio tikrinimo įrangos finansavimo priemonė					63	63	70	85	0	281
	Decentralizuotos agentūros							64	151	117	332
	Iš viso pagal 4 išlaidų kategoriją: Migracija ir sienų valdymas	72	47	97	553	69	110	679	1 920	3 138	6 683
5	Vidaus saugumo fondas (VSF)	17	14	21	48	7	23	65	198	325	717
	Atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimas (Lietuva)	2	1	1	3	27	99	41	67	75	315
	Branduolinė sauga ir atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimas (be kita ko, Bulgarijoje ir Slovakijoje)	8	39	44	66	36	11	16	31	54	306
	Decentralizuotos agentūros								3	5	8
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai				0					–	0
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija	0		–	0	1	1	3	4	14	23
	Europos gynybos fondas (moksliniai tyrimai)					74	97	172	182	368	892
	Europos gynybos fondas (ne moksliniai tyrimai)			12	7	152	172	299	410	868	1 920
	Karinis mobilumas					67	8	31	83	218	407

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Iš viso
	Trumpalaikė gynybos srities bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų priemonė								198	39	237
	Gynybos pramonės stiprinimo priemonė							99	191	–	290
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai		0								0
	Sąjungos saugaus junglumo programa								–	123	123
	Iš viso pagal 5 išlaidų kategoriją: Saugumas ir gynyba	27	55	78	125	364	410	725	1 367	2 089	5 239
6	Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“ (KVTBP „Globali Europa“)	796	635	712	936	2 106	5 084	6 054	8 096	9 106	33 524
	Europos tarptautinio bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė (INSC)	1	2	4	9	12	13	26	33	38	139
	Humanitarinė pagalba (HUMA)			0	1	10	53	148	361	642	1 214
	Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)	0		1	0	6	4	3	14	48	76
	Užjūrio šalys ir teritorijos (UŠT) (įskaitant Grenlandiją)			1		2	28	42	39	40	152
	MFP+								–	155	155
	Kiti veiksmai							0	32	65	98
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0							–		0
	Sąjungos saugaus junglumo programa									50	50
	Pagal Komisijos prerogatyvas finansuojami veiksmai ir Komisijai suteikta konkreti kompetencija		0	0	2	5	10	29	46	63	155
	Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III)	235	305	330	421	767	1 201	1 011	1 542	1 836	7 648
	Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė								426	492	918
	Iš viso pagal 6 išlaidų kategoriją: Kaimyninės šalys ir pasaulis	1 032	943	1 047	1 370	2 908	6 392	7 312	10 589	12 534	44 129
7	Darbuotojų pensijos								–	9	9
	(Europos mokyklos) Komisija								0	2	2
	Teisės aktais numatytų darbuotojų darbo užmokestis								–	0	0

mln. EUR

	DFP išlaidų kategorija	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Iš viso
	Išorės darbuotojų darbo užmokestis							–	2	31	32
	Nariai – Atlyginimai ir išmokos							–	(0)	1	1
	Nariai – Laikinosios išmokos									0	0
	Įdarbinimo išlaidos							–	0	3	3
	Tarnybos nutraukimas									0	0
	Mokymo išlaidos							0	1	11	13
	Socialinė ir judumo sritys							0	5	7	12
	Informacinės ir ryšių technologijos							0	21	152	173
	Nuoma ir pirkimas							0	6	35	41
	Su pastatais susijusios išlaidos							0	8	41	49
	Saugumas							0	2	28	30
	Komandiruotės ir atstovavimas							0	2	13	15
	Susitikimai, komitetai, konferencijos							0	2	5	6
	Oficialusis leidinys								–	1	1
	Leidiniai							–	0	7	7
	Informacijos įsigijimas								0	3	3
	Studijos ir tyrimai								0	5	5
	Bendra įranga, automobiliai, baldai							0	0	15	15
	Kalbos tarnybų išorės paslaugos							–	0	2	3
	Kitos administracinės išlaidos							(0)	1	8	10
	Kitų institucijų administracinės išlaidos									704	704
	Iš viso pagal 7 išlaidų kategoriją: Europos viešasis administravimas							1	51	1 083	1 134
O	Inovacijų fondas (IF)								7 563	1	7 564
	Ukrainos priemonė								724	3 286	4 009
	Kiti veiksmai								1	4	5
	Iš viso pagal O išlaidų kategoriją: Neįtraukta į DFP								8 287	3 291	11 578

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Iš viso
S Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)								0	0	0
Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas							–		71	71
Iš viso pagal S išlaidų kategoriją: Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)							–	0	71	71
Iš viso	**5 623**	**2 588**	**4 086**	**6 605**	**7 265**	**28 101**	**71 232**	**247 636**	**127 948**	**501 084**

7. **BIUDŽETO VYKDYMAS PAGAL INSTITUCIJAS**

7.1. **BIUDŽETO PAJAMŲ VYKDYMAS**

mln. EUR

	Pajamų asignavimai		Teisės į gautinas sumas			Pajamos			Pajamos, kaip biudžeto % dalis	Nesu- mokėta
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Einamieji metai	Perkelti asignavi-mai	Iš viso	Iš einamaisiais metais gautinų sumų	Iš perkeltų gautinų sumų	Pajamos		
Parlamentas	249	249	291	11	303	286	2	287	115 %	16
Taryba	80	80	109	1	110	109	1	109	137 %	1
Komisija	154 664	160 617	226 586	16 251	242 837	220 118	3 350	223 468	139 %	19 370
Teisingumo Teismas	81	81	79	0	79	79	0	79	97 %	0
Audito Rūmai	34	34	33	0	33	33	0	33	98 %	0
Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas	18	18	22	0	22	22	0	22	124 %	0
Regionų komitetas	16	16	19	0	19	19	0	19	116 %	0
Ombudsmenas	2	2	2	–	2	2	–	2	108 %	–

mln. EUR

	Pajamų asignavimai		Teisės į gautinas sumas			Pajamos			Pajamos, kaip biudžeto % dalis	Nesu- mokėta
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Einamieji metai	Perkelti asignavi-mai	Iš viso	Iš einamaisiais metais gautinų sumų	Iš perkeltų gautinų sumų	Pajamos		
Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas	3	3	3	–	3	3	–	3	102 %	0
Europos išorės veiksmų tarnyba	62	62	379	0	379	377	0	377	603 %	2
IŠ VISO	**155 209**	**161 163**	**227 523**	**16 264**	**243 787**	**221 046**	**3 352**	**224 398**	**139 %**	**19 389**

Kaip ir ankstesniaisiais metais, konsoliduotosios ES bendrojo biudžeto vykdymo ataskaitos apima visų institucijų biudžeto vykdymą, nes į ES biudžetą įtrauktas kiekvienos institucijos biudžetas.

Agentūrų biudžetas ir jo vykdymas ES biudžete nekonsoliduojami ir į ES biudžeto ataskaitas neįtraukiami. Tačiau Komisijos agentūroms sumokėta subsidija yra ES biudžeto dalis. Šioje metinių ataskaitų biudžeto dalyje atsižvelgiama tik į agentūroms iš Komisijos biudžeto išmokėtą subsidiją.

Kiek tai susiję su EIVT, reikėtų pažymėti, kad, be savo biudžeto, ji taip pat disponavo 378,9 mln. EUR suma (2024 m. – 358,4), įskaitant asignuotąsias pajamas ir perkeltas sumas, iš kurių 250,2 mln. EUR (2024 m. – 255,2 mln. EUR) Europos Komisijos lėšų, skirtų Komisijos personalo, dirbančio Sąjungos delegacijose, administracinėms išlaidoms padengti, padalytų Komisijos 7 išlaidų kategorijai, veiksmų programų administracinėms eilutėms (buvusioms BA eilutėms) ir patikos fondams, o likusią dalį sudaro papildomi nustatyto dydžio įnašai, skirti bendroms išlaidoms, susijusioms su EPF personalu delegacijose ir bendrose vietose, taip pat kitomis sumomis, gautomis pagal paslaugų teikimo bendroje vietoje ir kitus susitarimus, padengti.

7.2. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS

mln. EUR

	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš per-kėlimų	iš asignuo-tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvir-tinto biudžeto	iš asignuo-tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvir-tinto biudžeto	iš per-kėlimų	iš asignuo-tųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Parlamentas	2 602	2 518	–	40	2 557	98 %	–	35	35	10	–	0	10
Taryba	767	691	–	27	718	94 %	–	25	25	23		0	24

mln. EUR

	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Komisija	222 335	190 891	1 579	14 073	206 542	93 %	2 126	12 241	14 367	1 149	33	236	1 418
Teisingumo Teismas	538	521	–	1	522	97 %	–	0	0	16		0	16
Audito Rūmai	195	191	1	0	192	98 %	–	0	0	3	–	0	3
Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas	180	173	–	4	177	98 %	–	2	2	1	–	–	1
Regionų komitetas	135	130	–	2	132	98 %	–	3	3	0	–	0	0
Ombudsmenas	15	15	–	–	15	95 %	–	–	–	1	–	–	1
Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas	27	25	–	0	25	93 %	–	–	–	2	–	–	2
Europos išorės veiksmų tarnyba	1 308	930	–	307	1 236	94 %	–	72	72	0	–	1	1
Iš viso:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 126**	**12 379**	**14 505**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

OL C, 2026 10 8

7.3. **MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS**

mln. EUR

	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2026 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Parlamentas	2 948	2 157	307	41	2 504	85 %	361	42	403	10	30	1	41
Taryba	846	604	74	24	703	83 %	87	28	115	23	4	0	28
Komisija	244 557	150 611	3 016	57 305	210 932	86 %	5 424	28 062	33 486	54	42	10	106
Teisingumo Teismas	571	484	28	1	513	90 %	36	0	37	16	4	0	21
Audito Rūmai	204	181	9	0	190	93 %	10	0	11	3	1	0	4
Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas	192	163	10	3	177	92 %	10	3	13	1	2	–	3
Regionų komitetas	145	118	9	2	128	88 %	12	3	15	0	1	0	1
Ombudsmenas	16	14	0	–	15	93 %	0	–	0	1	0	–	1
Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas	30	23	2	0	25	83 %	2	–	2	2	1	–	3
Europos išorės veiksmų tarnyba	1 448	819	121	247	1 187	82 %	110	132	242	0	18	1	19
	250 956	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 054**	**28 271**	**34 325**	**110**	**104**	**12**	**226**

8. **AGENTŪRŲ BIUDŽETO VYKDYMAS**

Agentūrų pajamos ir išlaidos, nurodytos toliau pateikiamose 8.1 ir 8.2 ataskaitose, ES biudžete nėra konsoliduojamos.

Į ES biudžeto vykdymo ataskaitų 1–7 skirsnius įtraukiama tik iš ES biudžeto agentūroms išmokėta subsidija, kai taikoma, kaip įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai.

Toliau pateikiamose agentūrų ataskaitose apžvelgiamos ir decentralizuotos agentūros (dar vadinamos tradicinėmis agentūromis), ir vykdomosios įstaigos, taip pat jų pajamos (8.1) ir išlaidos (8.2). Jos apima ne tik iš ES biudžeto mokamą subsidiją, bet ir kitus pajamų šaltinius bei su jais susijusias išlaidas (kurios nėra įtraukiamos į ES biudžeto sąskaitas). Kiekviena agentūra pateikia savo metinių ataskaitų rinkinį.

8.1. **BIUDŽETO PAJAMOS**

mln. EUR

Įstaiga	DFP kategorija, pagal kurią finansuojama	Galutinis patvirtintas biudžetas	Gautos pajamos
Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra	1	45	43
Didelės apimties IT sistemų operacijų valdymo agentūra	4	338	362
Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija	1	8	9
Bendrijos augalų veislių tarnyba	Netaikoma	22	21
Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra	2b	18	18
Europos prieglobsčio paramos biuras	4	240	212
Europos aviacijos saugos agentūra	1	248	197
Europos bankininkystės institucija	1	59	60
Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra	4	1 124	1 137
Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras	2b	106	99
Europos profesinio mokymo plėtros centras	2b	22	23
Europos cheminių medžiagų agentūra	1	134	138
Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga	1, 2a, 3, 5	75	75
Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga	2b, 6	152	75
Europos aplinkos agentūra	3	109	102
Europos žuvininkystės kontrolės agentūra	3	31	33
Europos maisto saugos tarnyba	2b	151	153
Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas	2b	25	28
Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga	1, 2b	62	62
Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga	1, 2a	50	50
Europos lyčių lygybės institutas	2b	10	12
Europos inovacijos ir technologijos institutas	1	435	435
Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija	1	40	41
Europos darbo institucija	2b	50	50
Europos jūrų saugumo agentūra	1	127	127
Europos vaistų agentūra	2b	600	608

mln. EUR

Įstaiga	DFP kategorija, pagal kurią finansuo-jama	Galutinis patvirtintas biudžetas	Gautos pajamos
Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras	5	36	37
Europos prokuratūra	2b	86	86
Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga	1	73	73
Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga	1, 3,	102	127
Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija	1	82	86
Europos mokymo fondas	2b	24	29
Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra	2b	68	78
Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra	1	26	55
Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra	5	246	243
Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra	5	13	13
Europos Sąjungos geležinkelių agentūra	1	31	47
Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra	1	83	1 164
Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra	2b	27	27
Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba	Netaikoma	480	501
Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė	1	646	799
Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras	7	52	45
Iš viso		**6 356**	**7 581**

mln. EUR

Agentūros pajamų rūšis	Gautos pajamos
Komisijos subsidija	4 913
Pajamos iš mokesčių	1 136
Kitos pajamos	1 531
Iš viso	**7 581**

8.2. ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMAI PAGAL AGENTŪRĄ

mln. EUR

Įstaiga	Įsipareigojimų asignavimai		Mokėjimų asignavimai	
	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigoji-mai	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai
Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra	45	45	54	41
Didelės apimties IT sistemų operacijų valdymo agentūra	378	357	464	400
Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija	9	8	10	8

mln. EUR

Įstaiga	Įsipareigojimų asignavimai		Mokėjimų asignavimai	
	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai
Bendrijos augalų veislių tarnyba	21	19	22	20
Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra	18	17	22	17
Europos prieglobsčio paramos biuras	264	208	277	191
Europos aviacijos saugos agentūra	317	250	331	227
Europos bankininkystės institucija	61	59	65	58
Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra	1 158	1 132	1 561	1 023
Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras	109	99	135	103
Europos profesinio mokymo plėtros centras	23	22	24	21
Europos cheminių medžiagų agentūra	142	137	159	139
Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga	75	73	78	72
Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga	75	75	80	75
Europos aplinkos agentūra	116	103	155	101
Europos žuvininkystės kontrolės agentūra	36	34	43	35
Europos maisto saugos tarnyba	166	165	168	157
Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas	29	26	33	25
Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga	62	61	65	60
Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga	50	50	52	49
Europos lyčių lygybės institutas	12	10	14	10
Europos inovacijos ir technologijos institutas	529	522	475	463
Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija	41	40	43	40
Europos darbo institucija	52	51	53	50
Europos jūrų saugumo agentūra	139	124	156	126
Europos vaistų agentūra	625	606	699	607
Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras	38	37	46	35
Europos prokuratūra	86	86	95	87
Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga	73	73	74	72
Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga	127	127	132	126
Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija	87	85	91	80
Europos mokymo fondas	32	29	35	28
Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra	93	80	103	80

mln. EUR

Įstaiga	Įsipareigojimų asignavimai		Mokėjimų asignavimai	
	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai
Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra	66	41	72	33
Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra	253	247	275	239
Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra	32	19	35	19
Europos Sąjungos geležinkelių agentūra	67	49	53	45
Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra	2 306	677	2 366	1 185
Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra	27	26	33	28
Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba	345	345	532	341
Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė	1 066	979	849	789
Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras	52	46	54	46
Iš viso	**9 300**	**7 239**	**10 082**	**7 355**

mln. EUR

Išlaidų rūšis	Įsipareigojimų asignavimai		Mokėjimų asignavimai	
	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai
Administracinės	612	593	746	584
Veiklos	6 396	4 378	7 010	4 518
Darbuotojams	2 292	2 268	2 327	2 254
Iš viso	**9 300**	**7 239**	**10 082**	**7 355**

ŽODYNĖLIS

Administraciniai asignavimai

Administraciniai asignavimai apima institucijų ir subjektų einamąsias išlaidas (darbuotojų, pastatų, biuro įrangos).

Aktuarinės prielaidos

Prielaidos, kuriomis remiantis apskaičiuojamos būsimų įvykių, turinčių įtakos pensijos įsipareigojimui, išlaidos.

Aktuarinis pelnas ir nuostoliai

Kalbant apie nustatyto dydžio išmokų pensijų sistemą, aktuarinio deficito arba pertekliaus pokyčiai. Jie atsiranda dėl skirtumų tarp ankstesnių aktuarinių prielaidų ir tikrojo įvykio ir dėl aktuarinių prielaidų pokyčių poveikio.

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas ir įsipareigojimai

Visas finansinis turtas ir įsipareigojimai, kurie pagal Tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus vertinami amortizuota savikaina.

Asignavimai

Biudžeto finansavimas. Biudžete prognozuojami tiek įsipareigojimai, tiek mokėjimai (mokėjimai gavėjams tiek pinigais, tiek banko pavedimu). Asignavimai įsipareigojimams ir mokėjimams dažnai skiriasi (diferencijuotieji asignavimai), nes lėšas daugiametėms programoms ir projektams paprastai įsipareigojama skirti tais metais, kai priimamas sprendimas, bet jos išmokamos per tuos metus, per kuriuos programos ir projektai įgyvendinami. Nediferencijuotieji asignavimai taikomi administracinėms išlaidoms, paramai žemės ūkio rinkai, tiesioginėms išmokoms ir įsipareigojimų asignavimams, kurie lygūs mokėjimų asignavimams.

Asignavimų panaikinimas

Nepanaudoti asignavimai, kurių nebegalima naudoti.

Asignavimų perkėlimas į kitus metus

Metinio periodiškumo principo taikymo išimtis, pagal kurią asignavimai, kurie negalėjo būti panaudoti konkrečiais biudžetiniais metais, griežtomis sąlygomis išimties tvarka gali būti perkelti, kad juos būtų galima panaudoti kitais metais.

Asignuotosios pajamos

Gautos pajamos, skirtos konkretiems išlaidų punktams finansuoti. Pagrindinis išorės asignuotųjų pajamų šaltinis – trečiųjų šalių finansiniai įnašai Sąjungos finansuojamoms programoms. Pagrindinis vidaus asignuotųjų pajamų šaltinis – iš trečiųjų šalių už jų prašymu pateiktas prekes, suteiktas paslaugas arba atliktą darbą gautos pajamos; pajamos, gautos iš sugrąžintų nepagrįstai išmokėtų sumų, ir pajamos iš leidinių ir filmų pardavimo.

Biudžeto eilutė

Kalbant apie biudžeto struktūrą, pajamos ir išlaidos biudžete parodytos pagal privalomą nomenklatūrą, kuri atspindi kiekvieno punkto pobūdį ir tikslą, nustatytus biudžeto valdymo institucijos. Atskiros antraštės (antraštinė dalis, skyrius, straipsnis arba eilutė) sudaro formalų nomenklatūros aprašą.

Dar neįvykdyti įsipareigojimai

Dar neįvykdyti įsipareigojimai (RAL) (pranc. *Reste à Liquider*) – tai suma, dėl kurios prisiimti biudžetiniai įsipareigojimai, tačiau paskesni mokėjimai dar neatlikti. Jie yra būsimų metų ES mokėjimų įsipareigojimai, kylantys tiesiogiai dėl daugiamečių programų ir įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų atskyrimo.

Dar neįvykdyti įsipareigojimai (RAL) (pranc. *Reste à Liquider*)

Dar neįvykdyti įsipareigojimai – tai suma, dėl kurios prisiimti biudžetiniai įsipareigojimai, tačiau paskesni mokėjimai dar neatlikti. Jie yra būsimų metų ES mokėjimų įsipareigojimai, kylantys tiesiogiai dėl daugiamečių programų ir įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų atskyrimo.

Diskonto norma

Tai norma, naudojama siekiant atsižvelgti į pinigų laiko vertę. Diskontavimas – metodas, pagal kurį palyginamos skirtingais laikotarpiais patirtos sąnaudos ir gauta nauda.

Einamoji paslaugų savikaina

Sistemos įsipareigojimų padidėjimas dėl paslaugų einamaisiais finansiniais metais.

Faktinių palūkanų norma

Norma, kuria apskaičiuotos būsimos pinigų pajamos arba mokėjimai per tikėtiną finansinio turto arba finansinio įsipareigojimo galiojimo laikotarpį diskontuojami iki grynosios balansinės turto arba įsipareigojimo vertės.

Finansinė pataisa

Finansinių pataisų tikslas – apsaugoti ES biudžetą nuo neteisėtų išlaidų. Kalbant apie išlaidas pagal pasidalijamąjį valdymą, už neteisėtų mokėjimų susigrąžinimą pirmiausia atsakinga valstybė narė.

Patvirtinta finansinė pataisa – atitinkamos valstybės narės pripažinta pataisa. Finansinė pataisa, dėl kurios priimtas sprendimas, buvo priimta Komisijos sprendimu ir visada yra grynoji pataisa; valstybė narė turi grąžinti neteisėtai išmokėtas lėšas į ES biudžetą ir taip atitinkamai valstybei narei sumažinamas galutinis skirtas finansinis paketas. Šiame leidinyje patvirtintos finansinės pataisos ir finansinės pataisos, dėl kurių priimtas sprendimas, pateikiamos kaip viena kategorija.

Įgyvendinta finansinė pataisa – pataisa, kuria ištaisytas nustatytas pažeidimas.

Įsipareigojimas

Teisinis įsipareigojimas skirti lėšų, jei įvykdomos tam tikros sąlygos. ES įsipareigoja padengti savo dalį ES finansuojamo projekto išlaidų. Prisiimti įsipareigojimai yra būsimi mokėjimai. Atliekami mokėjimai yra prisiimtų įsipareigojimų vykdymas.

Įsipareigojimų asignavimas

Įsipareigojimų asignavimai apima bendras teisinių įsipareigojimų (sutarčių, susitarimų ar sprendimų dėl dotacijų), kurie galėtų būti pasirašyti einamaisiais finansiniais metais, sąnaudas.

Įsipareigojimų panaikinimas

Veiksmas, kuriuo panaikinamas ankstesnis įsipareigojimas (arba jo dalis).

Iš valstybių narių pareikalautinos sumos

Tai yra per ataskaitinį laikotarpį patirtos išlaidos, kurios turės būti finansuojamos iš būsimų biudžetų, t. y. finansuos ES valstybės narės. Taip yra dėl to, kad kartu egzistuoja sukauptomis sumomis pagrįstos finansinės ataskaitos ir grynaisiais pinigais pagrįstas biudžetas.

Išankstinis finansavimas

Tai mokėjimas, kuriuo gavėjui suteikiamos pradinės lėšos. Šios lėšos gali būti padalytos į kelis mokėjimus remiantis pagrindinės sutarties, sprendimo, susitarimo arba pagrindinio teisės akto nuostatomis. Pradinės lėšos arba avansas per susitarime nustatytą laikotarpį yra naudojami tuo tikslu, kuriuo buvo išmokėti, arba grąžinami.

Išvestinės finansinės priemonės

Finansinės priemonės, kurių vertė susieta su kitos finansinės priemonės, rodiklio arba biržos prekės vertės pokyčiais. Skirtingai nuo pirminės finansinės priemonės (pvz., Vyriausybės obligacijos) turėtojo, kuris turi besąlyginę teisę gauti grynųjų pinigų (arba kokios nors kitos ekonominės naudos), išvestinės finansinės priemonės turėtojas turi tik sąlyginę teisę gauti tokią išmoką. Išvestinės finansinės priemonės pavyzdys yra išankstinis sandoris užsienio valiuta.

Metinė veiklos ataskaita (MVA)

Metinėse veiklos ataskaitose, be kita ko, nurodomi veiklos rezultatai remiantis nustatytais tikslais, susijusi rizika ir vidaus kontrolės struktūra. Komisijai nuo 2001 biudžetinių metų, o visoms kitoms Europos Sąjungos institucijoms – nuo 2003 biudžetinių metų, galioja tvarka, pagal kurią deleguotasis leidimus suteikiantis pareigūnas savo institucijai turi atsiskaityti, kaip atliko pareigas, ir pateikti MVA su finansine bei valdymo informacija.

Mokėjimų asignavimai

Mokėjimų asignavimai apima einamaisiais metais privalomas padengti išlaidas pagal teisinius įsipareigojimus, prisiimtus einamaisiais ir (arba) ankstesniais metais.

Nebegaliojantys asignavimai

Nepanaudoti asignavimai, kurie finansinių metų pabaigoje turi būti panaikinami. Nebegaliojimas reiškia viso leidimo (asignavimo) patirti išlaidas ir (arba) prisiimti įsipareigojimus arba jo dalies panaikinimas. Tik bendrųjų įmonių nepanaudoti asignavimai gali būti įrašyti į kitų ne daugiau kaip trejų finansinių metų pajamų ir išlaidų sąmatą (vadinamoji „N + 3“ taisyklė), kaip nurodyta jų finansinėse taisyklėse. Todėl nebegaliojantys BĮ asignavimai galėtų būti vėl panaudoti iki „N + 3“ finansinių metų.

Netiesioginis valdymas

Biudžeto vykdymo būdas. Pagal netiesioginį valdymą Komisija biudžeto vykdymo užduotis paveda ES arba nacionalinės teisės subjektams.

Nuosavi ištekliai

Pagrindinis ES biudžeto pajamų šaltinis. Galiojančiame Nuosavų išteklių sprendime (Sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053) išvardyti skirtingi nuosavi ištekliai, tai yra tradiciniai nuosavi ištekliai, PVM pagrįsti nuosavi ištekliai, BNP pagrįsti ištekliai ir neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai.

Nustatyto dydžio išmokų pensijų sistema

Pensijų arba kokių kitų išėjimo į pensiją išmokų sistema, pagal kurią sistemos taisyklėse nustatytos išmokos, nepriklausomai nuo mokėtinų įnašų, ir išmokos nėra tiesiogiai susijusios su sistemos investicijomis. Sistema gali būti finansuojama arba nefinansuojama.

Parduoti laikomas finansinis turtas

Visas finansinis turtas (išskyrus išvestines finansines priemones), kuris pagal Tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus vertinamas tikrąja verte ir kurio tikrosios vertės pasikeitimas rezerve turi būti pripažįstamas kaip tikrasis turtas iki pripažinimo panaikinimo (arba vertės sumažėjimo).

Pasidalijamasis valdymas

Biudžeto vykdymo būdas. Pagal pasidalijamąjį valdymą biudžeto vykdymo užduotys perduodamos valstybėms narėms. Apie trys ketvirtadaliai ES išlaidų valdomos pagal šį vykdymo būdą.

Patvirtintas biudžetas

Biudžeto projektas tampa patvirtintu biudžetu, kai jį patvirtina biudžeto valdymo institucija, galutinį biudžetą patvirtintu skelbia Europos Parlamentas.

Pažeidimas

Pažeidimas – tai veiksmas, kuris neatitinka ES taisyklių ir gali pakenkti finansiniams ES interesams. Pažeidimai, kurių priežastis gali būti lėšų gavėjų arba už mokėjimą atsakingų institucijų veiksmai. Pažeidimo sąvoka yra platesnė už sukčiavimo sąvoką – ši susijusi su veiksmais, kuriuos galima laikyti nusikalstama veika.

Perkėlimai (iš vienos biudžeto eilutės į kitą)

Perkėlimai reiškia asignavimų perkėlimą iš vienos biudžeto eilutės į kitą per finansinius metus, todėl jie yra laikomi biudžeto konkretumo principo išimtimi. Tačiau jie yra aiškiai leidžiami pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo Finansiniame reglamente (FR) nustatytomis sąlygomis. Finansiniame reglamente išskiriamos atskiros perkėlimų rūšys, priklausomai nuo to, ar perkeliama iš vienos biudžeto antraštinės dalies, skyriaus, straipsnio arba išlaidų kategorijos į kitą ar perkeliama juose, ir jiems atlikti reikalingi skirtingo lygio leidimai.

Pertraukimas ir sustabdymas

Jeigu Komisija, remdamasi savo atlikto darbo rezultatais arba audito institucijų pateikta informacija, nustato, kad valstybė narė nepašalino svarbių valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų ir (arba) neištaisė deklaruotų ir sertifikuotų neteisėtų išlaidų, ji gali nutraukti arba sustabdyti mokėjimus.

Prevencinė priemonė

Prevencinės priemonės, kuriomis Komisija gali naudotis siekdama apsaugoti ES biudžetą, kai žino apie galimus trūkumus, apima mokėjimų iš ES biudžeto veiksmų programai laikiną sustabdymą ir nutraukimą.

Taisomasis biudžetas

Sprendimas, priimtas per biudžetinius metus iš dalies pakeisti (padidinti, sumažinti, perkelti) tų metų patvirtinto biudžeto aspektus.

Tiesioginis valdymas

Biudžeto vykdymo būdas. Pagal tiesioginį valdymą, biudžetą tiesiogiai vykdo Komisijos tarnybos, vykdomosios įstaigos arba patikos fondai.

Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas arba įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas

Visas finansinis turtas arba įsipareigojimai, kurie pagal Tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus vertinami tikrąja verte ir kurių tikrosios vertės pasikeitimai turi būti pripažįstami kaip to laikotarpio perteklius arba deficitas (t. y. išvestinės finansinė priemonės).

Tradiciniai nuosavi ištekliai

Tradiciniai nuosavi ištekliai apibrėžti galiojančiame Nuosavų išteklių sprendime (Sprendime (ES, Euratomas) 2020/2053) ir juos sudaro muitai ir cukraus mokesčiai.

SANTRUMPŲ SĄRAŠAS

„S&P“	„Standard & Poor‘s Financial Services LLC“
AS	Amortizuota savikaina
ATLPS	apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema
Audito Rūmai	Europos Audito Rūmai
BAF	Bendras atidėjinių fondas
BĮ	Bendroji įmonė
BNP	Bendrosios nacionalinės pajamos
BNR CRII+	Bendrųjų nuostatų reglamentas Išplėstinė atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyva
BUFI fondas	Biudžeto baudų fondas
BVP	Bendrasis vidaus produktas
BŽŪP	Bendra žemės ūkio politika
CCS LGF	Kultūros ir kūrybos sektorių garantijų priemonė
CEF2	Europos infrastruktūros tinklų priemonė
COM	Europos Komisija
COSME	Įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programa
COSO	*Treadway* komisijos rėmimo organizacijų komitetas
DFP	Daugiametė finansinė programa
DGF	Dalyvių garantijų fondas
DLSP	Deleguotasis leidimus suteikiantis pareigūnas
EAD	Pozicija esant įsipareigojimų neįvykdymui
EaSI	Užimtumo ir socialinių inovacijų programa
ECB	Europos Centrinis Bankas
Ecofin	Ekonomikos ir finansų reikalų taryba
EDIF	Garantijų priemonė pagal Vakarų Balkanų įmonių plėtros ir inovacijų priemonę
EDVF	Europos darnaus vystymosi fondas
EEE	Europos ekonominė erdvė
EFSE	Europos fondas Pietryčių Europai
EFSF	Europos finansinio stabilumo fondas
EFSM	Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė
EGADP	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė
EGNOS	Europos geostacionarinė navigacinė tinklo sistema
EIB	Europos investicijų bankas
EIB atsparumo iniciatyva	EIB atsparumo iniciatyva
EIF	Europos investicijų fondas
EITP skolos priemonė	Europos infrastruktūros tinklų priemonės skolos priemonė
EIVT	Europos išorės veiksmų tarnyba
EJRŽF EKA EKPP	Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas Europos kosmoso agentūra Europos kaimynystės ir partnerystės priemonė
ElectriFI	Elektrifikavimo finansavimo iniciatyva
ELPA	Europos laisvosios prekybos asociacija

ENAT	Eksploatacijos nutraukimas ir atliekų tvarkymas
EP	Europos Parlamentas
EPF	Europos plėtros fondas
EPN	Europos Parlamento narys
EPPS	Europos pareigūnų pensijų sistema
EPS	Ekonominė ir pinigų sąjunga
ERPB	Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas
ERPF	Europos regioninės plėtros fondas
ES ES apskaitos taisyklė	Europos Sąjunga Europos Sąjungos apskaitos taisyklė
ESF	Europos socialinis fondas
ESI fondai	Europos struktūriniai ir investicijų fondai
ESIF	Europos strateginių investicijų fondas
ESM	Europos stabilumo mechanizmas
ESSF	Europos Sąjungos solidarumo fondas
ETF	Biržinis fondas
EUMETSAT	Europos meteorologinių palydovų eksploatacijos organizacija
Euratomas	Europos atominės energijos bendrija
EŽŪFKP	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai
EŽŪGF	Europos žemės ūkio garantijų fondas
FGS	Finansinių garantijų sutartis
FIFO	Principas FIFO (pirmas į, pirmas iš)
FP7	Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros septintoji bendroji programa
FR	ES Finansinis reglamentas
FSDA	Finansinės būklės ataskaitos aptarimas ir analizė
GNSS	Pasaulinė palydovinės navigacijos sistema
H2020	„Horizontas 2020“
HLRCP	Aukšto lygio rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo politika
ĮIF	Įmonių inovacijų fondas
IIL	Infrastruktūros ir inovacijų linija
IF ĮNT	Inovacijų fondas Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė
ĮPF	Įmonių plėtros fondas
ISĮ	Išorės skolinimo įgaliojimas
ISVF	Integruoto sienų valdymo fondas
IT	Informacinės technologijos
ITER	Tarptautinis termobranduolinis eksperimentinis reaktorius
JSIS	Bendroji sveikatos draudimo sistema
JTC	Jungtinis tyrimų centras
KIBP	Konkurencingumo ir inovacijų bendroji programa

KVTBP	Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė
LGD	Nuostoliai dėl įsipareigojimų neįvykdymo
Likviduojama EAPB	Likviduojama Europos anglių ir plieno bendrija
LKPP	Laikinoji kaimo plėtros priemonė
LMMVĮ	Labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės
LP	Laikomas parduoti
MAP	Daugiametė programa – Vidutinių įmonių finansinės įtraukties programa
MFP	Makrofinansinė pagalba
MIM	Savidraudos mechanizmas
MOKĖJIMŲ BALANSAS	Mokėjimų balansas
MTTPD	Moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir demonstravimas
MVA	Metinė veiklos ataskaita
MVĮ	Mažosios ir vidutinės įmonės
MVĮL	MVĮ linija (mažųjų ir vidutinių įmonių linija)
NGEU	„NextGenerationEU“
NIS	Sprendimas dėl nuosavų išteklių
OEV PBR	Oro eismo valdymas Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas
PF4EE	Energijos vartojimo efektyvumo privataus finansavimo priemonė
PGP	Paskolų garantijų priemonė
PGTT	Paskolų garantijų priemonė TEN-T projektams
PMIF	Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas
POCI	Įsigytos arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos
POI	Projektų obligacijų iniciatyva
PRF PVM	Pinigų rinkos fondas Pridėtinės vertės mokestis
RAL	Dar neįvykdyti įsipareigojimai (pranc. *Reste à Liquider*)
RKRP	Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas
RPFP	Rizikos pasidalijimo finansinė priemonė
SAFE	Europos saugumo veiksmų priemonė
SANAD	MENA mažųjų ir vidutinių įmonių fondas
SAPARD programa	Specialioji žemės ūkio ir kaimo plėtros paramos valstybėse kandidatėse programa
SEMED	Pietinių ir rytinių Viduržemio jūros regiono šalių labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių finansinės įtraukties programa
SESV	Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo
SF	Sanglaudos fondas
SIUGI	MVĮ iniciatyvos neribotų garantijų priemonė
Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas	Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas
STEP SURE	Europos strateginių technologijų platforma Paramos priemonė nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti
TNI	Tradiciniai nuosavi ištekliai
TVF	Tarptautinis valiutos fondas

TVGT	Tikroji vertė kaip grynasis turtas / nuosavas kapitalas
TVPD	Tikroji vertė kaip perteklius arba deficitas
TVSAS	Tarptautiniai viešojo sektoriaus apskaitos standartai VPSP Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė VRVP Vyriausiasis rizikos valdymo pareigūnas